

ร.๑๕ ๑๑๘
๕๕๒๗๗
๗.๓

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

น้ำเพชร จันทาทอง

๒๗ ก.พ. ๒๕๓๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม ๒๕๓๗

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

192864

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....
(ผศ.สุมานัน รุ่งเรืองธรรม)
.....
(รศ.อัจฉรา สุขารมณ์)

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผศ.สุมานัน รุ่งเรืองธรรม)
.....
(รศ.อัจฉรา สุขารมณ์)
.....
(อ.ขจรศรี ชาทิกานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ .. เดือน .. พ.ศ. ๕๓๗ ..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาในการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา
อย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์อัจนรา สุธารมณ
และอาจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย รองศาสตราจารย์
ดร. อารี พันธุ์มณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จันทิมา พรหมโชติกุล อาจารย์พิศรี กมลเวช
อาจารย์เบญญา สุชาติพิพัฒน์ อาจารย์ไพศรี วาริอุดม ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือ
ในการวิจัย และได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ธวัชพันธ์ นาคนคร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคอนตูม อาจารย์
สำราญ อินทแสน อาจารย์กาญจนา ฤทธิรงค์ และคณะครู อาจารย์ในมหาวิทยาลัยภาษาไทย
ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบใจนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม ปีการศึกษา 2537 ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการ
การวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์มะลิวัลย์ สมศักดิ์ อาจารย์ณลินี บพิตรสุวรรณ ซึ่งเป็นผู้ให้
ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา
มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษา และประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่
ผู้วิจัยตลอดมา

น้ำเพชร จาปาทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน ..	39
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระดับยอค (TLS)	41
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน	54
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	66
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	67
การสร้างและการพาคูณภาพเครื่องมือ	68
การดำเนินการทดลอง	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	77

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	87
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	87
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	87
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	89
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	106
ประวัติย่อของผู้วิจัย	269

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนความเรียง	71
2	แบบแผนการทดลอง	76
3	ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม .	84
4	ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.	85
5	ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	86
6	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัด ความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 40 ข้อ	256
7	แสดงค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการเขียนความเรียง	257
8	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง .	258
9	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียน วิชาภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ	260
10	แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	261
11	แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	263
12	แสดงคะแนนความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	265

ภูมิหลัง

ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ เป็นปัจจัยในการเสริมสร้างเอกภาพของชาติ และใช้ในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการผู้จัดการศึกษาให้แก่เยาวชน จึงตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าว และได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรทุกระดับชั้น สำหรับหลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยไว้ว่า เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถและมีทักษะในการใช้ภาษาไทย 4 ด้านคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอันจะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และใช้ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

ในบรรดาทักษะทั้ง 4 ทักษะ ทักษะการอ่าน นับว่าเป็นทักษะที่มีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงในด้านความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพราะบุคคลจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาสติปัญญาให้เจริญงอกงาม มีทัศนะกว้างขวางและหลากหลาย เพื่อพัฒนาปรับตัวให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม การอ่านหนังสือจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้คนได้รับความรู้ ความคิดและดำเนินชีวิตที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความเพลิดเพลิน พึงใจ และคลายจากความทุกข์ได้ ความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการศึกษา การอ่าน เป็นเครื่องมือที่นักเรียนใช้ในการแสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน และมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้ดี ดังนั้นการฝึกฝนให้มีความสามารถในการอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูควรให้ความสำคัญ

ทักษะการเขียน เป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและต้องใช้เวลาฝึกฝนมากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะการเขียนเป็นศิลปะในการสื่อสารความรู้ ความคิด ความเห็นและความรู้สึกไปยังผู้อ่าน ซึ่งต้องใช้ความสามารถเป็นอย่างมากจึงจะสามารถสื่อสารความรู้ ความคิดและอารมณ์ต่าง ๆ ให้ถึงผู้รับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำเร็จของทักษะการอ่านและการเขียนดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงกำหนดวัตถุประสงค์วิชาภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่านและการเขียนและมีนิสัยในการเลือกอ่านหนังสือ เห็นคุณค่าของวรรณคดีและงานประพันธ์ที่ใช้ภาษาอย่างมีรสนิยมในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมของชาติ และสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้

การพัฒนาทักษะการสอนอ่านที่ได้ผลดี จำเป็นต้องสอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ โดยเฉพาะทักษะการเขียน เพราะเป็นทักษะที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน อีกทั้งมีความสัมพันธ์กันสูงมาก ดังที่ เฮย์ (Heys. 1962 : 320 - 322) ศึกษาพบว่า การอ่านมากจะส่งผลให้มีความสามารถในการเขียนด้วย ในขณะที่เดียวกันจอห์นสัน (Johnson. 1986 : 1 - 13) ได้ศึกษาพบว่า ความสามารถในการเขียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน และถ้าฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจแล้วใช้กิจกรรมการเขียนประกอบ จะทำให้ความเข้าใจในการอ่านครั้งหลัง ๆ ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น คำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ การเชื่อมความ การสรุปความของนักเรียนได้รับการพัฒนาขึ้นตามลำดับ การนำเอาทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมาสัมพันธ์กัน จะทำให้ผู้เรียนชอบ และให้ความสนใจต่อทักษะการเขียนมากขึ้น เพราะกิจกรรมการอ่านจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเขียนมากขึ้น (Arunee Wiriyachitra. 1983 : 39 - 41) ดังนั้น ครูจึงควรฝึกฝนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านควบคู่ไปกับทักษะการเขียนและควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการสอนอ่านและเขียนเท่าที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีการใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ มากมายแต่ยังมีผลสะท้อนให้เห็นว่า สภาพการสอนอ่านและเขียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นยังประสบปัญหาอยู่มาก โดยเฉพาะความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งนับว่าเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่านทุกชนิด เพราะถ้ามีความเข้าใจในการอ่านก็จะสามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ (Tinker. 1952 : 15) แต่นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่รู้จักอ่านเพื่อความรู้ในด้านอาชีพ ไม่คิดพินิจพิจารณา และยังอ่านซ้ำอีกด้วย (สมาน แสงมะลิ. 2528 : 1) ในด้านการเขียน พิศวาท ลัดดากุล (2524 : 5) กล่าวว่า นักเรียนถึงร้อยละ 88 รู้สึกเบื่อหน่ายการเขียน เพราะการเขียนเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก นักเรียนไม่ชอบการเขียนและเรียน

ไม่เข้าใจ จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจุดประสงค์ความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและการประพันธ์ โดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทุกเขตการศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 42)

สาเหตุที่นักเรียนไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในเรื่องการอ่านและการเขียน ดังกล่าว มีสาเหตุมาจากนักเรียนได้รับการขัดขวางไม่ให้อ่านหนังสือที่ตนเองสนใจ แต่ครูจะให้ อ่านหนังสือที่มุ่งเน้นความรู้ความจำ (ภาณุจนา วิชญาปกรณ. 2533 : 5) ส่วนสาเหตุ ของปัญหาการสอนเขียน พบว่า ครูไม่มีใครฝึกทักษะการเขียนให้กับนักเรียนเท่าที่ควร ประกอบกับ ปัจจุบันพบว่า ครูส่วนใหญ่นิยมออกข้อสอบเป็นปรนัย นักเรียนจึงขาดโอกาสในการเขียนแสดง ความคิดเห็นหรือเรียบเรียงข้อความต่าง ๆ (สุจริต เพียรชอบ. 2531 : 11) จากผล การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พบว่า การจัด การเรียนการสอนโดยทั่วไป เน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ และมักใช้หนังสือเรียนเป็นหลัก มากกว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ (กรมวิชาการ. 2531 : 48) นอกจากนั้นในขณะที่หลักสูตร มุ่งเน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ครูภาษาไทยยังคงคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบเดิมคือ มักเป็นผู้บรรยาย อธิบายและวิพากษ์วิจารณ์แต่ผู้เดียว ทำให้นักเรียนขาดโอกาสที่จะฝึกคิด ฝึกแสดงความคิดเห็น อีกทั้งยังพบว่า ครูขาดการสอนภาษาไทยเชิงทักษะสัมพันธ์ ซึ่งทำให้นักเรียน ขาดความสนใจในการเรียน และส่งผลทำให้การเรียนการสอนโดยทั่วไปไม่บรรลุวัตถุประสงค์ (สุจริต เพียรชอบ . 2531 : 2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องแก้ไขการจัดการเรียนการสอนของครู ให้น่าสนใจ โดยจัดกิจกรรมที่ยึดนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรม ในการคิดวิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนควรใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจ และเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ และน่าจะนำมาใช้ในการสอนความเข้าใจในการอ่านและเขียนภาษาไทยได้ดี คือวิธีการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) ซึ่งเป็นยุทธวิธีการอ่านที่เป็นแนวทาง ให้นักเรียนรู้จักจับใจความสำคัญของเรื่อง และพารายละเอียดของเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง โครงสร้างระดับยอดนี้หมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียนหรือของข้อความ

ที่ผู้เขียนใช้กันอยู่โดยทั่วไปเพื่อเป็นแนวทางในการสื่อความหมายแก่ผู้อ่าน โครงสร้างระดับยอ ดที่พบและใช้กันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวันได้แก่ การบอกรายละเอียดหรือรายการ ปัญหาและ ข้อแก้ไข เหตุและผล การเปรียบเทียบ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 32 ; อ้างอิง มาจาก Bartlett. 1978,1985,1986) การนำเอาหลักการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง ระดับยอมาใช้นั้นอาศัยหลักการและทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยที่ถ้าผู้อ่าน มีโครงสร้างระดับยอติดกล่าวเป็นความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมแล้วก็จะสามารถเข้าใจ โครงการเขียนของผู้เขียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ดีและ รวดเร็วขึ้น เพราะประสบการณ์เดิมเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่าน ช่วยให้อ่านแปล ความหมาย วินิจฉัยความ คาดการณ์ล่วงหน้า เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้อ่านมีสมาธิในการอ่าน มีใจ จดจ่อต่อการอ่านอย่างตรงประเด็นจึงทำให้สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ได้ง่าย และในขณะที่จะจดจำเรื่องราวได้ดีอีกด้วย การตีความและขยายความก็ย่อมทำ ได้ดีตามลำดับ นอกจากนี้ ยังจะช่วยให้การเขียนดีขึ้น เพราะจากประสบการณ์การอ่านและ การเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนมาผู้อ่านเองก็ย่อมมีแนวทางในการวางแผนทางการ เขียนเรื่องและสามารถเรียบเรียงข้อความที่ต้องการสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นว่า ในกระบวนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ จะมีกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม อย่างกระตือรือร้น ทั้งสามารถใช้ภาษาทั้งการรับสารและส่งสารอันเป็นกระบวนการสื่อสาร ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผลการใช้โครงสร้างระดับยอ ส่วนใหญ่แล้วจะเกี่ยวข้องกับ กับตัวโครงสร้างระดับยอ และผลจากยุทธวิธีของโครงสร้างระดับยอที่มีต่อผู้อ่านและผู้เขียน ดังเช่น บาร์ตเล็ตต์ (Bartlett. 1978 : 6641 - A) ทดลองสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอ กับนักเรียนเกรด 9 จำนวน 325 คน พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถจดจำเรื่องราว ที่อ่านได้มากกว่าและมีความคงทนในการจำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม ในปี ค.ศ. 1984 บาร์ตเล็ตต์ และคนอื่น ๆ (Bartlett and others. 1984 : 176 - 184) ได้ทดลองสอนโดยใช้ โครงสร้างระดับยอให้แก่นักเรียนระดับ 5 พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถระลึกเรื่องได้ สูงสุด และพบว่า การใช้ยุทธวิธีนี้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความจำและความเข้าใจในการอ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนใช้ยุทธวิธีการอ่านเรื่องที่ยากหรือเรียบเรียงไว้ไม่ดีให้จำได้ง่ายขึ้น และทำให้เขียนเรียงความได้ดีกว่าเดิม จากการศึกษางานวิจัยตามที่ได้สรุปมาแล้วข้างต้น

ประกอบกับการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ในด้านความเข้าใจในการอ่านและ
 ความสามารถในการเขียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ยังไม่พบว่ามีผู้ใดทำการศึกษามาก่อน
 ผู้วิจัยในฐานะครู ผู้สอนภาษาไทยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
 ระดับยอด ว่าจะมีส่วนส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความ
 สนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเช่นไร เพื่อประโยชน์สำหรับครูในการจะนำไปเป็นแนวทาง
 ในการพัฒนาการสอนอ่านและเขียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
 โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดย
 ใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอน
 อ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับผู้วิจัย ครูผู้สอน
 ภาษาไทย และผู้เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยในการเลือก และปรับปรุงวิธีการสอน การสร้าง
 และการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย
 ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนวัดดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537
 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 324 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 76 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 8 ห้องเรียน แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 38 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 (ท 203 - ท 204) และเนื้อหาที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวัน โดยให้มีความยากง่าย ความเหมาะสมของเรื่องในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ การอ่านและการเขียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คาบละ 50 นาที จำนวน 16 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน จำนวนเป็น 2 วิธี คือ

5.1.1 การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

5.1.2 การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

5.2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย

5.2.3 ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

(1) โครงสร้างระดับยอด (Top-Level Structure) หมายถึง แผนการเขียน หรือโครงการเขียนของผู้เขียนที่เขียนขึ้นเพื่อการสื่อความหมายของเรื่องที่เขียนให้กับผู้อ่านได้ เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น แผนการเขียนเหล่านั้นจะมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด แต่ที่ใช้กันอยู่

โดยทั่วไปมีอยู่ 4 ชนิดด้วยกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 89 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1978, 1985, 1986) ได้แก่

1.1 การบอกรายละเอียดหรือรายการ (Descriptive or Listing) เป็นเนื้อหาที่เขียนอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ของรายการ สิ่งที่เกิดขึ้น หรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากหัวข้อเรื่อง โดยกล่าวตามลำดับเหตุการณ์หรือเป็นขั้นตอน กระบวนการ

1.2 ปัญหาและข้อแก้ไข (Problem - Solution) เป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหาและวิธีแก้ไข

1.3 เหตุและผล (Cause and Effect) เป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุและผลที่มีความเกี่ยวเนื่องกันด้วยเวลาที่เกิดก่อน - หลัง

1.4 การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast) เป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงความคิดหลักแต่ละตอนในรูปแบบการเปรียบเทียบหรือตรงกันข้าม เท่ากันหรือไม่เท่ากัน เป็นต้น

(2.) การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจโครงสร้างระดับยอด 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดหรือรายการ ปัญหาและข้อแก้ไข เหตุและผล การเปรียบเทียบ แล้วฝึกสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านด้วยการวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดชนิดต่าง ๆ จากนั้นนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนความเรียงตามลำดับ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดหลักการและแนวคิดในการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89 - 91) ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นให้รูปแบบ เป็นการเตรียมให้ผู้เรียนมีกลวิธีการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้

1.1 ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักชนิดของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้นักเรียนเข้าใจ

1.2 ครูให้นักเรียนสังเกตคำ หรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะในโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด และให้นักเรียนใช้คำเหล่านี้หาโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ

1.3 ครูและนักเรียนทำแผนผัง (Diagram) ทาชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ แต่ละชนิด

2. ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์เรื่อง เพื่อ
สื่อความหมายจากสิ่งที่อ่าน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยให้อ่านข้อความที่ครูเตรียมไว้ให้
โดยมีโครงสร้างระดับยอแต่ละชนิด ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอของ
ข้อความเหล่านั้น และทำแผนผังวิเคราะห์เรื่อง

2.2 เขียนรายงานผลการวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอของข้อความ
ในข้อ 2.1 และอภิปรายร่วมกันโดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำและอธิบายเพิ่มเติม

2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความใหม่ที่คัดมาจากเนื้อหาที่พบ
ในชีวิตประจำวัน แล้วให้นักเรียนหาโครงสร้างระดับยอ และทำแผนผังสรุปความจากเรื่องที่อ่าน

2.4 นักเรียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน

2.5 ครูผู้สอนชี้แนะและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

3. ขั้นนำไปใช้ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจการอ่านและความสามารถในการเขียน

3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ จากบทอ่านที่พบ
ในชีวิตประจำวัน และให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอและเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน

3.2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนความเรียงตามรูปแบบ
โครงสร้างระดับยอชนิดต่าง ๆ

3.3 ครูส่งตรวจงานเขียนความเรียงของนักเรียน แล้วแก้ไขติชมผลงาน
เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ จากนั้นนำผลงานที่เหลือไปตรวจ แล้วแจ้งผลการปฏิบัติ
ให้นักเรียนทราบต่อไป

3. การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอน
ที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5
ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สร้างความสนใจโดยการใช้นิทานหรือใช้วัสดุอุปกรณ์กระตุ้นความ
สนใจของผู้เรียน

2. ขั้นสอน

2.1 แจกจุดประสงค์โดยบอกให้นักเรียนทราบว่า เมื่อเรียนเนื้อหาจบแล้ว นักเรียนควรจับใจความสำคัญ ตีความบอกเจตนาผู้แต่ง วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

2.2 ทบทวนประสบการณ์เดิม เป็นการปูพื้นฐานความรู้สำหรับที่จะใช้在本เรียนใหม่กับนักเรียน และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เดิมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อบทเรียนใหม่ เช่น ทบทวนคำศัพท์และโครงสร้างที่ได้เรียนไปแล้ว โดยใช้วิธีการซักถามสนทนา เพื่อความพร้อมของผู้เรียนเป็นต้น

2.3 เสนอบทเรียนใหม่ เป็นการเริ่มกิจกรรมใหม่ของบทเรียนโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการพูดอธิบาย และให้ตัวอย่าง

2.4 ให้แนวการเรียนรู้ เป็นการบอกแนวทางให้ผู้เรียนสามารถกระทำกิจกรรมด้วยตนเองโดยครูแนะนำวิธีการกิจกรรม แหล่งค้นคว้าและถามคำถามเป็นการนำทางให้กับผู้เรียน

2.5 ขั้นการปฏิบัติ คือการฝึกให้นักเรียนอ่านในใจ และฝึกเขียนแสดงความคิดเห็นตามหลักการอ่านและการเขียน จากนั้นนักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

2.6 การแจ้งผลการปฏิบัติ คือการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ด้วยการตรวจสอบแก้ไข ดิชมผลงานของนักเรียนโดยการสุ่มตรวจผลงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

2.7 การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการวัดหรือประเมินว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้นได้หรือไม่เพียงใด โดยวัดและประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบหรือการแสดงออกด้วยการพูดตอบคำถามของผู้เรียน

3. ขั้นสรุป

ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน โดยการสรุปย่ำทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่คงทน โดยให้แบบฝึกหัดเสริมหรือมอบหมายงานเพิ่มเติม

4. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกหลังจากศึกษาบทเรียนไปแล้วในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการให้ความหมายข้อความต่าง ๆ ได้โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้สำหรับเรื่องราวนั้น ๆ

4.2 การตีความ หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลักกับส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้น และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ จนสามารถนำมากล่าวอีกนัยหนึ่งได้

4.3 การขยายความ หมายถึง ความสามารถขยายความหมายและนัยของเรื่องนั้นให้กว้างไกลไปกว่าสภาพข้อเท็จจริง ด้วยการคาดคะเน หรือทำนายสิ่งต่าง ๆ ได้

4.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการของเรื่องที่อ่าน

4.5 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยตัดสินเนื้อเรื่องข้อความที่อ่านว่ามีคุณค่าอย่างไร อย่างไรก็ดี อย่างมีหลักเกณฑ์หรือโดยมีเหตุผลประกอบ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและทดสอบหาคุณภาพแล้ว

5. ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย โดยแสดงถึงความรู้ ความคิด การใช้ถ้อยคำสำนวน การขยายความ การลำดับความ และความมีเอกภาพของเรื่อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและทดสอบหาคุณภาพแล้ว

6. ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งแสดงออกถึงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย ในลักษณะของความเอาใจใส่ จดจ่อ ความอยากรู้อยากเห็น ความมุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตลอดจนทำกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามวัดความสนใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและทดสอบหาคุณภาพแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

การอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียน การติดต่อสื่อสารและในด้านอาชีพการงาน ดังนั้น การเรียนการสอนอ่านจึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องควรมีความเข้าใจในกระบวนการอ่านอย่างถูกต้อง เพื่อจะได้นำมาพิจารณาจัดกิจกรรมการสอนอ่านให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการอ่าน

สำหรับความหมายของการอ่านนั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

แฮร์ริส และสมิธ (Harris and Smith. 1986 : 55) กล่าวว่า การอ่านคือรูปแบบของการสื่อสาร เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนผ่านทางตัวอักษรและตามลักษณะการเขียนของตน ผู้อ่านจะต้องตีความหมายจากตัวอักษรเหล่านั้น การที่ผู้อ่านจะสามารถตีความได้อย่างถูกต้องนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิม ความคุ้นเคยกับเนื้อเรื่อง และความรู้ทางภาษาของผู้อ่าน

กู๊ดแมน (Goodman. 1988 : 12) กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นการอภิปรายร่วมกัน โดยตลอดตั้งแต่ต้นจนจบระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน โดยการมีปฏิสัมพันธ์ในสาระสำคัญระหว่าง ภาษาและความคิดในการอ่าน คือผู้เขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา และผู้อ่านแปลออกมาเป็นความคิด

ประเทิน มหาพันธ์ (2530 : 13) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการ แปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้ซึ่งสอดคล้องกับ พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุษย์ (2533 : 45) ที่กล่าวว่า การอ่าน คือการแปลความหมายของตัวอักษรมาเป็นความคิด และการนำความคิดไปใช้เป็นประโยชน์

สรุปการอ่านตามความหมายโดยทั่วไป คือการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่าน กระบวนการทางความคิด ซึ่งผู้อ่านพยายามที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของสิ่งที่อ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน

ในการอ่านนั้นไม่ว่าผู้อ่านจะอ่านวัสดุใด อย่างไรและด้วยจุดประสงค์ใด สิ่งสำคัญซึ่งถือเป็นหัวใจของการอ่านทั้งปวงคือ ความเข้าใจในการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องมีต่อเนื้อหาที่อ่าน ดังที่ ทิงเกอร์ (Tinker. 1952 : 15) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่าน ทุกชนิด เพราะถ้าสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ก็จะได้รับความรู้จากการอ่านอย่างเต็มที่ เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน เฟเทลสัน (Feitelson. 1973 : 45) แสดงความคิดเห็นว่า มิใช่เป็นเพียงการตีความหมายตามอักษรเท่านั้น แต่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและกระบวนการภายในสมองของผู้อ่านด้วย ที่ต้องใช้ความคิดเพื่อแก้ปัญหาหรือให้เหตุผล โดยผู้อ่านจะต้อง รู้จักวิเคราะห์ แยกแยะ ตัดสิน ประเมินและสังเคราะห์สิ่งที่อ่านได้

เดอร์ชอง (Dechant. 1982 : 32) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเกี่ยวข้องกับการใช้กระบวนการคิด ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์เดิมอัน ได้แก่ ความรู้ด้าน ศัพท์ มโนทัศน์ ความคิดต่าง ๆ และทักษะทางด้านภาษา อันได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับศัพท์ โครงสร้างและไวยากรณ์

เกลเซอร์ และเซียร์ฟอสส์ (แวนวิภา ภักดีอาษา. 2532 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Glazer and Searfoss. 1988) ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงในการศึกษาเกี่ยวกับการอ่าน เพื่อความเข้าใจว่า ในปัจจุบันมุ่งเน้นกระบวนการทางความคิด และความสามารถทางภาษา

เป็นสำคัญ ความคิดของผู้อ่านที่เกิดจากประสบการณ์ที่ประมวลไว้ในความทรงจำและความคิดของผู้อ่านในขณะที่อ่าน จะสัมพันธ์กับความสามารถทางภาษาในเวลาที่ผู้อ่านพยายามหาความหมายจากข้อความที่อ่าน ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนใช้ความสามารถในการถอดรหัสทางภาษา ซึ่งจะไปกระตุ้นความคิดความทรงจำที่สะสมไว้ออกมาช่วยตีความ หรือแปลความหมายของเรื่องราวที่อ่าน

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาความคิดของผู้อ่านและผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนจะใช้ภาษาเป็นสื่อในการส่งความคิดของตนเองผ่านมายังผู้อ่าน ซึ่งในส่วนของผู้อ่านนั้นจะต้องใช้ความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้านประกอบกันในการตีความหมายของข้อมูลทางภาษาที่ปรากฏอยู่เพื่อที่จะสามารถสื่อความคิดของผู้เขียน และประการสำคัญคือ เกิดความเข้าใจในข้อมูลนั้นตรงตามที่คุณเขียนต้องการ

องค์ประกอบของความสามารถในการอ่าน

ในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจนั้น ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจหรือค้นหาความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการแสดงจากตัวอักษรหรือข้อเขียนมากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างตามที่ กูดแมน (Goodman. 1971 : 25 - 27) กล่าวไว้คือ

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) โดยในระยะแรกผู้อ่านจะเรียนรู้ความสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวอักษรและความหมายของคำแต่ละคำ ต่อมาเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้นก็จะสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น
2. ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (Schema) ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่
3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรืองานเขียนนั้น (Conceptual or Semantic Completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านหากเนื้อเรื่องนั้นเนื้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ ยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาก่อน
4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียน (Text Schema) งานเขียนแต่ละชิ้นมีลักษณะของโครงสร้างที่แตกต่างกัน และยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ดังนั้น หากงานเขียนเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน การอ่านก็จะไม่ประสบความสำเร็จ

แฮร์ริส และสมิธ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 85 ; อ้างอิงมาจาก Harris and Smith. 1976 : 235) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านคือ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถในการคิด เจตคติต่อสิ่งที่อ่าน และจุดประสงค์ในการอ่าน

จากที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่มีส่วนส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน ประกอบไปด้วยความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาทั้งในด้านศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในถ้อยคำหรือข้อความที่อ่าน ความสามารถในการคิด ผู้ที่มีความสามารถในการคิดสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาต่าง ๆ ภายในบทอ่านได้ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบทางด้านเจตคติ และจุดประสงค์ในการอ่านจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนต้องเข้าใจเพื่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนด้วย สมิธ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 85 ; อ้างอิงมาจาก Smith. 1963 : 262) ได้จัดระดับของความสนใจในการอ่านไว้ดังนี้ :

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร ซึ่งเป็นระดับความเข้าใจขั้นต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้โดยตรง
2. ระดับความเข้าใจในขั้นตีความ ซึ่งหมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ละเอียดและลึกซึ้งกว่าในระดับแรก
3. ระดับความเข้าใจในระดับวิจารณ์ หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ ความเข้าใจในระดับนี้หมายถึงการที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ความคิดของตนเองวิเคราะห์ ตัดสินและประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในระดับต้นและในระดับขั้นตีความมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

เบอร์มิสเตอร์ (Burmester. 1974 : 147 - 148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านโดยอาศัยแนวความคิดพื้นฐานจาก Norris Sander ซึ่งดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy อีกทีหนึ่ง ระดับความเข้าใจมีดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับของการจำในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ได้แก่การจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2. ระดับแปลความ (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือการเข้าใจและการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้ เช่น หาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้ ให้คาดการณ์ว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป การจับใจความของเรื่องที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้

4. ระดับประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการไปประยุกต์ใช้จนเกิดความสำเร็จ

5. ระดับวิเคราะห์ (Analysis) คือความเข้าใจและรู้เิน่งของการตรวจตราส่วนย่อยที่ประกอบเข้าเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์คำโฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์ การรู้ถึงการให้เหตุผลที่ผิด ๆ ของผู้เขียน

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียงใหม่

7. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่อ่านนั้นมีอะไรบ้างที่เป็นข้อเท็จจริง อะไรบ้างที่เป็นจินตนาการ อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น และอะไรบ้างที่เป็นความเชื่อของเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2533 : 5 - 8) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. การรับรู้คำและเข้าใจความหมายของคำในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งต้องอาศัยบริบทโครงสร้างของคำ การพบเห็นคำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและการค้นคว้าจากพจนานุกรม

2. การอ่านเพื่อจับใจความ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านจากประโยคข้อความหรือย่อหน้า ต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ข้อความ ย่อหน้าหรือเรื่องราวนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่มุ่งเพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

2.1 ใจความสำคัญหรือใจความหลัก หมายถึงเรื่องเกี่ยวกับ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หมายความว่าอย่างไร เป็นต้น

2.2 ใจความรอง หมายถึงรายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจจะเป็นตัวอย่าง เหตุผลและสถานการณ์ต่าง ๆ

3. การอ่านเพื่อการตีความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงกว่าการอ่านจับใจความ เพราะต้องอาศัยการสัมพันธ์ของใจความหลักกับใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ ทำให้เกิดอนุมานความหมาย ในภาษาทั่วไปเรียกว่า ความหมายโดยนัย เช่น

3.1 การอนุมานหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่าน

3.2 การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น

3.3 การคัดเลือกและการจัดรวม

4. การอ่านเพื่อขยายความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงกว่าการจับใจความ แต่เป็นทักษะในกลุ่มเดียวกันกับการตีความ คือการนำข้อมูลจากการจับใจความไปใช้กับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน ผู้อ่านต้องใช้เหตุผลในเชิงเปรียบเทียบ และอนุมานจากข้อมูลเดิมถึงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการอ่านเพื่อเลือกและประเมิน ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยต่อไปนี้

5.1 การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

5.2 การประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูล

5.3 การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบด้วยการใช้ปัญญา และอารมณ์ หรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน

5.4 การนำไปใช้

ในการสอนอ่าน ระดับความเข้าใจมีส่วนช่วยในการกำหนดขอบข่าย วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ ซึ่งก็ต้องพิจารณาพร้อมกับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ความเหมาะสมของตัวผู้เรียน ได้แก่ วัย ระดับชั้น ความรู้พื้นฐาน ตลอดจนความสามารถในการอ่าน เป็นต้น แต่สำหรับในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาระดับความเข้าใจในด้านความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ การวิเคราะห์ และการประเมินค่าดังนี้

การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการให้ความหมายข้อความต่าง ๆ ได้ โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องราวนั้น ๆ

การตีความ หมายถึง ความสามารถในการจับความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลัก กับส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้น และสิ่งอ้างอิงอื่น ๆ จนสามารถนำมากล่าวถึงอีกนัยหนึ่ง

การขยายความ หมายถึง ความสามารถขยายความหมาย และนัยของเรื่องนั้น
ให้กว้างไกลไปกว่าสภาพข้อเท็จจริงด้วยการคาดคะเนหรือทำนายสิ่งต่าง ๆ ได้

การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อย ๆ ของเหตุการณ์
เรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์
หลักการของเรื่องที่อ่าน

การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยตัดสินเนื้อเรื่อง ข้อความ
ที่อ่านว่ามีคุณค่าอย่างไร อย่างไร อย่างมีหลักเกณฑ์หรือโดยมีเหตุผลประกอบ

ทฤษฎีการสอนอ่าน

ทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎี ทฤษฎีที่สำคัญคือ ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์
และทฤษฎีทางจิตวิทยา แม้ว่าเป้าหมายของการสอนอ่านจะคล้ายคลึงกัน คือ ต้องการให้ผู้เรียน
มีความสามารถในการจับใจความสำคัญ ทารายละเอียดของเรื่อง แปลความ ตีความ ขยายความ
และมีเจตคติในการอ่านทางบวก เช่น รักการอ่าน แต่ทฤษฎีทั้งสองจะมีแนวทางในการพัฒนา
กระบวนการการเรียนการสอน การให้ปัจจัยบ่อนแก่ผู้เรียนแตกต่างกันไปบ้าง (เสาวลักษณ์
รัตนวิชัย. 2534 : 23)

กระบวนการในการสอนอ่าน

กระบวนการในการสอนอ่านที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 ชนิด (เสาวลักษณ์
รัตนวิชัย. 2534 : 23) คือ

1. กระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom up Process) หมายถึง การสอนอ่าน
โดยให้ผู้เรียนเข้าใจรายละเอียดของเสียงตัวอักษร ซึ่งได้แก่ สระ พยัญชนะ ก่อนที่จะให้ทำ
ความเข้าใจความหมายของคำและประโยค การสอนจะกระทำเป็นขั้นตอน นับตั้งแต่การแยก
เสียงในภาษาเป้าหมายที่เรียน ประสมคำ และตีความจากประโยคพื้นฐาน การสอนแบบนี้จะใช้
เวลาในการพัฒนามาก และมีข้อเสียที่จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายการอ่าน เพราะต้องใช้เวลา
และขัดกับความรู้สึกโดยธรรมชาติที่ต้องการคือ ความหมายของภาษาที่ผู้อ่านต้องการได้รับในการ
สื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ในส่วนข้อดีคือ ผู้อ่านเข้าใจรายละเอียดขององค์ประกอบ
ได้ดี เช่น พยัญชนะ สระ ไวยากรณ์ ฯลฯ

2. กระบวนการจากบนลงล่าง (Top Down Process) หมายถึง กระบวนการสอนที่เน้นการให้ความหมายแก่ผู้เรียนก่อนการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษาอื่นซึ่งได้แก่ พยัญชนะ สระ ไวยากรณ์ ฯลฯ ทั้งนี้จากพื้นฐานทางทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาจะเน้นการสื่อความหมายของมนุษย์ในการอ่าน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการในการตีความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด กระบวนการทางความคิดจะช่วยให้การเชื่อมโยงความรู้ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยคและในอนุภาคหนึ่ง ๆ ให้เป็นที่เข้าใจได้

นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงเช่น กู๊ดแมน และ เบอร์ค (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23 - 24 ; อ้างอิงมาจาก Goodman and Burke. 1972 - 1978) ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการอ่านของผู้อ่าน และศึกษาว่าผู้อ่านที่อ่านได้ดีจะใช้กลวิธีในการอ่านอย่างไร ผลของการวิจัยพบว่า ผู้อ่านที่ดีจะใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อสำรวจและจับใจความรวมในการอ่านก่อนที่จะพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาษา ทั้งนี้เพราะการอ่าน หรือการตีความจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด ผู้อ่านทุกคนย่อมจะแสวงหาความหมายของสิ่งที่อ่านเป็นอันดับแรกเสมอ แต่การพิจารณาการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษรอย่างเดียวยังไม่เพียงพอกับการอ่านที่สมบูรณ์ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาจึงตระหนักถึงการรับรู้การอ่านด้วยเช่น การถ่ายโยงความคิดรวบยอด รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ในการอ่าน เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม การระลึกสิ่งที่อ่าน เนื้อหาที่อ่าน ฯลฯ

การสอนทักษะการอ่าน

เนื้อหาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไว้ดังต่อไปนี้คือ การอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดี เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง บอกเจตนาของผู้ส่งสารและวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่อ่านได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์ เลือกอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการบันเทิง

แนวคิดในการสอนอ่านเพื่อสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าว โมรี ชีนสาร์ฮู (2530 : 194) ได้เสนอว่า การสอนอ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจดีขึ้นจะต้องอาศัยการ

ฝึกฝนบ่อย ๆ สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูควรจะฝึกฝนให้นักเรียนมีความเข้าใจในขณะอ่านบทเรียนของตนให้ดีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ เด็กได้รับการฝึกฝนการอ่านเพื่อการแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญของเรื่องได้ สรุปความและสามารถแสดงความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่านได้ โดยให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและประสบการณ์เดิมของตนให้ได้มากที่สุดในการตีความหมาย ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ช่วยในการจัดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ในการอ่านแก่ผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการในการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการอ่านของเขา และสามารถอ่านและค้นคว้าได้ด้วยตนเองกับสิ่งที่อ่านในชีวิตประจำวันได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 85)

แฮร์ริสและซิเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 141 - 142) กล่าวว่า ในการสอนอ่านนั้น ครูผู้สอนควรยึดหลักการสอนดังต่อไปนี้

1. การสอนอ่านต้องพยายามสร้างกิจกรรมที่สนุกและท้าทาย
2. การสอนที่เป็นระบบนั้นต้องใช้ทักษะการอ่านที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอนเด็กต้องเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างพอเพียงกัน
4. บทเรียน-กิจกรรม ต้องสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคลด้วย เพราะแต่ละคน

พื้นฐานความสามารถไม่เหมือนกัน

5. ต้องให้ความสนใจใส่ต่อเด็กที่มีปัญหา ต้องใช้เวลาและช่วยพัฒนาการอ่านของเด็ก
6. ควรมีแผนงาน เพื่อสนับสนุนการอ่านของเด็กตั้งแต่อนุบาล-มัธยมศึกษา

ทรงพร อิศโรวุธกุล (2529 : 38 - 41) ได้กล่าวว่า ในการสอนอ่านและจัดกิจกรรมการอ่านมีข้อที่ควรนำไปพิจารณาดังนี้

1. เข้าใจระดับประโยคยังไม่พอ กล่าวคือ ถ้าจะสอนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนจะต้องไม่เข้าใจเฉพาะความหมายของประโยคนั้น ๆ แต่จะต้องเข้าใจความหมายทั้งหมดในย่อหน้านั้น รวมทั้งความหมายของทั้งบทอ่านด้วย
2. ความเข้าใจทั้งหมดมาก่อนรายละเอียด เป็นการเน้นให้ผู้อ่านอ่านเพื่อให้ได้ความเข้าใจทั้งหมดของเรื่องที่อ่านเสียก่อน หลังจากนั้นจึงค่อยลงไปในรายละเอียดของเนื้อหา
3. ใช้บทอ่านที่พบในชีวิตจริง

4. ควรใช้ทักษะสัมพันธ์ ในการสอนทักษะการอ่านนั้นไม่ควรสอนโดด ๆ แยกออกจาก การสอนทักษะอื่นโดยสิ้นเชิง เพราะในชีวิตจริงเมื่อเราได้ฟังหรืออ่านอะไรแล้ว เรามักจะนำไปเล่าต่อหรือเขียนเล่าให้คนอื่นหนึ่งทราบ

5. อ่านอย่างมีจุดหมาย คนที่สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องรู้ตัวเอง ว่าอ่านข้อเขียนนั้น ๆ เพื่อจุดหมายอะไร เพราะจุดหมายจะเป็นเครื่องกำหนดประเภท ของการอ่าน และจะกำหนดว่า การอ่านแบบนี้ต้องอาศัยทักษะอะไรมาช่วยบ้าง

6. กระบวนการค้นหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ การอ่านเป็นกิจกรรมที่เต็มไปด้วยการ เคลื่อนไหวคิดค้นมีชีวิตชีวาเพราะตลอดเวลาผู้อ่านจะต้องเดา ทำนาย ตรวจสอบ และถามคำถาม ตัวเอง ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการอ่าน ควรมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาและฝึกฝนความสามารถ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนทักษะเหล่านั้นอย่างเป็นระบบด้วย

7. สอนหรือสอบ ผู้สอนต้องถามตัวเองว่ากำลังสอนหรือสอบ นั่นคือตัวบทอ่านรวมทั้ง กิจกรรมการอ่านที่จะให้ผู้เรียนอ่านนั้น มีขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถใน การอ่าน หรือมีขึ้นเพื่อครูจะได้ทราบว่า ผู้เรียนสามารถนำทักษะการอ่านที่ได้สอนไปแล้วไปใช้ในการ อ่านบทอ่านที่ยังไม่เคยเห็นได้หรือไม่

8. อ่านด้วยตัวเอง หลังจากที่ได้ให้หลักในการอ่าน ได้ช่วยสอนศัพท์บางคำที่ คาดว่าจะมีปัญหา ช่วยแนะนำเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งมอบหมายงานให้ทำ แล้วผู้สอนควรจะปล่อยให้ ผู้เรียนได้อ่านด้วยตนเอง

เตือนใจ ดันงามตรง (2534 : 15) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านไว้ว่า โปรแกรม การอ่านควรมุ่งฝึกทักษะการอ่านเท่านั้น ควรหลีกเลี่ยงการให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงทีละคนหรือ การอ่านพร้อมกันทั้งชั้น ในขั้นแรกครูควรสอนเกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน และควรเลือกใช้ข้อเขียน ลักษณะต่าง ๆ จะเป็นส่วนช่วยเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้เหตุผล และวิธีการอ่านในลักษณะ ต่าง ๆ กัน นอกจากนั้นผู้สอนจะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการเดา การคาดการณ์ในขณะที่ อ่าน และผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะด้วย ในการเลือกเรื่องครูต้องเลือกเรื่องตามความสนใจ ของผู้เรียน โดยทั่วไปแล้วผู้เรียนมักสนใจเรื่องที่เขาเคยพบเห็นในชีวิตประจำวัน การเลือก บทอ่านสำหรับผู้เรียน ควรเริ่มจากเรื่องที่คุ้นเคยก่อนแล้วจึงค่อย ๆ ตามด้วยเรื่องที่ห่างตัวออกไป ถ้าเป็นบทอ่านที่ยากผู้สอนต้องปูพื้นความรู้ให้ก่อนการอ่าน โดยการเล่าเรื่องคร่าว ๆ ให้ฟังก่อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น และมีกำลังใจที่จะอ่านต่อไป ข้อคำนึงในขณะฝึกอ่าน

ก็คือ สภาพห้องเรียนควรสงบเงียบ การอภิปรายซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ควรจะทำภายหลังจากการอ่านในใจสิ้นสุดลงแล้ว และควรจัดการอภิปรายกันเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม

กลวิธีการอ่าน

กลวิธีการอ่าน ผู้อ่านจะต้องเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับบทอ่าน เพื่อเก็บความหมายจากบทอ่านนั้น และเป็นเครื่องช่วยผู้อ่านในการประมวลความเนื้อหาสาระเพื่อความเข้าใจและจดจำต่อไป ซึ่ง อรุณี วิริยะจิตรรา (2525 : 175 - 181) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอ่านว่า ผู้อ่านควรรู้จักเลือกใช้เทคนิคการอ่านสี่แบบคือ การอ่านเก็บ (Skimming) การอ่านกวาด (Scanning) การอ่านเพื่อหารายละเอียด (Comprehensive Reading) และการอ่านเชิงวิเคราะห์ (Critical Reading) ดังนี้

1. การอ่านเก็บ เป็นวิธีการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเร็ว โดยเลือกอ่านเป็นบางจุด เพื่อจะได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และเนื้อหากว้าง ๆ ของเอกสารการอ่าน อันจะช่วยให้อ่านทราบว่า ควรอ่านเอกสารการอ่านนั้นทั้งหมดอย่างไร หรืออ่านเพียงบางบทหรือไม่ควร จะอ่านต่อไป ซึ่งเทคนิคและกระบวนการอ่านแบบนี้สามารถทำได้โดยอ่านชื่อหนังสือหรือชื่อบทความ และการหาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ แล้วอ่านบทนำ บทสรุป อ่านหัวข้อเรื่องใหญ่และหัวข้อเรื่องย่อย พร้อมทั้งสำรวจภาพแผนภูมิ และการอ่านคำถามท้ายบท

2. การอ่านกวาด เป็นวิธีการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถค้นหาสิ่งที่ตนต้องการรู้จากเอกสารการอ่านอย่างรวดเร็ว เช่นในการอ่านเพื่อหาความหมายของคำที่ต้องการจากพจนานุกรม หรือในการอ่านเพื่อค้นหาคำตอบที่ต้องการจากข้อเขียนต่าง ๆ ซึ่งอาจทำได้โดยผู้อ่านต้องมีจุดประสงค์แน่วแน่ในการอ่าน จากนั้นคิดถึงเงื่อนช่วยหา (Clues) ของสิ่งที่ต้องการจะรู้หรือต้องการค้นหานั้น ๆ กวาดสายตาให้เร็วที่สุดจากตอนบนลงมาถึงตอนล่างของหน้ากระดาษ เพื่อหาเงื่อนช่วยหาคำตอบ และอ่านเฉพาะบริเวณที่มีเครื่องหมายช่วยหาเพื่อหาคำตอบหรือหาสิ่งที่ต้องการ

3. การอ่านเพื่อหารายละเอียด เพื่อให้ทราบว่าเอกสารการอ่านนั้น ๆ มีเนื้อหาอย่างละเอียดว่าอย่างไร และมีอะไรควรค่าแก่การจดจำบ้าง ซึ่งผู้อ่านจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนการอ่านดังนี้

3.1 วิธีการหาความหมายของคำ ซึ่งทำได้โดยการหาความหมายจากพจนานุกรม การแยกแยะคำนั้นออกเป็นส่วน ๆ การเดาความหมายของคำจากเนื้อความข้างเคียง ทั้งนี้ควรฝึกให้ผู้เรียนหาความหมายจาก 2 ประการหลัง ก่อนที่จะหาความหมายโดยประการแรก เพื่อไม่ให้เกิดการหยุดชะงักในการอ่าน และทำให้การอ่านต่อเนื่องและใช้เวลาน้อยลง

3.2 การตีความจากประโยค มีความจำเป็นในการอ่านเพราะบทอ่านบางครั้งมีประโยคที่ซับซ้อนทำให้เข้าใจในการอ่านได้ยาก ดังนั้น จึงควรฝึกฝนวิธีการอ่าน 6 แบบคือ การวิเคราะห์ประโยค การรู้จักเงื่อนของเครื่องหมายวรรคตอน การรู้จักความหมายของคำแทน และการรู้จักวัตถุประสงค์ของคำที่ให้สัญญาณ ซึ่งคำที่ให้สัญญาณเป็นคำ หรือ วลีที่ทำหน้าที่เป็นตัวให้สัญญาณในรูปต่าง ๆ ตัวเหล่านี้ส่วนมากก็เป็นคำสันธานที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมประโยค ระหว่างประโยค หรือระหว่างย่อหน้า และในเวลาเดียวกันก็บอกถึงสถานการณ์ด้วย ผู้อ่านควรได้เรียนรู้ถึงตัวให้สัญญาณที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย และควรนำสัญญาณของตัวเหล่านี้มาช่วยตีความหมายในการอ่านด้วย เช่น คำที่ให้สัญญาณความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลได้แก่ ดังนั้น เช่นนี้ ฉะนั้น เพราะฉะนั้น เหตุนี้ ด้วยเหตุว่า เนื่องจาก คำที่ให้สัญญาณการเปรียบเทียบได้แก่ เหมือนกัน เช่นเดียวกัน เหมือน คล้าย ในทางเดียวกัน ไม่เหมือนกัน ต่างกับ คำที่ให้สัญญาณการแสดงตัวอย่างหรือการอธิบายซ้ำได้แก่ กล่าวคือ ตัวอย่าง เช่น คำที่ให้สัญญาณลำดับขั้นตอน ได้แก่ ก่อน สาย เมื่อ หลังจาก หลังจากนั้น ต่อมา เป็นต้น

3.3 การวิเคราะห์ย่อหน้า ในการอ่านโดยวิเคราะห์ย่อหน้าก็ขึ้นว่ามีความสำคัญ คือ ถ้าผู้อ่านรู้ถึงการเรียบเรียงของบทความหรือเอกสารที่ดี และวิธีการวิเคราะห์แต่ละย่อหน้าของเอกสารการอ่านนั้น ๆ จะทำให้เข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น ในการวิเคราะห์ย่อหน้าซึ่งอาจทำได้ดังนี้

3.3.1 หาหัวข้อเรื่อง (Topic) ในขณะที่อ่านแต่ละย่อหน้า ผู้อ่านควรถามตัวเองว่าย่อนำนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไร หัวข้อเรื่องควรเจาะจงไม่ควรแคบหรือกว้างเกินไป

3.3.2 หาใจความหลัก (Main Idea) ผู้อ่านควรหาใจความที่สำคัญที่สุดของแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจจะเป็นคำนิยามของหัวข้อเรื่อง การจำแนกหัวข้อเรื่อง คำอธิบายหัวข้อเรื่อง เป็นต้น

3.3.3 หาข้อสนับสนุนใหญ่ (Major Supporting Details) ผู้อ่านควรหารายละเอียดที่สนับสนุนใจความหลัก รายละเอียดนี้อาจอยู่ในรูปที่ต่างกัน เช่น รายละเอียด

ที่ให้นักนิยาม รายละเอียดที่แสดงการจำแนก รายละเอียดที่อธิบาย รายละเอียดที่แสดงตัวอย่าง รายละเอียดที่แสดงการเปรียบเทียบ รายละเอียดที่แสดงเหตุและผล และรายละเอียดที่กล่าวอ้าง ดังนั้น ผู้อ่านจึงควรเรียนรู้ถึงโครงสร้างหรือตัวที่สื่อสัญญาณรายละเอียดเหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อจะได้หาข้อสนับสนุนใหญ่ได้ง่ายขึ้น

3.3.4 หาข้อสนับสนุนย่อย ผู้อ่านควรหารายละเอียดที่สนับสนุนหรือขยายความข้อสนับสนุนใหญ่ รายละเอียดย่อยนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบต่าง ๆ เช่นเดียวกับรายละเอียดที่สนับสนุนใจความหลัก

3.4 การตีความจากภาพและแผนภูมิประกอบ ผู้อ่านควรฝึกให้สามารถตีความจากภาพและแผนภูมิประกอบได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการอ่านกวาดเข้าช่วย เพื่อที่จะได้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสิ่งที่อ่านแจ่มแจ้งขึ้น

4. การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของผู้เขียนอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าข้อเขียนตอนใดเป็นการเสนอความจริงและตอนใดเป็นการเสนอความคิดเห็น นอกจากนี้ยังสามารถตีความหรือตีความเพิ่มเติมได้จากข้อเขียน ซึ่งอาจทำได้โดยวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของเอกสารการอ่าน เช่น ใช้วิธีการอ่านกวาด ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเอกสารนั้น วิเคราะห์ข้อเขียนว่าเป็นความจริงหรือความคิด โดยดูจากเหตุผลที่ผู้เขียนใช้ประกอบหรือสนับสนุนความคิดของตน และการวิเคราะห์หาข้อสรุปจากข้อเขียนโดยพยายามตีความหรือตีความเพิ่มเติมจากข้อเขียน เพื่อจะได้สามารถเข้าใจข้อเขียนนั้น ๆ ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

บทอ่าน

ในเรื่องของบทอ่าน แฮร์ริส (Harris. 1969 : 487) กล่าวว่า เป็นวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านได้โดย ครูควรชักจูงและแนะนำให้อ่านด้วยวิธีที่เหมาะสม คือ ขั้นแรกควรให้นักเรียนอ่านหนังสือที่ง่าย สั้น และตรงกับความสนใจ เมื่อนักเรียนเกิดเจตคติต่อการอ่านแล้ว นักเรียนจะหาหนังสือต่าง ๆ มาอ่านเอง

เลวาลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 86 - 87) ได้กล่าวถึงการเลือกเรื่องหรือสร้างเนื้อหาในบทอ่านว่า เนื้อหาในบทอ่านเป็นสิ่งที่สำคัญประการแรกสำหรับผู้สอนที่ควรจัดจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะจะเป็นปัจจัยที่สำคัญขั้นแรกแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากบทเรียนเป็นสำคัญในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะภาษา ซึ่งหลักการในการพิจารณาเนื้อหาของบทอ่าน มีดังนี้

1. พิจารณาจากจุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการอ่าน ซึ่งการอ่านโดยทั่วไปจะมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ 3 ประการ (พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุช. 2533 : 48 - 49) คือ

1.1 อ่านเพื่อความรู้ การอ่านประเภทนี้มีความจำเป็น เพราะจะช่วยให้คนมีความรอบรู้ มีความก้าวหน้า และใช้ในการประกอบอาชีพได้สมารถเร็วขึ้น หนังสือประเภทนี้ได้แก่ หนังสือตำราต่าง ๆ

1.2 อ่านเพื่อความคิด การอ่านประเภทนี้จะช่วยให้ทัศนะกว้างขวางขึ้น หนังสือประเภทนี้ได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุป นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร

1.3 อ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน พัฒนาอารมณ์ ความรู้สึก หนังสือประเภทนี้ได้แก่ หนังสือประเภทร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น

ดังนั้นในการเลือกเนื้อหาในการอ่านแก่ผู้เรียนจึงควรมีเนื้อหาทั้ง 3 ประเภท ดังกล่าว โดยพิจารณาสิ่งที่ผู้เรียนจะพบและเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารานุกรม ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อประสบการณ์ในความเข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างที่จะนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันของการอ่านด้วย

2. พิจารณาความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เลือก ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน ผู้อ่านจะอ่านได้ดีถ้าเรื่องตรงกับความสนใจ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรพิจารณาความสนใจของผู้อ่านโดยเฉพาะวัยและเพศ

3. พิจารณาภาษาที่ใช้ในเนื้อหาอันได้แก่ ศัพท์และโครงสร้าง ควรพิจารณาที่ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตประจำวันตามกาลเทศะ ตรงกับประสบการณ์ และวัยของผู้เรียนด้วย เช่น ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คำศัพท์ไม่ควรจะไกลตัวหรือโครงสร้างไม่ซับซ้อนเกินไป

4. พิจารณาสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อประกอบการอ่านหรือสอนอ่าน สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ อาจช่วยให้เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์อันเป็นจุดประสงค์ขั้นแรกของการพัฒนาทักษะการอ่านให้เป็นไปได้อย่างขึ้น ผู้สอนจึงควรเตรียมสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ใช้ประกอบการสอนด้วย

ความสนใจในการอ่าน

ดังที่กล่าวแล้วว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ควรนำไปพิจารณาในการคัดเลือกบทอ่าน เพื่อนำมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนอ่าน ซึ่งมีผู้รู้ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านของเด็กไว้หลายท่าน ดังนี้

จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2525 : 53) กล่าวถึงความสนใจของเด็กวัย 12 - 13 ปี ว่า เด็กชายจะสนใจอ่านเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ และหนังสือที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและสังคม ส่วนเด็กหญิงชอบนิยายซาบซึ้งใจมากกว่าเด็กชาย ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงชอบอ่านเรื่องที่เขียนให้ชัดไปจากความเป็นจริงหรือเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เรื่องตลก และเรื่องที่เกี่ยวกับงานอดิเรก

จินตนา ไบกาชยี่ (ม.ป.ป. : 61 - 62) กล่าวว่าวัยรุ่นตอนต้น (12 - 14 ปี) กลุ่มเด็กชายชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการค้นคว้าทดลอง กำลังภายใน การต่อสู้ การผจญภัย ชีวประวัติ เพศศึกษา ส่วนกลุ่มเด็กหญิงชอบอ่านหนังสือโรแมนติก คอลัมน์ขำขัน เรื่องสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารของเด็กและวัยรุ่น

จากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการสอนอ่านดังกล่าว สรุปเป็นแนวคิดสำคัญที่ควรนำไปพิจารณา เพื่อจัดกิจกรรมการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพต่อไปโดยเริ่มจากการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน จากนั้นครูฝึกให้นักเรียนรู้จักตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน ครูฝึกฝนให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการอ่านอย่างมีระบบ โดยใช้กิจกรรมเชิงทักษะสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่สนุก ทำทายเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเพียงพอ และมีการประเมินผลการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

การเขียน เป็นทักษะที่มีความสำคัญอีกทักษะหนึ่ง เพราะเป็นเครื่องมืออันสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญา ความรู้ ความคิดและความรู้สึกของมนุษย์ ทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทั้งอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต ในบรรดาทักษะทั้งหมดคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ทักษะการเขียนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากที่สุด เพราะการเขียนเป็นเรื่องของการสื่อสารที่มีขั้นตอนหลายอย่างดังที่ อัจฉิมา เกิดผล (2533 : 73) กล่าวว่า ทักษะการเขียน เป็นทักษะที่ค่อนข้างยากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะไม่ค่อยได้ฝึกฝนกันอย่างเต็มที่

ทำให้หลายคนเป็นแต่เพียงเขียนได้ ไม่ใช่เขียนเป็น แต่การเขียนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ คือสามารถจะฝึกฝนได้ และเป็นเทคนิคของแต่ละบุคคลที่จะทำให้ผู้อ่านประทับใจในงานเขียนได้ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจ พร้อมทั้งหาทฤษฎีการสอนทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะต่อไป

ความหมายของการเขียน

ความหมายของการเขียนมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

อะราพอฟฟ์ (Arapoff. 1967 : 119 - 120) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการทางความคิด ซึ่งในการเขียนแต่ละครั้งนักเรียนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ และพยายามเรียงลำดับความสำคัญให้เป็นไปตามขั้นตอน

โอลิวา (Oliva. 1969 : 152) กล่าวว่า การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการที่จะสื่อความคิดของเขาไปสู่คนอื่นซึ่งพูดภาษาเดียวกัน ในการสื่อความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้การเขียน

โมรี ชื่นสำราญ (2530 : 95) กล่าวว่า การเขียน เป็นวิธีการติดต่อสื่อสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน ในสังคมเดียวกัน หรือต่างสังคมกัน ให้สามารถรับรู้ความคิด ความต้องการและอารมณ์ของกันและกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ นพดล จันทรพิชญ์ (2531 : 91) กล่าวว่า การเขียน คือการแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ

โดยสรุป การเขียนคือ การสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสาร เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้ ความคิดและความรู้สึกของผู้เขียน

ความสามารถในการเขียน

ลาโด (Lado. 1961 : 248) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียนคือ ความสามารถที่จะใช้ตัวอักษรอย่างมีความหมาย สามารถเรียบเรียงข้อความจากลักษณะโครงสร้างภาษาที่ใช้แบบฟอร์มของการเขียนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น ๆ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างถูกต้อง

แวลีตต์ (Valette. 1977 : 217) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน เป็นความสามารถในการใช้คำศัพท์การสะกดตัวและไวยากรณ์โดยการเขียนอย่างเชี่ยวชาญใน สีสานของภาษา

แพตตี (Patty. 1985 : 182 - 186) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียนคือ ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียด ต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการเรียบเรียงข้อความ ให้เป็นเรื่องราว โดยแสดงถึงความรู้ ความคิดและถ้อยคำสำนวนที่เหมาะสม การขยายความ การลำดับความ และความมีเอกภาพของเรื่อง เพื่อสื่อความเข้าใจระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนได้ ตามจุดมุ่งหมาย

องค์ประกอบของการเขียน

แฮร์ริส (Harris. 1969 : 68 - 69) กล่าวว่า การเขียนคือ ความสามารถในการ บูรณาการทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน และมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา ได้แก่ เรื่องหรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อแก่ผู้อ่าน
2. รูปแบบ ได้แก่ การวางรูปแบบในการจัดระบบเนื้อหา
3. ไวยากรณ์ ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์และโครงสร้าง ประโยค
4. สีสาน ได้แก่ การใช้ภาษาของผู้เขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเลือกคำ สำนวน ที่จะใช้ในการเขียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดอรรถรสทางภาษา
5. กลไกด้านอื่น ๆ ได้แก่ กลไกด้านอื่น ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น การเขียนแบบสรุปความควรใช้หลักอย่างไร ควรจะเลือกใช้อักษรในภาษาอย่างไร และจะใช้ เครื่องหมายวรรคตอนอย่างไรจึงจะถูกต้อง เหมาะสม ตามหลักเกณฑ์ของภาษานั้น ๆ เป็นต้น

หลักการเขียน

การจะเขียนเรื่อง ได้ดีต้องมีหลักหรือขั้นตอนดังต่อไปนี้ (กมล การกุศล. 2529 : 208 - 210 ; อัจจิมา เกิดผล. 2533 : 78 - 92)

1. การเลือกเรื่องที่จะเขียน ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่ตนมีความรู้ ความคิดและประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างดีที่สุด ซึ่งอาจหาได้จากประสบการณ์ของตนเอง หรือจากประสบการณ์ของผู้อื่นที่ทราบจากการอ่าน การฟัง การสอบถามหรือการสนทนา เป็นต้น

2. การตั้งจุดประสงค์ในการเขียน ผู้เขียนจะต้องตั้งจุดประสงค์ที่แน่ชัดว่า เขียนเพื่ออะไร ซึ่งจะช่วยให้การเขียนอยู่ในแนวทางหรือขอบเขตที่แน่นอน และเขียนได้ง่ายขึ้น จุดประสงค์ของการเขียน เช่น เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เพื่อชักจูงใจ เพื่อสร้างจินตนาการ หรือเพื่อให้ความบันเทิง เป็นต้น

3. ความรู้เรื่องรูปแบบของการเขียน ซึ่งแต่ละงานเขียนจะมีลักษณะแตกต่างกันไป ผู้เขียนต้องรู้รูปแบบของงานเขียนที่ตนเขียน เพื่อวางแผนในการสื่อความรู้ ความคิด ความรู้สึกของตนให้ผู้อ่านได้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น

4. การรวบรวมความคิดโดยการวางโครงเรื่อง การวางแผนการเขียนและการสร้างจินตนาการในการเขียนนวนิยายหรือเรื่องสั้น วิธีการเสนอเรื่องให้น่าอ่านจะกำหนดเป็นโครงเรื่องโดยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

5. การใช้ความสามารถในการถ่ายทอดหรือการเขียน เช่นมีความสามารถในการวางโครงเรื่อง ผูกเรื่องให้เข้าใจผู้อ่าน มีความสามารถในการใช้ถ้อยคำ โวหารหรือภาพพจน์ ให้เหมาะสมกับเรื่องที่ตนเขียน สามารถวางคำและวางประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าและรู้จักกลวิธีเขียน การใช้ย่อหน้าต่าง ๆ ช่วยลำดับความคิดให้มีระเบียบยิ่งขึ้น สามารถวางประโยคที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญได้อย่างเหมาะสม รู้จักเสนอข้อมูลตัวอย่างต่าง ๆ ข้ออ้างอิงมาช่วยขยายความคิดได้ดี สามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็นหลาย ๆ ย่อหน้าได้โดยให้เนื้อหานั้นมีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพสอดคล้องกลมกลืนร่วมกันอย่างดี

การเขียนบทนำ

การเขียนบทนำ เป็นการเขียนเกริ่นเรื่องเพื่อนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่องจะมีลักษณะที่ชี้ให้เห็นแนวทางของเรื่องว่า สำคัญของเนื้อเรื่องจะดำเนินไปในทิศทางใด เป็นการเร้าใจให้ติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป ที่สำคัญจะต้องกล่าวถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องเท่านั้น และโดยทั่วไปแล้วบทนำจะมีความยาวประมาณ 1 ย่อหน้า ในการเขียนบทนำให้น่าสนใจอาจเขียนได้โดยเริ่มด้วยคำประพันธ์ สุภาษิต คำคมต่าง ๆ คำกล่าวของบุคคลสำคัญ คำจำกัดความ คำถาม

ให้ผู้อ่านรู้สึกอยากติดตามคำตอบ เริ่มด้วยบทสนทนาเป็นต้น ในการเขียนคำนำดังกล่าวนี้ขึ้นอยู่กับสาระสำคัญของเรื่องและเจตนาของผู้เขียนเป็นสำคัญ

การเขียนเนื้อเรื่อง

การเขียนเนื้อเรื่องที่จำเป็นต้องมีความยาวมากกว่า 1 ย่อหน้าขึ้นไป และแต่ละย่อหน้าต้องสัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกัน มีลำดับขั้นตอนไม่ว่าจะจนทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน การเขียนเนื้อเรื่อง ควรคำนึงถึงการใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย และการสะกดคำให้ถูกต้องตามพจนานุกรม ใช้สำนวนโวหารให้ตรงกับเรื่อง เนื้อเรื่องมีเนื้อหาสาระ ข้อมูล เหตุผล สถิติ และการอ้างอิงประกอบเรื่อง และเนื้อเรื่องจะต้องแสดงความรู้ ความคิดที่ถูกต้อง

การเขียนบทสรุป

การสรุปเป็นการปิดเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเรื่องนั้นจบจริง ๆ และรู้สึกประทับใจในงานเขียนนั้น ๆ การสรุปไม่ใช่การย่อเรื่องทั้งหมด และโดยทั่วไปบทสรุปจะมีความยาวพอ ๆ กับบทนำ การเขียนบทสรุปให้น่าสนใจอาจเขียนได้โดยใช้คำประพันธ์ สุภาษิต คำคมต่าง ๆ ใช้วิธีการเชิญชวน แนะนำ ให้ข้อคิดหรือแง่คิดบางประการแก่ผู้อ่าน กล่าวสรรเสริญ หรือสวดิเกียรติคุณของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องในเรื่อง เป็นต้น ในการเขียนบทสรุปควรเขียนเป็นลำดับขั้นตอนตามโครงเรื่องที่วางไว้ และขัดเกลากถ้อยคำภาษา สำนวนโวหารให้สละสลวย แล้วทบทวนโดยการอ่านเรื่องที่เขียนนั้นอีกครั้งเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาด

การสร้างย่อหน้า

ย่อหน้าหรืออนุเจต หมายถึง ถ้อยคำที่นำมาเรียบเรียงเป็นประโยคหลาย ๆ ประโยค ซึ่งมีใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียว การย่อหน้าจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามเรื่อง จับใจความสำคัญของเรื่องและเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความสวยงามและน่าอ่านด้วย ย่อหน้าที่ดีจะต้องมีใจความสำคัญที่เป็นแก่นของเรื่อง ประกอบด้วยประโยคสำคัญที่เป็นความคิดหลัก และมีประโยคขยายที่ช่วยส่งเสริมความคิดสำคัญให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ข้อความที่เป็นส่วนขยายที่ใช้ช่วยขยายใจความสำคัญของเรื่องหนึ่ง ๆ ให้เรื่องเกี่ยวพันกันตลอดได้แก่ ส่วนต่าง ๆ ของข้อเท็จจริง การสังเกต การอ้างอิงและความเชื่อ ถ้าส่วนขยายดังกล่าว

นี่มีน้ำหนักดี จะเป็นความคิดพื้นฐานที่ช่วยให้สนับสนุนความคิดสำคัญที่เป็นหลักให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

รูปแบบของเรียงความหรืองานเขียนประเภทบทความ สารคดี มีลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นคำนำ เนื้อเรื่อง และข้อสรุป ย่อหน้าดังกล่าวนี้มีวิธีการเขียนที่ดี คือ จะต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 ประการ (ศรีนวล บุญวิเศษ. 2517 : 67 - 82 ; โมรี ชื่นสำราญ. 2530 : 73 - 82) คือ

1. ความสมบูรณ์ ย่อหน้าที่จะต้องคำนึงถึงการเสนอเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ถูกต้อง โดยที่ผู้เขียนต้องวางจุดประสงค์ไว้ล่วงหน้าอย่างละเอียดชัดเจน วางแนวคิดไว้ล่วงหน้าอย่างมีระเบียบและสมบูรณ์ คำอธิบายรายละเอียดอื่น ๆ ภายในย่อหน้าจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสมด้วย และคำอธิบายข้อความในแต่ละย่อหน้าจะต้องสมบูรณ์ในตัวเอง และส่งทอดความคิดไปยังย่อหน้าอื่น ๆ ให้ได้จุดรวมของความคิดที่สมบูรณ์ที่สุด

2. เอกภาพหรือความเป็นหนึ่ง กล่าวคือ ข้อความแต่ละย่อหน้าจะต้องเขียนมีความคิดหรือใจความสำคัญเพียงประการเดียว ซึ่งทำได้โดยเขียนจุดมุ่งหมายที่ต้องการกล่าวถึงเป็นประโยคใจความสำคัญ (Topic Sentence) แล้วจึงขยายประโยคใจความสำคัญนั้นด้วยรายละเอียด ตัวอย่าง ข้อสนับสนุนเพื่อให้เข้าใจแจ่มแจ้ง เนื้อความที่ขยายนั้นต้องให้มีใจความเป็นเรื่องเดียวกันกับประโยคใจความสำคัญ

3. สารัตถภาพหรือการเน้น เป็นส่วนสำคัญจะช่วยให้ผู้อ่านทราบว่า ข้อความตอนใดเป็นใจความสำคัญมาก ตอนใดเป็นใจความสำคัญรองลงมา หรือเป็นรายละเอียด ผู้เขียนอาจเน้นแล้วเน้นอีกเพื่อให้ผู้อ่านเห็นชัดเจน

4. สัมพันธภาพ คือการเรียบเรียงข้อความในย่อหน้าให้เกี่ยวโยงต่อเนื่องกัน เกิดความสัมพันธ์กัน เมื่ออ่านแล้วสละสลวยรื่นหู และผู้อ่านสามารถเข้าใจและรวบรวมความรู้ความคิดได้สะดวก จดจำได้ง่าย สัมพันธภาพแบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ ความสัมพันธ์ของข้อความในย่อหน้าเดียวกัน และความสัมพันธ์ระหว่างย่อหน้าหนึ่งกับอีกย่อหน้าหนึ่ง สำหรับความสัมพันธ์ภาพของข้อความในย่อหน้าเดียวกันอาจเขียนให้ข้อความสัมพันธ์กันได้หลายวิธี คือ

4.1 การลำดับข้อความอย่างเป็นระเบียบ ได้แก่ การนำเอาความรู้ ความคิด มาจัดลำดับความสำคัญมาก สำคัญน้อย ซึ่งมีแนวทางการจัดระเบียบความได้โดย เรียงตามลำดับกาลเวลา ลำดับตามความยากง่าย ลำดับความจากข้อสรุปไปสู่รายละเอียด ลำดับความจาก

รายละเอียดไปสู่ข้อสรุป ลำดับความจากคำถามไปสู่คำตอบ หรือจากผลไปสู่เหตุ เป็นต้น

4.2 การใช้คำหรือวลีเป็นเครื่องเชื่อมความ ได้แก่ การใช้คำ หรือ วลีช่วยเชื่อมข้อความระหว่างประโยคต่อประโยค หรือระหว่างย่อหน้าหนึ่งกับอีกย่อหน้าหนึ่งหรือเชื่อมโยงความคิดตั้งแต่ 2 เรื่องขึ้นไป ซึ่งจะช่วยลำดับความคิดของเรื่องที่เขียนให้มีระเบียบดียิ่งขึ้น ถ้อยคำหรือวลีที่ใช้ช่วยเชื่อมความ แบ่งออกได้ดังนี้ คือ

4.2.1 ส่งความด้วยจำนวนนับ ได้แก่ ประการที่ 1 ประการที่ 2 และประการที่ 3 ต่อไป อันสืบต่อไป ประการต่อไป ฯลฯ

4.2.2 ส่งความด้วยคำเปรียบเทียบ เปรียบเทียบความเหมือนกัน ได้แก่ ในทางหนึ่งเดียวกัน เช่นเดียวกัน ตรงกัน ดังเช่น ลงรอยกัน สิ่งที่คล้ายคลึงกัน มีลักษณะร่วมกัน คล้ายกัน ฯลฯ

4.2.3 ส่งความด้วยถ้อยคำแสดงความแตกต่างกัน ได้แก่ แต่ อนึ่ง ถึงกระนั้นก็ตาม อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า ในทางกลับกัน ในทางตรงกันข้าม ต่างจาก ถึงอย่างไรก็ดี ฯลฯ

4.2.4 ส่งความด้วยคำแสดงความยินยอม ได้แก่ แน่ละ ตกลง ไม่ต้องสงสัย เอาละ ใช่แต่เท่านั้น ผนวก แน่นอนทีเดียว ไม่ต้องลังเลใจ ฯลฯ

4.2.5 ส่งความด้วยการสรุป คำเหล่านี้จะเป็นตัวที่บ่งให้ผู้อ่านทราบว่า ผู้เขียนจะยุติการแสดงข้อโต้แย้ง หรือยุติคำวิพากษ์วิจารณ์ ได้แก่ โดยสังเขป โดยสรุป ทั้งหมด ที่กล่าวมานี้แสดงว่า ท้ายที่สุด กล่าวโดยสรุป ฯลฯ

4.2.6 ส่งความที่แสดงการแยกจากพวก ได้แก่ ส่วน ฝ่าย ข้าง พวกแรก พวกที่สอง พวกที่สาม สำคัญมาก สำคัญรองลงมา สำคัญน้อยที่สุด ประเภท ชนิด พวก หมวด หมู่ เหล่า ก๊ก พรรค แบบ อย่าง วิธี หัวข้อ ฯลฯ

4.2.7 ส่งความที่แสดงเหตุกับผล ได้แก่ เนื่องจาก เนื่องจากนี้ ดังนั้น เพราะว่า... ดังนั้น เพราะว่า...จึง ตามที่ ตามเหตุนี้ ด้วยเหตุนี้ ด้วยเหตุนี้จึง จะนี้ เพราะฉะนั้น เหตุผลของเรื่องนี้คือ ... ฯลฯ

4.2.8 ส่งความแสดงลำดับเวลา ได้แก่ ปัจจุบันนี้ ขณะนี้ เวลานี้ เดียวนี้ อนาคต ในการข้างหน้า ต่อจากนี้ ในประการต่อมา ในตอนจบ บั้นสุดท้าย ช่วงสุดท้าย ฯลฯ

2.4.9 ส่งความแสดงทิศทางและพื้นที่ ได้แก่ ตรงที่ จุดที่ บริเวณที่
เหนือขึ้นไป สูงขึ้นไป ตามจุดที่ ในส่วน เฉพาะ ที่ ซึ่ง สถานที่ซึ่ง ถัดออกไป ท่างออกไป
ตรงข้ามกับ ฯลฯ

การใช้คำในการเขียน

การใช้คำในการเขียนที่คั้น ควรใช้คำง่าย ๆ ที่เข้าใจกันได้โดยทั่วไปซึ่งไม่ใช่
ภาษาพูด ใช้คำสุภาพไม่ใช่คำหยาบหรือภาษาแสลง ใช้คำไทยไม่ใช่ภาษาต่างประเทศถ้ามีคำไทย
ใช้อยู่แล้ว หากไม่มีคำไทยใช้ก็ให้เขียนทับศัพท์เป็นอักษรไทยได้ ใช้คำให้ตรงกับความหมาย
ถ้าจะใช้คำเปรียบเทียบควรใช้ให้เหมาะสม กุหลาบ มัลลิกะมาส (2511 : 84 - 85)
กล่าวถึงสำนวนภาษาที่ควรใช้ในการเขียนเรียงความว่า ควรจะเลือกพ้องคำ ควรหลีกเลี่ยง
ศัพท์ยาก ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ การแต่งประโยคต้องให้กระชับความและมีการเรียง
ลำดับเนื้อเรื่องดี

การใช้โวหารในการเขียน

งานเขียนจะมีคุณค่าหากผู้เขียนใช้โวหารประกอบงานเขียนนั้น ๆ ได้เหมาะสมกับเรื่อง
ที่เขียน โวหารที่โบราณคณาจารย์ทางการเขียนนิยมใช้หรืออ้างอิง แบ่งออกได้เป็น 5 ประการ
(โมรี ชื่นสำราญ, 2530 : 114) ดังนี้

1. บรรยายโวหาร หมายถึง โวหารที่ใช้เล่าเรื่อง หรือบรรยายเรื่องโดยละเอียด
ให้ความรู้แจ่มแจ้งในเรื่องนั้น ๆ
2. พรรณาโวหาร หมายถึง โวหารที่กล่าวพรรณานเป็นไปด้วยความรู้สึกนึกคิดของ
ผู้คนที่ประคิดรู้อยู่ทำให้เกิดรสนาประการแก่ผู้อ่าน
3. เทศนาโวหาร หมายถึง กระบวนความที่กล่าวชี้แจงสั่งสอนอันประกอบด้วยเหตุ
และผล เพื่อบอกให้ผู้อ่านเห็นตามและเชื่อตาม
4. อุปมาโวหาร หมายถึง กระบวนความที่กล่าวเปรียบเทียบคู่ไปกับบทอุปไมย
5. สาธกโวหาร หมายถึง กระบวนความที่ใช้เรื่องราวเป็นอุทธาหรณ์ประกอบบทความ
นั้น ๆ เพื่อให้ได้ข้อความในเรื่องเด่นชัดขึ้น

งานเขียนที่น่าอ่านและชวนติดตามนั้น นอกจากจะมีหลักการเขียนต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว ผู้เขียนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (อัจริยา เกิดผล. 2533 : 91)

1. การแสดงความรู้ในงานเขียนนั้นควรมีหลักฐานอ้างอิงได้ และเป็นความรู้ที่ถูกต้อง

2. การแสดงความคิดเห็นต้องเป็นความคิดของตนเอง หากเป็นความคิดของผู้อื่น ต้องบอกชื่อกำกับไว้ด้วย

3. การใช้ตัวเลขควรต้องให้ถูกต้องตามพจนานุกรม

4. ควรมีวรรคตอนและย่อหน้าที่เหมาะสมถูกต้อง

5. การเขียนนั้นต้องเป็นระเบียบ ชัดเจน อ่านง่ายและสะอาดเรียบร้อย

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526 : 17) ได้เสนอแนะหลักการเขียนเรียงความที่ดีว่า ต้องเขียนถูกต้องตามรูปแบบ มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี เรียงลำดับดี อ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักภาษา เนื้อหาต้องแจ่มแจ้ง ไม่ออกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี และสำนวนการเขียนต้องดี เช่นรู้จักใช้สำนวน มีการเปรียบเทียบ เปรียบเปรย เป็นต้น

พะอบ ไชยภักดิ์ (2532 : 51 - 52) ได้กล่าวถึงลักษณะของความสำเร็จที่ดีว่า เรื่องต้องมีความชัดเจน คือ อ่านแล้วเข้าใจทันทีไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัย การใช้ภาษาง่ายรัดกุม ถูกต้องตามความหมาย มีจุดหมายที่เด่นชัด ผู้อ่านอ่านแล้วจับจุดหมายได้ทันที ไม่พรัลเลอะเลือน หรือมีผลความมากเกินไป มีความสัมพันธ์ที่ดี คือดำเนินความไปตามลำดับต่อเนื่องกัน ไม่วกวน ผู้อ่านติดตามได้ง่าย มีความกว้างขวาง คือผู้อ่านอ่านแล้วได้เพิ่มพูนในด้านความรู้หรือความบันเทิง หรือทั้งความรู้ความบันเทิง มีความประณีตทั้งการใช้คำตลอดจนการเข้าประโยค ใช้ความประณีตเลือกมาอย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องมีความไพเราะงดงาม โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ ทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกพอใจ

กล่าวโดยสรุป หลักการเขียนที่ดีนั้นควรจะเริ่มจากการเลือกเรื่อง การตั้งจุดประสงค์ ในการเขียน การวางแผนในการสื่อความรู้ความคิด การวางโครงเรื่องและการใช้ความสามารถ ในการถ่ายทอดหรือการเขียน

การสอนทักษะการเขียน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดให้เรียนเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนแสดงความคิดเห็น แสดงเหตุผล เขียนย่อความ เรียงความ จดหมาย ประกาศ แต่งคำประพันธ์ได้ชัดเจนถูกต้องเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์

ในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนนั้น ครูไม่ควรสอนทักษะการเขียนแยกออกจากทักษะอื่น ๆ (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย. 2533 : 17 - 118) แต่ควรสอนให้ต่อเนื่องจากทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการอ่าน และทักษะการฟัง ทั้งนี้จะช่วยให้ทักษะการอ่านดีขึ้นอีกด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 93 ; อ้างอิงมาจาก Applebee. 1978 ; Smith. 1981 ; Lonban. 1976 ; Dormie. 1981) เพราะประสบการณ์จากคำศัพท์และกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์จากการอ่านของผู้เรียนจะช่วยให้เข้าใจเลือกและการเรียบเรียงประโยคได้ดีขึ้น การฝึกปฏิบัติการเขียนบ่อยครั้งจะช่วยให้ทักษะการอ่านหรือการตีความจากสัญลักษณ์ดีขึ้นตามลำดับ กิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยป้อนที่สำคัญอันได้แก่ สิ่งที่จะให้ผู้เรียนได้อ่านซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงในการใช้ประสบการณ์จากการอ่านมาเขียนได้ การสอนอ่านและเขียนจึงดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องกัน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน จำเป็นต้องคำนึงถึงระดับของการเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับดังที่นักภาษาศาสตร์ได้จัดระดับของการเขียนไว้ดังนี้

บรูตันและคนอื่น ๆ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 93 ; อ้างอิงมาจาก Broughton and others. 1980 : 17 - 19) ได้แบ่งระดับการเขียนไว้ 3 ระดับ โดยเรียงจากง่ายไปหายากดังนี้

ระดับที่ 1 การเขียนโดยมีการควบคุม หมายถึง การเขียนที่มีการควบคุมการใช้ภาษา เช่น การให้เติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ การใช้ภาษาจะอยู่ในแวดวงอันจำกัด การเขียนในลักษณะนี้จะเหมาะกับผู้เรียนที่เริ่มฝึกการเขียนใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อให้มีแนวทางในการเขียนอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และเป็นรูปแบบที่จำเป็นในการเขียนประโยค

ระดับที่ 2 การเขียนที่มีการขึ้นำ หมายถึง การเขียนที่มีการขึ้นำแนวทางการเขียน เช่น การใช้ภาษาด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์และการเรียบเรียงเป็นประโยคได้อย่างอิสระบ้าง แต่ยังไม่ใช่เต็มที่นัก เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยการเปรียบเทียบอยู่บ้างในขั้นนี้ การฝึกเขียนในลักษณะนี้จะเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับสูงขึ้นกว่าในระดับแรก

ระดับที่ 3 การเขียนแบบอิสระ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนมีอิสระเต็มที่ในการใช้ความคิด ประสพการณ์ทั้งหมดในการเขียน นับตั้งแต่การวางโครงเรื่อง การเลือกคำ การแต่งประโยค และการผูกประโยคเข้าด้วยกัน

อโบริเตอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 93 ; อ้างอิงมาจาก Aborderin. 1986 : 38 - 40) ได้แบ่งระดับของการเขียนออกเป็น 3 ระดับ พร้อมทั้งเสนอแนะกิจกรรมประกอบไปด้วยคือ

ระดับที่ 1 การคัดเลือก กิจกรรมการเขียนลักษณะนี้เพียงเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับคำศัพท์ โครงสร้างประโยค ข้อความ การสะกดคำและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนอาจเบื่อหน่ายได้ง่าย เพราะไม่ได้ใช้ความคิดของตนเองได้อย่างอิสระ

ระดับที่ 2 การเขียนที่มีการชี้แนะ การเขียนในขั้นนี้ ผู้เรียนต้องแสดงความคิดเห็นของตนเองมากขึ้น ผู้สอนมักจะเป็นผู้วางโครงเรื่องให้ ก่อนลงมือเขียนผู้สอนอาจจะจัดให้มีการอภิปรายร่วมกันในหัวข้อที่ต้องการก่อนแล้วจึงลงมือเขียน โดยคำนึงถึงการเลือกใช้คำให้เหมาะสมและตรงกับ ความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารแก่ผู้อ่านจริง

ระดับที่ 3 การเขียนแบบอิสระ ได้แก่ การเขียนที่ผู้เขียนมีอิสระเต็มที่ในการใช้ความคิด ประสพการณ์ทั้งหมดในการเขียนนับตั้งแต่ การวางโครงเรื่อง การเลือกคำ การแต่งประโยค และการผูกประโยคเข้าด้วยกัน เป็นกิจกรรมการเขียนขั้นสุดท้ายที่ยากที่สุด ผู้เขียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหา

ความสามารถทางการเขียน จะต้องอาศัยความคิดและความสามารถทางด้านการใช้ภาษาในการถ่ายทอดเป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม และตรงตามจุดประสงค์ ในการสอนให้นักเรียนเกิดแนวความคิดเพื่อการเขียนนั้นสามารถทำได้ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย.

2531 : 44)

1. การระดมพลังสมอง ผู้สอนอาจจัดผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่ม และมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตน เกี่ยวกับเรื่องที่ผู้สอนตั้งประเด็นหรือเรื่องไว้ให้ การใช้ภาษาอาจมีข้อบกพร่องแต่ผู้สอนไม่ควรถือเป็นเรื่องสำคัญมากในขั้นนี้ เมื่อสิ้นสุดการแสดงความคิดเห็นแล้วผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนจับบันทึกทั้งหมดเอาไว้ เพื่อนำไปใช้ในการเขียนของตนต่อไป

2. การอภิปรายร่วมกัน กิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นนี้จะแตกต่างจากกิจกรรมในข้อที่ 1 ในกรณีที่ผู้เรียนจะไม่เพียงบันทึกข้อคิดเห็นทุกอย่างของสมาชิกในกลุ่มไว้ เช่น ในข้อที่ 1

แต่จะพูดถกเถียงถึงความเหมาะสมของเรื่อง ความคิดที่ได้จะเป็นข้อยุติของกลุ่มในการอภิปราย อาจมีการแยกประเด็นในการอภิปรายออกในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ประเด็น แล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานความคิดเห็นนั้น ๆ ต่อเพื่อนในชั้น เพื่อรวบรวมความคิดและนำไปใช้ในการเขียนต่อไป

3. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์สิ่งที่ผู้เรียนหรือนักเรียนต้องการจะรู้ จะเป็นวิธีที่ง่ายสำหรับการหาแนวคิดหรือความรู้ที่จะนำมาเขียนได้ ดังนั้นอาจให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนสนใจจะเขียน เช่น ผู้สอนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน ผู้ปกครองหรือบุคคลภายนอกโดยทั่วไป เป็นต้น

4. การแสดงละครล้อเลียนสั้น ๆ ผู้สอนอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงท่าทางประกอบเกี่ยวกับเรื่องราวบางอย่าง ซึ่งผู้สอนอาจเป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนได้ ผู้แสดงจะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทของตนเมื่อแสดงให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ดู ผู้เรียนเหล่านั้นจะสังเกตบทบาทของเพื่อน และนำมาเขียนบรรยายเป็นภาษาของตนได้

5. การอ่านเพื่อหาแนวคิด การอ่านสิ่งที่ผู้เรียนสนใจจะช่วยให้การหาแนวคิดในการเขียนดีขึ้น และตรงกับความต้องการได้ นับเป็นการกระตุ้นและให้แรงจูงใจผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมในการค้นคว้าหาสิ่งที่เขียน เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องด้วย

ทักษะการเขียน เป็นทักษะที่ต้องการเวลาและความสม่ำเสมอในการฝึกฝน ครูจะต้องพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีลักษณะแตกต่างกันออกไป เพื่อให้มีบรรยากาศในการเรียนน่าสนใจ และเพิ่มพูนทักษะในการเขียนให้ดียิ่งขึ้นซึ่ง สัจจิต เพียรชอบและสายใจ อินทรมพรรย์ (2523 : 117 - 119) ได้เสนอแนะหลักสำคัญในการสอนทักษะการเขียนไว้ดังนี้

1. ก่อนสอนครูควรทดสอบความพร้อมในการเขียนของนักเรียน
2. ครูควรปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของการเขียนที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน และสามารถยึดเป็นอาชีพได้ในอนาคต
3. การสอนแต่ละครั้ง ครูควรตั้งจุดประสงค์ในแต่ละครั้งอย่างชัดเจน
4. ในการสอนเขียนครูไม่ควรกำหนดหัวเรื่องตายตัว ควรให้นักเรียนมีโอกาสเสนอและเลือกเรื่องเอง
5. ควรสอนทักษะการเขียนให้สัมพันธ์ทักษะและสัมพันธ์กับวิชาอื่น

6. ครูควรใช้กลวิธีการจูงใจหลาย ๆ รูปแบบ
 7. การจัดกิจกรรมและมอบหมายงานควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 8. ครูควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจ และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเขียน
 9. ครูควรจัดกิจกรรมประกอบการสอนหลาย ๆ ประเภท และควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมนั้นด้วย และกิจกรรมการเขียนนั้นก็ควรจะเป็นกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มาก
 10. ในการสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูควรจะได้ใช้สื่อการสอนประกอบด้วย เพราะจะช่วยสร้างความสนใจและยังทำให้เข้าใจบทเรียนเร็วขึ้น
 11. ครูควรวางแผนการสอนอย่างละเอียด
 12. นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การเขียนประเภทต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักเรียนเขียนโดยมีหลักเกณฑ์ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยให้การประเมินผลง่ายขึ้น นักเรียนเองก็สามารถปรับปรุงทักษะการเขียนของตนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
 13. ในกรณีที่นักเรียนประสบปัญหาในการเขียน เช่น ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาเขียน ครูอาจจะช่วยได้โดยสร้างสถานการณ์ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียน
 14. เมื่อนักเรียนเขียนตามที่ครูมอบหมายแล้ว ครูควรรีบตรวจให้เสร็จแล้วคืนให้นักเรียนพร้อมทั้งเขียนติชมให้ชัดเจน เพื่อว่านักเรียนจะได้ทราบว่าตนเองมีข้อดีข้อด้อยอย่างไร ทั้งนี้เป็นการช่วยให้นักเรียนมีกำลังใจในการเขียนต่อไป
 15. นอกจากสอนเขียนในชั้นเรียนตามปกติแล้ว ครูควรได้จัดกิจกรรมหรือมอบหมายงานให้นักเรียนไปทำนอกชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเขียนได้อย่างสม่ำเสมอ
- จากหลักการเขียนและข้อเสนอแนะในการสอนทักษะการเขียนนั้น สรุปสิ่งที่เป็นแนวคิดที่สำคัญซึ่งสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการสอนเขียนได้ดังนี้คือ เริ่มจากทดสอบพื้นฐานในการเขียนของนักเรียน แจกจุดประสงค์ในการสอนเขียน และฝึกให้นักเรียนตั้งจุดประสงค์ในการเขียน ให้นิเวศการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในเรื่องหลักการเขียน เช่น การฝึกคิด ฝึกการวางแผนเรื่อง การฝึกถ่ายทอดความคิดทั้งนี้จะต้องเป็นกิจกรรมที่ฝึกเขียนจากระดับที่ง่ายไปสู่ระดับที่ยากขึ้น และเป็นการสอนที่ใช้ทักษะสัมพันธ์ นอกจากนั้นจัดให้มีการประเมินผลการเขียนเป็นระยะ ๆ พร้อมทั้งมีการติชมผลงานแล้วแจ้งให้นักเรียนทราบ

การประเมินผลงานเขียน

การประเมินผลงานเขียนมีผู้รู้ได้เสนอแนะวิธีการประเมินไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2514 : 80) มีหลักในการให้คะแนนเรียงความโดยแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ ดังนี้คือ เนื้อหาร้อยละ 50 แบ่งออกเป็นข้อเท็จจริงร้อยละ 30 และความคิดร้อยละ 20 สำนวนภาษาร้อยละ 30 แบบ คือการวางรูปเรียงความมี ย่อหน้า เว้นวรรคตอน เครื่องหมาย วรรคตอน อักษรวิธีร้อยละ 20

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2519 : 178) มีหลักในการตรวจให้คะแนนเรียงความดังนี้ คือ ตั้งเกณฑ์ให้คะแนนไว้ก่อน ถ้าพอใจมากให้คะแนน 16 ขึ้นไปจากคะแนนเต็ม 20 พอใจ พอประมาณ คะแนนจะอยู่ระหว่าง 14 - 15 และที่พอใจน้อยและไม่พอใจจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ระหว่าง 10 - 13 คะแนน โดยอ่านครั้งแรกดูเป้าหมายเรื่องที่เขียน ดูวิธีพูดว่าน่าสนใจหรือไม่ ภาษาฟังราบรื่นหรือไม่ จากนั้นดูความยาวของเนื้อเรื่องต้องยาวพอสมควรตามที่กำหนดไว้ให้และ ดูสิ่งประกอบอื่น ๆ เช่น การเว้นวรรคตอน เขียนซ้ำซาก ใช้คำวาทหรือไม่ เป็นต้น

ชวาล แพริศกุล (2520 : 79) แนะนำให้ใช้วิธีการจัดอันดับคุณภาพ ดังนี้คือ ให้วัด ความสามารถในการเขียนเรียงความโดยการจัดอันดับคุณภาพ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณภาพ ระหว่างกันเองในกลุ่ม โดยครูพยายามตีราคางานนั้นออกมาเป็นอันดับ แล้วใช้วิธีการทางสถิติ แปลงอันดับคุณภาพเหล่านั้นออกมาเป็นปริมาณตัวเลขซึ่งเรียกว่า คะแนน อีกทีหนึ่ง

สุนันท์ สลโกสุม (2526 : ภาคผนวก) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการตรวจเรียงความไว้ใน งานวิจัยเรื่องรูปแบบการสอนเขียนและปัญหาการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

การพิจารณาให้คะแนน พิจารณาจาก 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การเสนอเรื่อง 50 คะแนน

ส่วนที่ 2 การลำดับเรื่อง 15 คะแนน

ส่วนที่ 3 การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย 20 คะแนน

ส่วนที่ 4 การรักษารูปแบบของการเขียน 5 คะแนน

ส่วนที่ 5 การใช้ลึงการณ์ หรืออารมณ์ 10 คะแนน

โดยแต่ละส่วนมีแนวการพิจารณาดังนี้

ส่วนที่ 1 การเสนอเรื่อง ให้พิจารณาว่า เขียนเรื่องประเภทใดต้องเขียนให้ตรงตามเกณฑ์เฉพาะอย่างของงานเขียนประเภทนั้น มีการเสนอเรื่องอันประกอบด้วยสาระ ความรู้ ความถูกต้อง ข้อเท็จจริงเสริมความคิดเห็นตามสมควร และมีเนื้อความอันแสดงทิศทางการเขียนที่ชัดเจน

ส่วนที่ 2 การลำดับเรื่อง ให้พิจารณาการเรียบเรียงเนื้อหา ความมีระเบียบ เกี่ยวเนื่องกันไปตลอด มีการลำดับความคิดที่ไม่สับสน ไม่วกวน ไม่ย้อนไปย้อนมา เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วแสดงความสามารถของผู้เขียนในการวางโครงเรื่องที่ดี คือมีความสัมพันธ์กัน โดยตลอดทั้งการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่องและการปิดเรื่อง

ส่วนที่ 3 การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ให้พิจารณาดังนี้

1. ด้านอักขรวิธี การเขียนสะกดการันต์ ไม่ควรฉีกคำหรือแยกคำในที่อันไม่ควร

2. ด้านการใช้คำ วลี ประโยค ให้พิจารณาการใช้ให้มีความชัดเจน สื่อความหมายได้ตรงประเด็น ช่วยให้เนื้อความชัดเจน อ่านแล้วรู้เรื่อง น่าอ่าน ไม่หยابคาย ถ้าผู้เขียนมีลักษณะสร้างสรรค์ มีความเป็นตัวของตัวเองเรียงความจะยิ่งน่าอ่านชวนติดตาม

ส่วนที่ 4 การรักษารูปแบบการเขียน ให้พิจารณาการเขียนเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ในที่อันควร การแบ่งย่อหน้าอันเป็นการรักษารูปแบบของการเขียนเรียงความนั้นว่ามีความสำคัญ เพราะการแบ่งสัดส่วนของย่อหน้าที่จะช่วยให้อ่านเข้าใจและน่าอ่าน

ส่วนที่ 5 การใช้ฉันทลักษณ์หรืออารมณ์ หมายถึง การใช้ภาษาอันเป็นเครื่องประดับให้เรียงความน่าอ่าน เช่น การใช้คำที่มีน้ำหนัก การใช้สำนวนโวหาร การเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย (การยกตัวอย่าง) การอ้างอิงสำนวน คำพังเพย สุภาษิต คำคม ข้อคิด บทกวี และบทธรรมะต่าง ๆ การใช้ลักษณะดังกล่าวนี้ ถ้าอยู่ในที่อันเหมาะสมจะช่วยเร้าใจหรือเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจ ชวนคิดหรือชวนติดตามเนื้อความที่เขียนนั้น ✓

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน

เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันว่า การเรียนการสอนภาษาที่ได้ผลนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ใช้ทักษะต่าง ๆ ทางภาษาเข้ามาบูรณาการร่วมกันทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการเรียนแต่ละ

ครั้ง อันจะเป็นการเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีความรอบรู้ทางภาษามากยิ่งขึ้น ทักษะการอ่านและการเขียนก็เช่นเดียวกัน นักการศึกษาทั้งหลายได้ค้นพบว่า ทักษะทั้งสองจะเป็นทักษะทางภาษาที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันเป็นอย่างมาก นักเรียนจะสามารถอ่านสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ถ้านักเรียนมีความสามารถทางทักษะการเขียนดี และหากนักเรียนมีความสามารถทางทักษะการอ่านดี ทักษะการเขียนของนักเรียนก็จะดีตามไปด้วย ดังที่ เฮย์ (Heys. 1962 : 320 - 322) พบว่าในการสอนทักษะการเขียนนั้น กลุ่มผู้เรียนที่ใช้ทักษะการอ่านมาก ๆ ก่อนแล้วจึงลงมือเขียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากลุ่มนักเรียนที่ครูสอนทักษะการเขียนโดยตรง นั้นย่อมแสดงว่าผลจากการที่นักเรียนได้อ่านมาก ๆ นั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการเขียนตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ฮูเลตต์ (Hulett. 1986 : 847 - A) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน โดยได้รวบรวมงานเขียนของนักเรียนระดับ 3 ที่ใกล้จะสิ้นปีการศึกษาจำนวนมากกว่า 100 ชิ้น ซึ่งงานเขียนเหล่านี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. งานเขียนเกี่ยวกับวรรณคดี ซึ่งเป็นงานเขียนที่เด็กได้เขียนหลังจากได้ฟังครูอ่านวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ให้ฟังก่อน 2. เป็นงานเขียนเกี่ยวกับเรื่องของชุมชนหลังจากที่เด็กได้อ่านเรื่องเหล่านั้นจากหนังสือแล้ว และ 3. เป็นงานเขียนที่พวกเขาเป็นผู้เลือกหัวข้อเอง การรวบรวมงานเหล่านี้ผู้วิจัยใช้เวลารวบรวมถึง 2 สัปดาห์ แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) และใช้ ANOVA ทดสอบค่าความแตกต่างของคะแนนผลการวิจัยพบว่า เด็กนักเรียนที่เขียนงานได้นั้นก็เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านด้วยในขณะเดียวกันเด็กที่มีความชำนาญในการอ่านก็จะเขียนได้ดีด้วยเช่นกัน และพบว่าเด็กจะเขียนได้ดีและได้น้อยหามาขึ้นหากเด็กได้เลือกหัวข้อที่จะเขียนด้วยตัวของเขาเอง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน จอห์นสัน (Johnson. 1986 : 1 - 13) ก็ได้ศึกษาไว้เช่นเดียวกัน แต่ศึกษากับผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 เพื่อจะดูว่าความรู้เดิมของผู้เรียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารหรือไม่ โดยกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ไม่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนมาก่อน จำนวน 15 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนมาก่อนแล้ว จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนนั้นจะมีความสามารถในการอ่านมากขึ้นรวมทั้งมีความคงทนในการจำด้วย จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าความสามารถในการเขียนจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น และหากจะพิจารณาจากผลการวิจัยจะพบว่า

ถ้าฝึกความเข้าใจในการอ่านแล้วใช้กิจกรรมการเขียนประกอบนั้นจะทำให้คะแนนความเข้าใจได้จากครั้งหลัง ๆ โดยเฉลี่ยแล้วจะมากกว่าคะแนนครั้งแรก ๆ นอกจากนั้นความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น คำศัพท์โครงสร้าง ไวยากรณ์ การเชื่อมข้อความ และการสรุปความของนักเรียน จะได้รับการพัฒนาขึ้นตามลำดับด้วย และจากการสอนของ Arunee Wiriyachitra (1983 : 39 - 41) พบว่า หากจะสอนทักษะการเขียนให้ได้ผลดี จำเป็นจะต้องสอนให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ เช่น จากทักษะการฟังไปสู่ทักษะการเขียน หรือจากทักษะการอ่านไปสู่ทักษะการเขียนอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนการจัดชั้นเรียนจะจัดอย่างไรก็ได้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา สถานที่ โอกาสและเวลา และจากประสบการณ์ของครูที่สอนโดยนำเอาทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมาสัมพันธ์กันนี้ จะทำให้ผู้เรียนชอบและให้ความสนใจต่อทักษะการเขียนมากขึ้น เพราะกิจกรรมการอ่านจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเขียนมากขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงอาจสรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่านและเขียนที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาทักษะทั้งสองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยเพื่อค้นหาวิธีการสอนอ่านและเขียนจึงนับว่าเป็นงานที่สำคัญที่ครูผู้สอนหรือผู้สนใจควรจะได้ศึกษา และจากการศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด เป็นวิธีบูรณาการทักษะการอ่านและทักษะการเขียนไว้ด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า วิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดจะเป็นวิธีการสอนที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งอาจจะส่งผลต่อความเข้าใจการอ่าน และความสามารถทางการเขียนได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระดับยอด

ความหมายของโครงสร้างระดับยอด

เมเยอร์ (Meyer. 1975) แบ่งเนื้อหาในเรื่องตามความสำคัญออกเป็นระดับยอด (Top Level) ระดับกลาง (Middle Level) และระดับล่าง (Bottom Level) ระดับเหล่านี้กำหนดขึ้นโดยการลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาในแต่ละตอน ระดับความสำคัญนี้ถูกกำหนดโดยวิธีการที่ผู้เขียนเลือกมาเพื่อสื่อความหมายของเนื้อหาไปยังผู้อ่าน ระดับยอดของข้อความในเนื้อเรื่องจะเป็นตัวกำหนดการบรรยายสถานการณ์หรือปัญหา ลำดับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเนื้อเรื่อง และการสรุปหรือการแก้ไขปัญหา ข้อความระดับกลางจะให้รายละเอียดสนับสนุนข้อความระดับยอด หรืออธิบายว่าทำไมเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องที่บรรยายจึงเกิดขึ้น ส่วนข้อความระดับล่างเป็นส่วนที่เพิ่มเติมและอธิบายส่วนที่ไม่จำเป็นหรือสนับสนุนข้อความระดับปานกลาง

บาร์ตเล็ตต์ (Bartlett. 1980 : 3 - 4) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอคว่า คือรูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญที่สุดของเรื่อง โครงสร้างระดับยอจะช่วยทำให้มองเห็นแก่นของโครงสร้างเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบข้อความทั้งหมดของเรื่อง โครงสร้างระดับยอนี้อาจจะเรียกชื่อได้หลายชื่อ เช่น โครงสร้างแม่บท (Schematic Structures) โครงสร้างใหญ่ (Super Structures) เค้าโครงของผู้เขียน (An Author's Textual Schema) แบบแผนการเขียนเรื่องทั้งเรื่อง (Overall Writing Plane) รูปแบบการเขียน (Writing Paradigms) กระบวนเรื่อง (Patterns of Text) และต่อมา บาร์ตเล็ตต์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 1987 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1986) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอคว่า เป็นลักษณะของการจัดเนื้อเรื่องเข้าด้วยกัน โดยบาร์ตเล็ตต์ได้กล่าวว่า "ลักษณะเฉพาะของข้อความต่อเนื่องทำให้เนื้อความถูกวิเคราะห์ความคิดออกเป็น ส่วน ๆ จัดเรียบเรียงตามลำดับความสำคัญและวางโครงเรื่องของโครงสร้างของสิ่งที่สัมพันธ์กันภายในเนื้อหาส่วนใหญ่ หรือเกือบทั้งหมดในเรื่องโดยใช้โครงสร้างระดับยอ"

อิชเชอร์ (Rattanaovich. 1987 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Usher. 1987) ให้ข้อยืนยันว่า โครงสร้างระดับยอเป็นวิธีการเพื่อค้นหารายละเอียดซึ่งสำคัญที่สุดในเนื้อเรื่อง เป็นวิธีเรียบเรียงรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละตอน โดยเริ่มจากความคิดหลัก (Main Idea) แล้วจัดให้สัมพันธ์กันกับโครงสร้างระดับกลาง (รายละเอียดสนับสนุน) และโครงสร้างระดับต่ำ (รายละเอียดพิเศษ)

กล่าวโดยสรุป โครงสร้างระดับยอหมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียนที่เรียบเรียงขึ้นจากใจความสำคัญอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อความจะถูกจัดลำดับความคิดออกเป็น ส่วน ๆ ตามระดับความสำคัญ โดยเริ่มจากความคิดหลักให้มาสัมพันธ์กับโครงสร้างระดับกลาง และโครงสร้างระดับล่าง ซึ่งแผนการเขียนแต่ละรูปแบบจะเป็นแนวทางในการสื่อความหมายของเรื่องที่เขียนให้กับผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายและเร็วขึ้น

โครงสร้างระดับยอและกระบวนการโครงสร้างระดับยอ (Top Level Structure and Top Level Structuring)

กระบวนการโครงสร้างระดับยอ คือการจัดกระทำโดยเจตนาที่แน่นอน เพื่อทำให้รายละเอียดของเนื้อเรื่อง เหมาะกับโครงสร้างของเรื่องเพื่อที่จะจัดไว้ให้ผู้อ่าน (Bartlett.

1986) เมื่อผู้อ่านนำเอาความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเรื่องมาช่วยในกระบวนการอ่านนั้นคือ กระบวนการโครงสร้างระดับยอดหรือการแสดงออกของความรู้ ผู้อ่านต้องผลิต ผลผลิตจาก กระบวนการโครงสร้างระดับยอด เช่น เกิดภาพในสมองถึงสิ่งที่อ่านไปแล้ว ระลึกเรื่องย่อ ๆ ได้หรือจำเนื้อหาจากเรื่องได้ ผลผลิตนี้ทำให้เกิดความทรงจำที่เป็นรากฐานติดแน่นเพราะ กระบวนการโครงสร้างระดับยอดยิ่งผลผลิตของโครงสร้างระดับยอดและรากฐานใกล้เคียง ความเป็นจริงการเรียกคืนมายิ่งเชื่อถือได้มาก (Rattanaovich. 1987 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1978 : 1985, 1986 ; Bartlett, Turner and Mathams. 1981 : Meyer. 1975 : 1985)

นอกจากนี้ อັชเชอร์ (Rattanaovich. 1987 : 23 ; citing Usher. 1987 : 1 - 2) ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านพบหรือตระหนักถึงโครงสร้างระดับยอดในเนื้อหา แต่ละตอนว่า กระบวนการโครงสร้างระดับยอดต้องการการจัดกระทำ มันเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่าน มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการอ่าน และยังเป็นแนวทางให้เกิดภาพความคิด ทำให้สิ่งที่อ่าน มีความรู้สึกและจำได้

ชนิดของโครงสร้างระดับยอด

ชนิดของโครงสร้างระดับยอดที่เป็นแผนการเขียนนั้นมีหลายชนิด ดังที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาได้จำแนกไว้ดังนี้

บาร์ตเล็ตต์ (Bartlett. 1985 : 88 - 91) กล่าวถึง โครงสร้างระดับยอด 5 กลุ่มที่พบได้ทั่ว ๆ ไปในเนื้อเรื่องชนิดต่าง ๆ ดังนี้

1. การรวมกลุ่ม เป็นการรวบรวมกลุ่ม หรือเรียงลำดับความคิดหลักของเนื้อหาในตอนหนึ่ง ๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่ม หมู่ พวก หรือลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเนื้อเรื่อง
2. การพรรณนา เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการ สิ่งที่เกิดขึ้น หรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากหัวข้อเรื่อง เป็นตัวเชื่อมระหว่างหัวเรื่องและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง
3. การเปรียบเทียบ บ่งชี้ถึงความสำคัญหลักในเนื้อหาแต่ละตอน เป็นลักษณะในรูปแบบการเปรียบเทียบหรือตรงกันข้าม ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักที่คล้ายคลึงกัน หรือตรงกันข้าม เท่าหรือไม่เท่ากัน เป็นต้น

4. ปัญหา-การแก้ไข ชี้ให้เห็นความคิดของเนื้อหาที่ถูกรวบรวมขึ้นเป็นรายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นตัวตอบสนองเหตุที่เป็นปัญหา อีกกลุ่มหนึ่งเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มาก่อน-หลังสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

5. ความเป็นเหตุ-เป็นผล ชี้ถึงความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรวบรวมรายละเอียด เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่เป็นผลมาจากกลุ่มแรก ทั้งสองรวมกันด้วยเวลาที่เกิดก่อนหลัง และเป็นเหตุเป็นผล หรือถึงเหตุผล

มานิต บุญประเสริฐ (2533 : 7 - 9) กล่าวว่าโครงสร้างของข้อเขียนแบบต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้ในการเสนอเรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องอาจใช้รูปแบบย่อหน้าหลาย ๆ แบบด้วยกัน ดังนี้

1. เหตุการณ์ตามลำดับเวลา ในการเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะต้องดำเนินเรื่องตามลำดับเวลาก่อนหลังที่เหตุการณ์เกิดขึ้นไปเรื่อย ๆ เช่น การเล่าประวัติ บทละคร บันทึกความทรงจำ อุตชีวประวัติ หรือในข้อเขียนความเรียงอื่น ๆ อาจใช้แบบลำดับเวลาตามขั้นตอน เช่น คำแนะนำในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด การพัฒนาการของโลก ธรณีวิทยา เป็นต้น

2. แบบแสดงเหตุผลทำไม การเขียนแบบนี้จะพบบ่อยในกรณีที่ผู้เขียนต้องการแสดงความคิดเห็น การคัดค้าน การชี้ชวน ผู้เขียนจะเริ่มต้นด้วยการเสนอสมมติฐานว่า มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดอยู่ และหาเหตุผลมาอธิบายว่าทำไม หรืออาจจะเสนอประเด็นสรุปและผลก่อนจึงสนับสนุนด้วยเหตุผลว่าทำไม การเขียนแบบนี้พบได้ในวิชาการทางด้านการแพทย์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา ธรรมชาติวิทยา ในบางครั้งการเขียนแบบนี้อาจจะคล้ายคลึงกับข้อเขียนแบบเหตุผล เนื่องจากคำถามที่ว่า ทำไมจึงเกิดกับอะไรเป็นสาเหตุในการเกิด ไม่ต่างกันมากนัก

3. แบบให้ตัวอย่าง การเขียนแบบนี้ให้ตัวอย่างนี้ ผู้เขียนอาจจะใช้เพียงหนึ่งหรือสองตัวอย่างซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริง ตัวเลข คน สถานที่ วันที่ เหตุการณ์ สิ่งของ จำนวนและอื่น ๆ

4. แบบแสดงเหตุและผล การเขียนแบบนี้ ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ตั้งแต่สองเหตุการณ์ขึ้นไป (หรือสถานการณ์) เนื่องจากผลนั้นไม่ได้เกิดพร้อมเหตุการณ์เขียนแบบนี้จึงต้องใช้ลำดับเหตุการณ์ด้วย ผู้เขียนจะต้องแสดงหลักฐานข้อมูล การพิสูจน์เพื่อให้ผู้อ่านเชื่อได้

5. แบบการเปรียบเทียบเปรียบเทียบต่าง การเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะอภิปรายหรือพูดถึงเรื่องบุคคล สิ่งของ เหตุการณ์ตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป และชี้ให้เห็นลักษณะที่เหมือนและลักษณะที่ต่างจากกัน การดำเนินเรื่องอาจจะบรรยายลักษณะเหตุการณ์เรื่องหนึ่งก่อนและตามด้วยลักษณะ

ของเหตุการณ์อีกเรื่องหนึ่ง เป็นคนละตอน ข้อเขียนชนิดนี้อาจพบได้ทั้งนวนิยาย และสารคดี เรื่องเบาสมอง และเรื่องทางวิชาการ

6. แบบแสดงเชิงปริมาณ สถานที่ ทิศทาง ผู้เขียนจะรวบรวมรายละเอียดตามลักษณะของสถานที่ซึ่งสามารถเห็นได้เป็นเชิงปริมาณ บอกจำนวน ขนาด ระยะทาง จะมีแผนภูมิ รูปภาพ ตาราง แผน ที่ที่ช่วยให้ผู้อ่านวาดภาพได้ วิธีเขียนแบบนี้พบได้ในตำราประเภทวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ คณิตศาสตร์

7. แบบแสดงคำจำกัดความ ในการเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะใช้เมื่อต้องการอธิบายความคิดรวบยอด คำศัพท์ เฉพาะการเขียนแบบนี้ตามปกติจะเขียนสั้น ๆ แต่ถ้าเป็นการอธิบายเรื่องที่ยาวแล้ว ส่วนใหญ่ผู้เขียนจะรวมความหมายเชิง Connotation ด้วยการเขียนแบบให้คำจำกัดความซึ่งจะพบได้ในสายวิชาการต่าง ๆ

8. แบบแสดงกระบวนการ การเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะบอกหน้าที่ หรือการทำงานของสิ่งต่าง ๆ หรืออะไรเกิดขึ้นได้อย่างไร เราจะพบการเขียนแบบนี้ในวิชาประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา การเขียนแบบนี้จะต้องใช้การบรรยายตามเหตุการณ์ ระยะเวลา หรือการแสดงความสัมพันธ์ของเหตุและผลด้วย

9. แบบแสดงหมวดหมู่ การเขียนแบบนี้จะแสดงให้เห็นข้อมูล หรือรายละเอียดที่แบ่งตามกลุ่มลักษณะเฉพาะความสัมพันธ์ภายใน ลำดับขั้น ชนิด สายบังคับบัญชา ประเภทของงาน เป็นต้น เราจะได้เห็นได้ในข้อเขียนประเภทพีช ภาษาศาสตร์ เป็นต้น

10. แบบบรรยาย การเขียนแบบนี้ผู้เขียนจะบรรยายเหตุการณ์ ประสบการณ์ อารมณ์ สถานที่ วัตถุ เวลา อื่น ๆ โดยให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพได้ชัดเจน โดยให้รายละเอียดเฉพาะมากมาย ซึ่งอาจจะโดยการสัมผัสทางรูป รส กลิ่น เสียง แสง การบรรยายนี้จะช่วยให้สิ่งที่เรานามธรรมเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ส่วนใหญ่การเขียนแบบนี้จะแทรกอยู่ในการเขียนแบบอื่น ๆ ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนกับโครงสร้างระดับยอด ดังที่กล่าวแล้วนี้มีอยู่หลายชนิด แต่ที่ใช้อยู่กันโดยทั่วไปจะมีอยู่ 4 ชนิดด้วยกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 89 ;

อ้างอิงมาจาก Bartlett, 1978, 1985, 1986) โครงสร้างระดับยอดเหล่านั้นได้แก่ การบอกรายละเอียดหรือรายการ ปัญหาและข้อแก้ไข เหตุและผล การเปรียบเทียบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้โครงสร้างการเขียนทั้ง 4 ชนิดนี้ในการดำเนินการทดลองของกลุ่มทดลอง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

ในการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเกี่ยวข้องกับหลักการและทฤษฎีการสอนอ่านต่าง ๆ ดังนี้

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่อความรู้เดิม เน้นว่าความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

ความหมายของ Schema

รูเมลฮาร์ท (Rumelhart. 1981 : 4 - 12) ให้ความหมายของ Schema ว่า หมายถึง โครงสร้างข้อมูลที่ใช้แทนความหมายของสิ่งกับกว้าง ๆ ที่สะสมไว้ในความทรงจำ ข้อมูลต่าง ๆ ที่สะสมไว้ Schema อาจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ สถานการณ์ทั่ว ๆ ไป เหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ การกระทำ ลำดับการกระทำ รูเมลฮาร์ท ได้อธิบายต่อไปว่าเป็นกระบวนการที่ต้องมีขั้นตอนย่อย ๆ คือ Sub-Schema ของ Schema ดังนั้น ความรู้หรือสิ่งที่เรียกว่า Schema นี้จะต้องประกอบด้วยสิ่งกับย่อย ๆ และการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งกับย่อย ๆ เหล่านั้นเพื่อความเข้าใจระบบของการรวมสิ่งกับย่อย ๆ เป็นสิ่งกับรวมหรือความรู้

บาร์ตเล็ตต์ (สาวิตรี ประเสริฐกุล. 2529 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Bartlett. 1932) ได้ให้ความหมาย Schema ว่า หมายถึง โครงสร้างของความคิดในสมองซึ่งมีการจับกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่เรามีอยู่ ข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการคาดคะเนตีความข้อมูลใหม่ ปรับข้อมูลใหม่ให้เข้ากับข้อมูลเดิมที่มีแล้วเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป

ความหมายของทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีประสบการณ์เดิม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงวิธีการจัดระเบียบของความรู้ในสมองของคนเรา วิธีการรับเอาความรู้ใหม่เข้าไปรวมกับความรู้เดิมและวิธีการดัดแปลงปรับปรุงแก้ไขความรู้เดิมให้เหมาะสม (เตือนใจ ดันงามตรง. 2529 : 94) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีประสบการณ์เดิม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงกลุ่มความรู้ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างความรู้ของมนุษย์ที่มีอยู่เดิมแล้ว และมนุษย์มีกระบวนการรับย่อยข่าวสารเพื่อประสิทธิภาพของการสื่อความหมาย ซึ่งโครงสร้างความรู้นี้จะเรียงรายอยู่เป็นลำดับขั้น และจัดกลุ่มตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน

ทฤษฎี Schema กับ การอ่านเพื่อความเข้าใจ

รูเมลฮาร์ต (Rumelhart. 1981 : 22 - 23) ได้สรุปการนำเอาทฤษฎี Schema มาใช้อธิบายการอ่านดังนี้คือ ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้หากผู้อ่านมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไป ในขณะที่อ่าน ความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงานโดยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้ Schema หรือโครงสร้างความรู้เดิมทั้งด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่พร้อมแล้ว มาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เพราะข้อเขียนใด ๆ ก็ตามเป็นเพียงข้อมูลทางภาษา ที่ผู้เขียนเตรียมให้ผู้อ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นเอง โดยการนำโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียน ในตัวโครงสร้างความรู้เดิมจะมีช่องว่างอยู่ ในขณะที่กระบวนการอ่านดำเนินไปผู้อ่านจะเริ่มได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อช่องว่างนั้นมีสภาพสมบูรณ์ความเข้าใจจึงเกิดขึ้น ตามหลักการของทฤษฎี Schema นั้นถือว่า ทั้งผู้อ่านและผู้เขียนต่างก็มีโครงสร้างของความรู้เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ ทฤษฎี Schema ตั้งสมมติฐานว่า ความรู้และความจำเป็นของมนุษย์ก่อรูปร่างขึ้นมาในลักษณะเป็นโครงสร้างมิใช่รูปแบบ ดังนั้น เมื่อผู้เขียนถ่ายทอดความรู้ความคิดเป็นก็คือแสดง Schema ออกมาเป็นงานเขียน งานเขียนจึงเป็นตัวแทนของโครงสร้างของความรู้ของผู้เขียนเอง ถ้าหาก Schema ของผู้อ่านและผู้เขียนแตกต่างกันมาก ผู้อ่านก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

คาร์เรลล์และ อีสเตอร์โฮลด์ (Carrell and Eisterhold. 1983 : 229 - 268) แบ่งโครงสร้างของความรู้ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ หมายถึง การที่ผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนเชิงสาธกโวหาร นิทาน นิยาย วิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ ถ้าผู้อ่านมีความรู้สึกไวต่อลักษณะโครงสร้างของการเขียน และรู้จักใช้ความรู้เดิมเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ในขณะที่อ่าน จะช่วยอย่างมากในด้านความเข้าใจ และความทรงจำ ลักษณะโครงสร้างของข้อเขียนของเรื่องราวต่าง ๆ จะแตกต่างกันไปและมีลักษณะโครงสร้างของข้อเขียนเฉพาะแต่ละชนิด เช่น นิทาน หรือเรื่องสั้นก็จะมีโครงสร้างเป็นฉาก เริ่มเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง และตอนจบ ในบรรดาโครงสร้างของข้อเขียนทั้งหมด โครงสร้างของข้อเขียนแบบเล่าเรื่องค่อนข้างง่ายและเป็นที่คุ้นเคยกันมาก จนอาจจะนับได้ว่าเป็นโครงสร้างแบบสากลเพราะลักษณะของโครงสร้างข้อเขียนประเภทนี้มักจะไม่ค่อยมีวัฒนธรรมของแต่ละชาติไปแทรกซ้อนได้มากเหมือนกับลักษณะการเขียนประเภทอื่น ๆ ผู้อ่านส่วนมากมักจะมีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อเขียนที่เป็นการเล่าเรื่องมาแล้ว

2. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา คือการที่ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องในสาขาใดสาขาหนึ่งก่อน เช่น เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น จะช่วยให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น ผู้อ่านที่มีโครงสร้างความคิดแขนงนี้จะรับรู้เรื่องได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ความรู้ทางเนื้อหามาก่อน

การนำเอาทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมมาใช้ในการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคนั้น นักจิตวิทยาทางการอ่านคนอื่น ๆ เช่น เมเยอร์ (เสาวลักษณ์รัตน์วิทย์. 2536 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Meyer, 1975) ได้วิจัยพบว่า โครงสร้างระดับยอคหรือโครงการเขียนของผู้เขียน จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยตระหนักถึงลักษณะโครงการเขียนของผู้เขียนชนิดต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการใช้โครงการเขียนของผู้เขียนนั้นในการจับความสำคัญ และจับรายละเอียดของเรื่องได้รวดเร็ว เพราะโครงการเขียนดังกล่าวจะบ่งบอกใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร การโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมในการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้ดียิ่งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจุดหมายปลายทางในการอ่านที่แน่นอน

ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์

นักวิจัยด้านการอ่านได้ให้ความหมายคำว่า ปฏิสัมพันธ์ไว้ 3 ชนิด คือ

1. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) เป็นกระบวนการทางความคิดที่ใช้ประสบการณ์เดิม ทั้งในรูปแบบของภาษาและประสบการณ์เดิมในเรื่องราวที่อ่านทำให้เกิดการคาดการณ์ต่อไปได้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อเนื่อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่าน
2. รูปแบบการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ เชื่อว่าทักษะในทุกๆระดับปฏิสัมพันธ์กันต่อกระบวนการและการแปลความหมายของบทอ่าน รูปแบบการอ่านนี้เป็นการใช้ความรู้เดิม การคาดหวัง ปรับบทและอื่น ๆ
3. การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ เป็นกระบวนการเชื่อมระหว่างข้อมูลของบทอ่านกับข้อมูลที่ผู้อ่านนำมาจากบทอ่าน กล่าวคือ การอ่านไม่ใช่เป็นเพียงการดึงข้อมูลจากบทอ่าน แต่การอ่านเป็นการกระตุ้นความรู้ที่ผู้อ่านใช้ความคิดต่อข้อมูลใหม่จากบทอ่าน

กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์นั้น กระบวนการเรียนการสอนจะใช้ทั้งการสังเคราะห์และวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการอ่านทั้งแบบล่างขึ้นบนและบนลงล่าง ในการจัดกิจกรรมการสอนเน้นการให้ความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่าน โดยการจับใจความสำคัญของเรื่อง จากประสบการณ์

เดิม จากการเดาความแวล้อม จากลักษณะงานเขียนของผู้เขียน นอกจากนี้กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้สมองทั้งซีกขวา (กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง) และซีกซ้าย (กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน) ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความทรงจำในระยะยาวกับสิ่งที่อ่านได้

สำหรับวิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคนั้น ได้นำเอาหลักการและทฤษฎีมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ซึ่งเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89) อธิบายว่า ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพราะสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น เพราะทราบว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร การใช้ประสบการณ์เดิมในการอ่าน (Schema) อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน จะช่วยให้การเดาความ และการจับใจความสำคัญของเรื่องเร็วขึ้น การใช้สายตากวาดความสำคัญของข้อความก็ย่อมจะทำให้ดีขึ้น การมีสมาธิในการอ่านอย่างตรงประเด็นจะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ จับรายละเอียดของเรื่องได้และในขณะเดียวกันจะจำเรื่องได้ดียิ่งด้วย การตีความและขยายความก็ย่อมจะทำให้ดีในลำดับต่อมา

แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communication Teaching Approach)

แนวทฤษฎีการสอนนี้ จะเน้นการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบทและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจใช้ฝึกแตกต่างกันไปได้ตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเด็นสำคัญในการสร้างคามปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนต้องให้โอกาสผู้เรียนได้คิดและใช้ความพยายามของตนเอง เพื่อสื่อความหมายที่ตนต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และด้วยการใช้ท่าทาง การให้ผู้เขียนได้ลองฝึกทดลองถูกในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา โดยมีผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติทางบวกในการใช้ภาษาได้ เนื่องจากประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนต้องการสื่อความหมาย การแก้ไขสิ่งที่ตนบกพร่องด้วยตนเอง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้ประสบการณ์ในการปฏิบัติทางภาษาได้มากขึ้นในระยะต่อมาตามลำดับ ผู้เรียนจะรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนที่ท้าทาย ทำให้เขาได้ใช้ภาษาที่ตนต้องการ และสามารถจดจำภาษาที่ตน

ได้ใช้หรือมีประสบการณ์ได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ทั้งกับผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน เช่น ให้มีการทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟังพูดร่วมกัน หรือการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องที่อ่านเป็นต้น (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2534 : 20)

วิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

วิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดได้มีผู้เสนอแนะแนวคิดและขั้นตอนการสอนไว้ดังนี้

ในปี 1986 บาร์ตเล็ตต์ (Bartlett. 1986) ได้ทำการศึกษาเรื่องราวการใช้โครงสร้างระดับยอด และให้ขั้นตอนในการสอนโครงสร้างระดับยอดไว้ดังนี้

1. ครูต้องตระหนักว่า ความคิดรวบยอดเรื่องโครงสร้างระดับยอดของเนื้อเรื่องเป็นสิ่งที่จำเป็น ถ้านักเรียนไม่มีความรู้เรื่องนี้ ครูต้องเริ่มต้นสอนให้พวกเขาเข้าใจก่อน
2. ความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอด 4 รูปแบบ คือข้อเขียนแบบรายการ บัญหาและข้อแก้ไข เหตุและผล การเปรียบเทียบ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องสอนให้นักเรียนรู้
3. ในขณะที่อ่านควรสอนให้นักเรียนรู้จักค้นหาโครงสร้างระดับยอดในเนื้อเรื่องแรก ๆ พวกเขาต้องการความช่วยเหลือจากครูและต่อไปเขาก็จะค่อย ๆ ช่วยเหลือตนเองได้
4. ระหว่างที่อ่าน นักเรียนควรรู้ว่ามีโครงสร้างที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่หรือไม่ ครูจำเป็นต้องสอนให้เขาใช้ยุทธวิธีนี้ และมีโอกาสได้อธิบายความสัมพันธ์ของเนื้อความที่นักเรียนไม่แน่ใจ หรืออาจใช้การเดาความด้วยก็ได้

5. หลังจากการอ่าน นักเรียนควรได้รับการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดที่ใช้อยู่เสมอจะเป็นประโยชน์มาก เป็นการพิสูจน์ว่านักเรียนมีกระบวนการในการอ่านอย่างแท้จริง และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายถึงกระบวนการที่ใช้ด้วย

นอกจากนี้บาร์ตเล็ตต์ ยังได้ให้เกณฑ์ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของการสอนโครงสร้างระดับยอดไว้ดังนี้

1. ครูออกแบบกระบวนการความรู้ความเข้าใจภายใต้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอด และใช้ศัพท์เพื่อการสื่อสารในการอภิปรายถึงกระบวนการ
2. ครูพูดคุยกึ่งองค์ประกอบความรู้ที่เกี่ยวข้องกับยุทธวิธีมากกว่าสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตัวอย่างอ้างอิงเฉพาะในยุทธวิธี รวมทั้ง

- 2.1 ในการสื่อสารต้องการรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเนื้อหา
- 2.2 จากข้อ 2.1 จำอะไรบ้าง
- 2.3 จะรู้ได้อย่างไรว่าโครงสร้างชนิดไหนเป็นชนิดไหน
- 2.4 รูปแบบของโครงสร้างระดับยอคืออะไร
- 2.5 จากข้อ 2.1 - 2.4 ต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง
- 2.6 จะหาอะไรที่เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอได้บ้าง
- 2.7 จะตรวจสอบหรือเปลี่ยนแปลงงานที่หาไว้ได้อย่างไร
3. ครูพูดคุยถึงประโยชน์ของโครงสร้างระดับยอ
4. ลักษณะเด่นของงานที่ถูกรวบรวมเข้าเป็นเนื้อหาเดียวกันกับกระบวนการหาความรู้

โดยมีการวางแผนการกระทำและการตรวจสอบงาน

5. ครูพูดคุยถึงประโยชน์ของคำใบ เพื่อกระบวนการทางความรู้ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของนักเรียนทุกคน

6. จัดให้นักเรียนมีการฝึกฝนที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล ที่เกี่ยวกับการใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอ

7. มีการทบทวนเกี่ยวกับกระบวนการ และประโยชน์ที่เกี่ยวกับเนื้อหา โครงสร้างระดับยอ และให้นักเรียนพยายามที่จะใช้

8. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและครู ในเรื่องความสำเร็จของปฏิสัมพันธ์ และคุณลักษณะของการสอน

แม็คจี และริชเกล (Mcgee and Richgels. 1987 : 743) ได้แนะนำเกี่ยวกับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอว่า ก่อนสอนโครงสร้างระดับยอครูควรสอนความคิดรวบยอดทั่วไปของโครงสร้างระดับยอในแต่ละชนิด และชี้ให้เห็นความแตกต่างของชนิดโครงสร้างระดับยอด้วย เมื่อนักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดนี้แล้ว วิธีที่จะให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างระดับยอในแต่ละชนิดได้ควรให้นักเรียนเป็นผู้เขียนเรื่องขึ้นเอง นอกจากนั้น ครูควรชี้แจงให้เด็กทราบว่า เนื้อหาต่าง ๆ ในข้อเขียนประกอบด้วยความคิดเห็น ข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระต่าง ๆ และโครงสร้างระดับยอเหล่านี้เป็นประสบการณ์เดิมที่ผู้เขียนใช้ในการเรียบเรียงเนื้อหาในงานเขียน สำหรับขั้นตอนในการสอนให้เรียนรู้โครงสร้างระดับยอ แม็คจีและริชเกลได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกข้อความให้นักเรียนอ่านซึ่งเป็นข้อความที่เป็นโครงสร้างระดับยอต่าง ๆ กัน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดในแต่ละข้อความนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 เตรียมแผนผังแสดงโครงสร้างข้อเขียนซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะข้อเขียนแบบต่าง ๆ โดยจับเอาใจความสำคัญแล้วเชื่อมโยงความคิดที่ผู้เขียนเรียบเรียงไว้โดยใช้เส้นโยงความคิดเห็นเหล่านั้น

ขั้นที่ 3 เสนอแผนภูมิแล้วเลือกสอนโครงสร้างระดับยอแบบใดแบบหนึ่งก่อนเสนอเนื้อหาของข้อความนั้น ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายใจความหลักจากเนื้อหาที่ปรากฏเฉพาะในแผนภูมิก่อน

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาจากแผนภูมิเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน ซึ่งยังไม่ได้อ่านข้อความทั้งหมดเพียงแต่เห็นใจความหลักที่แสดงไว้ในแผนภูมิเท่านั้น

ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนอ่านข้อความจากย่อหน้าทั้งหมด แล้วเขียนเปรียบเทียบเนื้อหาที่ช่วยกันเรียบเรียงจากแผนผังที่แสดงไว้ตามลักษณะของโครงสร้างของข้อเขียน

จากนั้นเป็นขั้นนำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอไปฝึกอ่านกับข้อความอื่น ๆ ที่ยากกว่าเดิมด้วยตนเอง

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 89 - 91) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านโดยให้โครงสร้างระดับยอไว้ดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 ผู้สอนอธิบายชนิดของโครงสร้างระดับยอทั้ง 4 ชนิด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 2 ผู้สอนยกตัวอย่างคำที่เป็นกุญแจสำคัญสำหรับชนิดของโครงสร้างระดับยอให้ผู้เรียนฝึกใช้คำเหล่านี้เพื่อหาชนิดของโครงสร้างระดับยอจากข้อความต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนฝึกหาแผนภูมิ หาชนิดของโครงสร้างระดับยอจากข้อความต่าง ๆ แต่ละชนิด

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนฝึกหาโครงสร้างระดับยอ และอภิปรายร่วมกันโดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ผู้สอนจะให้นักเรียนอ่านข้อความจากสิ่งตีพิมพ์ที่พบได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งข้อความหลายข้อความอาจจะมีโครงสร้างระดับยออยู่หลายชนิด ให้ผู้เรียนมีโอกาสอภิปรายพร้อมทั้งเขียนไดอะแกรม

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนเขียนย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องสั้น ๆ เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

ขั้นที่ 6 ให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์ข้อความต่าง ๆ ที่สนใจด้วยการหาโครงสร้างระดับยอด เพื่อบ่งชี้ใจความสำคัญของเรื่องและรายละเอียดของเรื่อง และเขียนรายงานส่งครูผู้สอน ผู้สอนจะให้ผู้เรียนอ่านให้เพื่อนฟัง ครูช่วยแก้ไขการเขียนประโยคและนำผลงานแสดงไว้ในชั้นเรียนหรือบนบอร์ดแสดงผลงาน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน

ขั้นที่ 7 ฝึกให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาด้านอื่น ๆ เช่น การพูดอภิปรายเกี่ยวกับข้อความหรือบทความบางเรื่องที่ผู้สอนจัดมาให้ร่วมกัน โดยใช้เวลาผู้เรียนอ่านจับใจความหารายละเอียดของเรื่อง พร้อมทั้งนำมาวิเคราะห์วิจารณ์บทความนั้น ๆ ในด้านความคิดเห็นส่วนตัว เช่น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน หรือประโยชน์ที่ได้รับจากบทความ เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้การสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดของเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 89 - 91) แล้วนำมาเขียนขั้นตอนการสอนอ่าน ดังนี้

1. ขั้นให้รูปแบบ เป็นการเตรียมให้ผู้เรียนมีกลวิธีการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้

1.1 ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักชนิดของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้นักเรียนเข้าใจ

1.2 ครูให้นักเรียนสังเกตคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะในโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด และให้นักเรียนใช้คำเหล่านั้นหาโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ

1.3 ครูและนักเรียนทำแผนผัง (Diagram) ทาชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความต่าง ๆ แต่ละชนิด

2. ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์เรื่องเพื่อสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่าน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยให้อ่านข้อความที่ครูเตรียมไว้ให้ โดยมีโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดของข้อความเหล่านั้นและทำแผนผังวิเคราะห์เรื่อง

2.2 เขียนรายงานผลการวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดของข้อความในข้อ

2.1 และอภิปรายร่วมกันโดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำและอธิบายเพิ่มเติม

2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความใหม่ที่คัดมาจากเนื้อหาที่พบในชีวิตประจำวัน แล้วให้นักเรียนหาโครงสร้างระดับยอดและทำแผนผังสรุปความจากเรื่องที่อ่าน

- 2.4 นักเรียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน
- 2.5 ครูผู้สอนชี้แนะและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ
3. ขั้นนำไปใช้ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจการอ่านและความสามารถในการเขียน
 - 3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้จากบทอ่านที่พบในชีวิตประจำวัน และให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างระดับย่อและเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน
 - 3.2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนความเรียงตามรูปแบบโครงสร้างระดับย่อชนิดต่าง ๆ
 - 3.3 ครูสุ่มตรวจงานเขียนความเรียงของนักเรียน แล้วแก้ไขติชมผลงาน เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ จากนั้นนำผลงานที่เหลือไปตรวจแล้วแจ้งผลการปฏิบัติให้นักเรียนทราบต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับย่อ

งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์ตเล็ตต์ และคนอื่น ๆ (Bartlett and others. 1984 : 176 - 184) ได้ทดลองการสอนใช้โครงสร้างระดับย่อในการอ่านและระลึกเรื่องกับนักเรียนระดับ 5 จำนวน 54 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และการใช้โครงสร้างระดับย่อทำให้ระลึกเรื่องได้สูงกว่ากลุ่มควบคุม ในขณะที่ผู้ไม่ใช้โครงสร้างระดับย่อได้คะแนนต่ำสุด และพบว่าการใช้วิธีนี้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความจำและความเข้าใจได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้วิธีนี้ในการอ่านเรื่องที่ยากหรือเรียบเรียงไว้มิได้ทำให้จำได้ง่ายขึ้น เข้าใจง่ายขึ้น และทำให้สามารถเขียนเรียงความได้ดีกว่าเดิม

อิชเชอร์ (Rattanaovich. 1987 : 29 ; citing Usher. 1985) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โครงสร้างระดับย่อเป็นยุทธวิธีในการอ่านกับความสามารถของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 และระดับ 12 โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง 15 % กลาง 15 % และกลุ่มต่ำ 15 % ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนกลุ่มสูงระดับ 12 ได้ใช้โครงสร้างระดับย่อและสามารถระลึกเรื่องได้ดีกว่ากลุ่มกลางและกลุ่มต่ำ นอกจากนั้นก็ยังสูงกว่านักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับย่อในระดับ 9 และนักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับย่อในระดับ 9 สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ใช้โครงสร้างระดับย่อ

สเลตเตอร์ และคนอื่น ๆ (Slater and others. 1985 : 190) ได้ศึกษาผลการสอนให้รู้จักโครงสร้างเนื้อเรื่องของข้อเขียนเชิงสารกโวหาร 4 รูปแบบ คือข้อเขียนแบบเปรียบเทียบความต่าง ข้อเขียนบรรยายคุณลักษณะ ข้อเขียนแบบเหตุผล และข้อเขียนแบบปัญหา-การแก้ไข ใช้นักเรียนระดับ 9 จำนวน 224 คน แบ่งเป็น 3 ระดับคือ เก่ง ปานกลาง อ่อน จากนั้นก็แบ่ง 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มทดลองกลุ่มแรกสอนโดยใช้แผนผังแสดงโครงสร้างของเรื่อง ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยไม่ใช้แผนผังแสดงโครงสร้างของเนื้อเรื่อง ส่วนกลุ่มควบคุมกลุ่มแรกสอนโดยจดโน้ตย่อ กลุ่มที่ 2 สอนโดยไม่จดโน้ตย่อ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองสองกลุ่มมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นและสามารถเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

บาร์ตเล็ตต์ และอิชเชอร์ (Rattanaovich. 1987 : 28 ; citing Bartlett and Usher. 1981) ได้จัดทำโปรแกรมการสอนโครงสร้างระดับยอดแก่นักเรียนระดับ 11 ในออสเตรเลียโดยเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเมืองและให้ครูที่สอนประจำเป็นผู้สอน ใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 5 คาบ คาบละ 40 นาที ผลการทดลองปรากฏว่า มีการเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่เคยใช้โครงสร้างระดับยอดมาเป็นใช้โครงสร้างระดับยอดและได้นำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

บาร์ตเล็ตต์ ทูร์เนอร์ และแมธแฮมส์ (Rattanaovich. 1987 : 28 ; citing Bartlett Turner and Mathams. 1981) ได้ทดลองกับนักเรียนระดับ 5 ให้รู้จักแผนการเรียบเรียงเนื้อหา วิธีค้นหาโครงสร้างระดับยอดและวิธีการเรียบเรียงเนื้อหาเพื่อใช้ในการพูดและเขียนเรื่องให้ผู้อื่นอ่าน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่เรียนรู้ในโครงสร้างระดับยอดสามารถเรียบเรียงเรื่องสำคัญนำไปพูดและวางแผนการเขียนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้ในโครงสร้างระดับยอดและหลังจากนั้นอีก 3 สัปดาห์ ได้ทดสอบนักเรียนพบว่า นักเรียนได้รับประโยชน์จากการใช้โครงสร้างระดับยอด

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2529 สุภาพ บุตรสีทิศ (2530 : 73 - 77) ทำการศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วไลพร ฉายา (2530 : 63 - 64) ทำการศึกษาถึงผลของการสอนโครงสร้างระดับยอคที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีแปล ผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนรู้โครงสร้างระดับยอคและนักเรียนที่เรียนด้วยการแปลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1987 : 95 - 101) ทำการศึกษาถึงผลการใช้บทเรียนโมดูลประกอบโครงสร้างระดับยอคกับวิธีสอนแบบเดิมในการสอนภาษาอังกฤษ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวัดความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และผลสัมฤทธิ์ของวิชาภาษาไทย สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในประเทศไทย ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน คือ โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม โรงเรียนเดชะปัตตนิยานุกูล โรงเรียนสารคามพิทยาคม โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย แล้วสุ่มนักเรียนมาโรงเรียนละ 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 50 คน ใช้เวลาทดลองสอน 15 คาบเรียน ผลการทดลองปรากฏว่า

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 4 โรงเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนในกลุ่มควบคุมทั้ง 4 โรงเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญสถิติ
3. นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 4 โรงเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สงวนศรี เจริญนันท์ (2532 : 92 - 96) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธี TLS และวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธี TLS กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนา ศุภจตุรัส (2534 : 57 - 60) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียน

ที่เรียนด้วยวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธวัชชา เชนสุภา (2535 : 100 - 108) ทำการศึกษาผลของวิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอคและประสบการณ์เดิมที่มีต่อความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษและการตั้งประสบการณ์เดิมมาใช้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์เดิมและได้รับการสอนต่างกันด้วยวิธีการสอนแบบโครงสร้างระดับยอคกับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่าความสามารถในการอ่าน การเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทวีศักดิ์ บุญทน (2533 : 57 - 58) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนอ่านตามคู่มือครูผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามคู่มือครูมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำรวย ธรรมวิจิตร (2536 : 80 - 85) ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยความร่วมมือของครูในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ประชุมสัมมนาเพื่อกำหนดจุดประสงค์ เพื่อการวัดและการประเมินผล อีกทั้งได้เขียนแนวการสอนวิชาภาษาไทย (ท203-ท204) ให้ครูได้ยึดเป็นแนวทางการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ของ โรเบิร์ต มิลล์ กาเย่ (Robert Mill Gagne) เป็นหลัก ซึ่งรูปแบบการสอนดังกล่าวมีแนวคิดและขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

แนวคิดและทัศนะของ Robert Mill Gagne ในเรื่องการเรียนการสอนมีว่า รูปแบบของการสอนมีความแตกต่างกันไปตามชนิดของสมรรถภาพที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน กาเย่

เสนอว่า ในการจัดการสอนนั้นต้องจัดโดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ปัจจัยที่ 1 คือ ผลผลิตการเรียนรู้ ได้แก่ สมรรถภาพ 5 ประเภท ปัจจัยที่ 2 ได้แก่ เหตุการณ์การเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขภายในตัวผู้เรียนที่ผู้สอนต้องเร้าให้เกิดขึ้น และเงื่อนไขภายนอกตัวผู้เรียน คือเหตุการณ์สอนที่ผู้สอนจัดการให้เกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกับกระบวนการการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน เพื่อให้เกิดสมรรถภาพตามที่ต้องการ เหตุการณ์การสอนนี้ประกอบด้วยเหตุการณ์ย่อย 9 เหตุการณ์ โดยแต่ละเหตุการณ์มีหน้าที่แตกต่างกันไป ในการสอนสมรรถภาพใดสมรรถภาพหนึ่ง แต่ละเหตุการณ์ย่อยภายในชุดของเหตุการณ์การสอนจะมีกิจกรรมแตกต่างกันไปอีกตามชนิดของ แต่ละสมรรถภาพ

กาเย่ (Gagne. 1974 : 23 - 25) ได้วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ว่ามนุษย์สามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้เรียกว่า สมรรถภาพ (Capabilities) ซึ่งจัดเป็น 5 ประเภทคือ

1. สมรรถภาพด้านข้อเท็จจริง (Verbal Information) หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มีความรู้ ความจำและความสามารถระลึกได้
2. สมรรถภาพด้านทักษะเชาวน์ปัญญา (Intellectual Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้สมอง ใช้ความคิดในด้านต่าง ๆ จากการเพ้นจำแนกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำจำกัดความ กฎและการแก้ปัญหา
3. สมรรถภาพด้านยุทธศาสตร์การคิด (Cognitive Strategies) หมายถึง ความสามารถของกระบวนการทำงานภายในสมองของมนุษย์ ซึ่งควบคุมการเรียนรู้ การเลือกรับรู้ การแปลความและการดึงความรู้ ความจำ ความเข้าใจและประสบการณ์เดิมมาใช้
4. สมรรถภาพด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor Skills) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อหรืออวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
5. สมรรถภาพด้านเจตคติ (Attitudes) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นจากใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ ในการเลือกจะกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อวัตถุ คนหรือเหตุการณ์

กาเย่ ได้วางรูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพของมนุษย์หรือเหตุการณ์การสอน มี 9 ขั้นตอน โดยที่แต่ละเหตุการณ์มีหน้าที่แตกต่างกันไปดังนี้

1. เร้าความสนใจ เป็นวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ครูอาจใช้การพูดคุยซักถามหรือใช้วัสดุอุปกรณ์เชื่อมประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่

2. แจ้งจุดประสงค์ เป็นการบอกให้ผู้เรียนทราบว่าเรื่องที่จะเรียนต่อไปนี้ เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางใด และเป็นไปตามจุดประสงค์หรือไม่ ผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมเป็นไปตามหลักสูตร

3. ทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ครูจะตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไป เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ได้เป็นอย่างดี วิธีการทบทวนอาจทำได้โดยการซักถาม บอกเล่าหรือทดสอบก่อนสอน

4. เสนอบทเรียนใหม่ โดยใช้อุปกรณ์มาช่วยเพื่อให้บทเรียนใหม่น่าสนใจและน่าติดตาม เป็นขั้นที่ครูจัดประสบการณ์ใหม่ให้ผู้เรียน ซึ่งจะเป็นประสบการณ์ที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน

5. ครูให้แนวการเรียนรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานที่ผู้เรียนจะฝึกปฏิบัติต่อไป ครูจะหาแนวทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสมรรถภาพของมนุษย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของจุดประสงค์ปลายทาง

6. ผู้เรียนปฏิบัติ ขั้นตอนนี้ครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แสดงความคิดเห็น แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้

7. ผู้เรียนทราบผลการปฏิบัติ การที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมใด ๆ ไปแล้วและสามารถทราบผลทันทีย่อมจะเป็นผลดีต่อผู้เรียนเอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องจะได้แก้ไขได้ทันที ในขั้นตอนนี้ครูอาจจะติชมด้วยตนเอง หรือให้กลุ่ม หรือตัวผู้เรียนเองเป็นผู้ประเมินผลเองก็ได้

8. ประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ ขั้นตอนนี้จะสามารถทราบได้ทันทีว่าผู้เรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการในแต่ละคาบหรือไม่ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการสอนของครูก็ได้ หรือเกิดจากตัวผู้เรียนเอง วิธีการปฏิบัติก็คือ ครูอาจจะประเมินดูจากการทดสอบย่อยหรือสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ของผู้เรียน

9. เน้นให้เกิดความแม่นยำและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ คือ การที่ครูสรุปเน้นและย้ำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนเรียนในคาบนั้นอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น วิธีการที่กระทำได้ก็คือ การให้ทำการบ้าน ให้ทำรายงาน หรือศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้เรียนในชั้นเรียน

จากลำดับขั้นของเหตุการณ์การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ เมื่อนำมาจัดแผนการสอนสามารถจัดลำดับขั้นตอนนี้ได้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สร้างความสนใจโดยการให้การสนทนา ชักถาม หรือใช้วัสดุอุปกรณ์กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

2. ขั้นสอน

2.1 แจกจุดประสงค์ โดยบอกให้นักเรียนทราบว่าเมื่อเรียนเนื้อหาจบแล้ว นักเรียนควรจับใจความสำคัญ ตีความ บอกเจตนาผู้แต่ง วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

2.2 ทบทวนประสบการณ์เดิม เป็นการปูพื้นฐานความรู้สำหรับที่จะใช้ในบทเรียนใหม่กับผู้เรียน และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เดิมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อบทเรียนใหม่ เช่น ทบทวนคำศัพท์และโครงสร้างที่ได้เรียนไปแล้ว โดยใช้วิธีการซักถามสนทนา เพื่อความพร้อมของผู้เรียน เป็นต้น

2.3 เสนอบทเรียนใหม่ เป็นการเริ่มกิจกรรมใหม่ของบทเรียนโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการพูดอธิบาย และให้ตัวอย่าง

2.4 ให้แนวการเรียนรู้ เป็นการบอกแนวทางให้ผู้เรียนสามารถกระทำกิจกรรมด้วยตนเองโดยครูแนะนำวิธีทำกิจกรรม แหล่งค้นคว้าและถามคำถามเป็นการนำทางให้กับผู้เรียน

2.5 ขั้นการปฏิบัติ คือการฝึกให้นักเรียนอ่านในใจ และฝึกเขียนแสดงความคิดเห็นตามหลักการอ่านและการเขียน จากนั้นนักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

2.6 การแจ้งผลการปฏิบัติ คือการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ด้วยการตรวจสอบแก้ไขติชมผลงานของนักเรียน โดยการสุ่มตรวจผลงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

2.7 การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการวัดหรือประเมินว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้นได้หรือไม่เพียงใด โดยวัดและประเมินผลจากการทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบ และการแสดงออกด้วยการพูดตอบคำถามของผู้เรียน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจในการเรียน

ความสนใจ นับว่าเป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้เป็นอย่างมาก (กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. 2528 : 234) เพราะหากเด็กที่มีความสนใจจะทำให้เกิดความตั้งใจเรียน และจากการเรียนด้วยความสนใจนี้ผู้เรียนจะมีสมาธิในการเรียน สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้ตลอด และจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานั้นด้วย (Powell. 1963 : 330) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้ว ก็ยังควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนด้วย (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2524 : 7)

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ดังนี้

เจเกอร์ และโฟรชลิก (Jager and Frochlick. 1947 : 12) ได้ให้ความหมายของความสนใจว่า หมายถึงความโน้มเอียงที่เอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานาน จดจ่อ และพยายามที่จะกระทำกิจกรรมนั้นบ่อย ๆ

ดิวอี้ (Dewey. 1959 : 66) กล่าวว่า ความสนใจ คือความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวคิดใดแนวคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1973 : 311) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบของคนเราที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีชั่วขณะหนึ่งหรืออาจจะมีถาวรทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์ของเขาเอง

เพจ และมาร์แชลล์ (Page and Marshall. 1977 : 181) กล่าวว่าความสนใจ หมายถึง ความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสมบางอย่าง เป็นอาการที่จิตใจพุ่งเล็งกับการเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรืออาการสนุกสนานเพลิดเพลินใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

น้อมฤดี จงพยุหะ (2519 : 258) กล่าวว่าความสนใจ หมายถึง อาการอยากรู้อยากเห็น อาการชอบทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาการซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งใด ๆ

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์ (2528 : 233) กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหมายถึงทัศนคติทางบวกหรือทัศนคติที่ดี

สรุปได้ว่า ความสนใจหมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความอยากรู้อยากเห็น เอาใจใส่จดจ่อ ความมุ่งมั่นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตลอดจนเป็นการทำกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

ลักษณะของความสนใจ

วานิช บรรจง และคนอื่น ๆ. 2516 : 33) สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2528 : 91 - 92) ได้อธิบายถึงลักษณะความสนใจของบุคคลไว้สอดคล้องกันว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้น ความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันได้ ความสนใจเป็นลักษณะของความเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ มุ่งหมายที่จะทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จ นอกจากนั้น สงวน สุทธิเลิศอรุณ ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ความสนใจเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคลได้ ในขณะที่ความสนใจก็สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

องค์ประกอบของความสนใจ

สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ (2518 : 73) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่ควรทราบไว้ดังนี้

1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็น เรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ คนเราทุกคนไม่จำเป็นต้องมีความสนใจในสิ่งเดียวกันและในระยะเวลาเดียวกัน
3. ความสนใจนี้มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย
4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัย และเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้สามารถวัดความสนใจของคนในอนาคตได้
5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางจิตใจ ชาวนับดูสูงมักจะสนใจหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันและเป็น เรื่องที่สลับซับซ้อนมาก
6. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับรากฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใดเด็กจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจเป็นเพียงอยากรู้อยากเห็นชั่วครู่เดียวแล้วก็เลิกความสนใจไป

การสร้างความสนใจในการเรียน

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กสนใจเป็นสิ่งที่ควรคำนึงเป็นอย่างมาก สุโท เจริญสุข (2525 : 72) ให้ความเห็นว่าครูควรคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่าง

บุคคล การเรียนจึงจะประสบความสำเร็จ ครูอาจตั้งคำถามกับตนว่า ได้สอนวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนหรือไม่ ให้งานหรือทำกิจกรรมตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนหรือยัง เป็นต้น

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2520 : 8 - 9) ได้กล่าวว่า ครูสามารถสร้างสิ่งเร้าให้นักเรียนสนใจในการเรียนได้โดยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ๆ ซึ่งหมายถึง ให้มีการเคลื่อนไหวการใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ทาง ให้มีการประเมินค่าความคิดและแสดงความคิดใหม่ ๆ โดยอย่าให้กิจกรรมนั้นเป็นแบบนักเรียนเป็นผู้ถูกระทำคือ นักเรียนนั่งเฉย ๆ นักเรียนได้ใช้อวัยวะสัมผัสเพียงอย่างสองอย่าง เช่น ดูหรือฟังเท่านั้น หรือให้นั่งคิดอยู่ตลอดเวลา
 2. ใช้วัสดุอุปกรณ์เข้าช่วย เช่น วัตถุ รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ รูปเขียน เป็นต้น ซึ่งเด็กสามารถรับได้ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ
 3. การแข่งขันอย่างมีมิตรภาพ ไม่เอาจริงเอาจังจนเกินไป มิฉะนั้นอาจจะทำให้เกิดความวิตกกังวล ความกลัว ความกดดันต่าง ๆ ตลอดจนความคับข้องใจซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาสามารถหลีกเลี่ยงได้โดยให้แบ่งกับตนเองหรือแข่งเป็นกลุ่ม
 4. การร่วมมือซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนช่วยเหลือและร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน
 5. มีแบบให้ลอกเลียน ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติและการปฏิบัติต่าง ๆ
 6. มีการให้รางวัล เช่น ให้ได้รับสิทธิพิเศษ ให้สิ่งที่เป็นวัตถุ ให้ได้รับความสนุก ให้มีโอกาสประสบความสำเร็จ ให้มีโอกาสเป็นที่หนึ่ง ให้ได้รับความเอาใจใส่ ให้ได้รับการยอมรับ ให้ได้รับคำชมเชย ฯลฯ
 7. มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านกิจกรรม เนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
 8. มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจงในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อใช้ในการประเมินผลตนเองซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากเรียน
 9. กระตุ้นให้นักเรียนตั้งจุดหมายในการเรียนให้ได้
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 234) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน
2. สืบหาพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้น ๆ
3. จัดสภาพการเรียนใหม่ที่น่าสนใจ มีการตั้งคำถามยั่วและท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตลอดจนการพยายามสร้างให้เกิดสิ่งตื่นตาตื่นใจ สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ และนาสิ่งที่น่าสนใจในยุคนั้นมากล่าวด้วย
4. การให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานนั้น ๆ บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ทำ
5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้น ๆ ต่อไป

การวัดความสนใจ

การวัดความสนใจ สามารถกระทำได้ในลักษณะต่าง ๆ เนื่องจากความสนใจเป็นแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการหรือแสดงพฤติกรรมออกมา ถ้าต้องการวัดความสนใจของบุคคลใดจะสามารถวัดหรือประเมินได้จากการกระทำในการแสดงพฤติกรรมออกมาของบุคคลนั้น (รวีวรรณ อังคนรักษ์พันธุ์. 2533 : 205)

นักการศึกษาได้เสนอวิธีวัดความสนใจดังนี้

เจเกอร์ และโฟรชลิค (Jager and Frochlick. 1947 : 12 - 14) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับวัดความสนใจว่าอาจทำได้ 4 ประการดังนี้คือ

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. พิจารณาความสนใจต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออก
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นควรกระทำ
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventory) วัดโดยตรง

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1955 : 162) กล่าวว่าเราสามารถวัดความสนใจของบุคคลได้ 3 วิธีคือ ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

โพลเวลล์ (Powell. 1963 : 337 - 338) เสนอการวัดความสนใจ ดังนี้

1. ใช้แบบวัดความสนใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อความชุดหนึ่งสำหรับให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น

2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบมีอิสระที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกแท้จริงของตน

3. ใช้การสัมภาษณ์ ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

กมล สดประเสริฐ (2516 : 152) ได้กล่าวถึงวิธีวัดความสนใจโดยใช้สเกล โดยกำหนดเนื้อหาว่า จะวัดความสนใจด้านใดและเขียนคำถามหรือข้อกระทงตามเนื้อหานั้น ตัวเลือกเป็น 5 ระดับ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย

วิธีการวัดความสนใจที่กล่าวมาสามารถใช้วัดความสนใจของบุคคลได้ทั้งสิ้น แต่การนำไปใช้กับใคร ในสถานที่ใด ย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบุคคลที่นำไปใช้ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความสนใจ ทั้งนี้เพราะสามารถใช้วัดกับบุคคลจำนวนมากและสามารถทราบผลในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้ เมห์ และเลห์แมนน์ (Mehrens and Lehmann. 1978 : 218) ได้กล่าวว่า การวัดความสนใจโดยใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ง่าย และเชื่อมั่นได้มากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจ

วนิดา ศิริมาลา (2528 : 63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอนมินิคอร์สและเรียนโดยการสอนตามคู่มือครู มีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โสภา ธรรมรงวุทย์ (2528 : 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยมากกว่านักเรียนที่สอนแบบปกติ

ปราณี บัญจาละ (2528 : 73) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนและเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นจุดศูนย์กลางมีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พินิตา พ่วงชูศักดิ์ (2531 : 77) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยบทเรียนไมคูลกับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนด้วยบทเรียนไมคูล กับเรียนจากการสอนตามคู่มือครูมีความสนใจต่อวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญปลุก สิทธิไชย (2534 : 142) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการรู้ต้นกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการรู้ต้นกับเรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ มีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนคูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ที่เรียนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203 จำนวน 8 ห้องเรียน และมีจำนวนทั้งหมด 324 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนคูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 76 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 8 ห้องเรียน แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. แผนการสอนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

มีดังนี้

1.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลอง ซึ่งเรียนโดยการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยอด

- 1.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนโดยการสอนตามคู่มือครู
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การเขียนแผนการสอน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในการสอนอ่าน และการสอนเขียนในรายวิชา ท 203 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 - 1.2 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกมาจากหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 และเนื้อหาที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาเรื่องให้มีเนื้อหาตามลักษณะของโครงสร้างระดับยอด 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดหรือรายการ ปัญหาและข้อแก้ไข เหตุและผล การเปรียบเทียบ นอกจากนั้นเนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัยและความสนใจโดยให้ความยากง่ายในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการอ่านและเขียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - 1.3 นำเนื้อหาที่คัดเลือกแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหาดังกล่าว
 - 1.4 สร้างแผนการสอน 2 วิธี
 - 1.4.1 แผนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดนั้น ผู้วิจัยศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ลำดับขั้นตอนในการสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดของ เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531 : 89 - 91) แล้วสร้างแผนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้เรื่องที่คัดเลือกไว้เป็นสื่อการเรียน

1.4.2 แผนการสอนตามคู่มือครู ผู้วิจัยได้ยึดแนวการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชา ท 203 ของหน่วยงานในสังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เป็นหลัก แล้วสร้างแผนการสอนโดยใช้จุดประสงค์การเรียนรู้เช่นเดียวกับที่ใช้ในแผนการสอนของกลุ่มทดลอง

1.4.3 นำแผนการสอนทั้ง 2 วิธีที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 คนเป็นผู้ตรวจแผนการสอน โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและการประเมินผล

1.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเพื่อทดสอบหาเวลาที่เหมาะสม จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เรียบร้อยอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองสอนจริงต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาการสร้างข้อสอบภาษาไทยจากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529)

2.2 สร้างแบบทดสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ใช้สอนซึ่งใช้เนื้อหาที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อน โดยวัดพฤติกรรมการอ่านด้านการแปลความ การตีความ การขยายความ การวิเคราะห์ และการประเมินค่า

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าข้อสอบที่เขียนมานั้นสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังต่อไปนี้ (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. 2526 : 87 - 91)

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าวัดหรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่วัดจุดประสงค์

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่า
 ครรชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่า
 ครรชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อทดสอบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
 ส่วนข้อทดสอบที่มีค่าครรชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะคัดเลือกและนำไปปรับปรุง
 แก้ไขใหม่

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบ
 ทดสอบไปทดลองสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง
 จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.5 นักกระดาศาตอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน
 ข้อที่ตอบผิด หรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 แห่งในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

2.6 นำผลจากการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจ
 จำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เปิด
 ตารางสำเร็จรูปของจุง เตห์ ฟาน (Fan, 1952 : 1 - 32) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่า
 ความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.62 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22 - 0.71

2.7 นำแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งกับนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 คน
 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.8 นักกระดาศาตอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนนข้อที่
 ตอบผิด หรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 แห่ง ในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

2.9 นำผลจากการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของ
 คูเดอร์ ริชาร์ดสันได้เท่ากับ 0.73

③ การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียน
 ความเรียง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบภาษาไทย จากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชา
 ภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 125 - 127)

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนความเรียง โดยจะวัดความสามารถในการแสดงความรู้ ความคิด การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา การขยายความ การลำดับความและความมีเอกภาพของเรื่อง โดยให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพที่กำหนดให้

3.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอนในการวิจัย รวมทั้งเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาพ ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่ง การกำหนดความยาวของเรื่องและเวลา

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไว้ แล้วนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนคูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 32 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.5 นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยใช้ผู้ตรวจ 2 คน ประกอบด้วยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยอีก 1 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจคือ เป็นผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรี สาขาการสอนวิชาภาษาไทย และมีประสบการณ์ด้านการสอนวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 3 ปี ในการตรวจให้คะแนนใช้เกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากเกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนการเขียนเรียงความของ สุนันท์ ศลโกสุ่ม (2526 : ภาคผนวก) ซึ่งมีวิธีการให้คะแนนดังแสดงรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนความเรียง

เกณฑ์ที่พิจารณา	คะแนนเต็ม
ความรู้ในเนื้อเรื่อง	5
ความคิด	5
การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา	4
การขยายความ	3
การลำดับความ	2
เอกภาพของเรื่อง	1

ความหมายของเกณฑ์และการพิจารณาให้คะแนน

1. ความรู้ในเนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนเนื้อเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่วิเคราะห์ได้จากเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ และมีสาระความรู้ที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- เนื้อหาครอบคลุม สอดคล้องกับข้อเรื่องอย่างชัดเจนให้ 5 คะแนน
- เนื้อเรื่องมีเนื้อหาสาระ ข้อมูลเหตุผลถูกต้องตามข้อเท็จจริงให้ 4 คะแนน
- เนื้อหาแสดงถึงความรู้ที่ขาดข้อมูลสนับสนุนให้ 3 คะแนน
- เนื้อหาสอดคล้องกับข้อเรื่องบางตอนให้ 2 คะแนน
- เนื้อหาสับสนวุ่นวายให้ 1 คะแนน
- เนื้อหาไม่สอดคล้องกับข้อเรื่องให้ 0 คะแนน

2. ความคิด หมายถึง แนวความคิดที่จะเขียน มีแนวความคิดที่ให้แง่คิดเกี่ยวกับเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ให้คิดสอนใจหรือมีความคิดเห็นที่แปลกใหม่ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- แนวคิดที่มีข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ มาอ้างอิงให้เห็นเด่นชัด และเป็นที่น่าเชื่อถือให้ 5 คะแนน
- แนวคิดแปลกใหม่ให้ 4 คะแนน
- แนวคิดแสดงแง่มุมต่าง ๆ ให้ 3 คะแนน
- แนวคิดถูกต้องตามเนื้อหาให้ 2 คะแนน
- แนวคิดถูกต้องตามเนื้อหาเพียงบางส่วนให้ 1 คะแนน
- แนวคิดไม่สอดคล้องกับเนื้อหาให้ 0 คะแนน

3. การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา หมายถึง การใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักของการเขียนภาษาไทยคำนึงถึงการใช้ถ้อยคำ การใช้ประโยค การใช้ความหมายของคำ ความหมายของประโยคได้ถูกต้องตามหลักการและเหตุผล ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- ใช้ถ้อยคำสำนวนได้ถูกต้องเกิน 80% ของข้อความที่เขียนให้ 4 คะแนน
- ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องประมาณ 71 - 79% ของข้อความให้ 3 คะแนน
- ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องประมาณ 61 - 70% ของข้อความให้ 2 คะแนน
- ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องประมาณ 50 - 60% ของข้อความให้ 1 คะแนน
- ใช้ถ้อยคำผิดประมาณครึ่งหนึ่งของข้อความให้ 0 คะแนน

4. การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการเขียนข้อความ อธิบายความหมายที่บอกถึงเหตุและผล หรือคำอธิบายบริบทต่าง ๆ ในเชิงเหตุผล การยกตัวอย่าง อุปมาอุปไมยให้เห็นข้อเท็จจริงในเรื่อง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- มีการขยายความ อุปมาอุปไมยหรือการชี้แนะให้เห็นเหตุผลอย่างถูกต้องให้ 3 คะแนน
- มีการขยายความแต่เป็นการขยายความที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ให้ 2 คะแนน
- มีการขยายความแต่เป็นการขยายความที่ผิดความหมายให้ 1 คะแนน
- ไม่มีการขยายความให้ 0 คะแนน

5. การลำดับความ หมายถึง การเรียบเรียงเนื้อหาในการเขียนให้ต่อเนื่องกัน ไม่สับสน รวมถึงการเขียนเรื่องในเค้าโครงที่ถูกต้อง มีบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- การลำดับความเป็นไปอย่างต่อเนื่องให้ 2 คะแนน
- การลำดับความสับสนในบางตอนให้ 1 คะแนน
- การลำดับความสับสนและทำให้เข้าใจผิดในเนื้อหาให้ 0 คะแนน

6. เอกภาพในเรื่อง หมายถึง การเขียนเป็นเรื่องราวเดียวกัน ไม่เขียนนอกนอกเหนือไปจากขอบเขตของเนื้อเรื่องที่กำหนดซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- ทั้งเรื่องอยู่ในขอบเขตของเนื้อหาและหัวข้อที่กำหนดให้ 1 คะแนน
- บางส่วนอยู่นอกเหนือจากเนื้อหาและหัวข้อที่กำหนดให้ 0 คะแนน

3.6 นำผลจากการทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันได้เท่ากับ 0.92

3.7 นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน อีกครั้งหนึ่ง โดยทิ้งระยะเวลาห่างระหว่างการสอบครั้งที่ 1 กับการทดสอบครั้งที่ 2 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน

3.8 นำผลจากการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันได้เท่ากับ 0.87

4. การสร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ

วิเชียร เกตุสิงห์ (2524 : 137 - 139)

4.2 สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยยึดหลักการสร้างของ ลิเกอร์ต ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง นาน ๆ ครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคย จำนวน 40 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

ระดับความสนใจ ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่เคย
0. เมื่อมีปัญหากับวิชาภาษาไทย					
ข้าพเจ้าจะซักถามครูทันที					
00. ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย					

4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา ลักษณะของข้อความทางบวกและทางลบ ตลอดจนดูว่าคำถามนั้นวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ ไปหาคุณภาพ โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนคูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ข้อที่กล่าวในเชิงนิมิต (Positive Statements)

เป็นประจำ	ให้ 5 คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ 3 คะแนน
น้อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เคย	ให้ 1 คะแนน

ข้อที่กล่าวในเชิงนิเสธ (Negative Statements)

เป็นประจำ	ให้ 1 คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ 3 คะแนน
น้อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่เคย	ให้ 5 คะแนน

4.5 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้วิธีการแจกแจงที (t -distribution) แล้วเลือกแบบสอบถามข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.90 - 7.36 ไว้

4.6 นำแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อที่คัดเลือกแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4.7 นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบมาตรวจให้คะแนน แล้วนำมาคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.84

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 216) ซึ่งมีลักษณะการทดลองดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

X แทน การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

- แทน การสอนตามคู่มือครู

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

T₁ แทน การสอบก่อนที่จะจัดกระทำการทดลอง

T₂ แทน การสอบหลังจากที่จัดกระทำการทดลอง

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพแล้ว

2.2 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้งสองกลุ่ม ระยะเวลาในการสอนเท่ากันคือ 16 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองผู้วิจัยให้การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด และกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครู

2.3 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบสอบถาม

วัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยฉบับเดียวกับที่ทำการทดสอบก่อนการทดลอง แล้วนำ
กระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับ
กลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score
2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับ
กลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score
3. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับ
กลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

- 1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2536 : 62 - 63)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
ΣX	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
ΣX^2	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
ในแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์.
2527 : 87 - 91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
R	แทน ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้วิธีเทคนิค 27% จากตาราง จุง เตห์ ฟาน

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้สูตร KR.- 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum p^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือคือ $1-p$

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการเขียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Person product - moment Coefficient correlation) ดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 164)

$$r_{tt} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

XY แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณ ระหว่างคะแนนครั้งแรก (X) และคะแนนครั้งที่สอง (Y)

ΣX	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนครั้งแรก
ΣY	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนครั้งที่สอง
ΣX^2	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนครั้งแรก
ΣY^2	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนครั้งที่สอง

2.5 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน
วิชาภาษาไทย โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-Distribution) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
s_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
s_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

s_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือนี้ทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score (Scott and Werthimer, 1966 : 264) ดังนี้

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{s_{MD_1 - MD_2}}$$

$$s_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s_D^2}{n_1} + \frac{s_D^2}{n_2}}$$

$$s_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบ t - distribution
MD_1		แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลัง การทดลองของทุกคนในกลุ่มทดลอง
MD_2		แทน คะแนนเฉลี่ยของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ของทุกคนในกลุ่มควบคุม
$s_{MD_1 - MD_2}$		แทน คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่าง MD_1 และ MD_2
s_D^2		แทน ค่าความแปรปรวนของผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนรู้ และก่อนการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
D_1		แทน ผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
D_2		แทน ผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
n_1		แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2		แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการทดลอง และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
S ₁	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนการทดลอง
S ₂	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังการทดลอง
MD	แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่าง ระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
S _{MD} - MD ₂	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่าง ระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
S ² _D	แทน ค่าความแปรปรวนของผลต่าง ระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
t	แทน ค่าสถิติของการแจกแจงที (t - distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test Independent Groups ในรูป Difference Score ได้ผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	S ₁	$\bar{X}_2$	S ₂	MD	$S_{MD_1 - MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	38	19.53	4.26	24.74	5.52	5.15	0.6	3.28**
กลุ่มควบคุม	38	18.82	4.00	22.05	4.63	3.24		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนก่อนและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score ได้ผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	S ₁	$\bar{X}_2$	S ₂	MD	S _{MD} - MD	t
กลุ่มทดลอง	38	10.93	2.85	14.87	2.71	3.93	0.55	2.58*
กลุ่มควบคุม	38	11.25	2.37	13.76	3.11	2.51		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกันโดยใช้ t- test Independent Groups ในรูป Difference Score ได้ผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	S ₁	$\bar{X}_2$	S ₂	MD	$S_{MD_1 - MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	38	56.58	9.19	69.37	11.15	12.79	1.54	3.59**
กลุ่มควบคุม	38	56.76	6.83	64.03	8.46	7.26		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน
ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู โดยมี
รายละเอียดดังนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน
โดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการ
สอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่เรียนวิชาภาษาไทย รายวิชา ท 203 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 8 ห้องเรียน รวม 324 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 76 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 8 ห้องเรียน แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 38 คน กลุ่มทดลองสอนด้วยการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แผนการสอน 2 แบบ ได้แก่แผนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จำนวน 16 คาบ กับแผนการสอนตามคู่มือครู จำนวน 16 คาบ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย รายวิชา ท 203 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบสี่ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบนี้ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งแต่ละข้อมีความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.62 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22 - 0.71 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.73

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน เป็นแบบทดสอบการเขียนความเรียงแสดงความคิดเห็นจากภาพที่กำหนด โดยให้ความยาวของเรื่องโดยประมาณ 25 บรรทัด แบบทดสอบนี้ผ่านการตรวจหาคุณภาพแล้ว ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.87

2.4 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.90-7.36 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลองกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

3.2 ดำเนินการสอนตามแผนการสอน ซึ่งกลุ่มทดลองใช้การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ และกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครู โดยทั้ง 2 กลุ่ม ใช้ระยะเวลาในการสอนเท่ากันคือ 16 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมเวลา 4 สัปดาห์

3.3 ทำการทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

3.4 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score
3. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score
4. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score

สรุปผลการศึกษาครั้งนี้ว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาก็คงได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດ สูงกว่าคะแนนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวนศรี เณรฐานันท์ (2532 : 92) รัตนา ศุภจตุรัส (2534 : 58) ธวัชชา เดชสุภา (2535 : 101) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอດมีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สารวย ธรรมวิจิตร (2536 : 81) ที่พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอດมีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู สิ่งที่ส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอาจสืบเนื่องมาจาก

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอດมีขั้นตอนที่ให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างระดับยอດหรือโครงการเขียนของผู้เขียน 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดหรือรายการ เหตุและผล ปัญหาและข้อแก้ไข และการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นโครงการเขียนที่พบได้ในชีวิตประจำวันที่ผู้เขียนใช้เสนอเรื่อง จากนั้นนักเรียนนำเอาความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอດไปวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยสังเกตจากคำที่เน้นต่าง ๆ ทำให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้เร็วและง่ายขึ้น เพราะชื่อของโครงการเขียนจะบ่งบอกถึงใจความสำคัญ เมื่อนักเรียน

เข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดหมายที่ตรงประเด็นมากขึ้น การมีสมาธิในการอ่านก็ย่อมจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ สามารถจับรายละเอียดของเรื่องได้ และในขณะเดียวกันจะจดจำเรื่องได้ดีอีกด้วย ดังนั้นการแปลความ ตีความ และขยายความ ก็ย่อมจะทำให้ดีตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2534 : 32) ที่กล่าวว่า โครงสร้างระดับยอดเป็นการสอนที่มีแนวคิดมาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ดังนั้น ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียน ก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็วขึ้น ในขั้นการฝึกวิเคราะห์เรื่อง โดยการหาแผนผังของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดจากเรื่องต่าง ๆ ทำให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของใจความสำคัญหลัก และใจความสำคัญรองได้อย่างชัดเจน จะส่งผลให้นักเรียนนำไปใช้ในการเรียงลำดับความ แปลความ ตีความ ขยายความ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้โครงสร้างระดับยอดของผู้เขียนยังจะช่วยให้นักเรียนสามารถระลึกเรื่องราวจากประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น และสามารถนำมาใช้เดาความ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะประสบการณ์เดิมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดรวบยอดในการอ่านได้ง่ายและเร็วขึ้น (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2536 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Chapman, 1987)

ดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านได้ดี รวดเร็วและถูกต้อง เพราะเป็นการอ่านที่อาศัยองค์ประกอบสำคัญของความเข้าใจในการอ่านของมนุษย์อันได้แก่ การใช้ประสบการณ์เดิม โครงสร้างระดับยอด และความสามารถในการใช้กระบวนการคิด ทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในการอ่านได้เร็ว ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการอ่าน

2. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่าคะแนนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวนศรี เสงี่ยมานนท์

(2533 : 93) รัตนา ศุภจิตรัส (2534 : 59) และธวัชชา เศษสุภา (2535 : 102) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู สิ่งส่งผลให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอเป็นการสอนที่ให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างระดับยอ และข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอแต่ละชนิด ซึ่งทำให้เห็นและเข้าใจจุดมุ่งหมายในการเขียนของผู้เขียนอย่างมีระบบและได้รูปแบบการจัดโครงการเขียนชนิดต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อแสดงรายละเอียด เหตุและผล ปัญหาและข้อแก้ไข หรือเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ เมื่อนำมาใช้ในการเขียนของตนเองก็จะสามารถเขียนเรื่องได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย มีลักษณะการเขียนตามรูปแบบที่ต้องการเสนอ มีรูปแบบการลำดับความการขยายความ การใช้สำนวนภาษาได้อย่างดี เพราะนักเรียนมีประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านมามาก จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีความสามารถในการเขียนได้ดี

อีกประการหนึ่ง การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอทำให้นักเรียนสามารถลำดับเรื่องได้อย่างมีระบบ และมีความเป็นเอกภาพ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์เรื่องเพื่อสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่าน โดยอ่านเรื่องแล้วฝึกทำแผนผังวิเคราะห์เรื่องและทำแผนผังสรุปเรื่องตามลำดับ และเมื่อทำไม่ถูกต้องครูมีการชี้แนะแก้ไข จึงทำให้นักเรียนเห็นตัวอย่างการวางโครงการเขียนเรื่องโดยมีการลำดับความที่ต่อเนื่องอย่างถูกต้อง และมีความเป็นเอกภาพ ดังนั้นนักเรียนจึงนำมาใช้ในการเขียนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536 : 45) กล่าวว่า การเขียนจะดีได้เพราะประสบการณ์การอ่านและการเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนมามาก เมื่อเป็นผู้เขียนเองก็ย่อมจะมีแนวทางในการวางโครงการเขียนเรื่องได้ดีด้วย

อาจกล่าวได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอมีส่วนส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะจากประสบการณ์ที่ได้รับจากการนำโครงสร้างระดับยอมาใช้ในการอ่านโดยผ่านกระบวนการที่เหมาะสม และการฝึกอ่านที่มากจึงนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนได้ดี

3. ผลการศึกษาความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู พบว่า ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3 โดยคะแนนเฉลี่ยความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอค สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู สิ่งที่ส่งผลให้ความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอค มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอาจสืบเนื่องมาจาก

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอคมีลักษณะการจัดกิจกรรมที่เน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ง่าย โดยใช้กระบวนการที่เหมาะสมกับการรับรู้ภาษาด้วยการให้นักเรียนตระหนักถึงการใช้โครงสร้างระดับยอค หรือโครงการเขียนของผู้เขียน ซึ่งจะช่วยให้จับใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้กระบวนการคิดในการเดาความ ตีความและแก้ปัญหาต่าง ๆ จะช่วยให้ความเข้าใจในการอ่านดีขึ้นเนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนเองจากประสบการณ์มาใช้ในการจับใจความ แปลความ ตีความ และขยายความได้ จะเห็นได้ว่า กระบวนการดังกล่าวส่งผลให้การเรียนรู้ การทำความเข้าใจในการอ่าน เกิดความคิดรวบยอดได้อย่างรวดเร็ว เพราะนักเรียนเกิดความคิดที่เป็นระบบมากขึ้น และส่งผลให้ทักษะอื่น ๆ เช่น การเขียน การฟัง การพูด ตาเนนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความพึงพอใจให้แก่ นักเรียน และประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น และด้วยความเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น

การจัดสภาพการเรียนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอค มีลักษณะที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน ผู้วิจัยพยายามจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงจิตวิทยาในการสร้างความสนใจในการเรียนให้แก่เด็ก เช่น ให้นักเรียนได้รับความสำเร็จจากการทำงาน จากการทำงานกลุ่มที่เป็นการฝึกการแสดงความคิดเห็นและช่วยกันคิดค้นคว้าหาเหตุผลในการทำงานร่วมกัน ด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากนั้นครูได้พิจารณาคัดเลือกบทอ่านโดยคำนึงถึงเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน พิจารณาตามระดับความสามารถ ระดับอายุ ความทันสมัย และสิ่งที่ต้องการปลูกฝังคือ ความรู้คุณธรรม ในขณะ

เดียวกันครูเปิดโอกาสให้นักเรียนนำเรื่องที่ตนเองสนใจมาทำกิจกรรมที่ครูกำหนด โดยเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายพัฒนาไปสู่กิจกรรมที่ยากขึ้น เป็นกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถและนักเรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จ เพราะเป็นกิจกรรมที่ตนเองสนใจ จึงทำให้นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน การทำกิจกรรมกลุ่มที่มีครูคอยให้คำแนะนำทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน อีกทั้งเมื่อรายงานกลุ่มครูช่วยแก้ไขผลงาน และนำผลงานที่แก้ไขดีบอร์ดเสนอผลงาน ทำให้นักเรียนรู้สึกประสบความสำเร็จ และสร้างแรงเสริมให้เอาใจใส่ในการทำงานครั้งต่อไป ด้วยความเอาใจใส่ โดยภาพรวมแล้วการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด เป็นการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งเป็นการพัฒนาภาษาเป็นไปโดยธรรมชาติของการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนรู้สึกเพลิดเพลิน เอาใจใส่ในการเรียนวิชาภาษาไทยและส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 จากผลการวิจัยผู้สอนควรจะนำวิธีสอนนี้ไปใช้ในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะปัจจุบันมีสื่อสิ่งพิมพ์มากมาย ถ้านำเอาทักษะการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปใช้ ก็จะช่วยให้นักเรียนสามารถรับรู้ข่าวสารเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

1.2 ในการเลือกเนื้อหาที่นำมาฝึกอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดนี้ นอกจากจะใช้เนื้อหาที่นักเรียนพบได้ในชีวิตประจำวัน หนังสือเรียนภาษาไทยแล้ว ครูควรจะนำเนื้อหาจากหนังสือเรียนวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา เป็นต้น ให้นักเรียนฝึกอ่าน จะทำให้นักเรียนมีโอกาสอ่านจากเนื้อหาที่หลากหลายและเกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น เพราะนักเรียนเห็นคุณค่าของการนำทักษะที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์วิชาอื่น ๆ ดีขึ้นด้วย

1.3 ในการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ครูควรจัดปัจจัยเบื้องต้นที่เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้โดยง่าย เช่น การเลือกใช้ข้อความสั้น ๆ ที่มีโครงสร้างระดับยอดที่ชัดเจน มีคำชี้แนะปรากฏอยู่และเป็นข้อความที่มีเนื้อหาน่าสนใจ จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดได้เร็ว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสามารถด้านทักษะการฟัง การพูดภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู

2.2 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู

2.3 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น เจตคติ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล การกุศล. ทักษะและความรู้ทางภาษาไทย. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2529.

กมล สดประเสริฐ. เทคนิคการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

กาญจนา วิชญากรณ์. คู่มือการสอนการอ่าน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2533.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู,
2511.

จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.

จินตนา ใบกาช้อย. การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ม.ป.ป.

จวีลักษ์ บุษยะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ชวาล แพทย์กุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญการพิมพ์, 2520.

ชัยนันท์ นันทพันธ์. ศิลปะการเขียนเรียงความ และรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน.
กรุงเทพฯ : ประกายพริก, 2526.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. สอนอย่างไร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน,
2520.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. คำบรรยายประกอบการสอนวิชาพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย.
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

เดือนใจ ตันงามตรง. "ทฤษฎีการอ่านและแนวคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ," วารสาร
ครุศาสตร์. 14(4) 94 - 108 ; เมษายน 2529.

_____. "ภาษาอังกฤษ : กลวิธีการอ่านและการสอนอ่าน," วารสารการอ่าน. 6(1) :
ตุลาคม 2534.

- ทรงพร อิศโรธกุล. "แนวความคิดใหม่เกี่ยวกับการสอนอ่าน," ภาษาปริทัศน์. 7(2) : 38 - 41 ; 2529.
- ทวีศักดิ์ บุญท. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยการใช้โครงสร้างระดับยอคกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ธวัชชา เดชสุภา. ผลของวิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอค และประสบการณ์เดิมที่มีต่อความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษ และการตั้งประสบการณ์เดิมมาใช้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์เดิม และได้รับการสอนต่างกันด้วยวิธีการสอนแบบโครงสร้างระดับยอค (TLS) กับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- นพดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบวรราชธานี, 2531.
- น้อมฤดี จงพยุหะ และคนอื่น ๆ. คู่มือการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2519.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. การทดสอบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- บุญปลูก สิทธิไชย. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม. 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปการรู้ตนกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ประเทิน มพханัน. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเคียนสไตร์, 2530.
- ปราวณี บัญจาละ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

- เปลื้อง ณ นคร. คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- ผะอบ ไชยภักดิ์. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
บำรุงสาส์น, 2532.
- พินดา พ่วงชูศักดิ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยบทเรียนโมดูลกับการสอนตามคู่มือครู.
ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อัดสำเนา.
- พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุษย์. "การอ่าน", ใน ภาษาไทย 3. บรรณาธิการโดย พันธุ์ทิพา
หลาบเลิศบุษย์ และมยุรี อนันตมงคล. หน้า 46 - 52. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- พิศวาท ลัดดากุล. การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียน
การสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- มานิต บุญประเสริฐ. "แนวการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในชั้นเรียน,"
วารสารการอ่าน. 5(1) : 2533.
- ไมรี ชื่นสำราญ. ทักษะและความรู้ทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชา
ภาษาไทยและภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อัดสำเนา
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. เอกสารคำสอนวิชา วพ 306 การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี :
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.
อัดสำเนา.
- รัตนา ศุภจตุรัส. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้าง
ระดับยอด (TLS) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วนิดา ศิริมาลา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยชุดการสอนนิโคร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครูภาษาไทยกรมวิชาการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

วไลพร ฉายา. ผลของการสอน Top-Level Structure ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.

วานิช บรรจง และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2516.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ. 2533).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

_____. รายงานการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521.

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : เรือนอักษร, 2524.

แนววิภา ภักดีอาษา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ที่มีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษและพื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.

ศรีนวล บุญวัฒน์. การสอนวิชาภาษาไทย มธ. 131 - 132. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาการศึกษฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.

- สงวนศรี เณรฐานันท์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี TLS และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินุญานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สมาน แสงมะลิ. เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติที่ว่าด้วยการรณรงค์เพื่อการอ่าน. ม.ป.ท. 2528. อัดสำเนา.
- สามัญศึกษา, กรม. รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2531. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โรงเรียนหนองโพวิทยา, 2533.
- สาวิตรี ประเสริฐกุล. "วิธีสอนอ่านโดยใช้หลักของความรู้เดิม," ภาษาปริทัศน์. 7(1) : 2529.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "การวัดผลทัศนคติและความสนใจ," การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กันยายน - ธันวาคม 2524.
- สารวย ธรรมวิจิตร. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และแรงจูงใจในการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด้กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินุญานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุจริต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา, 2518.
- สุโท เจริญสุข. หลักจิตวิทยาและการพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประมวลศิลป์, 2525.

- สุภาพ บุตรสีหิต. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ และทัศนคติต่อ การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ TLS, SQ 3 R และวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สุนันท์ ศลโกสุม. "รูปแบบการสอนเขียนและปัญหาของการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น," รายงานการวิจัยประกอบการศึกษา รายวิชาหลักสูตร 773. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- โสภา ธรรมรงวุฑ์. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความสนใจในวิชา ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับ การสอนแบบปกติ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง, 2531.
- _____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. เล่ม 2. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง, 2534.
- อรุณี วิริยะจิตรา. "การเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ," วารสารสงขลานครินทร์. 4(2) เมษายน - มิถุนายน 2525.
- อัจจิมา เกิดผล. "หลักการเขียน," ใน ภาษาไทย 1. บรรณาธิการโดย ดวงใจ ไทยอุบล และแอนน์ รัตนกร. หน้า 73 - 101. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2533.
- อุทัย ภิรมย์รัตน์. "การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย," วารสารการอ่าน. 5(2) : กันยายน 2533.
- Arapoff, Nancy. "Writing : A Thinking Process," TESOL Quarterly, 1 : 33 - 39 ; June, 1967.
- Arune, Wiriyaichitra. "teaching Writing in ESL : A communicative Syllabus," English Teaching Forum. 21(4) : 39 - 41 ; October, 1983.

Bartlett, Brendan J. "Top-Level Structure as an Organizational Strategy for Recall of Classroom Test," Dissertation Abstracts International. 39(11) : 6641-A ; May, 1978.

_____. So This is the Main Idea : Where Use of an Author's Top-Level structure Helps a Reader. Paper presented at the Eight World Congress in Reading, Manila, Philippines, August, 1980.

_____. "Top-Level structure : A Significant Relation in the Family of Memory - Strategies for Fifth - Grades," Brisbane College of Advanced Education. 1 : 168 - 210 ; Semester, 1980.

_____. "Text Organization : A Base for Strategic Reading," in Christie, F et al (eds) Reading Curriculum - Reader ECT 412. Deakin University Press : Geelong, 1985.

_____. "Reading for Memory : Where Top-Level Structure Help," Paper Presented at the Annual Conference of the Australian Reading Association. Perth July, 1986.

Burmeister, Low E. "Improving Speed of Comprehension in Teaching," Reading Strategies for Secondary School Teacher. United States of America : Addison-Wesley Publishing Company Inc. 1974.

Carrell, P.L. and J.C. Eisterhold. "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy," TESOL Quarterly. 17 : 229 - 268 ; December, 1983.

Dechant, Emerald V. Improve the Teaching of Reading. 3rd. ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1982.

Dewey, John. Dictionary of Education. New York : Philosophical Library, 1959.

Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Educational Testing Service Princeton, 1952.

Feitelson, Dina. "Learning to Read," In R.C. Staiger (ed.), The Teaching of Reading. Paris : UNESCO, 1973.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.

Goodman, Kenneth. "The Reading Process." In Patricia L. Carrell, Joanne Devine and David E. Eskey (eds.), Interactive Approaches to Second Language Reading. p. 11 - 22. Cambridge : Cambridge University Press, 1988.

- Goodman, Kenneth. The Psychology of Second Language Learning.
Cambridge : Cambridge University Press, 1971.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading.
New York : Longman Inc., 1979.
- Harris, David P. Testing English as a Second Language. New York :
McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Harris, Larry A. and Carl B. Smith. Reading Instruction.
4th.ed. New York : Macmillan Publishing Company, 1986.
- Heys, Frank. "The-theme-a-Week assumption : A report of an
experiment," English Journal. 51(5) : 320 - 322 ; 1962.
- Hulett, Joycelin Brown. "Third Grade Writings : Their Relationship
with Reading," Dissertation Abstracts International. 47(3) :
847-A ; September, 1986.
- Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. New York :
McGraw-Hill Book Company, 1955.
- Jager, Harry A. and Frochlick P Glifford. "Guidance tools for
vocational Shop Instructor," Vocation Instructor's Shop
Handbook III. New York : Harper and Brothers, 1947.
- Johnson, Patricia. "Acquisition of Schema of Comprehension and
Communication : A Study of the Reading-Writing Relationship
in ESL," REIC Journal. 17(1) : 1 - 13 ; July, 1986.
- Lado, Robert. Language Testing the Construction and Use of Foreign
language Tests, a Teacher's Book. London : Longman, 1961.
- Mcgee, L.M. and D.J. Richgels. "Teaching Expository Structure to
Elementary Student," The Reading Teacher Psychology. 38 :
738 - 753 ; April, 1987.
- Mehrens, William A. and Lehmann. Measurement and Evaluation in
Education and Psychology. 5th ed. New York : Holt Rinehart and
Winston, 1978.
- Meyer, B.J.F. The Organization of Prose and It's Effects on Memory.
North-Hollan Publish Company, 1975.
- Oliva, Peter F. "Evaluating Student Achievement," in The Teaching of
Foreign Language. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice-Hall,
Inc., 1969.

- Page, Terry J., B. Thomas and A.R. Marshall. International Dictionary of Education. New York : Nicholas Rubleshy Company, 1977.
- Patty, Walter T., Dorothy C. Petty, and Marjorie F. Becking. Experiences in Language : Tools and Teachniques for Language Art Methods. 4th ed. New York : Allyn and Bacon Inc., 1985.
- Powell, Marvin. The Psychology of Adolescence. New York : The Bobbs Merrill Company, 1963.
- Rumelhart, D.E. "Schemata : The Building Block of Cognition," Comprehension and Teaching Research Review. New York : International Reading Association, 1981.
- Saowalak Rattanaovich. The Effects of Using Top-Level Structure Instructional Modules and Traditional Teaching Method in Teaching English to Thai Students. Project Report SEAMEO REIC Fellowship Grant-November, 1987.
- Scott, William A. and Michael Wertheimer. Introduction to Psychological Research. 4th ed. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1966.
- Slater, W.H. "Teaching Expository Text Structure with Structural Organizers on Ninth-grade Students Comprehension and Recall of Four Patterns of Expository Text," Reading Research Quarterly. 20(2) : 189 - 200 ; Winter, 1985.
- Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton Century Crafts. Inc., 1952.
- Valette, Rebecca M. Modern Language Testing. 2nd ed. New York : Harcourt Brace World Inc., 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
- แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
- บทอ่านที่ใช้ในการทดลอง

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สรรพวิทยาการต่าง ๆ ช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้ ความคิดและการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการอ่านงานเขียนทั้งสารคดีและบันเทิงคดี ถ้าผู้อ่านมีความรู้เรื่องหลักการอ่าน และมีทักษะการอ่านที่ดี ย่อมจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกความหมายและรูปแบบโครงสร้างระดับยอดได้
2. ระบุนิคมของโครงสร้างระดับยอดจากบทอ่านที่กำหนดให้ได้
3. ทำแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากบทอ่านที่กำหนดให้ได้
4. บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองจากข้อความที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างงานเขียนประเภทต่าง ๆ แล้วให้บอกคุณค่าของงานเขียน และวิธีการอ่านงานเขียน
2. ครูอธิบายการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด คือการบอกรายละเอียดหรือรายการ ปัญหาและข้อแก้ไข เหตุและผล และการเปรียบเทียบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

3. ครูฝึกให้นักเรียนสังเกตคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะในโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด และใช้คำเหล่านั้นระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความที่กำหนดให้
4. ครูและนักเรียนทำแผนผังชนิดของโครงสร้างระดับยอดจากข้อความในข้อ 3
5. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน อธิบายการจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองโดยทำกิจกรรมดังนี้
 - 5.1 อ่านข้อความที่กำหนดให้
 - 5.2 ระบุคำหรือกลุ่มคำที่เป็นตัวชี้แนะที่ปรากฏในบทอ่านดังกล่าว
 - 5.3 ระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอด
 - 5.4 เติมข้อความลงในแผนภูมิโครงสร้างระดับยอดที่กำหนดให้
6. ครูและนักเรียนอภิปรายผลงานที่ทำ และสรุปจำกัดความหรืออธิบายข้อแตกต่างของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด
7. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเช่นเดียวกับข้อ 5 เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นโปร่งใสเรื่อง ชนิดของโครงสร้างระดับยอด
2. ใบความรู้เรื่อง โครงสร้างระดับยอด
3. แบบฝึกหัด

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนทำแผนผังโครงสร้างระดับยอดจากข้อความที่ครูคิดขึ้นเป็นพิเศษเป็นรายบุคคล

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

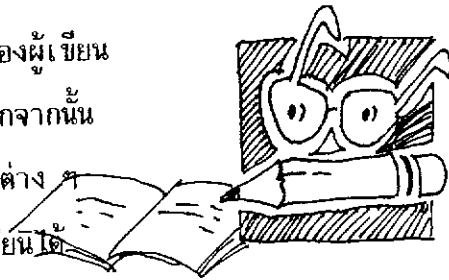
ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างระดับยอด

๑ โครงสร้างระดับยอดคืออะไร?

โครงสร้างระดับยอด หมายถึง แผนการเขียนของผู้เขียน หรือของข้อความที่ผู้เขียนใช้กันอยู่โดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการสื่อความรู้แก่ผู้อ่าน

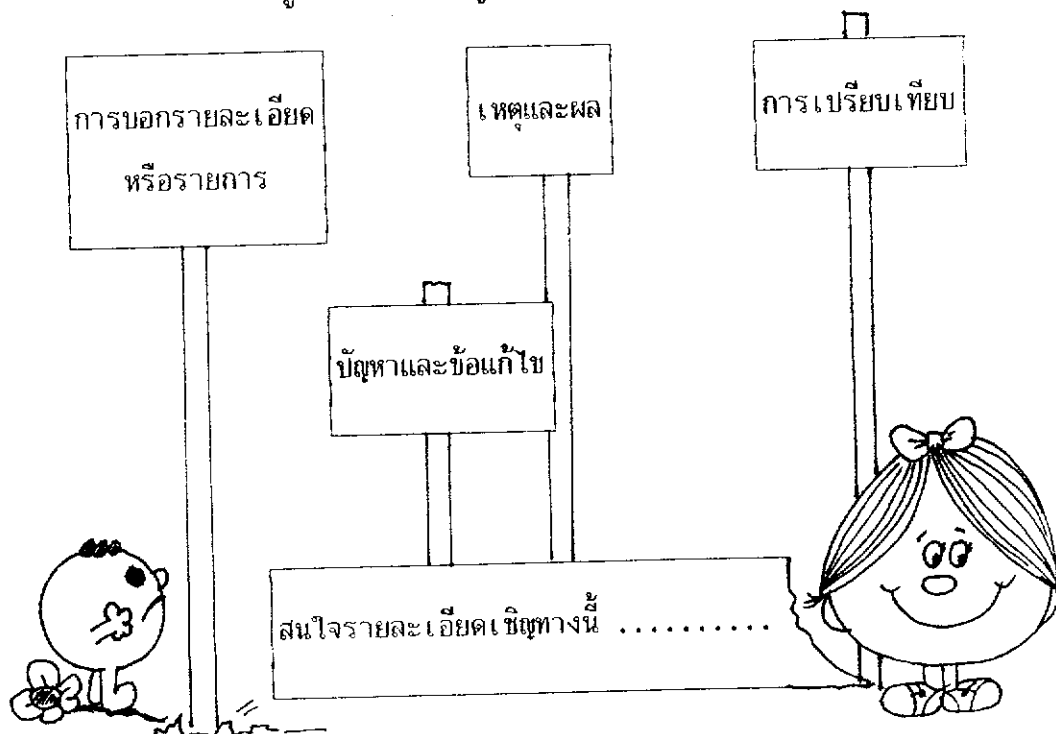
๒ โครงสร้างระดับยอดมีประโยชน์อย่างไร?

ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างระดับยอดของผู้เขียน จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็ว นอกจากนั้น ยังนำรูปแบบโครงสร้างระดับยอดชนิดต่าง ๆ ไปใช้เป็นแนวทางการเขียนของนักเรียนได้

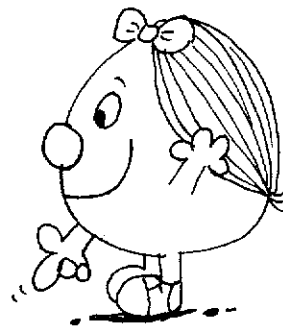

๓ โครงสร้างระดับยอดมีกี่ชนิดอะไรบ้าง?

โครงสร้างระดับยอดมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด แต่ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปจะมีอยู่ 4 ชนิด คือ

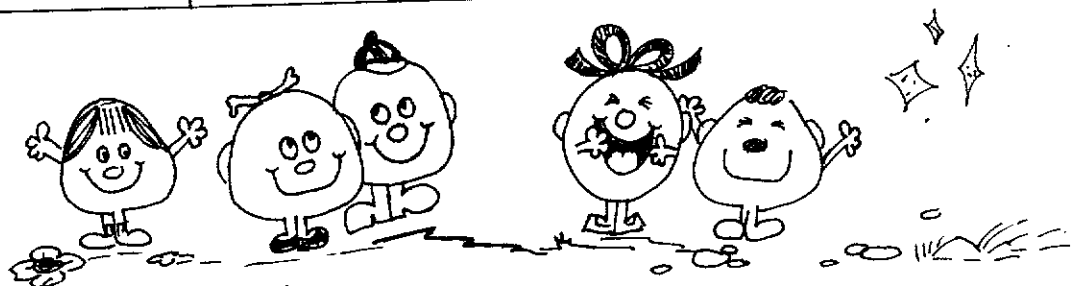

โครงสร้างระดับยอดเข้าใจง่ายแก่นักเรียน
สังเกตลักษณะของเนื้อความและคำชี้แนะดังนี้

ชนิด	ลักษณะของเนื้อความ	คำชี้แนะ
บอกรายละเอียดหรือรายการ	- เขียนอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ - กล่าวถึงเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ - กล่าวถึงขั้นตอนหรือกระบวนการ	มาก มากมาย ทั้งหมด ประกอบไปด้วย ตามลำดับดังนี้ อื่น ๆ นานา (ชนิดต่าง ๆ) หลากหลาย ด้วย ประการทั้งปวง ทั้งหมด ทั้งสิ้น สิ่งที่ แสดงจำนวนเลขที่แน่นอน เช่น 1... 2... และมีรายละเอียดตามมา หลายชนิด ได้แก่ ดังนี้
ปัญหาและข้อแก้ไข	- กล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา - กล่าวถึงวิธีแก้ไข คำชี้แนะ	ปัญหา ความยุ่งยาก ข้อข้องใจ ข้อสงสัย ข้อพิสูจน์ ทางออก ทางแก้ ทางแก้ไข แก้ไขได้โดย
เหตุและผล	- เนื้อหาที่แสดงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกัน	เนื่องจาก เนื่องจาก เนื่องจากว่า ดังนั้น เพราะว่า...จึง เพราะว่า...ดังนั้น ตามที่ ตามเหตุนี้ โดยเหตุว่า ฉะนั้น เพราะฉะนั้น เหตุผลของเรื่องนี้คือ ผลที่ตามมา ผลที่ได้ ถ้าเป็นอย่างนี้ ถ้าเช่นนั้น เมื่อถ้า แม้ว่า หลังจากนั้น

ชนิด	ลักษณะของ เนื้อความ	คำชี้แนะ
การเปรียบเทียบ	- แสดงการเปรียบเทียบหรือ- ตรงกันข้าม เท่ากันหรือ ไม่เท่ากัน คล้ายคลึงกัน หรือตรงกันข้าม	ในทางตรงกันข้าม ในทางกลับกัน ตรงกันข้าม แตกต่าง อีกอย่างหนึ่ง คนละแบบ ต่างจาก ถึงอย่างไรก็ดี ถึงอย่างนั้นก็ตาม อนึ่ง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่า ในทางองเดียวกัน เช่นเดียวกัน ตรงกัน ตรงกับ ดังเช่น ใกล้เคียงกัน สิ่งที่คล้ายคลึงกัน มีลักษณะร่วมที่คล้ายกัน เหมือนกับ คล้าย

การล้างผักผลไม้เพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารพิษ อาจทำได้หลายวิธีดังนี้

1. ล้างผักผลไม้ด้วยน้ำสะอาดโดย

1.1 แช่น้ำสะอาด 15 นาที จะลดปริมาณสารพิษที่ติดมากับผักผลไม้ได้

ประมาณ 7 - 33%

1.2 ล้างใต้น้ำก๊อก 2 นาที จะลดปริมาณสารพิษได้ประมาณ 54 - 68%

2. ล้างผักผลไม้ด้วยน้ำยาล้างผัก 0.3% จะลดปริมาณได้ประมาณ 54 - 68%

3. ลวกด้วยน้ำร้อนจะลดปริมาณสารพิษได้ประมาณ 50% ส่วนการต้มเป็นแกงจืด จะลดลงได้เท่ากับการลวกผัก แต่อีก 50% ที่สารพิษออกจากผักจะอยู่ในน้ำแกงนั่นเอง

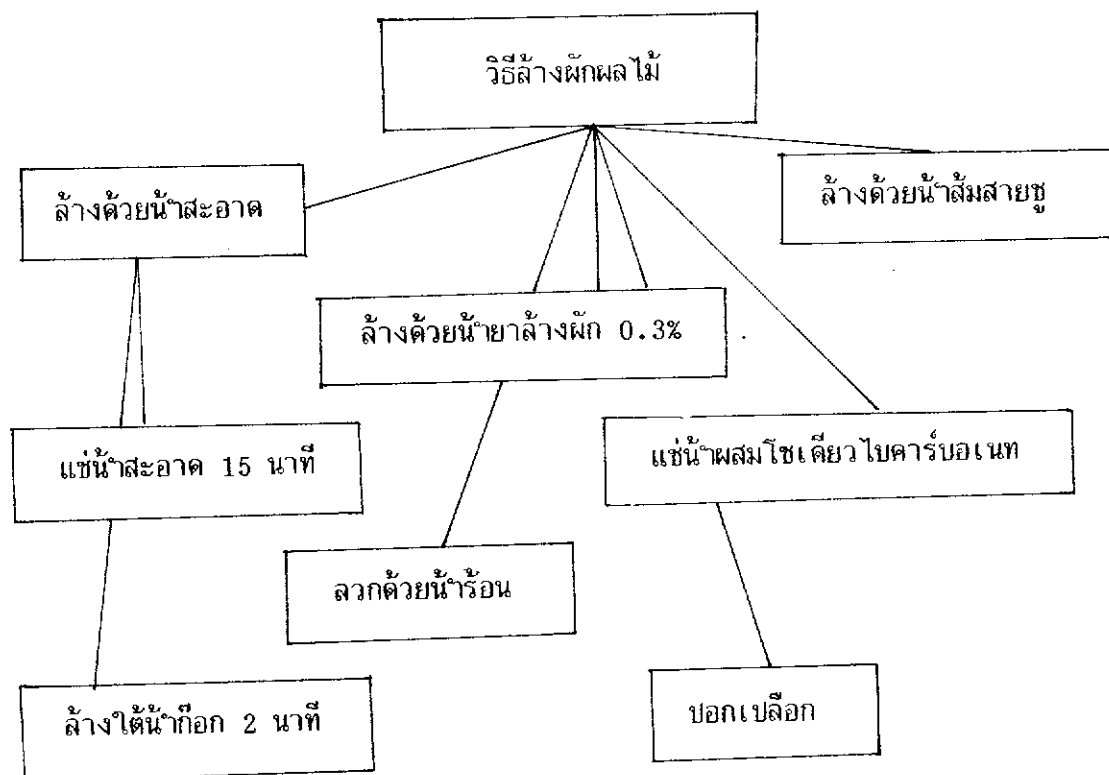
4. แช่น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนต (ผงฟู) 1 ช้อนต่อน้ำ 4 ลิตร นาน 15 นาที จะลดปริมาณลงได้ประมาณ 50% ถ้าผสมในน้ำอุ่นจะลดได้เกือบหมด (90 - 95%)

5. ล้างด้วยน้ำส้มสายชู 0.5% จะลดปริมาณสารพิษได้ประมาณ 60 - 84%

6. การปอกเปลือกหรือลอกชั้นนอกของผักออก ถั่วลันเตาปอก 4 - 5 ชั้น จะปลอดภัยมากกว่า เพราะในชั้นนอกจะมีสารพิษตกค้างมากกว่าในชั้นใน

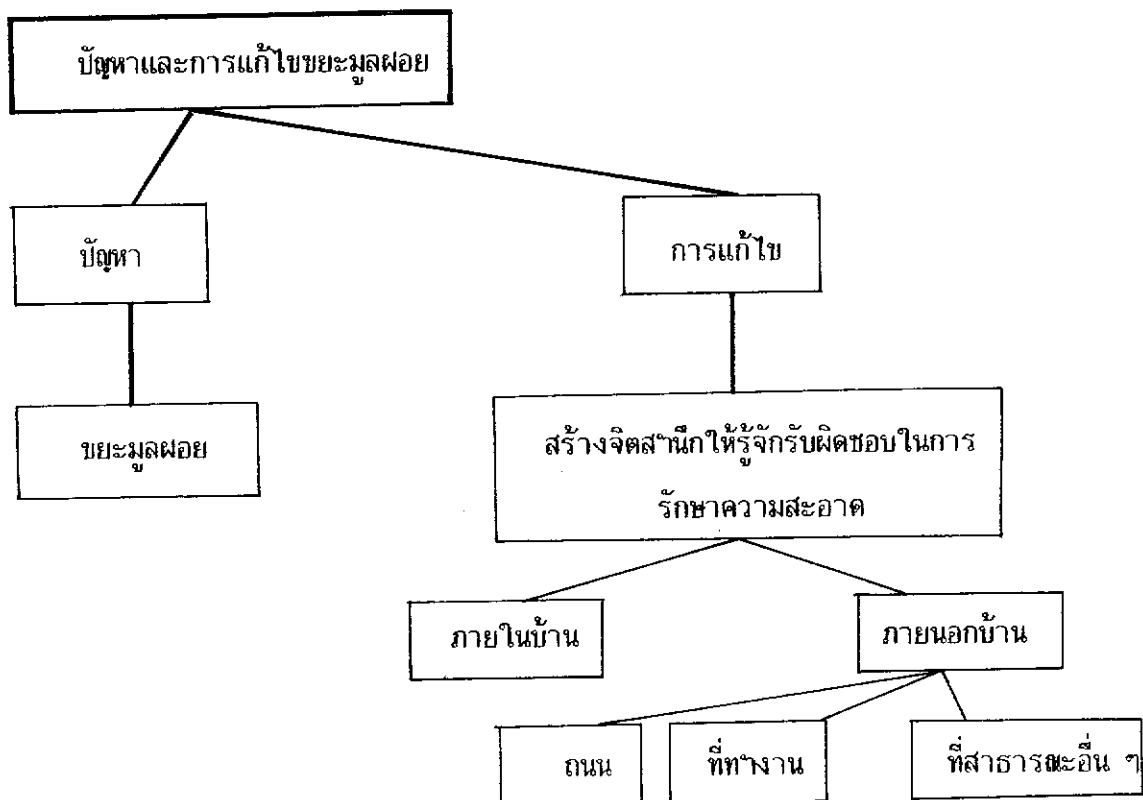
◎ โครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียด

ขยะมูลฝอยมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทำให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน แหล่งน้ำและอากาศ ทำให้บ้านเมืองไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยไม่เป็นที่เจริญตาของผู้ที่ได้พบเห็น ส่งผลผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป การแก้ไขปัญหของขยะมูลฝอยจึงควรปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขผลเสียที่จะเกิดขึ้น สำหรับการป้องกันและแก้ไขที่ดีควรพิจารณาถึงต้นเหตุที่ก่อให้เกิดขยะมูลฝอยขึ้นมา ซึ่งก็คงจะหมายถึง มนุษย์หรือผู้สร้างขยะมูลฝอย นั้นเอง

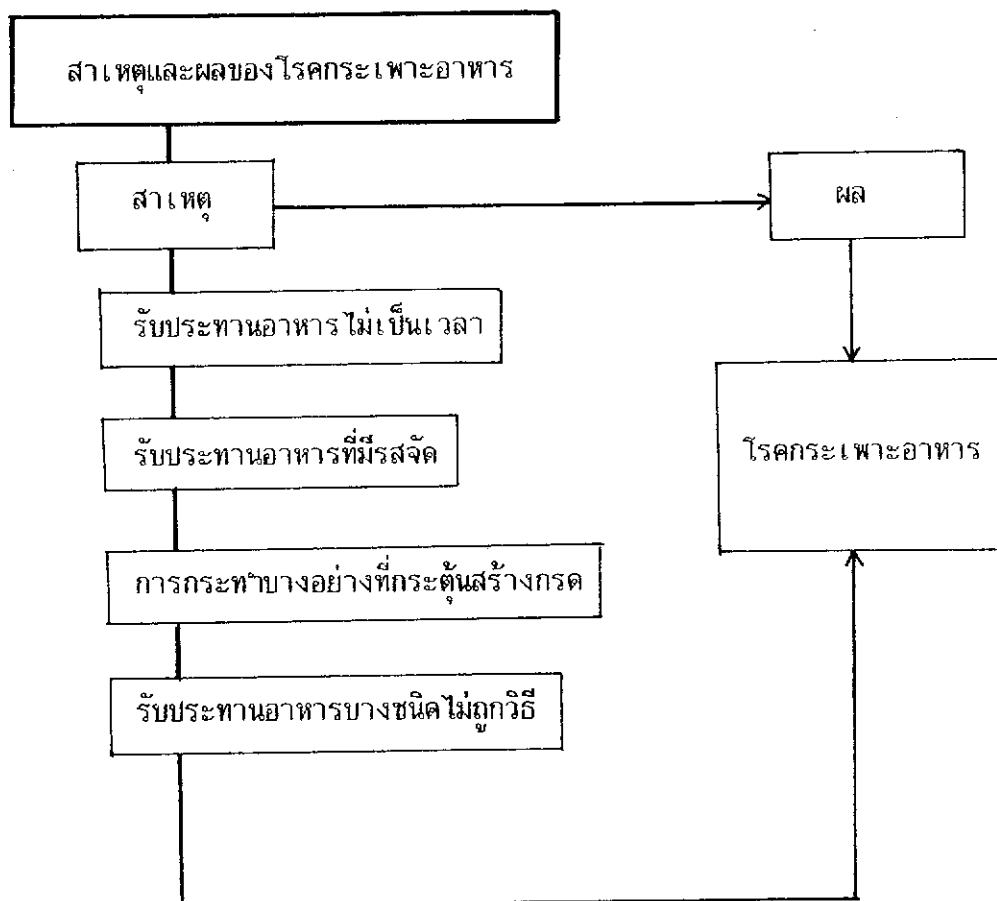
การป้องกันและการแก้ไขปัญหของขยะมูลฝอย เริ่มต้นด้วยการสร้างจิตสำนึกแก่มนุษย์ให้รู้จักรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดทั้งในบ้านเรือนของตัวเอง และภายนอกบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถนนหนทาง สถานที่ทำงาน หรือที่สาธารณะอื่น ๆ ให้รู้จักทิ้งขยะมูลฝอยลงในภาชนะให้เป็นที่เป็นทาง ไม่มั่งง่ายทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ทั้งนี้เป็นการช่วยให้พนักงานเก็บขยะนำไปยังสถานที่กำจัดสะดวกและรวดเร็วขึ้น

◎ โครงสร้างระดับยอชนนคปัญหาและข้อแก้ไข

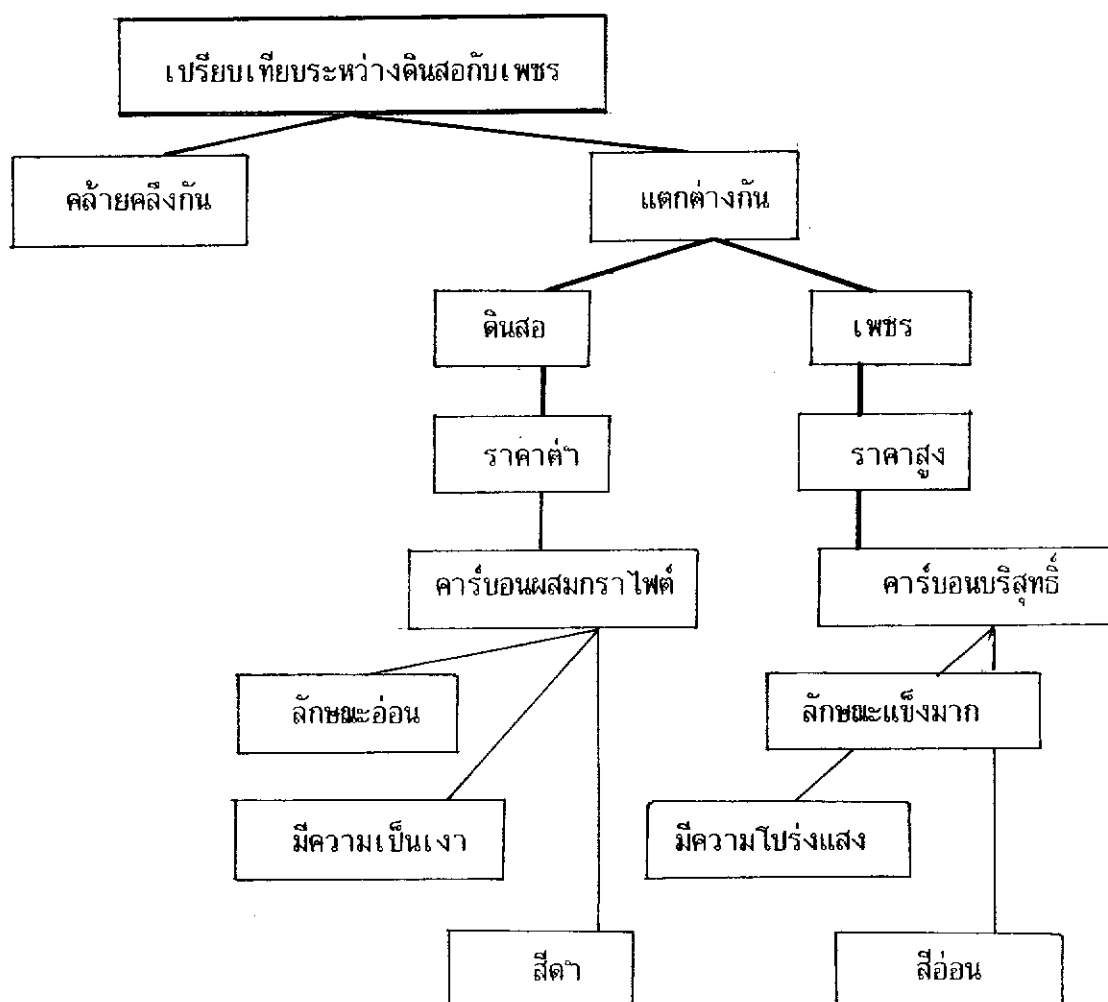
คุณเคยเป็นโรคกระเพาะหรือโรคแผลในทางเดินอาหารหรือเปล่า โรคนี้สามารถเป็นได้ทุกเพศทุกวัย นอกจากนั้นยังเป็นโรคที่เป็นง่าย หายยาก สาเหตุของการเกิดโรคนี้เนื่องจาก เกิดจากการรับประทานอาหารไม่เป็นเวลาเพราะตามใจตัวเอง เกิดจากรับประทานอาหารที่มีรสจัด ๆ เช่น เปรี้ยวจัด เผ็ดจัด เกิดจากการกระทำบางอย่างที่กระตุ้นให้มีการสร้างกรด หรือน้ำย่อยในกระเพาะอาหารมากกว่าปกติ เช่น การดื่มเหล้า เบียร์ ชา กาแฟ น้ำอัดลมบ่อย ๆ การสูบบุหรี่รวมทั้งความเครียดและวิตกกังวล และสาเหตุสุดท้ายเกิดจากการรับประทานอาหารบางชนิดไม่ถูกวิธี เช่น ทานยาที่ระคายเคืองต่อกระเพาะอาหารติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือทานตอนท้องว่างและไม่ดื่มน้ำตามมาก ๆ ยาระคายเคืองต่อกระเพาะอาหารที่เราใช้กันบ่อย ๆ ก็คือ ยาแอสไพริน

🌀 โครงสร้างระดับยอชนิดสาเหตุและผล

โดยทั่วไปแล้วพวกเราทุกคนจะรู้สึกว่ ดินสอกับเพชรนั้นไม่น่ามีอะไรเหมือนกันเลย เพราะทั้งสองสิ่งนี้เมื่อเทียบราคากันแล้วมันแตกต่างกันมากซึ่งเพชรจะมีราคาสูงกว่า ดินสอหลายเท่า แต่อันที่จริงแล้วทั้งดินสอและเพชรมีสารทางเคมีที่เหมือน ๆ กัน สารที่พูดถึงก็คือ คาร์บอน แต่ดินสอใช้คาร์บอนผสมกับกราไฟต์ ซึ่งมีลักษณะอ่อน เป็นเงาและมีสีดำ แต่เพชรนั้นเป็นคาร์บอนบริสุทธิ์ ที่มีสีอ่อน โปรงแสงและเป็นสารที่แข็งที่สุด

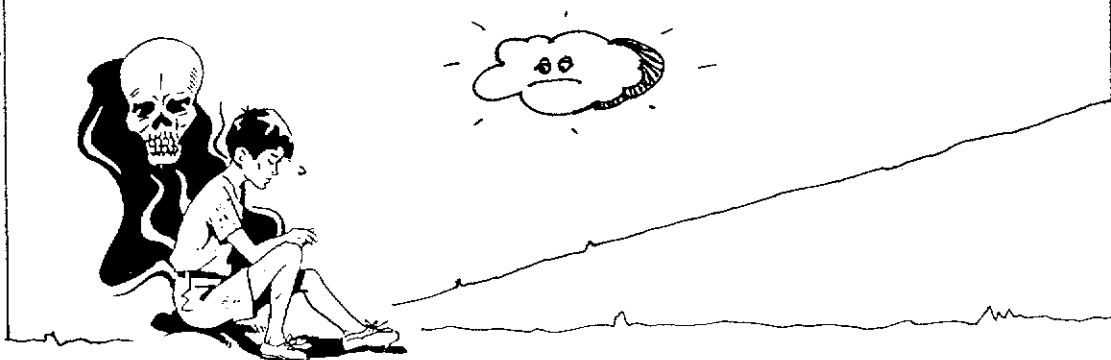
◎ โครงสร้างระดับยอชนิการเปรียบเทียบ

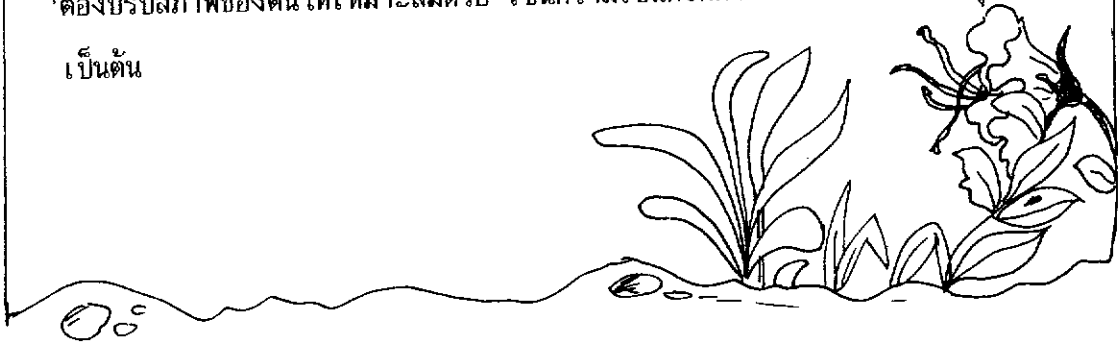
มีสบู่มากมายหลายยี่ห้อนับไม่ถ้วน
วางจำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาด ทั้ง
สบู่ธรรมดา สบู่ผสมยาฆ่าเชื้อ สบู่เด็ก
สบู่ฝ้า สบู่หอม สบู่เพิ่มความชุ่มชื้น
ดีเทอร์เจนโฟม หรือครีมล้างหน้า ทำให้
บรรดาพี่น้องทั้งหลายไม่ทราบว่าจะเลือก
ใช้สบู่ชนิดไหนดี ซึ่งจะเหมาะสมกับคน
ผิวแห้ง คำตอบคือ ในหน้าหนาวคนผิว-
แห้งควรใช้สบู่ให้น้อยที่สุด เพียงแค่
อาบน้ำสะอาดร่วมกับการฟอกสบู่ในบาง
บริเวณของร่างกายที่สกปรกมากก็เพียงพอ

พอแล้วและไม่ควรอาบน้ำด้วยน้ำอุ่น
จากเหตุผลที่กล่าวไปแล้ว หากจำเป็น
อยากใช้สบู่มาก ๆ ก็ควรจะทราบว่ายิ่ง
ใช้สบู่มากเท่าใด ไบมันท์หล่อเลี้ยงผิว
จะถูกชะล้างไปมากเท่านั้น ผิวก็จะยิ่ง
แห้งหนักขึ้น สบู่ที่ใช้ควรเป็นสบู่อ่อนไม่
ระคายเคืองผิว แต่สบู่ชนิดใดอ่อนชนิด
ใดแรง ไม่มีใครรู้ เพราะว่าผู้ผลิตไม่ได้
เปิดเผยส่วนประกอบให้เราดู โดยทั่วไป
แพทย์จึงมักจะแนะนำว่าให้ใช้สบู่เด็กเพราะ
เชื่อว่าน่าจะจะไม่แรงเกินไป ถือว่าเป็นสบู่
อ่อนได้

กินเนอรัมีโทซหรืออันตรายต่อร่างกายอย่างถาวรและรุนแรง หากสุดคมเป็นประจำ
จะทำให้ลายเนื้อเยื่อของจมูก ทำให้เกิดอาการแสบ คัดจมูก หวัดเรื้อรัง ไอ บอดักเสบ
ทำลายเนื้อเยื่อระบบประสาทและสมอง ทำให้สติปัญญาความจำเสื่อม ง่วง ซึม มีนเมา
ปวดศีรษะเป็นประจำ นอนไม่หลับ ปวดเมื่อย และถ้าสุดคมมาก ๆ จะทำลายเม็ดเลือดและ
ไขกระดูกทำให้เป็นโรคโลหิตจาง ผอมซีด อ่อนเพลีย และร่างกายเจริญเติบโตไม่สมวัย
ทำให้กระดูกแกร็น

สาเหตุที่ทำให้พืชมีอาการผิดปกตินั้นมีมากมายหลายอย่าง และพืชเองก็มีมากมายหลายชนิด มีลักษณะนิสัยรูปพรรณสัณฐานแตกต่างกันไป ดังนั้นอาการผิดปกติของพืชจึงมีมากมายหลายแบบยากแก่การพิจารณา โดยเฉพาะถ้าเกิดจากสาเหตุหลาย ๆ อย่างปะปนกัน ดังนั้น จึงอยากให้หลักในการพิจารณาเกี่ยวกับการขาดธาตุอาหารอย่างง่าย ๆ คือ ถ้าพืชแคระแกร็น ส่วนยอดหรือใบอ่อนเป็นปกติแต่ใบแก่ ๆ มีอาการผิดปกติ ใบร่วงเร็ว แสดงว่าขาดธาตุอาหารหลักพวกเอ็น พี เค แก้ไขโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตรต่าง ๆ ถ้าอาการเกิดที่ส่วนยอด ๆ หรือใบอ่อนแสดงว่าขาดพวกธาตุรองหรือจุลธาตุ ให้แก้ไขโดยการใส่พวกปุ๋ยคอกปุ๋ยหมัก ถ้าผิดปกติทั้งต้นก็ใส่ทั้งปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องไม่ลืมว่า ควรจะต้องปรับสภาพของดินให้เหมาะสมด้วย เช่นความเป็นกรดต่างของดิน ความร่วนซุยของดิน เป็นต้น

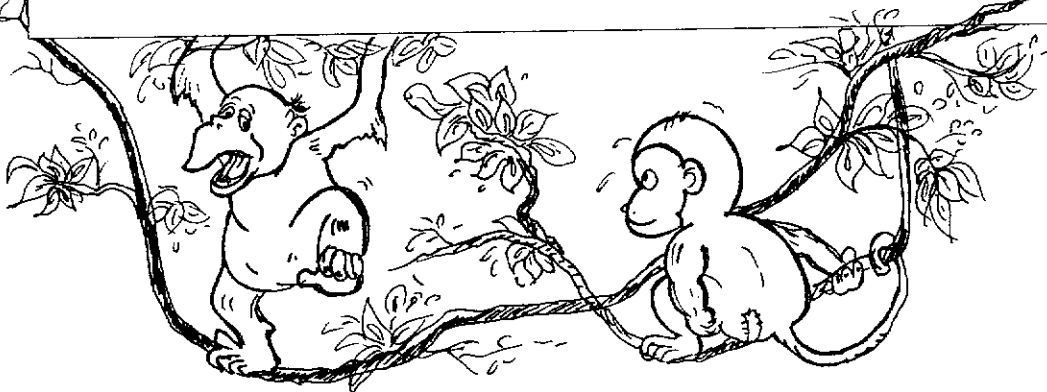
"แล้วอ้ายที่เขาเรียกว่า ค่าง เล่าครับ มันเป็นสัตว์พวกไหนครับ" ข้าพเจ้านึกขึ้นได้จึงได้ถามขึ้นมา "มันมีอะไรผิดกับลิงหรือชะนีบ้างครับ"

"มันเป็นสัตว์คนละพวก ห่างไกลกับพวกลิงและชะนีมาก" นายเสริมอธิบาย "ลิงทุกชนิดมีถุงที่กระพุ้งแก้ม ถ้ามันพบอาหารมาก ๆ เคี้ยวกลืนไม่ทัน มันก็เอาอาหารเก็บไว้ในถุงแก้มก่อน พอว่างเมื่อไรก็ค่อยเอาออกมาเคี้ยวต่อได้ ส่วนค่างนั้นไม่มีถุงแก้ม มันเก็บอาหารไว้ที่ข้างแก้มไม่เป็น"

"กระเพาะอาหารของลิงกับของค่างก็ผิดกันมาก" นายเสริมอธิบายต่อไป "กระเพาะอาหารของลิงและชะนีนั้นเป็นถุงตอนเดียว คล้ายมาทางกระเพาะอาหารของคน ทั้งนี้เพราะลิงและชะนีชอบกินลูกไม้เป็นอาหาร แต่ค่างนั้นมันชอบกินยอดไม้เป็นอาหารมากกว่าลูกไม้ กระเพาะอาหารของมันจึงมีแบ่งเป็นห้อง ๆ เป็นตอน ๆ คล้ายไปทางกระเพาะอาหารของวัว"

"หางของค่างก็ยาวกว่าของลิงทุกชนิด" คุณเสริมว่า "หางของค่างยาวกว่าหางของลิงแสมซึ่งเป็นลิงที่มีหางยาวที่สุด หางของค่างยาวกว่าความยาวจากจมูกถึงโคนหางเสียอีก"

"การเคลื่อนไหวจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งของลิงค่างและชะนีก็ผิดกันมาก" นายเสริมเล่าให้ฟังต่อไป "ชะนีนั้นชอบใช้มือทั้งสองโหนไปไต่กิ่งไม้ จากกิ่งหนึ่งโหนไปยังอีกกิ่งหนึ่ง ส่วนลิงและค่างนั้นเดินได้ไปบนกิ่งไม้ด้วยเท้าทั้งสอง"

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดี แล้วสามารถจับใจความได้จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการจับใจความสำคัญต้องอาศัยการวิเคราะห์ประโยค ข้อความย่อหน้าหรือเรื่องนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้วสามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. อภิปรายสรุปเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนทบทวนถึงรูปแบบของโครงสร้างระดับยอดชนิดต่าง ๆ โดยดูจากแผนภูมิประกอบ โดยครูเน้นให้นักเรียนทำความเข้าใจเพื่อสามารถนำมาใช้ในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน อธิบายการจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง โดยทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด"
 - 2.2 วิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดจากบทอ่านข้อ 2.1
 - 2.3 ตอบคำถามจากบทอ่าน
 - 2.4 ทำแผนผังวิเคราะห์เรื่อง

- 2.5 เขียนรายงานวิเคราะห์เรื่อง แล้วส่งตัวแทนรายงานผล
3. นักเรียนอภิปรายเรื่องร่วมกัน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและอธิบายเพิ่มเติม

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่อง "ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด"
2. แผนภูมิแสดง โครงสร้างระดับยอด

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข้อความมาให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเขียนแผนผังระบุนิคมของโครงสร้างระดับยอด คำนี้แนะ และใจความสำคัญ แล้วนำผลงานที่คัดเลือกติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการสนทนาซักถาม
2. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญได้จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการจับใจความสำคัญต้องอาศัยการวิเคราะห์ประโยคข้อความ ย่อหน้า หรือเรื่องนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้วสามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้

1. บอกชนิดของโครงสร้างระดับย่อได้
2. บอกใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญรองและรายละเอียดของเรื่องได้
3. อภิปรายสรุปจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูและนักเรียนทบทวนโครงสร้างระดับย่อทั้ง 4 ชนิด
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน อธิบายใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญรองและรายละเอียดของเรื่อง โดยทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "ร้อนเคดที่แพดเผา"
 - 2.2 บอกชนิดของโครงสร้างระดับย่อ
 - 2.3 บอกใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองและรายละเอียดของเรื่อง
 - 2.4 ทำแผนผังสรุปความจากเรื่องที่อ่าน
3. นักเรียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน
4. ครูชี้แนะและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

5. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "สิ่ว...สิ่งที่เราไม่ต้องการ" แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ 2 โดยทำงานเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่อง "ร้อนแดดที่แผดเผา"
2. เรื่อง "สิ่ว...สิ่งที่เราไม่ต้องการ"

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนไปฝึกอ่านข้อความต่าง ๆ แล้วเขียนแผนผังแสดงความสำคัญหลักใจความสำคัญรองและรายละเอียดจากบทอ่านที่พบในชีวิตประจำวัน อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 8 ข้อความ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. ตรวจสอบความถูกต้องจากงานที่มอบหมายเป็นรายบุคคล

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน ดังนั้นถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงสร้างระดับยอของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดีและรวดเร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้อ่านมีแนวทางในการอ่านที่ตรงประเด็น ทำให้มีสมาธิในการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญและจับรายละเอียดของเรื่องได้ และในขณะเดียวกันก็สามารถจจจำรูปแบบโครงสร้างระดับยอเหล่านั้นใช้เป็นแนวทางในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้

จุดประสงค์ย่อย

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนแผนผังสรุปใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
3. เขียนสรุปเรื่องได้
4. เขียนความเรียงตามรูปแบบโครงสร้างระดับยอนิตต่าง ๆ ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูอ่านงานเขียนให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงรูปแบบของโครงสร้างระดับยอ ความรู้ ความคิด การลำดับความ ลักษณะการใช้ภาษาที่ใช้ในการถ่ายทอดสารสู่ผู้อ่านซึ่งครูเน้นว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการเขียน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่อง "จากสัตว์ถึงคน" แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอ ตอบคำถามจากเรื่อง และเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน

3. ครูผู้ตรวจผลงานของนักเรียนพร้อมทั้งติชมผลงานของนักเรียน
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงรูปแบบของการเสนอเรื่องที่สังเกตได้จาก

บทอ่าน และเกณฑ์ในการประเมินผลงานเขียน

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการเขียนเรื่องจากภาพและข้อความที่กำหนดให้
6. นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องของตนเองและนำไปให้กลุ่มติชมผลงานในด้านหลักการ

ที่วางแผนร่วมกันและแก้ไขข้อบกพร่อง

7. ครูผู้ตรวจงานเขียนความเรียงของนักเรียน แล้วแก้ไขติชมผลงานเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ จากนั้นนำผลงานที่เหลือไปตรวจและแจ้งผลการปฏิบัติให้นักเรียนทราบต่อไป

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่อง "จากสัตว์ถึงคน"
2. แบบฝึกหัด

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำผลงานของนักเรียนที่คัดเลือกแล้ว ไปติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. ประเมินผลงานเขียนที่ทำเป็นรายบุคคล

แบบฝึกหัด

จงเขียนความเรียงให้มีข้อความสอดคล้องกับข้อความที่กำหนดให้

1. ปัจจุบันสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์มีมากมาย ดังนั้นถ้าเรามีนิสัยรักการอ่านย่อมจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอยู่หลายประการตามวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ เช่น เมื่อต้องการได้รับรู้วิทยาการด้านต่าง ๆ ก็จะสามารถได้จากตำรา เมื่อต้องการรับรู้ข่าวสาร

.....

 เมื่อคุณประโยชน์จากการอ่านมีมากมายเช่นนี้ เราไม่ควรจะมีข้ออ้างในการไม่อ่านหนังสือ ในทางตรงกันข้าม เราควรจะฝึกฝนตนเองให้.....

2. การกราบและการไหว้เป็นวัฒนธรรมไทยอันงดงาม ถือเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ควรค่าแก่การสืบทอดคู่ "ไทย" การกราบและการไหว้มีจุดประสงค์เหมือน ๆ กันคือ ใช้แสดงความ.....ต่อผู้ที่ยกย่องและนับถือและบางโอกาสสามารถใช้แทนกันได้ จะมีข้อแตกต่างกันอยู่บ้างก็คือ การกราบจะใช้กับบุคคลที่เคารพมาก เช่น พระพุทธรูป.....

.....

 นอกจากนั้นเอริยาบในการแสดงก็แตกต่างกัน ในส่วนนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ควรจะต้องศึกษาและฝึกฝนเพื่อการนำไปใช้ให้ถูกต้อง ส่วนการไหว้สามารถใช้กับบุคคลได้ทั่วไปทั้ง.....การนำไปใช้สามารถกระทำได้ทั้งในขณะนั่งและ.....แต่อย่างไรก็ตามทั้งการกราบและการไหว้เมื่อกระทำควรพิจารณาถึงเหตุการณ์.....

เพื่อให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ในขณะนั้น ๆ

3. "แม่กลอง" เป็นแม่น้ำสายสำคัญสำหรับชาวจังหวัดราชบุรี ที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค แต่มัจฉานี้แม่กลองที่เคยใสสะอาดกลับมีสิ่งปฏิกูลส่งกลิ่นเหม็น สัตว์น้ำต้องตาย การนำน้ำมาใช้โดยตรงไม่สามารถทำได้ ดังนั้นเราต้องช่วยกันแก้ไข ซึ่งอาจทำได้โดย.....

4. ด้วยชีวิตเป็นของเรา เราสามารถกำหนดชีวิตเราได้ ถ้าเราเริ่มจากการรู้จักตั้ง
จุดมุ่งหมายในชีวิต พยายามเดินตามจุดมุ่งหมายด้วยความมานะพยายาม ด้วยการดูแล
ตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ด้วยการ

ผลที่ตามมาคือ ความสำเร็จในชีวิตที่ไม่ไกล
เกินฝัน

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการตีความจะต้องอาศัยการอนุมานหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่าน การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น การคัดเลือกและจัดรวบรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. ระบุนิยามของโครงสร้างระดับย่อได้
2. ทำแผนผังโครงสร้างระดับย่อจากบทอ่านที่กำหนดให้ได้
3. บอกความหมายของคำหรือข้อความได้
4. อภิปรายสรุปเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนดูภาพประเพณีการบวชที่มีข้อความบรรยายใต้ภาพ
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง จากนั้นร่วมกันเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญหลัก และใจความสำคัญรอง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงหลักการตีความ
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน อธิบายตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน โดยทำกิจกรรมดังนี้

- 4.1 อ่านเรื่อง "ข้อคิดจากการบวช"
- 4.2 ทำแผนผังวิเคราะห์เรื่อง
- 4.3 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- 4.4 เขียนรายงานวิเคราะห์เรื่องแล้วส่งตัวแทนรายงานผล
5. นักเรียนอภิปรายเรื่องร่วมกันโดยมีครูเป็นผู้แนะนำและอธิบายเพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่อง "ข้อคิดจากการบวช"
2. ใบความรู้เรื่อง การอ่านตีความ

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม การอ่านตีความจากเรื่องที่กำหนดให้

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายสรุป

ใบความรู้
เรื่อง การอ่านตีความ

การตีความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงกว่าการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้สติปัญญาแห่งทะลุสิ่งที่อ่านได้ทั้งหมด คือสามารถเข้าใจเจตนาท่าทีของผู้เขียน สามารถสรุปความคิด จับใจความสำคัญ และอธิบายขยายความได้

จุดสำคัญของการอ่านตีความอยู่ที่การใช้สติปัญญาค้นหาความหมายของคำ หรือข้อความทั้งหมด รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ผู้อ่านจะตีความจากสารได้ลึกซึ้งแค่ไหน เพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับวัย ประสบการณ์ และความเจ็บแสบแหลมของสติปัญญาเป็นประการสำคัญ

ข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับการอ่านตีความ

1. อ่านเรื่องที่จะตีความนั้นให้ละเอียด แล้วพยายามจับประเด็นสำคัญให้ได้
2. ขณะที่อ่าน ต้องพยายามคิดหาเหตุผล และใคร่ครวญอย่างรอบคอบ แล้วนำมาประมวลเข้ากับความคิดของตนเองว่าข้อความหรือเรื่องนั้น ๆ มีความหมายถึงสิ่งใด
3. พยายามทำความเข้าใจกับถ้อยคำที่เห็นว่ามีสำคัญ และจะต้องไม่ลืมตรวจสอบสิ่งแวดล้อม ด้วยว่าสิ่งแวดล้อมนั้นได้กำหนดความหมายของคำนั้นอย่างไร
4. การเรียบเรียงถ้อยคำที่ได้มาจากการตีความนั้นจะต้องให้มีความหมายชัดเจน

ผศ. สนิท ตั้งทวี

(การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ หน้า 596)

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดี แล้วสามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการตีความจะต้องอาศัยการอนุมานหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่าน การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น การคัดเลือกและจัดรวบรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. บอกความหมายของคำหรือข้อความได้
3. เขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้
4. อภิปรายสรุปเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูนำข้อความจากหนังสือมาอ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนช่วยกันตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน อธิบายการตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนโดยทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "31 พฤษภาคม : วันงดสูบบุหรี่โลก"
 - 2.2 ทำแผนผังโครงสร้างระดับยอดแต่ละย่อหน้า
 - 2.3 ทำแผนผังสรุปความจากเรื่องทั้งหมด

- 2.4 บอกความหมายของคำหรือข้อความที่กำหนด
- 2.5 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- 2.6 เขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน
3. นักเรียนเขียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน
4. ครูชี้แนะและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการเรียนรู้การสอน

เรื่อง "31 พฤษภาคม : วันงดสูบบุหรี่โลก"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข้อความที่น่าสนใจให้นักเรียนฝึกตีความโดยฝึกเขียนสรุปเรื่องเป็นถ้อยคำที่
สละสลวยครุคค์เลือกผลงานนำติดที่ป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. พิจารณาการอภิปรายสรุปเรื่อง

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจนจะช่วยให้สื่อสารความรู้ ความคิดของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้ สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. เขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้
2. ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องหรือสถานการณ์ได้
3. กำหนดโครงเรื่องที่เขียนได้
4. รวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนแสดงความคิดเห็นได้
5. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้ แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากภาพ
2. นักเรียนแต่ละคนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้แล้วทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "สารตะกั่วในอากาศ ผลกระทบต่อนักเรียน"
 - 2.2 ทำแผนผังสรุปโครงสร้างระดับยอดแต่ละย่อหน้า
 - 2.3 ทำแผนผังสรุปความตามลำดับความของเรื่องที่อ่าน
3. ครูสุ่มให้นักเรียนออกมารายงานผลการปฏิบัติงานและอภิปรายสรุปร่วมกัน
4. ครูชี้แนะแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

5. ครูให้นักเรียนสังเกตเรื่องที่อ่านจากข้อ 2.1 แล้วอภิปรายลักษณะของงานเขียน แสดงความคิดเห็นในเรื่องของรูปแบบการเขียน การแสดงความรู้ ความคิด การขยายความ การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา การลำดับความ ความมีเอกภาพ ครูเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องของการระบุประเด็นสำคัญของเรื่องและเกณฑ์การประเมินผลการเขียน

6. นักเรียนเข้ากลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 - 8 คน ร่วมกันอภิปรายกำหนดชื่อเรื่องที่จะเขียน ระบุประเด็นสำคัญของเรื่อง รวบรวมข้อมูล ความรู้ คำศัพท์และกำหนดโครงเรื่อง โดยมีครูคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ นักเรียนเขียนเรื่องจากแนวทางที่ร่วมกันกำหนดโดยทำเป็นรายบุคคล เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้จับคู่กันพิจารณาผลงานเขียนของแต่ละคนจากเกณฑ์การประเมินผลการเขียน แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

7. นักเรียนแต่ละคู่นำผลงานที่แก้ไขแล้วเข้าเสนอกลุ่มใหญ่กลุ่มเดิม แล้วกลุ่มร่วมพิจารณาคัดเลือกผลงานเพื่อนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

8. นักเรียนนำเสนอผลงานครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาพร้อมทั้งแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ จากนั้นผลงานที่เหลือครูนำไปตรวจและแจ้งผลการปฏิบัติให้นักเรียนทราบต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่อง "สารตะกั่วในอากาศ ผลกระทบต่อนักเรียน"
2. ใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมเสนอแนะ

นำผลงานเขียนของนักเรียนที่คัดเลือกแล้ว ไปติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องผลงานรายบุคคล
2. ประเมินผลการเขียน

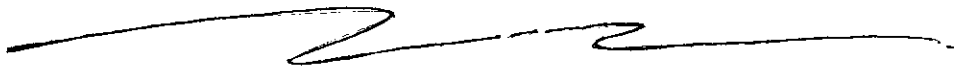

ใบความรู้ เรื่อง กระบวนการเขียน

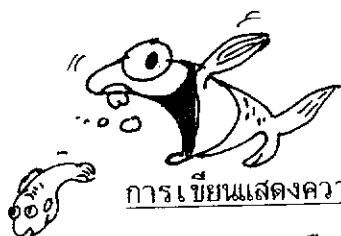
กระบวนการเขียน หมายถึง ระเบียบหรือกรรมวิธีที่ใช้ในการเขียน การเขียนที่ดี ผู้เขียนควรคำนึงถึงกระบวนการเขียนต่อไปนี้

1. การคิด การคิดเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเขียนทุกประเภท โดยคิดให้เข้าจุด จดระเบียบความคิด มีความกระชับในเรื่องที่คิดและแสดงความคิดให้แจ่มแจ้ง
2. การตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียน เป็นการกำหนดแนวทางว่าผู้เขียนต้องการสื่อความคิดนั้น ๆ เพื่ออะไร เช่น ให้ความรู้ ความคิด หรือความบันเทิง เป็นต้น
3. การเลือกเรื่อง ผู้เขียนควรเลือกเรื่องที่ผู้เขียนสนใจ มีประสบการณ์ ผู้อ่านสนใจ เรื่องที่เป็นประโยชน์ และเป็นเรื่องที่สามารถจำกัดขอบเขตได้
4. การตั้งชื่อเรื่อง ควรเป็นชื่อที่บอกบรรยายภาพของเรื่องได้ชัดเจน สามารถกำหนดทิศทางและขอบข่ายของเนื้อหาได้แน่นอน
5. การรวบรวมข้อมูล ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การสนทนา การสังเกต
6. การวางโครงเรื่อง คือการเรียบเรียงความคิดประเด็นสำคัญของเรื่องให้เป็นระเบียบตามลำดับที่เหมาะสม โดยให้อยู่ในขอบข่ายของชื่อเรื่อง มีความอิสระไม่ซ้ำซ้อน มีน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน มีความสัมพันธ์กันและมีสาระสำคัญ

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดของตนเองหรือของผู้อื่นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง

ลักษณะของการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดี ควรจะเสนอทัศนะใหม่ที่ยังไม่เคยมีใครคิดมาก่อน หรือเสนอทัศนะที่มีเหตุผลเป็นการสร้าง ความน่าเชื่อถือของความคิดเห็นที่เสนอ ขึ้นอยู่กับการสำรวจวิเคราะห์ปัญหา การใช้ปัญญาได้ตรง โดยปราศจากอคติ และการแสดงถึงเจตนาดีของผู้เขียนที่มีต่อประโยชน์ส่วนรวม

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเนื้อหา

1. แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนหรือแสดงความคิดเห็น เช่น เขียนให้เห็นถึงประโยชน์หรือความสำคัญ
2. มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุและผลที่เสนอในแต่ละความคิด
3. มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตน เพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องที่นำเสนอและน่าเชื่อถือ

การเขียนบทความแสดงความคิดเห็น

1. กำหนดหัวข้อและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน
2. วิเคราะห์ประเด็นให้ละเอียดชัดเจนตรงประเด็น มองเห็นปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหา
3. วางโครงเรื่อง
4. รูปแบบการเขียนแสดงความคิดเห็น ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึงใช้ภาษาร้อยแก้วที่เป็นมาตรฐาน หรืออาจใช้ภาษาปากเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเป็นกันเองกับผู้เขียนและได้รับความเพลิดเพลินในการอ่านก็ได้ แต่ถ้าเขียนโดยใช้ภาษามาตรฐานจะทำให้งานเขียนมีลักษณะจริงจัง น่าเชื่อถือ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวข้อเรื่อง จุดมุ่งหมายที่ต้องการนำเสนอความคิดเห็น และกลุ่มผู้อ่าน

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือและงานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. เขียนแผนผังและระบุชนิดของข้อความแต่ละย่อหน้าได้
3. เขียนแผนผังสรุปเรื่องได้
4. บอกเจตนาของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูนำข้อความจากหนังสือพิมพ์มาเป็นหัวข้อสนทนากับนักเรียนให้นักเรียนช่วยกันตีความและบอกเจตนาของผู้แต่ง
2. ครูให้นักเรียนช่วยเขียนแผนผังและระบุโครงสร้างระดับยอดของข้อความจากข้อ 1
ครูสรุป
3. นักเรียนจับคู่กันแล้วทำกิจกรรมดังนี้
 - 3.1 อ่านเรื่อง "สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์"
 - 3.2 วิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดจากเรื่องข้อ 3.1

- 3.3 เขียนแผนผังวิเคราะห์ข้อความแต่ละย่อหน้า
- 3.4 เขียนแผนผังสรุปเรื่อง
- 3.5 บอกเจตนาของผู้เขียน
- 3.6 เขียนรายงานวิเคราะห์เรื่องแล้วส่งตัวแทนรายงานผล
4. นักเรียนอภิปรายเรื่องและสรุปผลงานร่วมกัน
5. ครูให้คำแนะนำและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและหลักการตีความ

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์"

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงาน
2. สังเกตจากการเข้าร่วมอภิปรายสรุปเรื่อง

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 9

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนแผนผังสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. เรียบเรียงถ้อยคำจากการตีความได้อย่างชัดเจน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทบทวนเรื่องหลักการอ่านตีความและบอกเจตนาผู้เขียน
2. นักเรียนจับคู่กันแล้วทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "ติดเหล้าดอกกะเจ้าชีวาวาย"
 - 2.2 วิเคราะห์โครงสร้างระดับยอดจากเรื่องข้อ 2.1
 - 2.3 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
 - 2.4 เขียนแผนผังวิเคราะห์ข้อความแต่ละย่อหน้า
 - 2.5 เขียนแผนผังสรุปความจากเรื่อง
 - 2.6 บอกเจตนาของผู้เขียน
 - 2.7 เรียบเรียงถ้อยคำที่ได้จากการตีความ

3. นักเรียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน
4. ครูผู้สอนชี้แนะและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "คิดเหล้าดอกกะเจ้าชีวาวาย"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข้อความมาคิดบ้ายนิเทศ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกิจกรรมคู่

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 10

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องหรือสถานการณ์ได้
2. กำหนดโครงเรื่องที่จะเขียนได้
3. รวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนแสดงความคิดเห็นได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่อง "ขยะ" ในประเด็นต่าง ๆ จากนั้นครูโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่อง "ขยะพิษ ภัยที่ซ่อนเร้นในบ้านเรือน" แล้วทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 เขียนประเด็นสำคัญของเรื่อง
 - 2.2 เขียนสรุปโครงเรื่องที่อ่าน
 - 2.3 ยกตัวอย่างการใช้สำนวนภาษาที่ดีจากเรื่องที่อ่าน
3. ส่งตัวแทนรายงานผลหน้าชั้น ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกัน
4. ครูให้นักเรียนช่วยกันเสนอความคิดในการเขียนเรื่องใหม่ นักเรียนคัดเลือกเรื่องแล้วเข้ากลุ่มการเขียนเรื่องที่ตนสนใจ

5. นักเรียนช่วยกันวางแผนการเขียนเรื่อง เช่นระบุประเด็นที่สำคัญ ระบุดูค่มงหมาย ข้อมูล คำศัพท์ สำนวน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาแก้ไข
6. นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องของตนเองแล้วตรวจทาน นำมาอ่านให้กลุ่มฟังและกลุ่มช่วยกันพิจารณาตามแผนที่วางไว้ นำข้อบกพร่องมาแก้ไขปรับปรุง
7. ครูสุ่มตรวจงานเขียนความเรียงของนักเรียน แล้วแก้ไขติชมผลงานเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ จากนั้นนำผลงานที่เหลือไปตรวจและแจ้งผลการปฏิบัติให้นักเรียนทราบต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "ขยะพิษ ภัยที่ซ่อนเร้นในบ้านเรือน"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันมาติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนเขียนความเรียงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวนั้น

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. ประเมินผลงานเป็นรายบุคคล

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 11

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้และความบันเทิงอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญมาก ในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อ เลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งการวิเคราะห์วิจารณ์งาน เขียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การประเมินความ เชื่อถือได้ ของข้อมูล การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านและนำไปใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือและงานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถ วิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
4. พุคแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดแล้ว ช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน จากนั้นครู สรุปลงและชี้ให้เห็นว่าการอ่านที่จะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ผู้อ่านควรรู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ บทอ่านนั้น ๆ ด้วยหลักการและใช้สติปัญญาในการอ่าน
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยกลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน โดยทำกิจกรรมดังนี้

2.1 อ่านเรื่อง "ชีวิตปลาซ่อน"

2.2 วิเคราะห์โครงสร้างระดับย่อจากเรื่องในข้อ 2.1 แล้วทำแผนผัง

วิเคราะห์เรื่อง

2.3 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

2.4 ประเมินค่าของเรื่อง

2.5 บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

2.6 เขียนรายงานวิเคราะห์เรื่องแล้วส่งตัวแทนรายงานผล

3. นักเรียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน

4. ครูชี้แนะแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ พร้อมทั้งอธิบายวิธีการวิเคราะห์เรื่องเพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "ชีวิตปลาซ่อน"

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่สนใจ 5 เรื่อง แล้วสรุปวิเคราะห์วิจารณ์เขียนรายงาน ครูรวบรวมผลงานที่ถูกต้องเย็บเล่มนำไปให้นักเรียนอ่านที่มุมอ่านหนังสือ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. สังเกตจากการอภิปรายสรุปร่วมกัน

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์

การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านมาแล้ว เป็นทักษะขั้นสูงในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน บางครั้งเรียกว่า การอ่านวิพากษ์ เป็นการอ่านเพื่อเลือกและประเมิน ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อยต่อไปนี้

1. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน
2. การประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าเป็นความจริงหรือโฆษณาชวนเชื่อ หรือการเพ้อฝัน
3. การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบด้วยการใช้ปัญญาและอารมณ์หรือความประทับใจจากข้อความที่อ่าน
4. การนำไปใช้

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 12

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้และความบันเทิงอย่างหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อเลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งการวิเคราะห์วิจารณ์งานเขียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูล การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านและนำไปใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือและงานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
4. พูดยุติแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำเสนอตัวอย่างเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยกลุ่มละประมาณ 4 - 5 คน เพื่อวิเคราะห์เรื่องโดย

ทำกิจกรรมดังนี้

- 2.1 อ่านเรื่อง "เรื่องของกระต่าย"
- 2.2 วิเคราะห์โครงสร้างระดับย่อยจากเรื่องในข้อ 2.1 แล้วทำแผนผัง

วิเคราะห์เรื่อง

2.3 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

3. ประเมินค่าของเรื่อง
4. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
5. เขียนรายงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องแล้วส่งตัวแทนรายงานผล
6. นักเรียนรายงานผลและอภิปรายสรุปร่วมกัน
7. ครูชี้แจงและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการเรียนรู้การสอน

เรื่อง "เรื่องของกระต่าย"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำเรื่องที่นำเสนอไปตัดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. สังเกตจากการอภิปรายสรุปร่วมกัน

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. กำหนดโครงเรื่องที่เขียนได้
3. รวบรวมข้อมูลมาเขียนให้ตรงกับเรื่องได้
4. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงร้อยแก้วที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนทบทวนหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "การกีฬาจะพัฒนาประชาชนได้อย่างไร"
 - 2.2 วิเคราะห์โครงสร้างระดับย่อโดยเขียนแผนผังสรุปเรื่องจากบทอ่าน

ข้อ 2.1

- 2.3 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- 2.4 ยกตัวอย่างการใช้ภาษาที่ดีจากเรื่องที่อ่าน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเรื่องและวิเคราะห์ลักษณะการเขียนจาก

บทอ่านดังกล่าว

4. ให้นักเรียนแต่ละคนเสนอการวางโครงเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้

5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายการวางโครงเรื่องดังกล่าว ครูเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติม
6. นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องตามแนวทางที่วางไว้
7. นักเรียนตรวจทานผลงานของตนเองตามแนวทางที่วางไว้
8. ครูสุ่มตรวจผลงานความเรียงของนักเรียน แล้วแก้ไขติชมผลงานเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ จากนั้นนำผลงานที่เหลือไปตรวจและแจ้งผลการปฏิบัติให้นักเรียนทราบต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "การกีฬาจะพัฒนาประชาชนได้อย่างไร"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข่าวจากหนังสือพิมพ์ ตัดป้ายนิเทศให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์วิจารณ์จากข่าว

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มอบหมาย
2. ประเมินคุณภาพงาน

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 14

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้และความบันเทิงอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อเลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือและงานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง ได้
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
4. บอกเจตนาของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาน่าสนใจให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์พร้อมทั้งชี้แนะให้เห็นว่าการอ่านที่จะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ผู้อ่านควรรู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ที่อ่านนั้น ๆ
2. นักเรียนจับคู่กัน ทำกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 อ่านเรื่อง "สุภาพจิตคนดัง"
 - 2.2 ระบุใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง
 - 2.3 ระบุชนิดของโครงสร้างระดับย่อค

2.4 ตอบคำถามจากเรื่อง

2.5 บอกเจตนาของผู้เขียน

3. นักเรียนเขียนรายงานนำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนรายงานและอภิปรายสรุปร่วมกัน
5. ครูแนะนำและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "สุขภาพจิตคนดัง"

กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนทำรายงานเช่นเดียวกับกิจกรรมข้อ 2 จากการเรื่องที่นักเรียน
เลือกเอง

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. สังเกตจากการอภิปรายสรุปร่วมกัน

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 15

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้และความบันเทิงอย่างหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อเลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
2. ประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูลได้
3. วิเคราะห์เรื่องได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูทบทวนวิธีการวิเคราะห์วิจารณ์งานเขียนเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนทำกิจกรรมต่อไปนี้เป็นรายบุคคล
 - 2.1 อ่านเรื่อง "รีไซเคิลช่วยคุณ ช่วยโลกได้อย่างไร"
 - 2.2 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 - 2.3 ประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูล
 - 2.4 เขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

3. นักเรียนรายงานผลและสรุปผลงานร่วมกัน
4. ครูแนะนำและแก้ไขผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการเรียนรู้การสอน

เรื่อง "รีไซเคิลช่วยคุณ ช่วยโลกได้อย่างไร"

กิจกรรมเสนอแนะ

จัดประกวดการแข่งขันการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานที่ทำเป็นรายบุคคล

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 16

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้สามารถ เขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. กำหนดโครงเรื่องที่จะเขียนได้
3. รวบรวมข้อมูลมาเขียนให้ตรงกับเรื่องได้
4. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงร้อยแก้วที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากภาพที่ครูนำเสนอ
2. นำเรื่องจากภาพให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน
3. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปโครงสร้างระดับย่อจากเรื่องที่อ่าน
4. นักเรียนรายงานผลและอภิปรายผลสรุปร่วมกัน
5. ครูเสนอภาพให้นักเรียนแต่ละคนกำหนดโครงเรื่องและเขียนเรื่อง ตรวจสอบ

ความถูกต้องด้วยตนเอง

6. ครูสุ่มตรวจงานนักเรียนแล้วแก้ไขติชม

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพข่าวอาชญากรรมที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน
2. ภาพเรื่อง "สารพิษที่เป็นอันตรายสุขภาพจิต"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูกำหนดข้อเรื่อง ภาพ เรื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนประกวดเขียนแสดง
ความคิดเห็น

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากงานที่มอบหมาย
2. ประเมินผลงานเขียน

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท 203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาสำหรับการรับรู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สรรพวิทยาการต่าง ๆ ช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้ ความคิดและการดำเนินชีวิต ที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการอ่านงานเขียนทั้งสารคดีและบันเทิงคดี ถ้าผู้อ่านมีความรู้เรื่องหลักการอ่านและมีทักษะการอ่านที่ดี ย่อมจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกลักษณะใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. บอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนบอกคุณค่าของงานเขียน
2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้
3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับหลักการอ่านที่นักเรียนใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

ต่าง ๆ

4. ครูอธิบายหลักการอ่าน โดยให้นักเรียนสังเกตตำแหน่งใจความสำคัญซึ่งอาจอยู่ตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้าย หรือตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า พร้อมยกตัวอย่าง

5. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วช่วยกันตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องดังกล่าว บอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องตลอดจนตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนด
6. ครูและนักเรียนตรวจผลงานพร้อม ๆ กัน และร่วมกันสรุปหลักการอ่าน ซึ่งทำให้สามารถจับใจความสำคัญได้
7. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่กำหนดให้ เช่นเดียวกับข้อ 5
8. ครูตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข้อความไปตัดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนทำกิจกรรมตอบคำถาม โดยให้ระบุดใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่อง แล้วคัดเลือกผลงานที่ถูกต้องติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายสรุป
2. สังเกตจากผลงานกลุ่ม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท 203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สรรพวิทยาการต่าง ๆ ช่วยให้ได้เพิ่มพูนความรู้ ความคิดและการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการอ่านงานเขียนทั้งสารคดีและบันเทิงคดี ถ้าผู้อ่านมีความรู้เรื่องหลักการอ่านและมีทักษะการอ่านที่ดี ย่อมจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
2. จานแนใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำแถบประโยคซึ่งมีข้อความว่า "อันดีชั่วตัวตายเมื่อภายหลัง ชื่อก็ยังยืนอยู่ไม่ร่วง" นำเสนอนักเรียน แล้วครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับข้อความดังกล่าว เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง "ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสูญ"
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูและนักเรียนทบทวนถึงลักษณะใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง โดยดูจากแผ่นโปร่งใส แสดงตำแหน่งใจความสำคัญของย่อหน้า ครูเน้นให้นักเรียนทำความเข้าใจเพื่อสามารถนำไปใช้ในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ครูเล่าเรื่อง "ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด" โดยย่อ
5. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 - 5 คน จับใจความสำคัญและใจความสำคัญรอง โดยทำกิจกรรมดังนี้
 - 5.1 ค้นหาความหมายของคำศัพท์
 - 5.2 อ่านเรื่อง "ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด"
 - 5.3 ระบุใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง
 - 5.4 เขียนลำดับขั้นตอนของเรื่องที่อ่าน
6. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผล ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปร่วมกัน
7. ครูชื่นชมและแก้ไขผลงานกลุ่มของนักเรียน
8. ครูและนักเรียนสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อเป็นการทบทวน และให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญที่ได้จากเรื่องลงสมุด
9. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน แล้วตรวจแก้ไข แจ้งผลการปฏิบัติให้นักเรียนทราบ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่อง "ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด"
2. แผ่นโปสเตอร์ แสดงตำแหน่งใจความสำคัญของย่อหน้า

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับผลจากการทำความดีและความชั่วแล้วเขียนสรุปข่าวติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดี แล้วสามารถจับใจความสำคัญได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการจับใจความสำคัญต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ข้อความ ย่อหน้า หรือเรื่องนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายจากเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้

จุดประสงค์ย่อย

1. ระบุใจความสำคัญหลักใจความสำคัญรอง และรายละเอียดของเรื่องได้
2. เล่าเรื่องที่อ่านได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำแผนภูมิข้อความที่น่าสนใจให้นักเรียนอ่าน แล้วครูสนทนากลุ่มเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. จากข้อความในข้อ 1 ให้นักเรียนช่วยกันระบุใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง จากนั้นครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
4. ครูอธิบายและยกตัวอย่างการจับใจความสำคัญและรายละเอียด
5. ครูให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่อง "ร้อนแดดที่แผดเผา" แล้วให้นักเรียนระบุใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง และเตรียมออกมาเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียน

6. ครูสื่อนักเรียนออกมาเล่าเรื่องที่อ่าน ครูติชมการพูดของนักเรียน
7. ครูซักถามเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่าน
8. ครูและนักเรียนสรุปบทวนเนื้อหาที่เรียน

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "ร้อนแดดที่แผดเผา"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูจัดกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

การวัดผลและประเมินผล

1. พังจากการเล่าเรื่อง
2. สังเกตจากการตอบคำถาม

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถจับใจความสำคัญได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการจับใจความสำคัญต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ข้อความ ย่อหน้า หรือเรื่องนั้น ๆ จึงจะเข้าใจความหมายของตัวหนังสือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดีแล้วสามารถจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. ตอบคำถามจากเรื่องได้
3. เขียนสรุปเรื่องได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงหัวข้อเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน
 2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
 3. ครูสุ่มให้นักเรียนพูดถึงหลักการอ่านจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง
 4. ครูอธิบายการอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปเรื่อง พร้อมทั้งยกตัวอย่าง
- จากนั้น ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
5. ครูให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่อง "จากสัตว์ถึงคน" แล้วทำกิจกรรมดังนี้
 - 5.1 ระบุใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง
 - 5.2 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
 - 5.3 เขียนสรุปเรื่อง

6. ครูสุ่มตรวจงานของนักเรียนและแก้ไขข้อผิดพลาดการปฏิบัติงาน
7. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเช่นเดียวกับข้อ 5 จากเรื่อง "สิ่ว ...สิ่งที่เราไม่ต้องการ"
8. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเรื่องร่วมกัน
9. ครูสรุปบทวนการอ่านและการเขียน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่อง "จากสัตว์ถึงคน"
2. เรื่อง "สิ่ว ...สิ่งที่เราไม่ต้องการ"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูจัดทำโครงการยอคนักอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องที่สนใจแล้วกรอกข้อความลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ซึ่งจะมีข้อความ ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง เรื่องย่อ ข้อความประทับใจ ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ครูคัดเลือกผลงานที่ทำได้ถูกต้องไปติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจผลงาน
2. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดี แล้วสามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการตีความจะต้องอาศัยการอนุมานหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่าน การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น การคัดเลือกและจัดรวบรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
2. บอกเจตนาของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนดูภาพประกอบเรื่องการบวชที่มีข้อความบรรยายใต้ภาพ ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาพและข้อความดังกล่าว ครูเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนการอ่านจับใจความสำคัญ
4. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องหลักการอ่านตีความ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมพร้อมยกตัวอย่าง
5. ครูนำข้อความสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วร่วมกันพิจารณาตีความ

6. ครูให้นักเรียนช้เรื่อง "ข้อคิดจากการบวช" ให้นักเรียนพิจารณาข้อเรื่องและช่วยกัน
เดาเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง

7. ครูให้นักเรียนค้นคว้าหาความหมายของคำศัพท์ยากที่พบในเนื้อเรื่อง

8. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน เพื่อตีความจากเรื่องโดยทำ
กิจกรรมดังนี้

8.1 จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง

8.2 เรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

8.3 บอกเจตนาของผู้เขียน

8.4 แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ส่งตัวแทนกลุ่มรายงานผลหน้าชั้นเรียน โดยให้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกัน
พิจารณาผลดังกล่าว ครูสรุปและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนหนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่อง "ข้อคิดจากการบวช"
2. ใบความรู้เรื่องหลักการอ่านตีความ

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูจัดกิจกรรมแข่งขันการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งในการตีความจะต้องอาศัยการอนุมานหรือสรุปความจากเรื่องที่อ่าน การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น การคัดเลือกและจัดรวบรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
2. บอกเจตนาของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องบุหรี แล้วโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูและนักเรียนทบทวนหลักการตีความ
4. ครูนำข้อความสั้น ๆ มาให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาตีความ
5. ครูนำบัตรชื่อเรื่อง "31 พฤษภาคม : วันงดสูบบุหรี่โลก" ให้นักเรียนพิจารณาชื่อเรื่องแล้วช่วยกันเดาเนื้อเรื่อง
6. ครูเขียนข้อความที่นักเรียนบอกแนวของเรื่องบนกระดาน
7. ครูให้นักเรียนค้นคว้าหาความหมายของคำศัพท์ยากที่พบในเนื้อเรื่อง

8. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "31 พฤษภาคม : วันงดสูบบุหรี่โลก" เพื่อตีความจากเรื่องโดยทำกิจกรรมดังนี้

8.1 จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง

8.2 เรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

8.3 เขียนเจตนาของผู้เขียน

8.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

9. ครูและนักเรียนเฉลยคำตอบจากกิจกรรมข้อ 8 ร่วมกัน ครูอธิบายเรื่องเพิ่มเติม

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่อง "31 พฤษภาคม : วันงดสูบบุหรี่โลก"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำไวยากรณ์ที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจมาตีป้ายนิเทศ ให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมตอบคำถาม ตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน ครูคัดเลือกผลงานที่ถูกต้องตีป้ายนิเทศต่อไป

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจผลงานที่มอบหมาย

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้สื่อสารความรู้ ความคิดของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้ สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. กำหนดโครงเรื่องที่จะเขียนได้
2. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้ พร้อมกับให้อ่านคำบรรยายใต้ภาพ แล้วสนทนาเกี่ยวกับการเขียนโดยวิพากษ์วิจารณ์การใช้ภาษา การแสดงความรู้ ความคิดเป็นต้น
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูสนทนาซักถามหลักการเขียนที่นักเรียนเคยนำมาปฏิบัติ
4. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น ครูสนทนาซักถามจากเนื้อหาที่อ่าน จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมและยกตัวอย่างงานเขียนเรื่อง "สารตะกั่วในอากาศ ผลกระทบต่อนักเรียน"
5. ครูกำหนดชื่อเรื่องในการเขียนความเรียงแสดงความคิดเห็น โดยครูให้นักเรียนวางโครงเรื่อง
6. นักเรียนเขียนเรื่องตามโครงเรื่องที่วางไว้
7. ครูสุ่มตรวจงานเขียนของนักเรียน พร้อมติชม แก้ไขผลงาน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป

8. ครูและนักเรียนสรุปหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นการทบทวน นักเรียนบันทึกหลักการเขียนแสดงความคิดเห็นลงสมุด

9. ครูให้นักเรียนเขียนความเรียง โดยตั้งชื่อเรื่องเอง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ใบความรู้เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น
2. ตัวอย่างงานเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง "สารตะกั่วในอากาศ ผลกระทบต่อนักเรียน"

กิจกรรมเสนอแนะ

จัดประกวดการเขียนแสดงความคิดเห็น ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย แล้วนำผลงานที่คัดเลือกแล้วตามเกณฑ์ที่กำหนดติดป้ายนิเทศ

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจและประเมินผลงานที่เขียน

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนสรุปเรื่องได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนดู และร่วมกันสนทนาถึงความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่เกิดขึ้น แล้วครูโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนการอ่านจับใจความสำคัญ และหลักการอ่านตีความ
4. ครูเล่าประวัติผู้เขียน เรื่องย่อของเรื่อง "สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์"
5. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ฝ่าย ให้อ่านเรื่องสิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์ แล้วให้จับใจความสำคัญของเรื่อง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แล้วเล่นกิจกรรมการแข่งขันตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
6. ครูและนักเรียนสรุปอภิปรายเรื่อง
7. นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงสมุด

8. ครูผู้ตรวจแก้ไขผลงาน
9. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เรื่อง "สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์"
2. ภาพสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนเข้าร่วมประกวดการเขียนคำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมเกมการแข่งขันการตอบปัญหา
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. ตรวจงานการเขียนสรุปเรื่อง

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 9

เรื่อง การอ่านตีความและบอกเจตนาของผู้เขียน วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านวรรณกรรมทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถตีความและบอกเจตนาของผู้เขียนได้ จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้ว สามารถบอกเจตนาของผู้เขียนได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. บอกความหมายของคำหรือข้อความที่อ่านได้
3. บอกเจตนาของผู้เขียนได้
4. เรียบเรียงถ้อยคำที่ได้จากการตีความได้อย่างชัดเจน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำข้อความมาอ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนช่วยกันบอกใจความสำคัญและบอกเจตนาผู้เขียน
 2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
 3. ครูและนักเรียนทบทวนเรื่องหลักการอ่านตีความ โดยครูเป็นผู้สนทนาซักถาม
 4. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องคร่าว ๆ แล้วหาความหมายของคำศัพท์แล้วจดบันทึกลงสมุด
 5. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้โดยละเอียด ทำความเข้าใจเรื่องโดยเล่าเรื่อง อภิปรายแสดงความคิดเห็นและช่วยกันเขียนสรุปเรื่องเป็นถ้อยคำที่ได้ความถูกต้องชัดเจน
- ครูเขียนข้อความที่ได้ลงบนกระดาน

6. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "ติดเหล้าดอกกะเจ้ายี่วาวาย" แล้วทำกิจกรรม
เช่นเดียวกับข้อ 5 เป็นรายบุคคล
7. นักเรียนนำผลงานของตนอ่านให้เพื่อนฟัง ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาผลงาน
โดยการติชม แก้ไขผลงาน
8. ครูซักถามเพื่อทดสอบความเข้าใจในบทเรียน
9. นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้จากเนื้อเรื่องลงสมุด

สื่อการเรียนรู้การสอน

เรื่อง "ติดเหล้าดอกกะเจ้ายี่วาวาย"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข้อความมาตีป้ายนิเทศ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานรายบุคคล

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 10

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้ สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. ระบุประเด็นสำคัญของเรื่องหรือสถานการณ์ได้
2. กำหนดโครงเรื่องที่เขียนได้
3. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนดูภาพ "ขยะ" และร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับ แล้วครูโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูสนทนาถึงการเขียนเกี่ยวกับหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น
4. ครูอธิบายถึงการเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยดูตัวอย่างจากเรื่อง "ขยะพิษ ภัยที่ซ่อนเร้นในบ้านเรือน"
5. ครูให้นักเรียนแต่ละคนคิดเรื่อง ระบุประเด็นสำคัญของเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง วางโครงเรื่องที่เขียน
6. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นตามแนวทางที่วางไว้
7. ครูสุ่มตรวจผลงานนักเรียน พร้อมติชมและแก้ไขผลงานเพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนนำไปปฏิบัติต่อไป

8. ครูและนักเรียนสรุปปัญหาและการแก้ไขในการเขียนแสดงความคิดเห็นให้มีประสิทธิภาพ

9. นักเรียนบันทึกสาระความรู้จากบทเรียนลงสมุด

สื่อการเรียนการสอน

ตัวอย่างการเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง "ขยะพิษ ภัยที่ซ่อนเร้นในบ้านเรือน"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันมาติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนเขียนความเรียงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวนั้น แล้วคัดเลือกผลงานนำติดป้ายนิเทศต่อไป

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจและประเมินผลงานเขียน

แผนการสอนของกลุ่มทดลอง
แผนการสอนที่ 11

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่าน เป็นวิธีการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงอย่างหนึ่ง ที่มีความสำคัญมาก ในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อ เลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งการวิเคราะห์วิจารณ์งาน เขียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การประเมินความเชื่อถือได้ ของข้อมูล การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านและนำไปใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถ วิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
4. พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำเสนอตัวอย่างเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ พร้อมทั้งชี้แนะให้เห็นว่า การอ่านที่จะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ผู้อ่านควรรู้จักวิเคราะห์ วิเคราะห์ที่อ่านนั้น ๆ ด้วยหลักการและใช้สติปัญญาในการอ่าน
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูสนทนากับถามนักเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ การตีความ

4. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม
 5. ครูนำข้อความมาให้ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันระบุใจความสำคัญของข้อความสำคัญรอง แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากนั้นเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง
 6. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "ชีวิตปลาซ่อน" แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ 5
- เป็นรายบุคคล
7. ครูจัดให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง โดยอาศัยข้อมูลที่นักเรียนทำกิจกรรม
 8. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเรื่องร่วมกัน
 9. นักเรียนตอบคำถามท้ายบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่อง "ชีวิตปลาซ่อน"
2. ภาพปลาซ่อน
3. ภาพนก
4. ภาพปลา

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนช่วยกันจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสารคดีชีวิตสัตว์

การวัดผลและประเมินผล

1. พังจากการเข้าร่วมอภิปราย
2. ตรวจสอบความถูกต้องจากงานที่มอบหมายเป็นรายบุคคล

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 12

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่าน เป็นวิธีการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญมาก ในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อ เลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งการวิเคราะห์วิจารณ์งาน เขียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การประเมินความเชื่อถือได้ ของข้อมูล การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านและนำไปใช้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือและงานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถ วิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
4. พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูให้นักเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกระต่าย ออกมาเล่าเรื่องให้ เพื่อน ๆ ฟัง ครูโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนหลักการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ โดยวิธีสนทนากลุ่มนักเรียน
4. ครูแนะนำเรื่องโดยย่อ

5. ครูให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ อ่านเรื่อง "เรื่องของกระต่าย" แล้วจับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ดีความจากเรื่อง
6. นักเรียนนำข้อมูลจากข้อ 5 มาเขียนแสดงความคิดเห็นให้เป็นถ้อยคำที่แสดงถึงความรู้ ความคิด อย่างมีเหตุผล และมีสำนวนภาษาที่สละสลวย
7. ครูสุ่มให้นักเรียนออกมารายงานผลงานตนเอง ครูตรวจสอบแก้ไข ดิขมผลงานที่นักเรียนทำเพื่อให้เป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป
8. ครูตรวจสอบความเข้าใจโดยการซักถามจากเนื้อเรื่อง
9. ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาจากที่เรียน จากนั้นนักเรียนบันทึกสาระสำคัญลงสมุด

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "เรื่องของกระต่าย"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำเรื่องที่นำเสนอไปติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากผลงานที่มอบหมายเป็นรายบุคคล
2. สังเกตจากการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. กำหนดโครงเรื่องที่จะเขียนได้
3. รวบรวมข้อมูลมาเขียนให้ตรงกับเรื่องได้
4. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงร้อยแก้วที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำข่าวมาอ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นจากข่าว
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น
4. จากข่าวข้อ 1 ครูให้นักเรียนช่วยกันระบุประเด็นสำคัญของเรื่อง จากนั้นครูวิเคราะห์เรื่อง วางโครงเรื่อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
5. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "การกีฬาจะพัฒนาประชาชนได้อย่างไร"
6. ให้นักเรียนวางโครงเรื่องใหม่ โดยเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องในข้อ 5
7. ครูสุ่มตรวจงานเขียนของนักเรียน พร้อมติชมแก้ไขผลงาน
8. ครูซักถามความเข้าใจในเรื่องการเขียนแสดงความคิดเห็น
9. ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเรื่อง "วัยรุ่นควรวางตัวอย่างไรในสังคมปัจจุบัน" เป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ข่าว
2. เรื่อง "การกีฬาจะพัฒนาประชาชนได้อย่างไร"

กิจกรรมเสนอแนะ

ครูนำข้อความมาติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนร่วมเข้าประกวดเขียนแสดงความคิดเห็น จากข้อความที่กำหนดให้

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจและประเมินผลงานเขียน

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 14

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้และความบันเทิงอย่างหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อเลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. จับใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองได้
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
4. บอกเจตนาของผู้เขียนได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของดารานักแสดง นักร้อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์บุคคลดังกล่าวในแง่ของการวางตัวในสังคม
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนเรื่องการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์
4. ครูนำบทอ่านให้นักเรียนอ่านวิเคราะห์ให้ดูเป็นตัวอย่าง
5. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "สุภาพจิตคนดัง" แล้วจับใจความสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นบอกเจตนาผู้แต่ง
6. นักเรียนรายงานผล

7. ครูพิจารณาตีพิมพ์ไปผลงาน

8. ครูให้นักเรียนแต่ละแถวแข่งขันกันตอบคำถามจากเรื่อง นักเรียนแถวใดได้คะแนน

สูงสุดเป็นฝ่ายชนะ

9. ครูและนักเรียนสรุปบทเรียน นักเรียนบันทึกสาระความรู้ลงสมุด

สื่อการเรียนการสอน

เรื่อง "สุขภาพจิตคนดัง"

กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนทำรายงานจากการอ่านหนังสือที่นักเรียนเลือก

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากงานที่มอบหมาย
2. สังเกตจากการตอบคำถามในการเล่นเกมนการแข่งขัน

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 15

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้และความบันเทิงอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญมาก ในสังคมปัจจุบัน เนื่องมาจากการเขียนมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นการรู้จักการอ่านเพื่อ เลือกและประเมินงานเขียนที่มีคุณค่าจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดให้อ่านหนังสือและงานเขียนต่าง ๆ ทั้งบันเทิงคดีและสารคดีแล้วสามารถ วิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
2. ประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูล
3. บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำบทอ่านมาอ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เรื่อง
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนหลักวิธีการวิเคราะห์วิจารณ์ โดยใช้วิธีการสนทนาซักถาม
4. ครูอธิบายหลักการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์เพิ่มเติมโดย การยกตัวอย่างประกอบ
5. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "รีไซเคิล ช่วยโลกได้อย่างไร" แล้วให้นักเรียนแยก ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูล บอกข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่อง
6. นักเรียนรายงานผล

7. ครูพิจารณาสุ่มตรวจผลงานนักเรียนและติชม แก้ไขผลงาน
8. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝ่าย ให้ทำกิจกรรมโดยแต่ละฝ่ายตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
ถามฝ่ายตรงข้าม ฝ่ายใดได้คะแนนสูงสุดเป็นฝ่ายชนะ
9. ครูสรุปบทวนหลักการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์

สื่อการเรียนรู้การสอน

เรื่อง "รีไซเคิลช่วยคุณ ช่วยโลกได้อย่างไร"

กิจกรรมเสนอแนะ

จัดให้มีการประกวดคำถามแสดงความเข้าใจในการอ่าน

การวัดผลและประเมินผล

1. ตรวจสอบความถูกต้องจากงานที่มอบหมาย
2. สังเกตจากการร่วมเล่นเกมการแข่งขันตอบปัญหา

แผนการสอนของกลุ่มควบคุม
แผนการสอนที่ 16

เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น วิชาภาษาไทย (ท203) เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้องชัดเจน จะช่วยให้การสื่อสารความรู้ ความคิดเห็นของตนเองให้ผู้อื่นอ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดเรื่องหรือสถานการณ์ให้สามารถเขียนแสดงความคิดเห็น ได้อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ย่อย

1. กำหนดโครงเรื่องที่เขียนได้
2. เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นความเรียงร้อยแก้วที่สละสลวยได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำเสนอภาพ แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูทบทวนหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น โดยใช้วิธีการสนทนาซักถามนักเรียน
4. ครูนำภาพจากข้อ 1 ให้นักเรียนดูอีกครั้ง พร้อมกับครูอธิบายวิธีการเขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ โดยเริ่มจากการระบุประเด็นสำคัญ การตั้งชื่อเรื่อง การกำหนดโครงเรื่อง และการเขียนเรื่อง

5. ครูนำภาพมาให้นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ 4
6. นักเรียนเขียนความเรียงแสดงความคิดเห็นตามโครงเรื่องที่ตรวจแก้ไขแล้วไว้ใน

ข้อ 5

7. ครูสุ่มตรวจงานเขียนของนักเรียน และแก้ไขติชมผลงานเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ

ต่อไป

8. ครูซักถามถึงความเข้าใจในการเขียนแสดงความคิดเห็น
9. ครูและนักเรียนสรุปบทเรียน นักเรียนจดบันทึกสาระความรู้ลงสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพข่าวอาชญากรรมที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน
2. เรื่อง "สารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต"

กิจกรรมเสนอแนะ

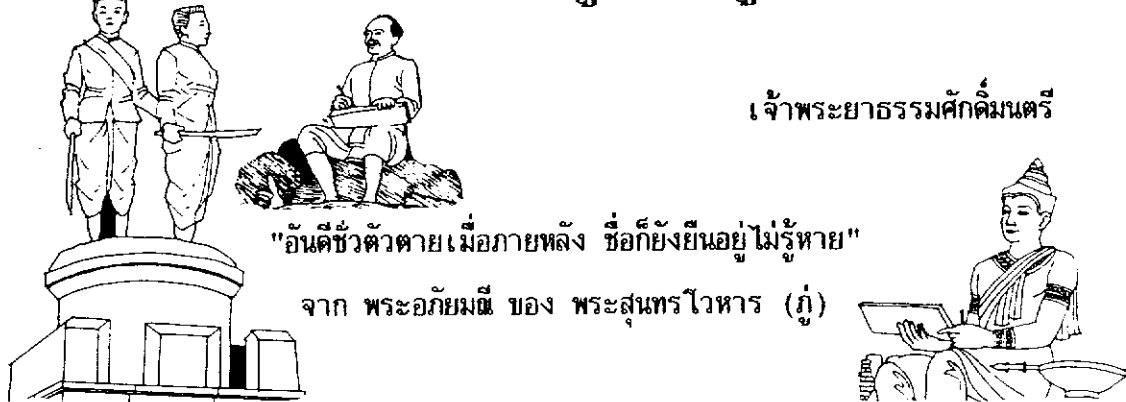
ครูนำภาพติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนส่งงานเขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพข่าวระกวด

การวัดผลและประเมินผล

ตรวจและประเมินผลงาน

บทอ่านที่ใช้ในการทดลอง

ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสูญ

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

"อันดีชั่วตัวตายเมื่อภายหลัง ชื่อก็ก็นอนอยู่ไม่รู้หาย"

จาก พระอภัยมณี ของ พระสุนทรโวหาร (ภู่)

เด็ก ๆ คงจะได้เคยท่องอริอุทกก่อนนอนในกลางสระน้ำบ้างแล้ว และคงจะได้สังเกตเห็นว่าพอก่อนอริหรือก่อนหินตกลงถึงน้ำค้างป้อม น้ำก็เป็นวงกระเพื่อม ๆ ออกไป และวงเหล่านี้ย่อมกว้างออกไป ๆ ทุกที จนกระทั่งถึงขอบสระ จันใดก็คิดคนเราที่ได้ทำความดีให้ปรากฏขึ้น ความดีนั้นย่อมจะกระจายแผ่ออกไปทั่วโลก และกระเจอนไปในสมัยอันจะกำหนดที่สิ้นสุดมิได้ ถึงผู้ที่ทำความดีนั้นจะสิ้นชีวิตไปแล้ว คุณความดีก็จะลือชานปรากฏอยู่ชั่วกาลปาวสาน ดูจงน้ำที่ค่อยกระเพื่อม ๆ ไปจนสิ้นเขตของพื้นน้ำในสระนั้น ชาวเราทุกวันนี้จึงพากันได้รับคุณความดีจากท่านที่ได้ล่วงลับไปแล้วหลายร้อยหลายพันปี และมนุษย์ที่จะเกิดมาในเวลาข้างหน้า ก็จะได้รับคุณความดีของเราที่ได้ทำไว้ในเวลาปัจจุบันนี้ เช่นเดียวกัน

เราควรจะพากันคิดถึงคุณผู้ที่ทำความดีไว้ให้เป็นประโยชน์แก่โลกให้มาก ๆ คือคิดถึงคุณของผู้ที่ได้ตั้งแบบอย่างให้มนุษย์เรารู้จักประพฤติความดีความชอบตลอดมาจนทุกวันนี้ คิดถึงผู้ที่ได้พยายามหาวิชาความรู้จนคิดหาประโยชน์ให้มนุษย์เราได้ใช้ทั่วกัน มีคิดหาเรือไฟ รถไฟไฟฟ้า โทรเลข และโทรศัพท์ เป็นต้น คิดถึงผู้ที่ได้แต่งร้อยกรองเป็นโคลงฉันท์กาพย์กลอนลำนำ คำร้องและเพลงดนตรีต่าง ๆ ให้เป็นเครื่องสำราญแก่เราตามกาลตามสมัย คิดถึงผู้ที่ได้แต่งหนังสือไว้ให้เราอ่าน เป็นตำราวิชาต่างๆบ้าง เป็นเรื่องอ่านสำหรับให้เกิดความรู้กว้างขวางออกไปบ้าง และเป็นเรื่องอ่านเล่นในเวลาว่างๆให้เพลิดเพลินใจบ้าง กับคิดถึงผู้ที่ได้แสดงความมั่งงาจให้ปรากฏไว้แก่โลก เช่น สมเด็จพระนเรศวรหรือพระสุริโยทัย เป็นต้น

ในเวลานี้เมื่อความรู้อย่างน้อยอย่างหนึ่งที่เด็กก็ยัง ไม่รู้จักว่า ผู้ที่ได้ทำความดีให้ไว้แก่โลกดังกล่าวมาแล้วนั้น คือใครบ้าง แต่เมื่อโตขึ้นได้อ่านหนังสือมากขึ้นก็จะรู้จักมากออกไปทุกที และจะรู้สึกคิดถึงคุณท่านเหล่านั้นมากขึ้น เพราะจะแลเห็นได้ว่าประโยชน์และคุณความดีทั้งหลายอันใหญ่ยิ่งที่มีอยู่ในโลกเราทุกวันนี้ ย่อมได้เกิดจากการกระทำของมนุษย์บุรุษและสตรีผู้ได้กระทำกิจอันเป็นหน้าที่ของตนดียิ่งยวดกว่าผู้อื่นนั้นเป็นมูล

การแสดงคามองอาจให้ปรากฏแก่โลกโดยไม่คิดแก่ชีวิต เพื่อช่วยกู้บ้านเมืองหรือช่วยชีวิตผู้อื่น ก็นับว่าเป็นความดีอย่างประเสริฐ ที่ไม่รู้จักสิ้นสูญเหมือนกัน ชื่อของท่านที่ได้แสดงความองอาจเช่นนี้ ย่อมปรากฏอยู่แก่ชาวมหาชนตลอดมาทุกคราทุกสมัย และย่อมเป็นเครื่องระงับความขลาดความตระหนี่ กระทำให้คนเรารู้สึกว่า เรายังอาจใช้ชีวิตของเราในสิ่งที่ประเสริฐยิ่งกว่าและมีประโยชน์มากกว่าที่จะเพียงแต่รักษาชีวิตไว้ให้เป็นสุขและให้อยู่ยืนนานอีก

ผู้ที่ได้แสดงความองอาจอันน่าสรรเสริญขมเช่นนี้ ได้มีมาแล้วทุกชาติทุกภาษา ที่เป็นคนชั้นสูงก็มี ชั้นต่ำก็มี หญิงก็มี ชายก็มี ไม่เลือกว่าคนหมู่ใดจําพวกใด จะได้ชักตัวอย่างมาไว้ให้เห็นบ้าง

ในรัชกาลที่ 1 เมื่อครั้งกองทัพพม่ายกมาตีแหลมมลายูนั่น ยี่หวุ่นแม่ทัพเรือพม่ายกทัพเรือลงไปที่เมืองตะกั่วป่าตะกั่วทุ่งแตกแล้ว ก็ยกไปถึงเมืองถลาง ให้พลทหารขึ้นบก เข้าตั้งค่ายล้อมเมืองถลางไว้เป็นหลายค่าย และเมื่อกองทัพพม่ามาถึงเมืองนั้น พระยาถลางถึงแก่กรรมเสียก่อนแล้วยังหาได้ตั้งเจ้าเมืองใหม่ไม่ จันทรยาพระยาถลางกับน้องหญิงคนหนึ่งซึ่งมุกจิงคิดอ่านกันกับกรมการทั้งปวง เกณฑ์ไพร่พลตั้งค่ายใหญ่สองค่าย ป้องกันรักษาเมืองไว้เป็นสามารภ และตัวภรรยาพระยาถลางกับน้องหญิงนั้น อดจากลำหยาญมิได้เกรงกลัวยอต่อข้าศึกเกณฑ์กรมการกับพลทหารทั้งชายหญิงออกกระดมยิงปืนใหญ่บ่อยนอกค่าย สู้รบกับพม่าทุกวัน ทัพพม่าจะหักเอาเมืองมิได้ แต่สู้รบอยู่ประมาณเดือนเศษ พม่าขัดสนเสบียงอาหารจะหักเอาเมืองมิได้ก็เลิกทัพลงเรือกลับไป พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลนั้น จึงโปรดตั้งให้จันเป็นท้าวเทพกระษัตรี ให้มุกน้องหญิงเป็นท้าวศรีสุนทร นามของท่านทั้งสองนี้ จึงปรากฏอยู่ในใจเราจนทุกวันนี้

ที่หมู่เกาะฟารันในประเทศอังกฤษ เกาะหนึ่งชื่อว่าสองสโตน มีประภาคารตั้งอยู่หัวเกาะและมีกระท่อมเล็ก ๆ ของผู้รักษาประภาคารอยู่ด้วยกระท่อมหนึ่ง นอกนั้นก็ไม่มีผู้คนอยู่ มีแต่คนนางแอนด์และนกทะเลต่าง ๆ นับด้วยหมื่นด้วยแสนเกาะยั่วเป็นแถวไปตามฝั่ง

วันหนึ่งในเดือนกันยายน พ.ศ. 2381 เรือไฟลาหนึ่งแล่นผ่านหมู่เกาะนี้มา ในเวลานั้นเกิดพายุพัดจัดฟ้ามืด ทะเลเป็นคลื่นคะนอง เรือแล่นไล่ไปมาอยู่สักประเดี๋ยวก็เกิดรัวขึ้น อุดไว้ก็ไม่อยู่ คนในเรือต่างช่วยกันสูบน้ำออก แต่สูบน้ำไม่ทัน เพราะน้ำไหลเข้าแรงนัก จนน้ำในเรือมากขึ้น ๆ ทุกทีภายหลังเครื่องจักรในเรือนั้นหลุดลัดตกน้ำไปเสีย คนในเรือจึงต้องกางใบขึ้นเพื่อให้เรือแล่นอยู่ได้ ในไม่ช้าลมก็พัดเรือพัดเข้ากับตลิ่ง หัวเรือเกยเข้ากับหินโสโครก

ท้ายเรือจมน้ำ เรือหักกลางลำ กับต้นและคนในเรือเป็นอันมากพากันจมน้ำตาย ที่ยังเหลืออยู่สักสิบเอ็ดสิบสองคนก็ตะเกียกตะกายยึดเสากระโดงคอยเวลาตายของตัว ที่คลื่นจะมาพาเอาไปเป็นเหยื่อปลาในกลางทะเลทั้งสิ้น

บุตรสาวของผู้เฒ่าประภาคารบนเกาะ ชื่อว่าเกรซ คาลิ่ง ตื่นขึ้นแต่เช้าแลเห็นอะไรดำทะคุ่ม ๆ อยู่แต่ไกล พอเอากล้องส่องดูก็ทราบได้ว่าเป็นเรือแตกเกยหินอยู่ และยังมีคนเกาะอยู่สองสามคนจึงบอกให้บิดา บิดาก็ตอบว่า "พุทโธ! ถึงเวลาของเขาแล้ว อีกไม่กี่นาทีนั้นจะต้องลงไปสู่ท้องทะเล ใครจะสามารถไปช่วยได้ในเวลาพายุเช่นนี้" เกรซ คาลิ่งก็ทราบแล้วว่าถ้าเอาเรือเล็กออกไปช่วยก็อาจจะไม่มีชีวิตกลับมา แต่จะนั่งทอดเข่าดูคนเหล่านั้นตายต่อหน้าต่อตานั้นไม่ได้ จำเป็นต้องไปช่วยตามบุญตามกรรม จึงชวนบิดาลงเรือเล็กตีกระเชียงผ่าคลื่นฝ่าพายุไปจนถึง ได้รับคนเหล่านั้นลงเรือกลับมาถึงฝั่งรอดจากอันตรายได้

ต่อเนื้อมาอีกสองสามวัน เกรซ คาลิ่ง เป็นคนมีชื่อเสียงโด่งดังที่สุด มีผู้ส่งจดหมายแสดงความขบใจ และแสดงความยินดีในการที่ได้กระทำความมองอาจเช่นนี้ มาจากที่ต่าง ๆ ทั้งทั้งทวีปยุโรป และมีผู้เรียไรเงินเป็นรางวัลคิดเป็นเงินไทยถึงหมื่นบาทกว่า รูปของเกรซ คาลิ่ง ก็มีผู้พิมพ์ขายทุกร้าน ทุกบ้าน ทุกเมือง ชื่อเสียงลือกระฉ่อนอยู่จนบัดนี้ และคงจะปรากฏอยู่ตลอดไปชั่วกัลปาวสาน

ชาวเราย่อมนับถือ และมีความกตัญญูต่อผู้มีคุณแก่โลก เมื่อคนเหล่านั้นสิ้นชีวิตไปแล้ว บางที่เรายังหล่อรูปไว้เป็นที่ระลึกผู้ที่ได้ทำคุณแก่โลก โดยกล่าวหรือเขียนถ้อยคำอันเป็นประโยชน์แก่มนุษย์ทั่วไป เราก็รักซาถ้อยคำเหล่านั้นไว้ในหนังสือ และพิมพ์ขึ้นอ่าน และเรียนกันตลอดไปทุกชั่วอายุมิให้เสื่อมสูญ และมีให้ลืมนชื่อผู้ที่เป็นเจ้าของอันเป็นผู้มีคุณแก่เราเสียได้

ก็ผู้ที่ได้เล่าเรียนได้ใช้สิ่งซึ่งท่านผู้อื่นได้คิดได้ทำขึ้น ให้เป็นสมบัติของโลกแต่ในสมัยโบราณนั้นจะมีโอกาสตอบแทนได้อย่างไร ก็ได้ตั้งใจทำความดีตามความสามารถและคุณวุฒิของตัวให้เป็นประโยชน์แก่โลกบ้าง ถึงจะไม่สามารถทำความดีที่ยาวดที่จะนำไปให้ชื่อเสียงของตนปรากฏได้ก็ไม่เป็นไร เพราะความดีเล็ก ๆ น้อย ๆ ย่อมเป็นมูลให้เกิดความดีอันยิ่งใหญ่ได้เหมือนกัน จงจำคำสั่งสอนไว้ว่า "ถ้าทำสิ่งใดจงตั้งใจทำจริง ๆ ถ้าสำเร็จก็เป็นการดี ถ้าไม่สำเร็จจงทำอีกจนสำเร็จ ถ้าทำจนสุดความสามารถแล้วยังไม่สำเร็จ ก็ยังเป็นประโยชน์ในส่วนที่ได้รับความชานาญจากการที่ได้พยายามทำความดีโดยเต็มกำลังนั้น"

ร้อนแดดที่แผดเผา

ช่วงนี้จะไปไหนก็พบผู้คนบ่นเป็นเสียงเดียวกันว่า "ร้อน" ทุกคนก็โทษว่าเป็นเพราะแสงแดดจากดวงอาทิตย์ที่ส่องมายังพื้นผิวโลกแรงมากขึ้น เพราะนั่นมีมนุษย์ที่ช่วยกันทำลายป่าไม้ใช้เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นเหตุทำให้ผิวโลกร้อนขึ้นทุกปี

แสงแดดจากดวงอาทิตย์ประกอบด้วยแสงที่มีคลื่นแสงขนาดต่างกันที่สำคัญต่อคนเราคือแสงอัลตราไวโอเลต (Ultraviolet) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ยูวี (UV) ซึ่งมีทั้งคลื่นสั้นและคลื่นยาวหรือเรียกว่า ยูวีเอ (UVA) และ ยูวีบี (UVB) แสงอาทิตย์ที่ส่องลงมายังพื้นโลกเป็นพลังงานรูปหนึ่ง และถูกดูดกลืนโดยเมฆ ioni น้ำ ผุ่นละออง และเขม่าจากโรงงาน ทำให้พลังงานมายังพื้นดินและตัวเราน้อยลง ดังนั้นคนที่อยู่ในตัวเมืองใหญ่ ๆ จึงได้แสงแดดน้อยกว่าในชนบท

แสงแดดผ่านเข้าผิวหนังแต่ละคนได้ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับเม็ดสีหรือเมลานิน (Melanin) ที่ผิวหนัง เม็ดสีจะดูดพลังงานแสงอัลตราไวโอเลตไว้จนอิ่มตัว เป็นการป้องกันอันตรายจากแสงแดด เมื่อเม็ดสีดูดคลื่นแสงอัลตราไวโอเลตแล้วจะเกิดปฏิกิริยาทำให้ผิวหนังมีสีคล้ำ แสงอัลตราไวโอเลตจะแรงขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่เวลา 9.00 น. และ แรงมากที่สุดตอน 12.00 น. หลังจากนั้นแสงจะค่อย ๆ ลดน้อยลงจนกระทั่งเวลาประมาณ 15.00 น. จะมีปริมาณแสงน้อยลงไม่เป็นอันตรายแก่ผิวหนัง แต่ในฤดูร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม แสงอัลตราไวโอเลตจะอยู่ได้นานขึ้น คนไทยเรามีความสามารถทนแดดได้นานถึง 30 นาทีโดยไม่เกิดอันตราย เพราะมีเกราะคุ้มครองตามธรรมชาติ คือเม็ดสีที่อยู่ในชั้นลึกของหนังกำพร้าเป็นตัวช่วย

อันตรายที่เกิดจากแสงแดดที่พบบ่อยก็คือ ในช่วงฤดูร้อนนี้จะมีผู้คนเดินทางไปเที่ยวชายทะเลกันมาก อาจเกิดผิวเกรียม (Sun burn) ได้ อาการนี้จะเกิดภายใน 30 นาทีถึง 3 ชั่วโมง หลังจากถูกแสงอัลตราไวโอเลต จะทำให้เกิดอาการปวดแสบปวดร้อน ผิวหนังแดง หรือบางรายผิวหนังจะบวมและเป็นเม็ดพอง บางรายจะรู้สึกเจ็บอาการนี้จะทุเลาลงภายใน 2 - 3 วัน เมื่อหายแล้วผิวหนังจะลอกออก

บางคนถูกแสงแดดจัด ๆ เป็นเวลานาน ๆ จะมีอาการเป็นลมแดด (Heat Stroke) มีอาการปวดศีรษะและมีไข้สูง ต้องรีบนำเข้าที่ร่มทันที ใช้ผ้าชุบน้ำเช็ดตามร่างกายถ้าอาการไม่ดีขึ้นต้องนำไปพบแพทย์

กระขาว กระดำ เกิดจากแสงแดดทำให้เกิดความผิดปกติของเซลล์ที่ผิวหนังที่สร้างสี ผิวหนังบางแห่งจะมีการเสื่อมและตายไปของเซลล์ที่สร้างเม็ดสี ทำให้เกิดรอยบาง ๆ เรียกว่า กระขาว มองเห็นได้ชัด บริเวณผิวหนังที่ถูกแดดเป็นเวลานาน ๆ เช่น ใบหน้า แขน ขา ออกได้คือ

ผิวหนังบางคนจะเปลี่ยนเป็นสีเข้มเป็นตกระดำ จะมีสีดําหรือสีน้ำตาลพบบริเวณใบหน้า โหนกแก้ม จมูก คอ และแขน

เนื้องอกหรือมะเร็งของผิวหนัง คือ บริเวณผิวหนังที่ถูกแสงแดดเป็นประจำและนาน ๆ มีโอกาสเป็นมะเร็งผิวหนังได้ โดยเฉพาะคนผิวขาวจะพบเป็นมะเร็งของผิวหนังได้มากกว่าคนที่ผิวสีคล้ำ

ผ้า เกิดจากแสงอัลตราไวโอเลตซึ่งอยู่ในแสงแดดหรือไฟเอนบางชนิด จะกระตุ้นเซลล์สร้างสีให้สร้างสีผิวมากขึ้น จึงเกิดเป็นฝ้าสีน้ำตาลหรือสีดํา พบบริเวณหน้าผาก จมูก แก้ม ริมฝีปากบน

ลมพิษ ในช่วงอากาศร้อน บางคนมีอาการคันตามตัวคล้ายจะเป็นลมพิษทั้งนี้เพราะ ความร้อนหรือแสงแดดจะเป็นตัวกระตุ้นให้ร่างกายหลั่งสารเคมีเรียกว่า "Acetylcholine" ออกมา เกิดลมพิษชนิดเม็ดเล็ก ๆ ไม่เป็นก้อนใหญ่เหมือนลมพิษธรรมดา

นอกจากนี้ แสงอัลตราไวโอเลตยังทำลายเนื้อเยื่อของผิวหนังทำให้ผิวหนังที่ถูกแดด มีรอยแตกกร่อน จะเห็นได้ชัดบริเวณหางตา เรียก "รอยตีนกา"

จะเห็นได้ว่าในบ้านเมืองเรา ผู้คนได้รับแสงแดดทุกวัน ซึ่งอาจจะเกิดอาการดังกล่าวได้ง่าย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเกิดอาการที่กล่าวมาแล้วได้ทุกคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล แพ้ต่อแสงแดดง่ายแตกต่างกัน การดูดเอาแสงไว้ของแต่ละคนไม่เท่ากัน และการป้องกันของแต่ละบุคคลก็ต่างกัน

การป้องกันตนเองไม่ให้ถูกแสงแดดมากเกินไปคือ

1. กางร่มหรือสวมหมวกปิดหน้าทั้งหมด
2. สวมเสื้อผ้าฝ้ายหรือสีอ่อน ๆ จะช่วยระบายความร้อนได้ดี

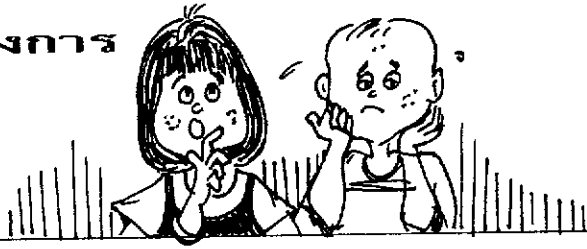
3. หลีกเลี้ยงแสงแดดจัด ๆ ช่วง 12.00 น. - 15.00 น.
4. ใช้ครีมกันแดดทาบริเวณหน้าและบริเวณที่จะถูกแสงแดด
5. ถ้าพบความผิดปกติบริเวณผิวหนัง เช่น เป็นผื่นคัน อักเสบ สีเปลี่ยนไปจากเดิม

ควรไปพบแพทย์

ลองปฏิบัติดังนี้ ก็จะช่วยลดความร้อนจากแสงแดดที่แผดเผาได้บ้าง

สิว สิ่งที่เราไม่ต้องการ

สัปดาห์นี้ นักรัตน์

เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่นปัญหาทางความงามที่จะพบได้เสมอ ๆ ก็คือ สิว ถึงแม้ว่าสิวจะเป็นเรื่องธรรมชาติตามคำโฆษณาก็ตามแต่ทุกคนที่เป็นสิวะจะเกิดความไม่สบายใจ ความวิตกกังวล เพราะว่าสิวะเกิดกับใครแล้วจะทำให้ใบหน้าที่ไม่เกลี้ยงเกลาจะกลายเป็นจุด เป็นตุ่ม เป็นหลุม เป็นบ่อ จากความไม่สบายใจความวิตกกังวลอาจจะกลายเป็นบวมค้อย บางคนถึงกับขาดความมั่นใจในตนเองไปเลยก็มี

แต่ในความเป็นจริงแล้วเราสามารถป้องกันได้หากเกิดสิวะ เพราะสิวะนั้นมีสาเหตุมาจากการอุดตันของต่อมไขมัน โดยมีขั้นตอนของการเกิดสิวะ คือต่อมน้ำมันจะสร้างไขมันและขับออกมาเพื่อหล่อเลี้ยงผิวหนังให้มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ ต่อมาเมื่อมีบางสิ่งบางอย่างมากระตุ้นให้ต่อมน้ำมันสร้างไขมันเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งทำให้ต่อมน้ำมันมีขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นด้วย ต่อจากนั้นเซลล์ของต่อมน้ำมันจะเกิดการหลุดลอกออกมาและจับตัวกันเป็นก้อนและรวมกับเซลล์ปกติที่หลุดลอกออกมาทำให้เกิดการอุดตันและปิดกั้นทางออกของไขมันทำให้เกิดสภาพที่เรียกว่า คอมมิโดน เมื่อมีการขยายใหญ่และอุดตันมากขึ้นจากคอมมิโดน ก็จะกลายเป็นสิวะได้

สิวะมีอยู่ทั้งหมด 5 ชนิด เรามาดูความรู้จักสิวะแต่ละชนิดกันดีกว่า

ชนิดที่ 1 คือ สิวหัวดำหรือทางการแพทย์เรียกสิวะหัวเปิด จะมีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ มีจุดดำอยู่ตรงกลาง สิวชนิดนี้เกิดการหลุดลอกได้ง่าย

ชนิดที่ 2 คือ สิวหัวขาวหรือทางการแพทย์เรียกสิวะหัวปิดเพราะเป็นสิวะที่ไม่มีช่องเปิดออกทางผิวหนัง สิวชนิดนี้มีการหลุดลอกได้ยาก

ชนิดที่ 3 คือ สิวหัวช้าง มีลักษณะเป็นตุ่มโตมาก คนที่เป็นสิวะประเภทนี้จะรู้สึกวิตกกังวลมาก เนื่องจากขนาดของสิวะนั่นเอง และถ้ามีการอักเสบอาจจะทำให้เกิดการเป็นไข้ได้

ชนิดที่ 4 คือ สิวเสี้ยน เป็นสิวะที่ไม่ได้เกิดจากการอุดตันของไขมัน แต่เกิดจากน้ำมันที่ค้างคั่งอยู่ตามรูขุมขน เมื่อถูกอากาศและฝุ่นละอองจะกลายเป็นสีดำและอาจจะเกิดจากขนคุดหรือขนที่ไม่สามารถงอกขึ้นมาได้นั่นเอง

ชนิดที่ 5 คือ สิวสเตียรอยด์ (Steroid) มักเกิดจาก การกินหรือทาสเตียรอยด์บ่อย ๆ หรือเป็นประจำ ซึ่งสิวนี้นี้จะมีลักษณะเป็นตุ่มเล็ก ๆ และไม่มีหนอง

ในทางปฏิบัติแล้วสิ่งที่สำคัญที่สุด คือการป้องกันไม่ให้เกิดสิว นั่นคือการป้องกันไม่ให้มีสิ่งกระตุ้นให้ต่อมไขมันเกิดการขยายตัวและหลั่งไขมันเพิ่มขึ้นและสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดสิว เช่น การใช้เครื่องสำอาง สบู่และยาบางชนิด เช่น ยา สเตียรอยด์ต่าง ๆ นอกจากสิ่งเหล่านี้แล้วยังพบว่าการมีอารมณ์ที่เคร่งเครียด สุขภาพร่างกายทรุดโทรม สุขภาพจิตที่แปรปรวน เดี่ยวดี เดี่ยวร้าย รวมทั้งอากาศที่ร้อนอบอ้าวก็มีส่วนที่จะกระตุ้นให้เกิดสิวได้ อย่างไรก็ตามสิ่งเหล่านี้เราสามารถป้องกันและควบคุมการเกิด แต่มีบางสิ่งบางอย่างที่เราหลีกเลี่ยงได้ยาก เช่น การมีฮอร์โมนเพศที่ชื่อแอนโดรเจน (Androgen) ซึ่งจะมีทั้งในหญิงและผู้ชาย และจะหลั่งมากในวัยรุ่นหรือวัยรุ่นหนุ่มสาวซึ่งเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดสิวได้ง่ายเช่นกัน ดังนั้นในคนหนุ่มสาวและทุก ๆ คนที่ไม่อยากมีสิวดูควรจะทำกาป้องกันอย่างเคร่งครัดที่ไม่ให้เกิดสิว ถ้ายังไม่อยากให้สิวมารบกวนเป็นเพื่อนของแก้มและจมูกของคุณ แต่ถ้าสิวยังสามารถขึ้นมาเป็นสมาชิกของคุณละก็คงต้องมีการรักษาสิวกัน

วิธีการรักษาสิวที่ใช้กันทั่วไปมีดังนี้

1. แม้จะมีสิวมารบกวนเป็นสมาชิกแล้วก็ตามเราก็สามารถป้องกันไม่ให้เกิดการอักเสบหรือลดการอักเสบโดยใช้ยาปฏิชีวนะจนกระทั่งการอักเสบของสิวยุบไป เช่น ใช้ยาปฏิชีวนะพวกเตตราซัยคลิน (Tetracycline) อิริโธมัยซิน (Erythromycin)
2. ต้องพยายามขจัดสิ่งอุดตันของต่อมไขมันโดยทำให้สิ่งอุดตันหลอมตัวแล้วจึงอาศัยแรงดันในต่อมไขมันขับสิ่งอุดตันออกมา ยาที่ใช้คือวิตามินเอ เอซิด (Vitamin A acid) หรือใช้ร่วมกับเบนโซอิล เพอร์ออกไซด์ (Benzoyl Peroxide) 5%
3. ป้องกันไม่ให้เกิดการอุดตันขึ้นมาอีก โดยใช้ยารับประทานจนกว่าจะพ้นวัยที่เป็นสิวหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้เกิดสิวดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งในแต่ละคนก็ต้องคอยสังเกตว่าสิวที่เกิดกับตัวเรานั้นมีสาเหตุมาจากอะไร เพื่อจะได้แก้ไขที่ต้นเหตุนั้น เพราะแต่ละคนก็จะมีสาเหตุของการเกิดสิวได้แตกต่างกัน

ยารักษาสิวมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ชนิดทาเฉพาะที่ และชนิดรับประทาน
ประเภทแรก คือ ยาทาเฉพาะที่ ซึ่งมีอยู่ 4 ชนิด

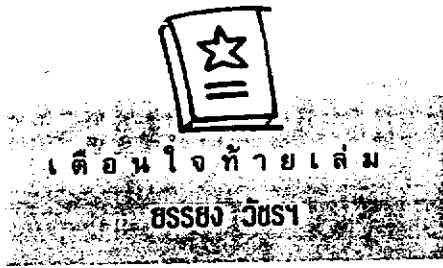
1. วิตามินเอ เอซิด มีชื่อทางการค้าคือ แอร์รอล (AIROL®) เอ็นดลินา (ENDYNA®) โดยมีฤทธิ์ คือการจัดการอุดตันของสิว ดังนั้นจะใช้กับสิวที่ไม่มีการอักเสบ
วิธีการใช้ คือ ทายาบริเวณที่เป็นสิวก่อนนอน จะเห็นผลภายใน 12 สัปดาห์ หลังจาก 12 สัปดาห์แล้วให้ทาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ส่วนข้อควรระวังเกี่ยวกับการใช้ยานี้ ได้แก่ เมื่อทายานี้แล้ว ห้ามถูกแสงอาทิตย์ ควรทายาก่อนนอน ห้ามทายาหลังโกนหนวด เพราะจะทำให้เกิดปวดแสบบริเวณนั้น ๆ ได้ นอกจากนี้เมื่อใช้ยาในระยะแรก สิวอาจจะเห่อจนมีขนาดใหญ่ขึ้นอีกก็ได้
2. ยาเบนโซอิล เพอร์ออกไซด์ มีฤทธิ์ในการฆ่าแบคทีเรีย ดังนั้นจึงใช้ยารักษาสิวที่อักเสบได้ ซึ่งมีวิธีการใช้คือ ครั้งแรกควรทายาให้บางที่สุดทิ้งไว้ครบ 15 นาทีก็ล้างออก
ทอย่างนี้เรื่อย ๆ จนกระทั่งยาไม่ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง
3. ไวท์โลชั่น (White lotion) ยานี้เป็นยาฆ่าเชื้อชนิดอ่อน ๆ และยังช่วยสมานผิวได้อีกด้วย

4. ยาปฏิชีวนะ ยาที่นิยมใช้กันมาก คือยาคลินดามัยซิน (Clindamycin) เตตราซัยคลิน และอีริโทรไมซิน แต่เตตราซัยคลิน มีข้อเสียคือ ทาแล้วตดสีเหลือง ล้างไม่ออก และเมื่อทาแล้วจะมีอาการเจ็บจี๊ด ๆ

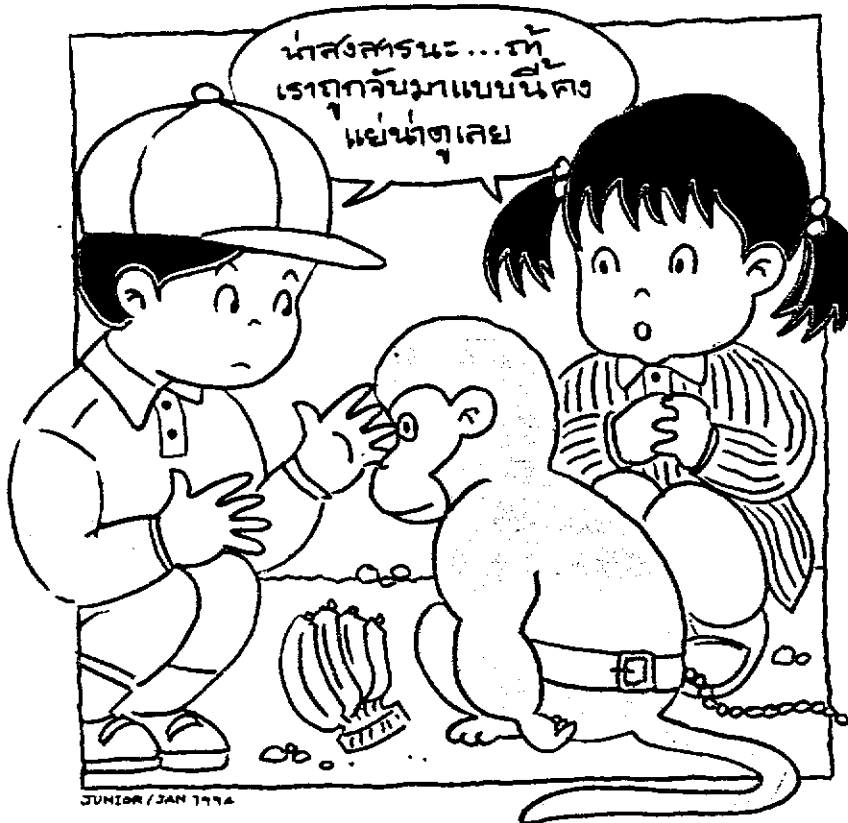
ส่วนยาประเภทที่ 2 เป็นชนิดรับประทาน มี 3 ชนิด

1. ยาปฏิชีวนะ ยาที่นิยมใช้ คือยาเตตราซัยคลิน และยาอีริโทรไมซิน
2. ฮอร์โมนเพศหญิงที่ชื่อ เอสโตรเจน (Estrogen) ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้การสร้างฮอร์โมนเพศชายแอนโดรเจน ซึ่งเป็นฮอร์โมนทำให้เกิดสิวนั้นลดลงและลดการอักเสบ โดยกระตุ้นต่อมหมวกไตให้หลั่งคอร์ติโซน (Cortisol) ส่วนข้อควรระวังเกี่ยวกับยานี้คือ ห้ามใช้กับผู้ชายเพราะจะทำให้บุคลิกภาพของเพศชายเปลี่ยนแปลงได้
3. คือวิตามินเอ เอซิด ซึ่งมีชื่อทางการค้า คือ โรแอคคูแทน (ROACCUTANE®) ออกฤทธิ์โดยการลดไขมันที่อุดตันและลดจำนวนเชื้อแบคทีเรีย แต่มีข้อควรระวัง คือ ห้ามหญิงที่มีครรภ์และหญิงที่ให้นมบุตรรับประทานยานี้ และเมื่อรับประทานยานี้ต้องดื่มน้ำตามมาก ๆ เพราะยานี้ระคายเคืองต่อกระเพาะอาหารมาก

จากที่ได้กล่าวถึงสาเหตุ การป้องกัน การรักษาสิวแล้ว คาดว่าต่อไปใบหน้าของเราทุกคนคง ไม่มีเพื่อนใหม่และเพื่อนเก่าที่ชื่อว่าสิวกินอีก

จากสัตว์ถึงคน

คนเราสามารถเรียนรู้ศีลธรรมจากสัตว์ต่าง ๆ ได้หลายแง่มุม เช่น ความซื่อสัตย์ของสุนัข ความรักอิสระและเป็นตัวของตัวเองของแมว การทำคุณประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นของสัตว์ที่เลี้ยงไว้ใช้งาน ความน่ารักอ่อนโยนและความสวยงามของนกปลาต่าง ๆ รวมไปถึงความรักลูกที่สัตว์ทุกชนิดมี สัตว์ต่าง ๆ ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่โลกนี้และมวลมนุษย์มากกว่าที่คนเราจะตระหนักรู้ แม้แต่จิ้งจอกตุ๊กแกก็ยังช่วยกินแมลงที่สร้างความรำคาญให้กับคน

แต่คนก็ยังปฏิบัติต่อสัตว์อย่างไม่ถูกต้องสมควรกันอยู่ตลอดเวลา เด็ก ๆ หลายคนเอาลูกสัตว์มาเลี้ยงโดยเห่ออยู่แค่พักแรก จากนั้นก็เลี้ยงแบบทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ หรือปล่อยให้อดอยากสกปรก ผู้ใหญ่บางคนก็เอาสัตว์ที่ไม่ควรเลี้ยงมาเลี้ยง เช่น ลิง ชะนี นางอาย งู หรือสัตว์ที่ไม่เหมาะสมจะเอามาเลี้ยงแบบใกล้ชิดเหมือนหมาแมว นางอายเป็นสัตว์ที่หากินเวลากลางคืน การเอามาอุ้มไปไหนมาไหนจึงเป็นการทรมานมันอย่างยิ่งเมื่อโดนแสงสว่าง ลิงและชะนีก็เป็นสัตว์ที่มี

ธรรมชาติรักอิสระและไม่มีความสุขกับการถูกมัดล่านหรืออุ้มไปไหนมาไหน การนำสัตว์เหล่านี้มาเลี้ยงเป็นการส่งเสริมให้มีการล่ามาขาย การจับเป็นชนนี้ทำได้วิธีเดียวคือการฆ่าแม่ที่มีลูกอ่อน เพราะลูกอ่อนจะหนีไม่ได้เมื่อแม่ถูกยิงตาย แม้ชะนีจึงพยายามโหนกิ่งไม้หนีโดยอุ้มลูกไว้ด้วยสัญชาตญาณ ความรักลูกจึงเป็นเรื่องที่น่าเศร้าสะเทือนใจมาก

คนบางคนคิดถึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตัว จับเอาเสือมาถอดเล็บตัดเขี้ยวเพื่อเก็บเงินค่าถ่ายรูปรจากนักท่องเที่ยว บางคนจัดทัวร์กินอุ้งตีนหมี ดีหมี ดีงู ที่ต้องฆ่ากันสด ๆ ให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าเป็นของจริง

สัตว์หลายชนิดสูญพันธุ์ไปแล้วโดยไม่มีมนุษย์คนไหนลูกขึ้นมาไว้อาลัย และอีกหลาย ๆ พันธุ์ที่กำลังล้มหายตายจากไปเพราะไม่มีใครสนใจเอาเป็นธูระความรับผิดชอบ

คนที่กินอาหารปาก็เป็นผู้ที่สมควรแก่การประณาม เพราะเห็นแก่ความอร่อยลิ้นที่ไม่คุ้มค่ากับการทำลายชีวิตที่มีน้อยและหายาก สัตว์ป่าไม่ได้ร่อยกว่าสัตว์ที่เลี้ยงเป็นอาหาร ไม่สมควรที่คนเราจะทำลายล้างให้หมดไปเพื่อแลกกับความอยากเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไม่คุ้มกัน

บางที่ก็ดูเหมือนว่าสัตว์ต่าง ๆ จะมีคุณธรรมมากกว่าคน เพราะสัตว์ทั้งหลายเกิดมาเพียงเพื่อมีชีวิตอยู่รอด กินแต่พอกอิ่ม ไม่สะสมกอบโกย ไม่คดโกงกันมากเท่ากับที่มนุษย์ทำต่อกันและทำต่อทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นพืช สัตว์ หรืออากาศที่เราหายใจ เราควรจะทบทวนความคิดที่ว่ามนุษย์นั้นประเสริฐกว่าสัตว์กันหรือยัง

ข้อคิดเรื่องการบวช

กิ่งแก้ว อัครการ

ใกล้เทศกาลเข้าพรรษานี้ วัดแต่ละวัดมีการบวชนาคคึกคัก บางวัดต้องทำพิธีบวชวันละหลาย ๆ รูป ตั้งแต่โม่งเข้าไปจนถึงกลางคืน ถ้าผ่านไปตามชนบทเราจะมองเห็นผู้คนไปทำบุญกันเต็มศาลา บางที่ก็แว่วเสียงระนาด ช้องกลองลอยมาตามลม

หมู่บ้านหนึ่งมักมีวัดประจำหมู่บ้าน ฉะนั้นในแต่ละตำบลอำเภอ เราจะได้เห็นวัดอยู่ใกล้ ๆ กัน หากลูกหลานของใครบวช เพื่อนบ้านก็จะช่วยอนุโมทนากันเต็มไปหมด บางที่ก็ไปช่วยงานติดต่อกันหลายวัน เพราะความรู้จักมักคุ้นกัน และเพราะศรัทธาในพระศาสนาด้วย

เมื่อนาคเข้าไปทำพิธีบวชในโบสถ์ บุคคลผู้ที่เข้าไปอนุโมทนาในพิธีก็มักเป็นพ่อแม่พี่น้องที่สนิท ส่วนมากก็เป็นผู้เฒ่าผู้แก่ซึ่งดูแล้วซึ่งใจดี อาจจะเป็นเพราะความสงบเสงี่ยมสำรวมระวางที่ทำให้ดูเหมือนกับนางเทพธิดาที่เขาเขียนไว้ตามภาพฝาผนัง ส่วนเด็กเล็กหนุ่มสาวนั้นมักจะเล่นเกิดเหิงเอ็ดตะโรกันอยู่นอกพิธี ภายในโบสถ์เขาจะสงบเพียงไร ไม่สนใจ ชอบที่จะส่งเสียงหยอกล้อกัน วัยและประสบการณ์ที่น้อยนิด มันช่างทำให้คนเราประมาทจริงนะ ต่างก็ไม่ว่าเมื่อไรควรจะหุบปากเมื่อไรควรจะสำรวม จะรอแต่ตอนเจ็บป่วย ตายเท่านั้นหรือที่จะเงยบง

วัยหนุ่มสาวเป็นวัยแห่งอารมณ์รุนแรง เป็นวัยที่มีพัฒนาการทางกายเต็มที่ กายกอบรัดด้วยกำลังวังชาจึงมักพาใจและการกระทำให้วิ่งไปอย่างรวดเร็ว มีแต่ครึกครื้นตื่นเต้น หยดยังไม่สุเป็น ฉะนั้นการทกล้ม เจ็บตัว เจ็บใจจึงเกิดขึ้นได้ง่าย

โบราณท่านจึงหาวิธีชะลอจังหวะชีวิตตอนนี้ด้วยการให้อยู่ในกรอบแห่งระเบียบแบบแผนต่าง ๆ บ้าง วิธีการที่นิยมที่สุดได้แก่การให้บวชเรียน การบวชประกอบด้วยวินัยน่าจะเป็นเครื่องช่วยควบคุมการกระทำที่พลุ่งพล่านต่าง ๆ ธรรมะน่าจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในหลักของการดำเนินชีวิตที่เป็นสุขตามอัธยาศัย ให้เข้าใจถึงการมีความสุขที่ไม่เบียดเบียนใครที่ไหนทั้งหมด

ในปัจจุบันการบวชก็ยังเป็นประเพณีที่นิยมกันอยู่ ดังได้กล่าวแล้ว เราบวชกันไม่วันแต่ละวันซึ่งก็เป็นเรื่องดี แต่ก็อดคิดไม่ได้ถึงความพร้อมของผู้บวช บางคนมักเป็นท่วงทีศนะและ

การกระทำของผู้ที่กำลังย่างเข้าสู่พิธีสืบทอดว่าท่านได้เตรียมใจ เตรียมกายสมแก่สมณเพศหรือยัง การเตรียมกายมิได้หมายถึงการนุ่งขาวห่มขาว แล้วก็การจัดหาอัฐบริวารเท่านั้น การเตรียมใจ มิได้หมายถึงการทำความรู้สึกว่าจะไปห่มจีวรเท่านั้น เพราะถ้าเตรียมเพียงเท่านั้น ก็จะเป็นการบวชที่ไม่สมบูรณ์นัก การบวชมิใช่การเป็นพญานาคให้ใครนำผ้าเหลืองมาห่มห่อ หากแต่ต้องเข้าใจถึงความหมายอันลึกลับของหน้าที่และบทบาทที่ใหม่และแตกต่างจากการเป็นฆราวาส

บางคนเตรียมบวชขั้นแข็ง แต่มักเป็นเรื่องเปลือกนอก เช่นมีการกินเลี้ยงเพื่อทำขวัญกันเอิกเกริก ซึ่งเป็นการผิดหลักการสำรวมและการมัธยัสถ์อันเป็นแก่นของศีล มีการใช้เสียงออกเครื่องขยายเสียงได้ยินไปไกลหลายกิโลเมตร ทราฐูไม่ว่าแทนที่คนเขาจะอนุโมทนาให้เป็นบุญ เขากลับสาบแช่ง บางคนถึงเวลาบวช เข้าโบสถ์ยังมีกลิ่นเหล้าติดปากอยู่ ไม่เป็นสมณภูมิได้ ไม่คิดว่าการเข้าสู่พิธีเป็นเรื่องที่เราจะต้องกระทำโดยเคารพ ชอบแต่จะแห่แห่นทาคนเป็นเทวดา หาคิดไม่ว่าชีวิตของตนเหมือนแมงเม่าที่กำลังบินใกล้ไฟ ควรที่จะเจียมตัวเจียมใจอย่างที่สุด ครั้นถึงเวลาเข้าไปหาพระคู่สวดและพระอุปัชฌาย์อาจารย์ เพื่อกราบขออนุญาตบวชก็ยิ่งอาเพศหนัก เพราะกล่าวคำขอไม่ได้ กระทั่งทนกระแทก พระพี่เลี้ยงต้องคอยบอกบทรากับคณะละครจำเป็น อ้างเรื่องร้อยแปดที่เป็นเหตุให้ท่องจำไม่ได้ ห้ายที่สุดอ้างว่าเพราะเป็นภาษาบาลี แต่นั่นแหละบาลีเพียงไม่กี่หน้าจำไม่ได้แล้วจะไปจำอะไร การจำได้เป็นเครื่องพิสูจน์ความใส่ใจและความเคารพต่างหาก

โบราณเขามีประเพณีทำขวัญ ก็เพื่อเตือนสติให้เรารู้หน้าที่และบทบาทใหม่ที่เราจะต้องมี แต่ต่อมากลับกลายเป็นประเพณีนั้นเพื่อเห็นแก่กัน เห็นแก่เรื่องราวเป็นเรื่องใหญ่ ครั้นถึงเวลาเข้าไปเป็นพระภิกษุจริง ๆ จะให้กลับตาลปัตร ไม่เห็นแก่ปากท้องและเรื่องราวจึงทำได้ยาก เห็นประชาชนนุ่งขาวเรื่องปากท้อง ก็พลอยเห็นเป็นการแสวงหาอันยังยวดยไปด้วย แล้วใครจะให้สติใครเล่า

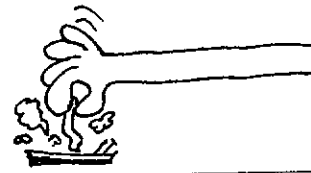
การเข้าไปสู่ภิกษุภาวะอย่างปราศจากสติของฆราวาสเราบางคนนี้ ทำให้เกิดมีฆราวาสในคราบของการแต่งเหลืองขึ้น มีอาการที่ยังพูดเหมือนฆราวาส กินสุบ เหมือนฆราวาส อยากเหมือนฆราวาส และที่สำคัญคือ มีวิธีแก้ปัญหาแบบฆราวาส เช่นสมัยเป็นฆราวาสแก้เมื่อยแก้ปวดด้วยการสูบบุหรี่ ครั้นไปเป็นลูกศิษย์พระตถาคตแล้วยังติดไปทำอีก ไม่ว่าจะอยู่ในองค์ประชุมหรือพิธีการใด เรียกว่าไม่ได้พยายามเรียนรู้หลักของการสำรวม ไม่ได้ฝึกให้จิตตั้งมั่นอยู่ในอารมณ์เดียว ใช้ความสงบเป็นวิถีทางในการแก้ปัญหาไม่เป็น จึงวอกแวกก่อเหินเป็นนิจ

เพราะฉะนั้น ผู้ที่จะเข้าบวชในพระศาสนา น่าจะมีการปรับปรุงทัศนคติและความพร้อมให้ดีที่สุด หนังสือนวโกวาท ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับพระบวชใหม่นั้น ควรศึกษาตั้งแต่ก่อนบวชด้วยซ้ำ จะได้รู้ว่าจะต้องประพฤติปฏิบัติตัวอย่างใดในทันทีที่เข้าสู่ความเป็นพระภิกษุ บางคนรอไว้ไปเรียนหลังจากหมดผ้าเหลืองแล้ว บางคนไม่ได้เรียนเลย กระทำผิดพลาดอาบัติไปแล้วอย่างไอก็ไม่รู้เรื่อง นั่นว่าเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง เสียเงิน เสียเวลา เสียศรัทธา และเสียสถาบันหมดทีเดียว พระวาาสผู้จะบวชหรือผู้แวดล้อมผู้บวชอยู่จึงสมควรช่วยกันหันความสนใจสู่แนวทางและความเข้าใจอันถูกต้องเกี่ยวกับการบวช อย่าเห็นแก่กินและแก่เล่นอยู่เลย ระเบียบวินัย และธรรมเนียมปฏิบัติเป็นความจำเป็นรับด้านที่จะสร้างความเป็นหลักฐานมั่นคง และความสงบให้เกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น แม้เราจะยังไม่บวชกายก็อาจบวชใจ เพื่อให้กาลเวลาปัจจุบันและอนาคตมีคุณค่าที่น่าภูมิใจไม่เสื่อมคลาย

31 พฤษภาคม : วันงดสูบบุหรี่โลก

บัญญัติ สุบศรีงาม

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า บุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่และบุคคลแวดล้อม ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่แต่ได้รับควันบุหรี่เข้าไป จะมีโอกาสได้รับสารพิษที่ปะปนอยู่ในควันบุหรี่ได้เช่นเดียวกับ ผู้ที่สูบบุหรี่ อันตรายจากบุหรี่ที่พอจะสรุปให้ทราบง่าย ๆ ได้แก่ ใ้จากการสูบบุหรี่มากเกินไป เจ็บคอ ปวดศีรษะและเวียนศีรษะ โรคหัวใจ และหลอดเลือด โรคที่เกี่ยวกับระบบหายใจ เช่น หลอดลมและปอดอักเสบเรื้อรัง โรคที่เกี่ยวกับระบบการย่อยอาหาร เช่น แผลในกระเพาะอาหาร นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุของมะเร็งในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ริมฝีปาก คอ ปอด กล้องเสียงทางเดินอาหาร ตับอ่อน ไต และกระเพาะปัสสาวะ เป็นต้น

ความเป็นพิษของบุหรี่นี้ไม่ใช่ว่าจะเริ่มต้นทราบกันเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา แต่ทางวงการแพทย์และสาธารณสุขได้ศึกษากันทราบอันตรายของบุหรืมาเป็นเวลานานแล้วจึงได้มีการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ในหลาย ๆ ประเทศ เช่น รัฐบาลสวีเดนได้ถือเป็นนโยบายในการที่จะเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ต่อแม่และเด็ก เพิ่มภาษียาสูบและจำกัดการโฆษณาบุหรี่ ตลอดจนมีกฎหมายห้ามการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ในนอร์เวย์ได้มีกฎหมายห้ามการโฆษณาสินค้ายาสูบบุหรืทุกชนิด และให้คิดค่าเตือนถึงอันตรายของบุหรืที่ข้างซอง รวมทั้งห้ามจำหน่ายบุหรืแก่เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี สำหรับในประเทศไทยนั้นได้มีความพยายามกระตุ้นให้รัฐบาลมีมาตรการควบคุมบุหรืมาเป็นเวลานาน ไม่น้อยกว่า 20 ปีมาแล้ว แต่ได้รับความสนใจจากรัฐบาลค่อนข้างน้อย เนื่องจากรัฐบาลเป็นเจ้าของโรงงานยาสูบบุหรืมาจากหน่วยเสียเอง อย่างไรก็ตามผลการเรียกร้องด้วยวิธีการต่าง ๆ จนในที่สุดรัฐบาลก็ยินยอมให้มีการกำหนดข้อความไว้ที่ซองภาชนะที่บรรจุว่า "สูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เมื่อปี พ.ศ. 2532 และได้ออกกฎหมายห้ามการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ และการห้ามจำหน่ายบุหรืแก่เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2535 เป็นต้นไป

แม้ว่าจะมีการพิมพ์ข้อความ "การสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ" ไว้ที่ซองภาชนะบรรจุ เพื่อเป็นสิ่งที่เตือนใจผู้สูบบุหรี่ให้งดเว้นหรือเลิกการสูบบุหรี่ รวมทั้งเป็นสิ่งที่เตือนใจผู้ที่ไม่เคย

สูบบุหรี่ เพื่อจะได้ไม่ต้องมาเสพ แต่ผลปรากฏว่าปริมาณการสูบบุหรี่มิได้ลดลงเท่าที่ควร เหตุการณ์เช่นนี้มิใช่เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นเหมือน ๆ กันทั่วโลก ด้วยเหตุนี้องค์การอนามัยโลกจึง ได้มีการประชุมผู้แทนประเทศต่าง ๆ และผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์จมนิมิตร่วมกันในการกำหนดให้วันงดสูบบุหรี่ในแต่ละปี และได้ใช้วันที่ 31 พฤษภาคม ของทุก ๆ ปี เป็นวันงดสูบบุหรี่โลกทั้งนี้ให้ประเทศต่าง ๆ ได้ร่วมกันรณรงค์ให้มีการงดสูบบุหรี่ ในวันนั้นเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชนนั่นเอง

การงดสูบบุหรี่เพียงหนึ่งวัน แม้จะไม่ทำให้การสูบบุหรี่หมดไปก็ตาม แต่มีผลในด้าน จิตวิทยาเป็นอย่างมาก อย่างน้อยที่สุดผู้สูบบุหรี่จำนวนไม่น้อยได้เลือกใช้วันงดสูบบุหรี่โลกเป็นวัน เลิกสูบบุหรี่ตลอดไป หรือผู้ที่ยังตัดสินใจเลิกสูบบุหรี่แม้เพียงวันเดียวก็ให้ผลดีต่อร่างกายมากมาย ที่เดียว ซึ่งวงการแพทย์ได้สรุปข้อมูลของการเลิกสูบบุหรี่ในหนึ่งวันไว้ดังนี้

- 2 ชั่วโมง : จะไม่มีนิโคตินหลงเหลืออยู่ในตัวอีกต่อไป แต่หากของนิโคตินต้องใช้เวลา กายจัดให้หมดสิ้น 2 วัน
- 6 ชั่วโมง : อัตราการเต้นของหัวใจที่เต้นถี่กว่าปกติจะเต้นช้าลง ความดันโลหิต ค่อย ๆ ลดลง
- 12 - 24 ชั่วโมง : ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่จับแน่นอยู่กับเม็ดเลือดแดงจะถูกกำจัดออกไป ปอดจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาการเหนื่อยหอบง่ายค่อย ๆ หายไป
- 3 - 4 วัน : เสมหะที่สะสมในปอดก็สิ้นขึ้น ขนอ่อนที่บุผนังทางเดินหายใจจะฟื้นคืนสภาพ ทำหน้าที่บดกวาดสิ่งสกปรกในหลอดลมได้ดังเดิม แต่ยังไม่มีสมรรถนะดีนัก
- 3 สัปดาห์ : การทำงานของปอดดีขึ้น ออกกำลังกายได้มากขึ้น
- 2 เดือน : เลือดไหลเวียนสู่บริเวณแขนขาได้ดี ทำให้มีกำลังวังชาเพิ่มมากขึ้น
- 3 เดือน : ระบบกำจัดสิ่งสกปรกในปอดทำงานได้ตามปกติ ในผู้ชายจะมีการผลิต เซลล์อสุจิเพิ่มขึ้นและมีการเคลื่อนไหวได้ใกล้เคียงกับภาวะปกติ
- 5 ปี : อัตราการเสี่ยงต่อการเกิดอาการหัวใจขาดเลือดจะลดลงจนเกือบเท่ากับ ผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่
- 10 - 15 ปี : อัตราการเสี่ยงต่อการตายด้วยโรคร้ายต่าง ๆ ที่เกิดจากการสูบบุหรี่ รวมทั้งมะเร็งปอด จะใกล้เคียงกับผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่

การงดสูบบุหรี่เพียงหนึ่งวันยังทำให้สุขภาพดีขึ้นมากมายดังกล่าวนั้นแล้ว ถ้าหากท่านได้เลิกสูบบุหรี่ตลอดไปก็ยิ่งจะทำให้สุขภาพดีขึ้นเหมือนผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่ ส่วนเวลาฟื้นฟูสุขภาพจะใช้เวลาแตกต่างกันไป ผู้ที่เคยสูบบุหรี่มาเป็นเวลานานก็ต้องใช้เวลาฟื้นฟูสุขภาพนานกว่าผู้ที่สูบบุหรี่มาน้อยกว่า อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะใช้เวลาฟื้นฟูสุขภาพนานเท่าใด ถ้าหากท่านได้ตัดสินใจเลิกสูบบุหรี่ได้แล้ว ถือได้ว่าท่านได้ตัดสินใจเลิกสูบบุหรี่ได้แล้ว ถือได้ว่าท่านได้เลือกทางเดินที่ถูกต้องแล้ว ท่านจงภูมิใจเถิดว่าในปี พ.ศ. 2535 นี้ท่านได้ให้สิ่งที่ประเสริฐที่สุดสำหรับตัวท่านเอง เพราะการเลิกสูบบุหรี่จะทำให้ท่านมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงขึ้น โรคภัยต่าง ๆ จะลดน้อยลง ชีวิตท่านจะมีความสุขยิ่งขึ้นสมดังคำกล่าวที่ว่า "อโรคยาบรมาลาภา" ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ นั่นเอง

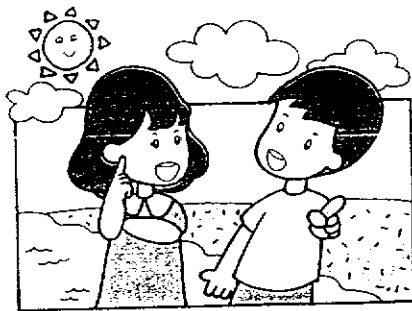
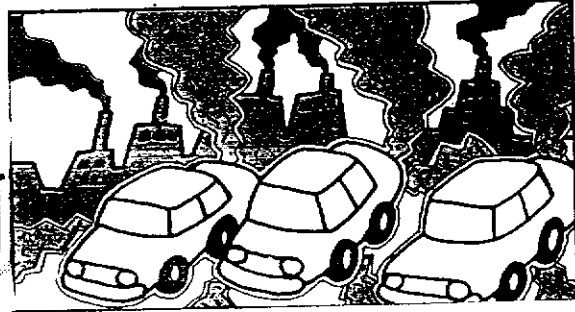

สารตะกั่ว

ในอากาศ

ผลกระทบ

ต่อนักเรียน

ทำไมที่เราได้ทราบกันแล้วว่าสารตะกั่วที่ปนเปื้อนในอากาศได้มาจากสารตะกั่วในน้ำมันเบนซินที่ใช้กับรถยนต์ต่าง ๆ ดังนั้นสารตะกั่วเหล่านี้จึงแพร่ออกมาสู่อากาศพร้อมกับควันเสียของรถยนต์ ยิ่งบริเวณใดมีการจราจรหนาแน่นก็ยิ่งมีสารตะกั่วปนเปื้อนในอากาศในปริมาณมากด้วย จึงก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นได้มากเช่นกัน และอันตรายดังกล่าวจะเกิดกับเด็กได้ดีกว่าผู้ใหญ่.

สมาคมแพทยอาชีวเวชศาสตร์และ

สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย ได้เสนอข้อมูลจากการวิจัยของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาผลกระทบจากสารตะกั่วในน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับรถยนต์ต่อสุขภาพของเด็กนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ.2534 โดยใช้กลุ่มนักเรียนตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1,054 คน จากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตบางเขน ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่แถบชานเมืองที่มีการจราจรไม่หนาแน่นและนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ติดกับถนนดินแดง เขตพญาไทซึ่งเป็นบริเวณที่มีการจราจรหนาแน่น โดยนำน้ำปัสสาวะจากนักเรียนเหล่านี้มาหาปริมาณสารตะกั่ว พบว่านักเรียนที่อยู่ในบริเวณที่มีการจราจรหนาแน่นจะมีสารตะกั่วในปัสสาวะสูงกว่านักเรียนจากโรงเรียนในแถบชานเมืองที่มีการจราจรไม่หนาแน่นในเด็กนักเรียนบางคนมีสารตะกั่วอยู่มากถึง 150 ไมโครกรัมต่อลิตร จัดอยู่ในระดับอันตรายมากซึ่งองค์การอนามัยโลกได้กำหนดไว้ว่าให้มีปริมาณสารตะกั่วในน้ำปัสสาวะไม่เกิน 100 ไมโครกรัมต่อลิตรเท่านั้น จึงจะอยู่ในระดับที่ปลอดภัย.

การที่พบสารตะกั่วค่อนข้างมากใน

เด็กนักเรียนเหล่านี้จะทำให้เด็กนักเรียนมีอาการเจ็บป่วยบ่อยครั้งด้วยอาการที่พบอยู่เสมอ ๆ ได้แก่ ปวดศีรษะ มึนงง ความจำไม่ดี ไม่มีแรง อ่อนเพลีย การทรงตัวไม่ดี ท้องผูก เป็นหวัด รวมทั้งมีอาการแพ้ปรวนได้ง่าย เช่น ให้ง่ายกว่าปกติ สำหรับอาการที่เกิดจากพิษของสารตะกั่วจะจำแนกได้ 2 ประเภทดังนี้.

1. ชนิดเฉียบพลัน จะเกิดกับผู้ที่ได้รับสารตะกั่วจำนวนมากในระยะเวลาสั้น ๆ เช่น ถ้าได้รับครั้งละ 20 กรัม จะทำให้ตายได้ แต่ถ้าได้รับในปริมาณน้อยกว่านี้จะเกิดอาการปวดท้องอย่างรุนแรง อาเจียน ท้องเสีย ถ่ายอุจจาระมีสีดำ เป็นลม.

2. ชนิดเรื้อรัง จะเกิดกับผู้ที่ได้รับสารตะกั่วเข้าสู่ร่างกายครั้งละน้อย ๆ แล้วสะสมจนมีปริมาณมากจึงก่อให้เกิดอันตรายได้ อาการที่พบคือ เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ท้องผูก ชีพ กระสับกระส่าย อาเจียน อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดอาการทางสมองและกล้ามเนื้ออีกด้วย เช่น กล้ามเนื้ออ่อนแรง เมื่อยล้า มักเป็นที่ข้อเท้า ถ้าเป็นนาน ๆ จะทำให้เป็นอัมพาตได้ สารตะกั่วนอกจากจะทำให้เกิดอันตรายดังกล่าวแล้ว ยังมีผลต่อระดับสติปัญญาของนักเรียนที่อยู่ในบริเวณจราจรหนาแน่น จะต่ำกว่านักเรียนที่อยู่แถบชานเมือง กล่าวคือ นักเรียนที่อยู่ในบริเวณจราจรคับคั่งจะมีระดับสติปัญญาเท่ากับ 90 ส่วนนักเรียนที่อยู่แถบชานเมืองจะมีระดับสติปัญญาเท่ากับ 101 ซึ่งมีความแตกต่างกันได้ชัดเจนดังนั้นจึงน่าเป็นห่วงอนาคตของประเทศไทยเป็นอย่างมากเพราะ

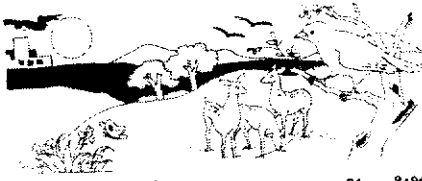

นักเรียนเหล่านี้จะเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร.

ในขณะนี้รัฐบาลกำลังเร่งรณรงค์ให้ผู้ขับรถยนต์ทั้งหลายได้ใช้น้ำมันไร้สารตะกั่วให้มากขึ้น เพื่อลดการปนเปื้อนของสารตะกั่วในอากาศ เราคงต้องร่วมมือร่วมใจกันในเรื่องนี้เพราะอันตรายจากสารตะกั่วจะมีผลต่อเราทุก ๆ คน การที่ช่วยกันลดปริมาณสารตะกั่วในอากาศลงได้ นอกจากจะช่วยให้เรามีความปลอดภัยมากขึ้นแล้วยังช่วยรักษาสุขภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี รวมทั้งช่วยให้เด็กซึ่งจะเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติในอนาคตเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงและมีประสิทธิภาพที่ดีอีกด้วย.

สิ่งแวดล้อมกับชีวิตมนุษย์

สำนักงานสารสนเทศ สำนักบัญชาการทหารสูงสุด

ประเทศไทยเรากำลังได้รับการกล่าวขวัญกันว่า จะพัฒนาเติบโตเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชีย จึงทำให้เราต้องนำเอาวิทยาการด้านต่าง ๆ แขนงใหม่ ๆ จากต่างประเทศเข้ามาดัดแปลงประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาทางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศอย่างจริงจัง พร้อม ๆ กับความเจริญก้าวหน้าอันเนื่องมาจากความเฉลียวฉลาดในการประดิษฐ์คิดค้นเพื่อการพัฒนาตัวเอง พวกเราก็กาลังเผชิญกับความทุกข์ยาก โดยเฉพาะในด้านที่มีผลต่อสุขภาพของเราเป็นอย่างมาก

ในปัจจุบันนี้ถ้าเราจะมาดูสภาพของสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเราให้ถี่ถ้วน ก็จะพบว่า มีแนวโน้มที่ทำให้เกิดการเน่าเสีย เป็นพิษมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นอากาศ ในน้ำหรือในดิน สภาพของการเสื่อมโทรมเน่าเสียเป็นพิษเป็นภัยดังกล่าว เรียกกันโดยทั่ว ๆ ไป ว่าสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หรือมลพิษจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึงสิ่งแวดล้อมที่ทำให้สุขภาพร่างกาย จิตใจและสังคมเลวลง เกิดการเจ็บป่วย ไม่มีเรี่ยวแรง เกิดความหวาดหวั่นวิตกกังวลหรือไม่มีความมั่นคงปลอดภัย สิ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบเหล่านี้อาจเกิดขึ้นแก่มนุษย์ได้ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ทางสภาวะแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและเทคโนโลยีอื่น ๆ ทางน้ำดื่ม น้ำใช้ ผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

สาเหตุกว้าง ๆ ของปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่สำคัญมีอยู่ 3 ประการคือ

ประการแรก ได้แก่ การเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของประชากร มีผลให้มนุษย์เรามีความต้องการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานเพิ่มมากขึ้น ยิ่งในปัจจุบันการใช้ทรัพยากรในบ้านเมืองของเราขาดการวางแผนการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และขาดการคำนึงถึงความต้องการในอนาคต จึงเกิดความเสี่ยงของสภาพแวดล้อมขึ้น สิ่งเหล่านี้ย่อมจะส่งผลเสียหายร้ายแรงต่อไปในอนาคต หากยังมีการทำลายและมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติกันอย่างไม่ระมัดระวังต่อไป

ประการที่สอง ก็คือ การขยายตัวเมืองอย่างรวดเร็ว ในบ้านเรานั้นมักจะขาดการวางแผนไว้ล่วงหน้า ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ที่ดินอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน

ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่ ๆ การขาดแคลนทางด้านสาธารณสุขและการบริการโดยทั่วไป รวมทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย ผลจากการขยายตัวของเมืองโดยปกติมีการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมตามมามากด้วยในบางครั้งขาดการควบคุมที่ดี จึงเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย อากาศเสีย รวมทั้งสารพิษที่โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยออกมา ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชากรที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

ประการสุดท้าย ได้แก่ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตทั้งด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เช่น การใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง เป็นต้น ได้ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของคุณภาพของดิน และอาจแพร่กระจายลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง จนเป็นสาเหตุของน้ำเสีย สารพิษตกค้างอยู่ในอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจะเป็นอันตรายร้ายแรงต่อผู้บริโภคอย่างยิ่ง ในด้านอุตสาหกรรมสารบางอย่างที่นำมาใช้ เช่น ตะกั่ว ปรอท และสารหนู ล้วนเป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพและชีวิตคนเราและสิ่งสำคัญก็คือ เป็นการยากที่จะขจัดส่วนที่ตกค้างอยู่ให้หมดสิ้นไปอีกด้วย

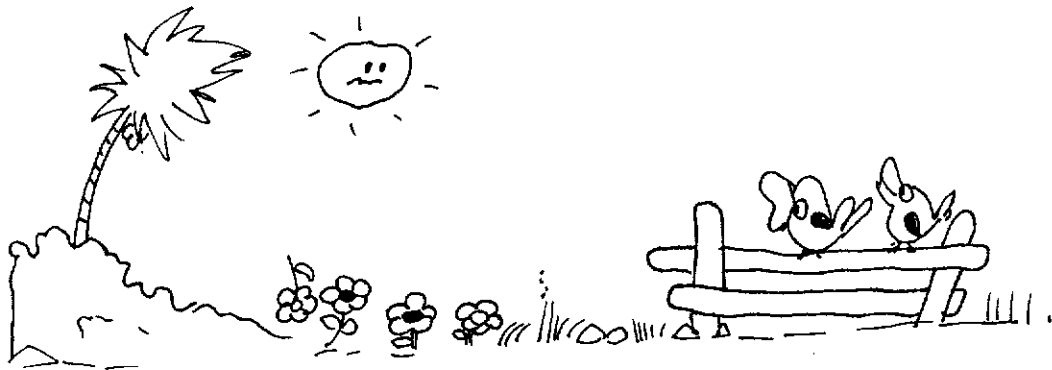
ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นเพียงสาเหตุกว้าง ๆ ที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมเป็นพิษอันมีผลกระทบต่อชีวิตของคนเราในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ในสมัยก่อนนั้นจำนวนประชากรยังมีไม่มากนัก คนเรามีการดำรงชีวิตง่าย ๆ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ แต่เมื่อมนุษย์เจริญขึ้น จำนวนคนเพิ่มมากขึ้น สิ่งแวดล้อมก็เริ่มเลวลง อากาศเริ่มไม่บริสุทธิ์ เกิดน้ำเน่าเสีย เกิดเชื้อโรคต่าง ๆ แปรกล ๆ ที่ทำให้คนเราต้องหันมาทรมานหาหนทางต่อสู้กันอยู่เรื่อย ๆ อย่างไรก็ตาม ถ้าจะกล่าวกันตามความเป็นจริงแล้ว ต้นเหตุที่สำคัญของภาวะแวดล้อมที่เลวลงเรื่อย ๆ นั้นเกิดขึ้นจากฝีมือของคนเราโดยตรงนั่นเอง

เรื่องราวของสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตของเราทุกคน ที่ควรจะให้ความสนใจ มนุษย์เรานั้นได้เข้าไปแทรกแซงธรรมชาติมาเป็นเวลานานแล้ว และได้ทำลายสิ่งแวดล้อมจนเกือบจะเข้าขั้นวิกฤต การคิดแสวงหาวิธีป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อม จึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยลดการสูญเสียภาวะแวดล้อมที่ดีและที่จำเป็นแก่ชีวิตมนุษย์ สิ่งสำคัญและจำเป็นที่สุดใญ่ยามนี้ก็คือความจริงใจในการแก้ปัญหา นั่นก็คือ ทุกคนจะต้องร่วมมือกัน ไม่ทำให้สิ่งแวดล้อมรอบตัวเราเต็มไปด้วยสิ่งสกปรกโสโครกต่าง ๆ ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลให้เปรอะเปื้อนเกลื่อนกลาดไปทั่วตามท้องถนน ท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง และท้องทะเล โรงงานอุตสาหกรรมต้องมีการกำจัดของเสีย และการระบายของเสียอย่างถูกวิธี ให้ความ

ร่วมมือกันในการกวาดชั้นรถยนต์ เรือยนต์ ให้ได้รับการกรองท่อไอเสียก่อนที่จะปล่อยไอเสีย
ออกสู่อากาศหรือในน้ำ เพื่อบรรเทาอากาศพิษให้ลดน้อยลง

เราจึงมาให้ความสนใจต่อการควบคุมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกันอย่างจริงจัง
เพราะสิ่งนี้มีความสำคัญและจำเป็นแก่ชีวิตเป็นอย่างมาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่ง
เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง มีความห่วงใยต่อชีวิตและสุขภาพของพี่น้องประชาชนทุกคน
เป็นอย่างยิ่ง ได้มีนโยบายและมาตรการในการกำจัดของเสียอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
อยู่แล้ว นอกจากนี้ก็ยังมีการส่งเสริมสนับสนุนให้นำเอาวัสดุเหลือใช้จากกิจกรรมอุตสาหกรรม
และเกษตรกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น แทนที่จะปล่อยให้ถูกทิ้งสูญเปล่าโดยไม่เกิด
ประโยชน์ใด ๆ นอกเหนือจากการมีความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ก็ต้องถือว่า
เป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนโดยตรงที่จะช่วยกันแก้ไขสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้น รวมทั้งการ
คุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติอันมีคุณค่าให้คงทนอยู่ เพื่อลูกหลานของเราจะได้ไม่ต้องมีชีวิต
ผจญกับปัญหาหรือโรคร้ายอันมีต้นเหตุมาจากสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษอีกต่อไปในอนาคต

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนที่จะต้องร่วมกันปลูกฝังให้เด็ก ๆ และ
เยาวชนทุกคนมีความรู้สึกรักหวงและรักธรรมชาติ รักต้นไม้ รักสัตว์ รู้จักการรักษาสิ่งแวดล้อม
ที่อยู่อาศัย และร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คิดเหล้าออกนะเจ้าชีวาวาย

นิภากรณ์ บุญประวิตร

"สุราแปลว่าเหล้า กินแล้วเมา ต้องเดินโซเซ" ถ้าเหล้ามีผลกับผู้ดื่มเพียงแค่เดินโซเซเท่านั้น สังคมคงไม่ต้องเดือดร้อนยุ่งเหยิง

เหล้ามีมากมายหลายชนิด เช่น กระแช่ เหล้าขาว เหล้าโรง วิสกี้ คอนญัค วอดก้า เหล้ามีผลกระทบต่ออวัยวะร่างกายหลายระบบ สมองอันเป็นศูนย์บัญชาการของร่างกายเป็นอวัยวะที่ได้รับผลกระทบรุนแรงโดยตรง ทำให้มีอาการชาหมดสติ มึนงงเดินโซเซ และทำให้เกิดอุบัติเหตุ เพราะเหล้าจะกดประสาททำให้ทำงานช้าลง การดูแลและมีเคราะห์วังและช่วยเหลือตนเองจึงน้อยลงตามไปด้วย

ผู้ที่ติดเหล้าเป็นเวลานาน ๆ จะมีอาการหลงลืม ความคิด ความรู้สึก การตัดสินใจ การควบคุมตนเองจะผิดปกติ เช่น นักบัญชีที่เคยบวกเลขในใจเก่ง ๆ ก็ทำไม่ค่อยได้ ถ้าความสามารถเสื่อมลงเรื่อย ๆ บริษัทอาจจะเพ่งเล็ง ทำให้ถูกย้าย ถูกโอน จนถึงถูกไล่ออก

ฤทธิ์ทางเคมีของเหล้ามีฤทธิ์ระงับประสาท สามารถทำลายสมองที่ละเอียดอ่อนอย่างเรื้อรังและถาวร ทำให้หลอดเลือดหดตัวอย่างฉับพลัน เป็นเหตุให้หัวใจวาย การเปลี่ยนแปลงทางเคมีแบบชั่วคราว ทำให้สมองทำงานผิดปกติ เป็นผลให้ความรู้สึกนึกคิด ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ขี้ขลาด ความกลัว ความกระวนกระวาย การควบคุมตนเองเสียไป นำไปสู่การประทุพผิตผิดศีลธรรมหรือก่อคดี เช่น การข่มขืน การฆ่าตัวตาย เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทำให้ป่วยเป็นโรคร้ายแรงหลายชนิดและทำให้ถึงตายได้ เช่น โรคตับ โรคไต โรคหัวใจ โรคหลอดเลือด เป็นต้น

ผลกระทบทางสังคม การติดเหล้าเป็นเวลานาน นอกจากสุขภาพร่างกายจะอ่อนแอและป่วยเป็นโรคแล้ว ปัญหาที่ตามมาก็คือ การสูญเสียหน้าที่การงานและฐานะทางการเงิน ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงของครอบครัวจนหยั่งรากก็มี นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดอุบัติเหตุในท้องถนน อันเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บ พิการ และตายได้

โทษของเหล้านี้มีมากมาย ถ้าหากยังรื้อว่าจะเลิกดื่มดีหรือไม่ดีละก็ โปรดพิจารณาถึงสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(1) ตัวคุณเองเท่านั้นที่จะสามารถเลือกทางชีวิตที่ดีที่สุดในระหว่างความปกติสุขกับความสูญเสีย จำไว้ว่า การเลิกดื่มเหล้าได้นั้นนับเป็นคุณงามความดีของตัวเอง ไม่ใช่การของคนอื่น เพื่อนที่ชักชวนให้ดื่มเหล้าไม่ใช่เพื่อนแท้แน่นอน เพราะคำชักชวนนั้นได้ซ่อนอันตรายไว้เบื้องหลัง

(2) อย่าหลงเชื่อคำโฆษณาที่ว่า เหล้าจะทำให้อายุยืนยาว เพราะสมองที่ถูกทำลายและร่างกายที่ป่วยโรคร้ายแรงจะไม่ช่วยให้อายุยืนได้เลย จริงไหม?

(3) ถ้าหากคุณยอมรับความจริงที่ว่า "เหล้าทำให้สมองเสื่อมที่ละน้อยอย่างถาวร และทำให้ป่วยด้วยโรคร้ายแรง" ได้ละก็ ขอให้คุณดื่มเหล้าต่อไปเถอะ

(4) ผู้ที่ติดเหล้าระดับอ่อน ๆ อย่างน้อยก็จะมีอาการไอ มีอาการนอนยาวอย่างอ่อน ๆ ร่างกายอ่อนแอลง มีน้ำหนัก มีอาการท้องอืด ถ้าติดเหล้ามาก ๆ ก็ยิ่งแย่มากขึ้น

(5) จงรักและซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุดสำหรับตัวเองและครอบครัว แล้วเรื่องเศร้า ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น

เมื่อสมาชิกในครอบครัวติดเหล้าคุณควรจะทำอย่างไร ถ้าหากคุณมีความจริงใจและเมตตา กรุณา คุณควรจะชักนำให้เขาเลิกดื่มพร้อมทั้งแสวงหาเส้นทางที่จะทำให้เขาเลิกดื่มให้จงได้ การเลิกดื่มจำเป็นจะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานเกี่ยวกับสิ่งเสพติดโดยเฉพาะเป็นผู้ดูแลเพราะอาการถอนยาของผู้ติดเหล้าจัดเป็นปัญหาพิเศษที่อาจจะเป็นอันตราย

เพื่อความปลอดภัยของชีวิตควรไปปรึกษาและรับบริการจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ

เท่านั้น

ขยะพิษ ภัยที่ซ่อนเร้นจากบ้านเรือน

คมสัน หตะแพทย์

เมื่อเราพูดถึงแหล่งที่เป็นต้นกำเนิดของขยะที่เป็นพิษทั้งต่อคน สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม เรามักจะนึกถึงโรงพยาบาล หรือโรงงานอุตสาหกรรม เราคงนึกไม่ถึงว่าบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของเราจะเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่ทั้งขยะพิษสู่สภาพแวดล้อมเป็นจำนวนมากไม่น้อย

ให้เราลองสำรวจดูภายในและรอบ ๆ บ้านของเราดูว่า มีข้าวของเครื่องใช้ต่อไปนี้ อยู่หรือไม่ หากมีบางสิ่งบางอย่างอยู่ละก็ เราก็เป็นคนหนึ่งที่มีส่วนในการทิ้งขยะพิษ

- น้ำยาหรือผงขจัดการอุดตันของท่อน้ำ
- น้ำมัน เติม ไฟแช็ก
- น้ำยาทำความสะอาดสุขภัณฑ์และเครื่องครัว
- น้ำยาลอกสี
- น้ำยาขัดเงาเฟอร์นิเจอร์
- สีนํ้ามันและทินเนอร์
- น้ำยาขัดจุดต่างบนเฟอร์นิเจอร์
- ยาทาเล็บและน้ำยาล้างเล็บ
- กาวช่าง
- ยาฆ่าแมลง

ของเหล่านี้นอกจากผู้ใช้จะเสี่ยงต่ออันตรายที่เกิดขึ้นโดยตรงขณะใช้แล้วส่วนที่เหลือหลังการใช้ที่ถูกทิ้งลงในขยะยังมีโอกาสก่ออันตรายแก่คน สิ่งมีชีวิตอื่น แหล่งน้ำ และสภาพแวดล้อม

หนทางที่ดีที่สุดคือพยายามหลีกเลี่ยง หรือใช้สิ่งเหล่านี้ให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างทั้งส่วนที่เหลือใช้ในทันที หากทางยากกลับมาใช้ใหม่ หรือให้คนอื่นนำไปใช้ เพราะการนำสิ่งเหล่านี้จากบ้านเรือนไปรีไซเคิลผลิตกลับมาใช้ใหม่ ยังคงทำได้อย่างจำกัด

คุณรู้หรือไม่

สารเคมีในบ้านเรือนหลายชนิด เช่น ยากำจัดแมลงและสัตว์รบกวน บั๊ยะ ยาฆ่าแมลงศัตรูพืช สารเคมีในน้ำยาทำความสะอาด ฯลฯ มีส่วนผสมของสารเคมีที่เสี่ยงต่ออันตรายของผู้ใช้โดยตรงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ส่วนที่เหลือจากการใช้ของเหล่านี้ เช่น สีนํ้ามัน ทินเนอร์ ฯลฯ เมื่อเราเททิ้งไปในท่อระบายน้ำ มันจะไหลลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทำให้เกิดมลภาวะในแหล่งน้ำเป็นอันตรายต่อคนและสัตว์ เพราะสารเคมีเหล่านี้มีส่วนผสมของธาตุหนัก เช่น สารตะกั่ว เป็นต้น

สารเคมีเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะถูกบรรจุอยู่ในพลาสติก หรือโลหะ บางชนิดมีฤทธิ์กัดกร่อนภาชนะบรรจุจนทะลุได้ เมื่อเราทิ้งลงกองขยะ สารเคมีก็มีโอกาสไหลสู่สภาพแวดล้อมได้เช่นกัน

ในประเทศตะวันตกหลายประเทศมีระบบการจัดเก็บ รวบรวมขยะพิษ และนำไปรีไซเคิลใช้ประโยชน์ได้ เช่น ตัวทำละลายในสารเคมีในของใช้ดังกล่าวข้างต้น สามารถนำไปกลั่นจนได้กาก กากที่ได้สามารถนำไปเป็นเชื้อเพลิงให้พลังงานได้

เราจะทำอะไรได้บ้าง

หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีดังกล่าวข้างต้น หรือใช้ในจำนวนน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ อ่านฉลากก่อนใช้ และใช้อย่างระมัดระวัง

พยายามเลือกใช้สารทดแทนหรือวิธีการทดแทนการใช้สารเคมี เช่น ใช้บอแรกซ์ในการฆ่าเชื้อในโถสุขภัณฑ์ใช้เกลือขัดสนิมเหล็กตามอ่างน้ำ ใช้ น้ำส้มสายชูขจัดคราบที่ก๊อกน้ำ ใช้ส่วนผสมของผงฟู บอแรกซ์ น้ำส้มสายชูในการทำมาสะอาดห้องน้ำ และห้องครัวใช้โซดาไฟแก้ปัญหาคูคูตั้น ใช้ถ่านหรือผงฟูไฮโดรไลต์ดูดกลิ่นอับแทนลูกเหม็น เป็นต้น

อย่าทิ้งส่วนที่เหลือจากการใช้ในที่ที่ เก็บไว้ในที่เย็น มิดชิด ไกลจากแสงอาทิตย์ พ้นจากมือเด็ก เก็บรักษาฉลากหรือภาชนะเดิมไว้หรือเขียนป้ายติดไว้ให้ชัดเจนถึงชนิดและวิธีการใช้ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในภายหลัง หรือให้เพื่อนบ้านนำไปใช้ต่อ

หน่วยงานของรัฐน่าจะริเริ่มโครงการจัดเก็บ และกำจัดขยะพิษจากบ้านเรือนที่มีประสิทธิภาพ มากกว่าจะให้ขยะพิษเหล่านี้ ปนอยู่กับขยะอื่น ๆ ไปจนก่อให้เกิดปัญหามลภาวะต่อสภาพแวดล้อมมากขึ้นในระยะยาว

ชีวิตปลาช่อน

บุญส่ง เลพะกุล

เรื่องนี้เริ่มจากที่ไปเห็นเด็กมือบอนชอบเอาปืนลมไปเที่ยวยิงเล่นจนกระทั่งปลาช่อน
พอลูกอ่อน

หมูนี้น้ำพเจ้ามีคนไข้มาก จึงไม่มีใครมีเวลาหนีไปเที่ยวล่าบ่อย ๆ เหมือนแต่ก่อน
เมื่อป่วยวันอาทิตย์ที่แล้วมานี้ พอตรวจไข้เสร็จตอนเที่ยง ก็เอารถออกไปรับเพื่อน
ชาวต่างประเทศคนหนึ่งซึ่งเดินทางเข้ามาศึกษาชนิดและชีวิตปลาน้ำจืดของเมืองไทย ไปรับเขา
ที่โรงแรมแล้วก็เลยนั่งรถไปทางจังหวัดปทุมธานี แวะเข้าไปที่ประตูน้ำเชียงราก ซึ่งเป็นต้นน้ำ
ของคลองประปา หมายจะไปเที่ยวช้อนลูกปลาชนิดแปลก ๆ สวย ๆ แก่นั้น เอาไปเลี้ยงไว้
ดูเล่นและศึกษานิสัยและชีวิตของมันในอ่างปลาที่บ้านบ้าง

ที่ประตูน้ำเราพบรถจี๊ปเล็กจอดอยู่ข้างทางก่อนแล้วคันหนึ่ง ที่ท้ายรถนั้นมีคนแขวนห้อย
อยู่พวงหนึ่ง พอเหลือบเห็นเข้าก็ใจหาย เพราะนกเหล่านั้นล้วนแล้วแต่เป็นนกที่คนเขาไม่กิน
และเป็นนกสวย ๆ งาม ๆ ที่ทำประโยชน์ให้แก่คนทั้งนั้น พิจารณาดูนกในพวงนั้นแล้ว เห็นว่า
มีนกตะขาบอยู่ 3 ตัว นกกินปลาอย่างเล็ก 2 ตัว นกกินปลาอย่างใหญ่อีกอย่างละสองสามตัว
นกอีเสืออีกตัวหนึ่ง นกกางเขนบ้าน 2 ตัว และนกยางขาวอีก 2 - 3 ตัว

เห็นนกเหล่านั้นที่ต้องมาตายเป็นพวง ๆ แล้วใจหาย นกตะขาบเป็นนกที่มีสีสวย
ปีกของมันเวลาบินจะเห็นเป็นสีเขียวและสีฟ้า รับกับแสงแดดสวยสะดุดตา ใครผ่านไปมาก็ได้ดู
ได้ชมเป็นอาหารตา นกกินปลาชนิดต่าง ๆ ที่เขายิงและผูกเป็นพวงมานั้นก็เช่นเดียวกัน เป็นนก
ที่สวยงามชวนให้ผู้คนที่สัญจรไปมาต้องเหลียวมาชมสีขนของมัน ชมปากอันยาวไม่สมตัวของมัน
ยิ่งตอนที่มีทั้งตัวผู้ตัวลง ไปคาบเอาลูกปลาในน้ำแล้ว ยิ่งเป็นภาพที่น่าดูที่สุด นกเหล่านี้เป็น
อาหารตาของประชาชนส่วนรวม ไม่น่าจะต้องมาตายอย่างไร้ประโยชน์เช่นนี้เลยทีเดียว

นกอีเสือตัวสีน้ำตาลแกมแดง บนหัวดำและมีหางยาว นั่นก็เป็นนกที่น่าดู มันคอยทำลาย
แมลงที่เป็นศัตรูต่อพืชไร่พืชสวนของชาวนาอยู่เรื่อย ๆ นกกางเขนบ้านสองตัวนั้นก็น่าเสียตาย
จริง ๆ มันเป็นนกที่ร้องเพลงเพราะมาก ยิ่งตอนเช้าตอนเย็นแล้วมันชอบขึ้นไปเกาะบนหน้าจั่ว
หรือบนหลังคาบ้าน แล้วก็ร้องเพลงเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ อย่างน่าฟัง มันเปลี่ยนท่วงเพลงได้
หลาย ๆ เพลง ไม่ใคร่ซ้ำกัน นกเหล่านี้เป็นอาหารหรืออาหารตาของผู้ที่รักธรรมชาติไม่น่าจะต้อง
ถูกฆ่าเล่นและผูกมาเป็นพวงเช่นนี้เลยทีเดียว

เด็กวัยรุ่นใส่หมวกแบบจ็อกกี้อย่างเก๋ไก๋คนหนึ่งเดินเข้ามาหา เห็นข้าพเจ้ายืนดูในพวงนั้นอย่างสนใจ เขาก็คุยอวดความเก่งกาจของตนว่า "ฝีมือผมทั้งนั้น" แล้วก็ยกปืนลูกกระด .22 ขึ้นवाद

"คุณยิงนกพวกนี้ไปทำไม" ข้าพเจ้าถาม

"ยิงลงปืนสนุก ๆ มัน ๆ มีอ" เขาตอบหน้าตาเฉย

"คุณยิงแล้วจะเอาไปทำอะไร"

"ผมก็ยังไม่รู้ เอาไปต้มให้หมาที่บ้านกินจะได้กระมัง" เขาตอบ

ฟังดูแล้วเศร้า เพราะนกเหล่านั้นเป็นนกที่มีประโยชน์แก่สังคมของคนเราทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นอย่างมาก ประโยชน์ทางตรงเช่นการดักจับไปขายเป็นเงินเป็นทองนั้น ปัจจุบันนี้เราไม่สนับสนุนให้ทำกันมากนัก เพราะนกหลายชนิดมีจำนวนน้อยลงและน่าจะสูญพันธุ์ไปได้ภายในไม่กี่ปี ประโยชน์ของนกทางอ้อมนั้นเ็นมาก เช่นมันชอบกินแมลงซึ่งเป็นศัตรูพืชผักผลไม้ของคนเรา นกเหยี่ยวและนกเค้าแมวต่าง ๆ ช่วยทำลายหนูซึ่งเป็นศัตรูของชาวนา นกบางชนิดช่วยในการผสมเกสรดอกไม้ ช่วยขยายพันธุ์ไม้ให้แพร่หลายไปในถิ่นไกล ๆ นกส่วนมากมีรูปร่างสีสันสวยงามส่งเสียงร้องน่าฟัง เหล่านี้นับได้ว่าเป็นอาหารตาและอาหารทางจิตใจของประชาชนที่ผ่านไปมาได้พบเห็นเราจึงไม่ควรไปทำลาย แต่เราควรช่วยกันให้การคุ้มครองไม่ให้ใครไปทำลายหรือรังแกมัน

เดินเลยจากรถจีปนั้นไปหน่อยก็ถึงประตูน้ำเชียงราก เห็นเด็กหนุ่มอีกคนหนึ่งนั่งอยู่บนคันประตูน้ำ กำลังเอาปืนลมเล็งจะยิงอะไรลงไปในน้ำเบื้องล่าง ข้าพเจ้าก็ไปยืนดู เห็นกลุ่มลูกปลาซ่อนตัวเล็ก ๆ ว่ายอยู่กลุ่มหนึ่ง ตัวสีแดง ๆ ขนาดยังเล็กมากคงจะเพิ่งออกจากไข่เมื่อไม่กี่วันมานี้เอง

"จะยิงอะไรหลานชาย" ข้าพเจ้าถาม

"ยิงแม่ปลาซ่อน" เด็กหนุ่มนั้นตอบ

"ยิงแม่มันแล้ว ลูกมันก็ต้องตายหมดหรือ" ข้าพเจ้าถามทันท้องข้องให้เห็นใจเหล่า

ลูกปลา

"ข้างมันปะไร" เด็กหนุ่มนั้นตอบแล้วก็เล็งจะยิงอยู่อย่างใจจดจ่อต่อไป

"ส่งสารลูก ๆ ของมันนะ อย่ายิงเลยนะ" ข้าพเจ้าลองอ้อนวอนต่อไป

เด็กหนุ่มเงยหน้าขึ้นมาดูข้าพเจ้า "ใครส่งสารก็อย่ายิงซี ฉันไม่ส่งสารนี่"

ขึ้นพูดมากไปทำอะไรจะไม่งาม ข้าพเจ้าจึงต้องหยุดพูด ก็ลงไปดูฝูงลูกปลาที่ในน้ำใหม่ไม่ช้าก็เห็นปลาซ่อนตัวใหญ่ไหลขึ้นมาหายใจที่ผิวน้ำ

แฮะ! เสียงปืนลั่น

ขาดเสียงปืน ปลาซ่อนก็คืนจมน้ำไปหมด ลูกปลาดำแดง ๆ เล็ก ๆ ก็ลอยตกใจพากันคาน้ำหายใจลงไปในน้ำลึกครู่หนึ่ง แล้วก็ไหลขึ้นมาที่ผิวน้ำใหม่ พอหายใจป่วนปลาซ่อนตัวใหญ่ก็ลอยหายใจขึ้นมาที่ริมคลองข้าง ๆ กลุ่มลูกของมัน เลือกลีแดงไหลริน ๆ ออกจากตัวปลา ลอยไปตามกระแสน้ำ เด็กหนุ่มนั้นรีบโตะลงไปที่ริมตลิ่ง แล้วจับเอาตัวปลาเคราะห์ร้ายตัวนั้นขึ้นมา พวกลูก ๆ ปลาคาน้ำหายใจไป เคียวหนึ่งก็ไหลขึ้นมาอีก และต่อมาไม่ช้าข้าพเจ้าก็เห็นปลาอะไรคล้าย ๆ ปลาหมอหรือปลาอะไรก็ไม่ทราบ ผุดขึ้นมาตอकिनลูกปลาซ่อนนั้น ทีละตัวสองตัวอย่างสนุกสนานกันใหญ่ ลูกปลาซ่อนเมื่อหมดผู้คุ้มครองให้ความปลอดภัยก็ถูกเหล่าปลาต่าง ๆ ตอकिनเรื่อย ๆ ไป และคงจะตายหมดสิ้นภายในไม่ช้า

นี่เป็นเรื่องเศร้า น่าสงสาร ลูกปลาทั้งครอกที่เกิดมาเห็นโลกได้ไม่กี่วันนั้น พอปลาพ่อปลาแม่ถูกฆ่าหมดไป ไม่มีผู้ใดจะดูแลให้ความปลอดภัยก็พลอยเป็นอาหารของเหล่าปลาอื่นต่อไปจนหมดสิ้นไปด้วย นี่เป็นเรื่องที่ด่วนได้มากไปเรื่องหนึ่ง หากเด็กคนนั้นไม่ด่วนฆ่าพ่อหรือแม่ของมันเสียก่อนมันก็จะดูแลลูกของมันให้ปลอดภัยจนเติบโตเป็นปลาซ่อนใหญ่ ๆ ต่อไปได้อีกหลายตัว แต่เพราะการด่วนได้ ปลาซ่อนที่ควรจะมีอีกหลายตัวก็ต้องพลอยตายหมดไปด้วย

ข้าพเจ้าเคยเข้าใจผิดคิดว่า ปลาซ่อนนั้นตัวผู้เป็นฝ่ายติดตามฝูงลูกปลาแต่ตัวเดียว เพราะเคยเห็นเขาจับมาได้จากฝูงลูก ๆ มักจะเป็นตัวผู้ แต่เมื่อได้ศึกษาต่อ ๆ มาอีก จึงรู้ว่าทั้งปลาพ่อและปลาแม่ช่วยกันดูแลลูก ๆ กันทั้งคู่ ชีวิตในครอบครัวของปลาซ่อนนั้นน่าชมไม่น้อย คือทั้งปลาพ่อและปลาแม่ช่วยกันเฝ้าฝูงลูก ๆ ของตัวไม่ให้ปลาอื่น ๆ มาลักลูกของตัวไปกิน หากเห็นปลาอื่น ๆ ว่ายเข้ามาใกล้ ปลาพ่อปลาแม่ก็จะรีบขับไล่ให้ปลาแปลกหน้าอื่น ๆ หนีไป หรือไม่ก็กัดกินปลาที่เข้ามาใกล้เป็นอาหารเสียเลย ผิดกับปลาบางชนิด เช่น ปลาไน (หรือชื่ออื่น) ปลาตะเพียนและปลากัด เป็นต้น ปลา 3 ชนิดนี้ แม่น้ำลี้จันทาล บางทีหิวขึ้นมาถึงกินแม่แต่ไปและลูกตัวเอง ฉะนั้นพอแม่วางไข่เสร็จแล้ว พ่อก็ขับไล่แม่ให้หนีไป ปลาพ่อเฝ้าไข่และเลี้ยงลูกเอง นอกจากนี้ยังมีปลาอีกพวกหนึ่ง เช่น ปลาหมอเทศ พอผสมพันธุ์กับแม่ปลาตัวนั้นแล้วก็ทิ้งแม่ปลา หนีไปหาตัวเมียใหม่ต่อไป ไม่เอาใจใส่ช่วยเมียของตนเฝ้าไข่และดูแลลูก ๆ ต่อไปอีก

เลย

เมื่อพูดมาถึงแค่นี้แล้ว ก็ใครจะพูดเล่าถึงเรื่องชีวิตของปลาอื่น ๆ อีกสักหน่อย พอที่จะให้หลานชายหลานสาวเข้าใจถึงชีวิตที่น่าสนใจของเหล่าปลาต่าง ๆ ตามสมควร ปลาส่วนมากนั้นแม่ปลาออกลูกมาเป็นไข่ พ่อปลาจะปล่อยตัวสุมไข่ให้ว่ายไปผสมพันธุ์กับไข่เอกตัวของแม่ปลา ไข่อาจมีลักษณะเหนียว ๆ ยึดติดกับทรายหรือเม็ดกรวด หรือมีเป็นเส้นใยยึดติดกับต้นผักหญ้าในน้ำ บางชนิดออกมาเป็นไข่ แต่ปลาพ่อปลาแม่เม้มักไข่เหล่านั้นไว้ในปากของตัว เมื่อไข่ฟักออกมาเป็นลูกปลาแล้วพ่อแม่ก็ปล่อยให้ลูก ๆ ออกมาว่ายน้ำภายนอกปาก แต่พ่อแม่มีอันตรายมาใกล้ลูก ๆ ก็รีบว่ายหนีเข้าไปซ่อนอยู่ในปากพ่อแม่ใหม่ นอกจากนี้ยังมีปลาอีกพวกหนึ่งที่ออกลูกมาเป็นตัวปลาเลย ปลาพวกนี้แม่มีไข่อยู่ในท้องแม่ พ่อปลาต้องปล่อยตัวสุมไข่ให้ว่ายเข้าไปผสมพันธุ์กับเมล็ดไข่ในท้องของแม่ปลา แม่ปลาจะฟักไข่ในท้องของตัวจนลูกฟักออกมาจากไข่ว่ายเป็นตัวเป็น ๆ เลย พวกปลาที่ออกลูกเป็นตัวเป็น ๆ เลยนี้นี้ได้แก่ ปลากระเบน ปลาเข็ม ปลาสอด ปลาหางนกยูง และปลาที่คนชอบเลี้ยงเล่นในอ่างปลาอีกหลายชนิด นอกจากนี้ยังมีปลาที่มีชีวิตแปลก ๆ คือปลาที่มีถุงเลี้ยงลูกที่หน้าท้องคล้ายกับสัตว์พวกจิงโจ้ เช่นปลาจัมพ์นั้จะเข้าแม่มีถุงเลี้ยงลูกที่หน้าท้อง ส่วนปลาม้าน้ำนั้น พ่อกลับมีถุงเลี้ยงลูกที่หน้าท้องของตัวเอง

คราวนี้หันกลับไปพูดถึงชีวิตครอบครัวของพวกปลาที่ชอบที่ค้างอยู่กันใหม่ คือเมื่อปลาตัวผู้ตัวเมียเลือกคู่ได้แล้ว ทั้งคู่จะกัดใบผักหญ้าให้ลอยที่ผิวน้ำเป็นเรือนรัง พ่อปลาแม่ปลาจะคลอเคลียกันจนกว่าแม่ปลาจะวางไข่ พ่อปลาก็ปล่อยน้ำอสุจิให้ตัวอสุจิว่ายไปผสมกับเมล็ดไข่ในน้ำ เม็ดไข่จะลอยขึ้นไปติดกับใบผักหญ้าที่พ่อปลาแม่ปลากันให้ลอยไว้ เม็ดไข่ของปลาชนิดนี้ตอนวางไข่ใหม่ ๆ โดกว่าหัวเข็มหมุดหน่อย ถ้าแดดดีเพียง 3 - 4 วัน มันจะโตแล้วฟักออกเป็นตัว ตัวที่ออกมาจากไข่วันแรกนี้ยาวสัก 2 - 3 มม. เท่านั้น อีก 3 - 4 วันต่อมามันก็จะโตขึ้นอีกสักเท่าตัว และยาวราว ๆ สักครึ่งซม.กว่า ๆ ในระหว่างนี้มันยังคงว่ายเวียนอยู่ใกล้ ๆ รังไข่ ยังว่ายไปไหนไม่ได้ในระหว่างที่เป็นลูกปลาตัวเล็ก ๆ นี้ ปลาอื่น ๆ ชอบมาขโมยกิน ฉะนั้นปลาพ่อปลาแม่จึงต้องคอยว่ายวนเวียนไล่ไม่ให้ปลาอื่น ๆ เข้ามาใกล้ พ่อลูก ๆ ว่ายนน้ำแข็งขึ้นหน่อย ปลาพ่อปลาแม่จึงพาฝูงลูกซึ่งเริ่มเห็นเป็นลูกปลาแดง ๆ ว่ายออกจากรังดังกล่าว และไปเที่ยวหากินที่อื่นต่อไป

เป็นเวรกรรมของปลาชนิดอย่างหนึ่ง ที่มันต้องผุดขึ้นมาหายใจที่ผิวน้ำบ่อย ๆ คือมันต้องขึ้นมาสูดลมหายใจที่ผิวน้ำเป็นครั้งคราวอยู่เรื่อย ๆ มันไม่หายใจได้นานด้วยเหตุนี้อย่างปลาอื่น ๆ ส่วนมาก ฉะนั้นพอคนเราเห็นลูกปลาชนิดตัวแดง ๆ เล็ก ๆ ว่ายวนเวียนเป็นหมู่อยู่ตรงไหน ก็จ้องเอาฉมวกคอยแทงหรือเอาปืนลมหรือปืนลูกกรดคอยยิงเอาง่าย ๆ

มีเรื่องน่าคิดอยู่อีกอย่างหนึ่ง คือตามบึงตามหนองที่ห่างไกลคูหรือคลองมาก ๆ นั้น พอมาถึงหน้าแล้งเข้า มันจะแห้งจนไม่มีปลาอะไรเหลือให้เห็นสักตัวเดียว แต่พอฝนตกลงพอน้ำก้นในหนองได้ไม่กี่วัน ก็กลับมีปลาซ่อน ปลาตุก ปลาหมอ ตัวโต ๆ ขึ้นมาอีกแล้ว เมื่อเด็ก ๆ ข้าพเจ้าเคยได้ยินใครเขาเล่าให้ฟังว่ามันตกลงมากับฝนจากท้องฟ้า แต่เมื่อไต่ขึ้นหนองสิจึงรู้ว่าไม่ใช่ เพราะเคยไปเที่ยวป่าบางแห่ง เวลาไม่มีปลา ไม่มีอาหารกิน ชาวบ้านเขาชวนกันไปซุกหาปลาในหนองที่แห้ง ๆ ขุดลึกลงไปหน่อยจึงได้พบปลาซ่อนและปลาอื่น ๆ บางอย่างลงไปนอนหมกลึก ๆ ลงไปได้ดิน ซึ่งชาวบ้านเขามักเรียกกันว่า "ปลาจาศีล" บางทีก็พบลึกลงไปตั่งครึ่งขา ในช่องดินที่มันลงไปซุกอยู่เฉย ๆ นี่ มันคายเมือกอะไรออกมาเพื่อให้ชุ่มชื้นไม่ให้ผิวหนังของมันแห้งตาย แต่มันทนอยู่ในที่จำกัดเช่นนั้นนาน ๆ โดยไม่มีอากาศถ่ายเทตั้งหลาย ๆ เดือน ได้อย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าคิดไม่ออกถามเพื่อน ๆ ที่กรมประมงดู เขาอธิบายว่า ที่ใต้ตัวของปลาซ่อนเมือวันจะช่วยหายใจเป็นพิเศษในเวลาที่มันจาศีล ตลอดเวลานั้นมันจะอาศัยไข่มันที่มีอยู่ในตัวตลอดฤดูที่มันจาศีลไปจนตลอดหน้าแล้ง รอไปจนกระทั่งถึงหน้าฝนใหม่ พอคืนที่แห้ง เบื้องบนถูกน้ำฝนเปียกอ่อนเป็นโคลนตมเมื่อไร มันก็คืบไถ่เกลไถ่ขึ้นมาอาศัยอยู่ในหนองน้ำนั้นต่อไปใหม่ ตอนออกมาใหม่ ๆ มันจึงพอมเป็นปลาซ่อนหัวโต เมื่อได้หาอาหารกินแล้วจึงค่อย ๆ ไต่ขึ้นภายหลัง นี่แหละคือคำตอบที่มักทำให้เราจนว่า พอฝนตกน้ำถึงหนองปลาตัวโต ๆ มันมาจากไหนได้รวดเร็วจริงหนอ

ปลาซ่อนนี้แปลกมากที่ภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า Serpenthed fish คือพวกฝรั่งขี้กลั้วงูนัก ะรอยจะเห็นหัวปลาซ่อนคล้ายกับงู จึงได้เรียกมันเช่นนั้น ในเมืองไทยมีอยู่หลายชนิดด้วยกันแต่ชนิดธรรมดาที่เรากินกันบ่อย ๆ มันอยู่ในตระกูล *Ophicephalus Striatus* ซึ่งมีชุกชุมกว่าชนิดอื่น ๆ ทั้งหมด

เรื่องของกระต่าย

บุญส่ง เลชะกุล

รุ่งขึ้นเช้า เราไปเที่ยวที่บ้านพักของนายเสริมซึ่งอยู่ไปทางด้านหลังของบังกะไลที่เราพัก ข้างบ้านของนายเสริมเราเห็นกรง ๆ หนึ่งซึ่งด้วยลวดตาข่ายจึงเข้าไปดูเห็นกระต่ายตัวหนึ่ง ข้าพเจ้าสังเกตได้ว่า ขาหลังข้างซ้ายของมันเจ็บ ดูขาข้างนั้นลาก ๆ เวลามันคลานหรือกระโดดไป

นายเสริมเห็นพวกเรามาหา ก็ลงมาจากบ้าน

"กระต่ายบ้านหรือกระต่ายป่าครับ" ข้าพเจ้าถาม

"กระต่ายป่า" นายเสริมตอบ "กระต่ายตัวนี้มันคันอะไรก็ไม่ทราบวิ่งตัดหน้ารถกลางวันแสด ๆ ผมเบรคไม่ทัน เลยทับเอาขาข้างหนึ่งของมันเจ็บไป จะวิ่งจะเดินไม่ถนัด ผมส่งสารขึ้นมาจึงจับมาเลี้ยงไว้ คิดว่าพอขาของมันหายดีก็จะเอาไปปล่อย

"กระต่ายบ้านกับกระต่ายป่ามันผิดกันอย่างไรครับ" ใครคนหนึ่งถามขึ้น

"ดูเดิน ๆ ก็คล้าย ๆ กัน" นายเสริมว่า "กระต่ายป่ามันมีแต่สี่เดียว คือส่วนบนของตัวตั้งแต่หัวไปจนถึงหางเป็นสีน้ำตาลทั่ว ๆ ไป มีขนดกขึ้นแซมประปราย ขนหางค่อนข้างดำ แต่ส่วนล่างของตัวและขาค่อนข้างยาวกว่ากระต่ายบ้าน เพราะมันต้องใช้ฝีเท้าของมันหลบหลีกหนีภัยตามตำราบางแห่งบอกว่ากระต่ายป่าหูใหญ่ยาวกว่ากระต่ายบ้านแต่ในสมัยหลัง ๆ นี้ กระต่ายบ้านที่เขาสวมพันธักันใหม่ ๆ นั้น บางชนิดมีหูยาวมาก บางชนิดหูยาวเป็นหูสุนัขคอกเกอร์สแปเนียลก็มี"

"ผมเคยเลี้ยงกระต่ายบ้าน นิสัยกระต่ายป่ามันเหมือนกับกระต่ายบ้านไหมครับ"

นายชัชถาม

"คล้ายคลึงกันมาก" นายเสริมว่า "จะผิดกันมากก็ที่กระต่ายบ้านบางชนิด เวลามันตก ลูก ถ้าเราปล่อยให้มันอยู่บนพื้นดิน มันมักจะพยายามขุดรูหรือขุดโรงเพื่อให้ลูกได้อาศัย แต่กระต่ายป่าจะไม่ขุดรูหรือโพรงให้ลูกอยู่ มันจะทำรังของมันได้พุ่มไม้หรือในพุ่มหญ้ายาว ๆ ทำเป็นชอกเป็นช่องกว้าง ๆ ในกลางพุ่มหญ้าพอกันแฉะกันลม และกันไม่ให้ศัตรูจากภายนอกมองเข้าไปเห็นได้ง่าย ๆ"

"ลูกของมัน" นายเสริมหยุดพักครู่หนึ่งแล้วอธิบายต่อไป "ลูกของมันมันติดกับลูกกระต่ายบ้านมาก คุณคงเคยสังเกตบ้างแล้วว่า ลูกกระต่ายบ้านนั้นเวลาเกิดออกมาจากท้องแม่ใหม่ ๆ ตัวแดง ๆ ไม่มีขนแล้วตากก็ปิดด้วย กว้าตาของมันจะเปิดลืมตาอะไร ๆ ได้ก็หลายวันแต่ส่วนลูกกระต่ายบ้านนี่ พอเกิดมาก็มีขนเต็มตัวและลืมตาอะไร ๆ ได้ตั้งแต่เกิดเลย"

"เอ๊ะ ทำไมมันผิดกันมากเช่นนั้นเล่าครับ" ข้าพเจ้าสงสัยเหลือเกิน

"มันผิดกันมากเช่นนั้นก็เพราะว่า กระต่ายบ้านนั้นไม่มีศัตรูมากมาย ลูกเกิดมาก็อยู่ในความเลี้ยงดูอย่างดีของแม่ได้สะดวก ไม่ต้องต่อสู้เพื่อชีวิตของมันตั้งแต่อ่อนแอแต่แรก ฉะนั้นตาของมันจึงไม่จำเป็นต้องเปิดอะไร ๆ ตั้งแต่วันเกิด ตามตัวก็ไม่ต้องมีขน เพราะแม่ของมันจะกักตุนตามตัวของมันไว้รองรับให้ความอบอุ่นแก่ลูกอยู่แล้ว ส่วนกระต่ายบ้านนั้นธรรมชาติจะต้องให้ความคุ้มครอง และให้ความเก่งกล้ามาตั้งแต่กำเนิด เพราะเกิดมาแล้วจะต้องต่อสู้เผชิญภัยกับอุปสรรครอบด้านมากกว่าลูกกระต่ายบ้าน ฉะนั้นมันจะต้องมีขนป้องกันความหนาวมาตั้งแต่เกิด ตาของมันจะต้องเปิด พอเกิดออกมาได้ไม่ถึงวันมันก็สามารถลุกขึ้นเดินไปเดินมาได้ไม่ต้องนอนกิ้งกิ้งไปกิ้งกิ้งมาเป็นลูกแดง ๆ อยู่ตั้งหลาย ๆ วันเหมือนลูกกระต่ายบ้าน ฉะนั้นลูกกระต่ายป่าจึงสามารถช่วยตัวเองจากอันตรายได้ตั้งแต่อายุน้อยกว่ากระต่ายบ้านมาก"

"กระต่ายบ้านนี้ออกลูกมาครั้งละกี่ตัวครับ" นายรัชฎา

"ลูกของมันน้อยตัวกว่ากระต่ายบ้าน มันออกลูกปีละหลายครั้ง" นายเสริมตอบ

"ตั้งท้องนานไหมครับกว่าจะคลอด" นายรัชฎาถามเรื่อย

"ราว ๆ เดือนหนึ่งเท่านั้นเอง" นายเสริมว่า "กระต่ายตัวนี้เป็นตัวเมีย ผมสงสัยว่าจะมีท้อง คงจะออกลูกราว ๆ อาทิตย์หน้าแหละ"

ข้าพเจ้ามองดูกระต่าย เห็นมันเดินไป ๆ มา ๆ อยู่รอบ ๆ กรงด้วยความแปลกใจ ที่วันนี้มีคนมาคุมมันอยู่รอบด้าน ทำทางที่มันเดินนั้นไม่ได้ก้าวไปที่ละก้าวอย่างสุนัขหรือแมวแต่เดินคล้าย ๆ กับกระโดดไปคือ มันก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กันก่อน พอเท้าหน้าถึงดินมันจึงขยับเท้าหลังไปพร้อม ๆ กันทั้งสองเท้า ไม่ได้ก้าวที่ละก้าวขาที่ซ้ายทีอย่างในสัตว์อื่น ๆ มันเดินไปมา ๆ รอบ ๆ กรง แล้วก็เงยขึ้นมาดูเราเสียทีหนึ่ง

ข้าพเจ้าสังเกตได้ว่า มันมีตากลมค่อนข้างโต ใสแจ๋วแหวนำรักและจมูกของมันค่อนข้างกว้างกว่าจมูกกระต่ายบ้าน ข้าพเจ้าจึงถามนายเสริมว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

"จุมกของมันก็กว้างกว่ากระต่ายบ้าน เพราะว่ามันต้องใช้ฝีเท้าของมันวิ่งหลบหลีกนี้ภัย และโดยมากมันไม่พยายามหลบหนีไปซุกกรหรือเข้ารูเข้าโพรง มันจะใช้ฝีเท้าของมันหนีไปจนพ้น ศัตรูให้ไกล ๆ จนศัตรูไม่ติดตามต่อไปแล้วมันจึงจะหยุด การวิ่งทางไกลเช่นนั้นต้องการลมหายใจมาก มันจึงต้องมีจุมกกว้างกว่ากระต่ายบ้านหน่อย"

ข้าพเจ้าสังเกตครั้งเห็นมีพื้นหน้าคู่ใหญ่ข้างบนคู่หนึ่งข้างล่างอีกคู่หนึ่ง สีเหลืองๆ หนอย คุแข็งแรงและคงจะคมมาก

"มันเป็นสัตว์ทะเลพวกเดียวกับกระรอกเหมือนกันหรือครับ" ข้าพเจ้าถาม

"ถูกแล้วเป็นสัตว์ทะเล แต่ผิดกับพวกกระรอกอย่างห่างไกล" นายเสริมอธิบาย "มันเป็น สัตว์ทะเลที่ผิดกับสัตว์ทะเลอื่น ๆ ทั้งหมดคือพื้นคู่หน้าของสัตว์อื่น ๆ นั้นมีพื้นหน้าข้างบนอยู่แต่เพียง สองซี่ เรียงเป็นแถวเดียวกัน ข้างขวาซี่หนึ่งซ้ายซี่หนึ่ง แต่ในกระต่ายทุกชนิดมันมีพื้นทะเลข้างบน สี่ซี่ เรียงซ้อนกันอยู่เป็นสองชั้นสองแถวลักษณะพื้นทะเลของมันจึงผิดกับสัตว์ทะเลอื่น ๆ มาก ที่แปลก อีกอันหนึ่งที่ควรจะต้องสังเกตต่อไปก็คือ ในกระพุ้งแก้มของสัตว์พวกนี้มันมีขนอยู่ด้านในด้วย"

ข้าพเจ้านั่งลงมองมันที่ข้าง ๆ กรง มันคงแปลกใจ จึงหยุดวิ่งหยุดเดินแล้วนั่ง บางครั้ง ก็ยกเท้าหน้าทั้งสองขึ้นอย่างกับลูกสุนัขสอนนั่ง เวลามันยกเท้าขึ้น ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่าใต้ ผ่าเท้าของมันไม่ได้เป็นหนังอุ้งเท้าอย่างในสุนัข แต่มันมีขนเต็มฝ่าเท้าไปหมด

"ทำไมจึงมีขนอยู่เต็มฝ่าเท้าเช่นนั้นเล่าครับ" ข้าพเจ้าถาม

"มันมีขนมากๆ เต็มฝ่าเท้าเช่นนั้นเพื่อให้เดินหรือวิ่งได้เงียบขึ้นไม่ให้ศัตรูของมันได้ยิน"

นายเสริมอธิบาย

"กระต่ายป่าในประเทศอื่น ๆ มีหรือเปล่าครับ" นายชัชวาลขึ้นบ้าง

"กระต่ายมีกระจัดกระจายทั่ว ๆ ไปทุกประเทศ แม้แต่ประเทศหนาวใกล้ขั้วโลกเหนือ ก็ยังมีกระต่ายป่า ขนสีขาวเข้ากับสีหิมะ มีอยู่สองแห่งเท่านั้นที่ไม่เคยมีกระต่ายป่ามาแต่ดั้งเดิม คือ ทวีปออสเตรเลียกับเกาะมาดากัสการ์ ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กับแอฟริกา"

"อ๊ะ แต่ผมเคยอ่านในหนังสือบางเล่ม เขาว่าออสเตรเลียมีกระต่ายป่าชุม จนกิน ผักหญ้าของชาวบ้านป่านี่หมดไม่ใช่หรือครับ" ข้าพเจ้าจน

"กระต่ายในออสเตรเลียไม่ใช่กระต่ายป่าที่แท้จริง" นายเสริมว่า "กระต่ายป่าใน ออสเตรเลียแต่ดั้งเดิมนั้นไม่มีเลย ต่อมาเมื่อมีคนอพยพไปอยู่หลังจากที่กับตันคุกไปค้นพบทวีปนี้ แล้วคนจึงเริ่มนำเอากระต่ายบ้านจากอังกฤษไปเลี้ยงดูเล่น ตอนหลังมันคงหลุดไปจากกรงจาก

คอก หรือคนเลี้ยงขี้เกียจเลี้ยงแล้วจึงปล่อยเข้าป่าบ้าง หรืออย่างไรบ้างก็ไม่ทราบ มันเลยไป ออกลูกออกหลานแพร่พันธุ์มากมายแทบทั่วออสเตรเลีย จนใคร ๆ พวกกันเรียกไปว่า กระต่ายป่า เทียวกินผักหญ้าและพืชผลของชาวบ้านชาวไร่เสียหายมากมาย นี่เป็นโทษของการนำสัตว์พันธุ์ใหม่ จากถิ่นหนึ่งไปเลี้ยงอีกถิ่นหนึ่งที่ไม่มีศัตรูคอยจำกัดทำให้จำนวนสมดุลง่าย มันเลยมีมากขึ้นจนเสียความ สมดุล เกินขีดความพอดีไปเลย

"แต่มาเมื่อไม่กี่ปีมานี้ จำนวนกระต่ายป่าในออสเตรเลียและในประเทศต่าง ๆ บางประเทศกำลังจะหมดไปอย่างรวดเร็ว" นายเสริมอธิบาย "เพราะตอนหลังมานี้ เกิด โรคติดต่อชนิดใหม่ขึ้นในหมู่กระต่ายป่าในออสเตรเลีย เรียกว่าโรค Myxomatosis ทำให้ กระต่ายป่าตายและลูกหลานไปอย่างรวดเร็ว ชาวไร่บางคนในยุโรปได้นำเชื้อโรคนี้นำไปจาก ออสเตรเลีย ไปฉีดเข้าในกระต่ายป่าในยุโรป เวลานั้นกระต่ายป่าในยุโรปก็กำลังตาย กำลัง สูญพันธุ์ไปหลายต่อหลายป่าด้วยกัน"

"โรคนี้แพร่เข้าเมืองไทยแล้วหรือยัง" ข้าพเจ้าซักจะวิตก "ในเมืองไทยกระต่ายป่า ไม่ได้เป็นอันตรายแก่พืชผลของชาวไร่ชาวนามากถึงเช่นนั้น ไม่น่าจะทำลายพันธุ์ให้หมดไป เกือบไว้ดูเล่นดีกว่า"

"ในขณะที่ยังลูกหลานมาไม่ถึง" นายเสริมว่า "เมืองไทยเมื่อสมัยก่อน ปี 2490 กระต่ายป่ามีชุกชุมตามป่าทุ่งป่าไธสงแทบทุกแห่งแต่ภายหลังสงครามแล้ว คนบางคนเป็นโรค จิตกรรม คือชอบทำลายจนเกินควร เห็นอะไรเข้าเป็นไม้เลือก แม้กระทั่งอีกาและอีแร้ง สัตว์ป่า ต่าง ๆ จึงแทบหมดป่าไปอย่างรวดเร็ว กระต่ายป่าซึ่งเคยมีชุกชุมนับหมื่นนับแสนตามป่าต่าง ๆ ก็แทบหมดป่าไปด้วย โดยไม่ต้องให้โรคติดต่ออย่างว่านั้นปราบ สมัยนั้นแหละ เป็นสมัยที่ทรัพยากร ของชาติถูกทำลายให้เสื่อมโทรมลงเป็นอย่างมากที่สุด"

หยุดพักถอนหายใจด้วยความเศร้า แล้วค่อย ๆ พูดขึ้นต่อไป "เคราะห์ที่ได้อยู่หน่อยหนึ่งที่ ในเมืองไทยสมัยนั้น มีบุคคลอยู่อีกพวกหนึ่งที่สนใจในธรรมชาติ รู้สึกเศร้าใจที่เห็นทรัพยากรของ ชาติถูกทำลายเล่นหมดไปอย่างรวดเร็วเช่นนั้น ได้พยายามรวบรวมพรรคพวกจัดตั้งขึ้นเป็นสมาคม เรียกว่า "สมาคมนิยมไพร" พยายามเขียนข้อความให้คนเห็นความดีความงามและความสำคัญ ของป่า สัตว์ป่าและทรัพยากรของชาติขึ้น และพยายามให้รัฐบาลออก พ.ร.บ.คุ้มครองสัตว์ป่า ให้จำกัดจำนวนการล่าสัตว์ให้น้อยลง ให้มีแหล่งสัตว์และวนอุทยานขึ้น พวกเราสมัยต่อ ๆ มา จึงได้มีวนอุทยานไว้เที่ยวและมีสัตว์ป่าเหลือไว้ให้ได้ชม เป็นความรู้ความเพลิดเพลิน เป็นอาหารทู อาหารตามาจนกระทั่งทุกวันนี้ได้

การกีฬาจะพัฒนาประชาชนได้อย่างไร

วริยพร แสงนภาพร

ในการพัฒนาประเทศให้เจริญทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น ประชากรเป็นทรัพยากรที่มีค่าและมีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้น การปรับปรุงและยกระดับคุณภาพของประชากร ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายจิตใจ สติปัญญา และ สังคม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาสังคมที่กำลังเจริญขึ้น และนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ประชาชน ขาดระเบียบวินัย ขาดความสามัคคี ขาดศีลธรรม ขาดความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลให้ปัญหา ยาเสพติดและปัญหาอาชญากรรมติดตามมา อะไรเล่าจะสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ให้สังคมเราได้ กีฬามีใช้หรือ กีฬาที่เป็นยาวิเศษ แก้กองกิเลสในตัวคนให้เป็นคน

จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำว่า "กีฬา" หมายถึง การแข่งขัน การเล่นเพื่อความสนุก โดยมากเพื่อเป็นการบำรุงแรง เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่า กีฬาเป็นสิ่งมีประโยชน์ตามความหมายในตัวเองอยู่แล้ว นอกจากนี้ กีฬายังมีประโยชน์อื่น ๆ อีกมากมายศาลจนประมาณค่ามิได้ ดังที่เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ได้ประพันธ์ไว้ในเพลงกราวกีฬาว่า การกีฬาทำให้คนกีฬาเป็นคนใจกล้าหาญ ร่างกายแข็งแรงอดทน รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ไม่เห็นแก่ตัวหรือเอาเปรียบผู้อื่น ต่อกันซึ่งหน้า และมีความสามัคคีเห็นแก่ประโยชน์ของหมู่คณะ

นอกจากนักกีฬาจะได้รับประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ประชาชนธรรมดาทั่วไปก็ได้รับประโยชน์จากการเล่นกีฬาด้วย ประชาชนสามารถเล่นกีฬาได้หลายประเภท ในชีวิตประจำวันรวมทั้งการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอโดยวิธีต่าง ๆ ด้วย การกีฬาจะพัฒนาประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้นั้นประการดังจะแยกกล่าวเป็นประการต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

ประการที่หนึ่ง การกีฬาทำให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี ปัจจุบันนี้จะพบว่าตามโรงพยาบาลต่าง ๆ มีคนไข้ล้มหลามเกินกว่าที่โรงพยาบาลของรัฐ จะให้บริการรักษาได้ทั่วถึง และสภาพแวดล้อมเป็นพิษก็ทำให้คนไทยร่างกายอ่อนแอ มีโรคภัยไข้เจ็บมากขึ้น ซึ่งนับเป็นการบั่นทอนกำลังคนของชาติได้อย่างมากมาย การกีฬาจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ เพราะการเล่นกีฬาสม่ำเสมอจะช่วยทำให้ระบบกล้ามเนื้อต่าง ๆ ในร่างกายมีความแข็งแรง สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังส่งผลให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต้านทานโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ เช่น โรคหัวใจ

โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวานเป็นอย่างดี ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทั้งส่วนรัฐและเอกชน

ประการที่สอง การกีฬาให้ประชาชนมีสติปัญญาดี และสุขภาพจิตดี สติปัญญาอาจเป็นเรื่องของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม แต่ถ้าพันธุกรรมดี สิ่งแวดล้อมไม่ดีก็อาจมีผลกระทบต่อสติปัญญาได้ ในทางตรงข้าม ถ้าพันธุกรรมไม่ดีแต่สิ่งแวดล้อมดี ก็อาจส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาให้ดีขึ้นได้ สติปัญญาดีไม่จำเป็นต้องหมายถึงความฉลาดปราดเปรื่องขั้นอัจฉริยะ หากแต่หมายถึงความสนใจหรือความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังคำกล่าวที่ว่าจิตใจที่ดีย่อมตั้งอยู่บนร่างกายที่ดี (Sound Mind Sound Body) การกีฬาสามารถช่วยทำให้สุขภาพจิตดีไปพร้อมกับสุขภาพกายด้วยอย่างไม่ต้องสงสัย

ประการที่สาม การกีฬาช่วยให้ประชาชนมีระเบียบวินัย การขาดระเบียบวินัยของประชาชนจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากการฝ่าฝืนกฎการจราจร การทิ้งขยะโดยไม่เลือกที่ การแก่งแย่งกันทำอะไรโดยไม่เข้าแถวเรียงลำดับก่อนหลังอย่างมีระเบียบ การไม่ตรงต่อเวลา เป็นต้น การกีฬาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ คือ ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพกติกา ยึดมั่นในเหตุผล มีระเบียบวินัยทั้งต่อตนเองและต่อสังคม

ประการที่สี่ การกีฬาช่วยพัฒนาให้ประชาชนมีความรับผิดชอบและเสียสละ โดยที่การกีฬาฝึกให้ผู้เล่นรู้จักเล่นเป็นหมู่คณะ จึงย่อมส่งผลให้ประชาชนผู้เล่นมีความรับผิดชอบเสียสละในการทำงาน เพื่อส่วนรวม รู้จักเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี นอกจากนี้กีฬาจะช่วยให้ประชาชนแต่ละคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน เช่น บทบาทและหน้าที่ของผู้เป็นพ่อ ผู้เป็นแม่ ผู้เป็นอาจารย์ ผู้เป็นลูก ผู้เป็นข้าราชการ ผู้เป็นนายจ้าง ผู้เป็นลูกจ้าง เป็นต้น

ประการที่ห้า การกีฬาช่วยพัฒนาให้ประชาชนมีบุคลิกภาพที่ดี มีความอดทน มีจิตใจเข้มแข็ง มีจริยธรรมดีมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ยอมรับความจริง รู้จักเสียสละ และรู้จักให้อภัยผู้อื่น ดังคำกล่าวที่ว่า "มีน้ำใจนักกีฬา"

ประการที่หก การกีฬาช่วยพัฒนาให้ประชาชนมีความสามัคคี รู้จักทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ กีฬาเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่นำไปสู่ความสามัคคีของหมู่บ้าน ชุมชน หน่วยราชการและบริษัทเอกชนในเรื่องของพนักงานสัมพันธ์ซึ่งทำให้คนในสังคมเดียวกันได้มีโอกาสใกล้ชิดกันและร่วมมือกันสร้างความเจริญให้หมู่คณะยิ่งขึ้น แม้แต่ในครอบครัวก็เช่นกัน ถ้าพ่อแม่เล่นกีฬาที่ย่อมจะอบรมให้ลูกเล่นกีฬาไปด้วย นอกจากนี้ กีฬายังมีบทบาทในเรื่องการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วนี้ จะเห็นได้ว่าการกีฬาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีบทบาทต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรมาก ประชากรที่มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยทำให้ผลผลิตและรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น สามารถป้องกันปัญหาสังคมและลดการสิ้นเปลืองทรัพยากรในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วย

ดังได้กล่าวแล้วว่า การกีฬาจะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ อันจะเป็นปัจจัยในการผลิตที่สำคัญที่สุดต่อไป ข้อเท็จจริงนี้เห็นได้ชัดที่สุดในประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลาย เช่น สหรัฐอเมริกา ประเทศแถบยุโรป หรือในทวีปยุโรป เอเชียก็มีหลายประเทศ ที่ส่งเสริมกีฬาแก่ประชาชนอย่างจริงจัง เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เป็นต้น

ประเทศเหล่านี้ ล้วนแต่จัดอุปกรณ์และสถานที่ สำหรับการเล่นกีฬาแก่ประชาชนและเยาวชนอย่างทั่วถึง จนเรียกได้ว่า กีฬาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของประชาชนของเขาทีเดียว ประเทศเล็ก ๆ อย่างสิงคโปร์เพื่อนบ้านของเรา แม้จะมีประชากรเพียง 2.4 ล้านคน แต่ก็ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศอย่างสูงส่ง ด้วยการพัฒนาคุณภาพประชาชนก่อนสิ่งอื่น โดยมีสมาคมประชาชน (The People Association) เป็นผู้ส่งเสริมกีฬาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและจริงจัง หรือแม้แต่จีน ซึ่งยังกำลังพัฒนาประเทศอยู่ ก็มุ่งพัฒนาประชาชน โดยใช้กีฬาเป็นเครื่องมือจนประสบความสำเร็จ ดังจะเห็นได้จากการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งล่าสุดที่ประเทศอินเดีย จีนได้กลายเป็นประเทศผู้ชนะเลิศในการครองเหรียญทองอย่างน่าชื่นชม น่าชื่อเสียงมาสู่ประเทศเป็นอันมาก

แม้ว่าประเทศไทยจะได้เริ่มมีการส่งเสริมและพัฒนากีฬาบ้างแล้วก็ตาม แต่ก็มีได้บรรลุเป้าหมายสมตามเจตนารมณ์ของการใช้การกีฬาเป็นสื่อ ในการพัฒนาประชาชนอย่างแท้จริงดังในต่างประเทศ เนื่องจากประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนสถานที่ อุปกรณ์และบุคลากรด้านการกีฬา และยังมีได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม นับเป็นนิมิตหมายอันดี ที่รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของกีฬาและได้กำหนดแผนพัฒนาและส่งเสริมการกีฬา ในระยะแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ห้า (พ.ศ. 2525 - 2529) ซึ่งมีสาระสำคัญและมาตรการ โดยเน้นในเรื่องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้เยาวชนและประชาชนตระหนักถึงคุณค่า โดยการเล่นกีฬาและออกกำลังกายอย่างกว้างขวางสม่ำเสมอ จัดสรรสถานที่และอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ เพิ่มการผลิต

อุปกรณ์ทางกีฬา เพิ่มตำราเอกสารวิชาการเกี่ยวกับกีฬา ส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษา วิทยากรทั้งภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมและสนับสนุนกีฬา ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารการกีฬาสันับสนุนนักกีฬาดีเด่นเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน ฯลฯ

อย่างไรก็ดี แผนนี้จะประสบผลตามวัตถุประสงค์ได้ ก็ต่อเมื่อได้มีการดำเนินการตามแผนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การขาดแคลนอุปกรณ์และสถานที่ มิใช่เป็นอุปสรรคสำคัญเท่ากับการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาลและการปลูกฝังค่านิยมให้ประชาชน ดังจะเห็นได้ว่าจีนปลูกฝังค่านิยมการเล่นกีฬาแก่ประชาชนของตนอย่างแพร่หลายถึงแม้อุปกรณ์และสถานที่จะไม่ทันสมัย คนจีนก็เล่นป้องกันด้วยใจรักตั้งแต่เด็ก ๆ แม้ว่าสถานที่อาจจะไม่เป็นเพียงอาคารเก่าคร่ำคร่า พื้นเป็นดินขรุขระและไม่ป้องกันแดดหรือข้าวแดด ซึ่งคนจีนก็ยังพากันติดตัวไปด้วยเสื่อและฝักทุกระทั่งมีโอกาส จนกระทั่งเล่นเก่ง จึงไม่ต้องสงสัยว่า เหตุใดป้องกันจึงเป็นที่นิยมกันมากในจีน รวมทั้งกีฬาอื่น ๆ อีกหลายประเภท และได้นำชื่อเสียงมาสู่ประเทศอย่างมากมาย

ดังนั้น จึงควรที่รัฐบาลไทยจะเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาแก่ประชาชน และ วิทยากรต่าง ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น ระดมเงินทุนจากเอกชน ให้สื่อมวลชนมีบทบาทมากขึ้นในการปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมเรื่องการกีฬาแก่ประชาชน ที่สำคัญ คือ รัฐต้องสนับสนุนอย่างเต็มที่และโดยรีบด่วน เพราะการกีฬาจะช่วยพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังได้กล่าวมาแล้ว

สารพิษที่เป็นอันตรายกับสุขภาพจิต

• สมบูรณ์ ธาภิบาล •

ศูนย์สุขภาพจิตและประสาท เชียงใหม่

ยาเสพติดให้โทษยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

ยังมี ยาเสพติดให้โทษที่ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย
และยาเสพติดให้โทษยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพจิต

มีความจำเป็น ที่ต้องได้รับความรู้

เหตุผลที่เรามาที่นี่ก็คือ

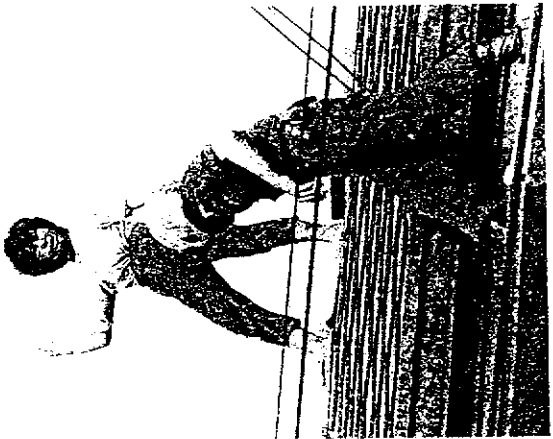
บางคนที่มาเรียนที่นี่ก็

คิดว่าตัวเองจะมีความรู้

แต่อย่างไรก็ตาม การเรียน

ที่นี่จะทำให้เราได้รู้ถึง

อันตรายที่ตามมา

เป็นคนที่มีความรู้

ที่จะสามารถช่วย

คนอื่นได้

และนี่ก็คือ

เหตุผลที่เรา

บางคนอาจจะคิดว่า

เรียนที่นี่ก็

จะได้ความรู้

แต่จริงๆแล้ว

การเรียนที่นี่

จะทำให้เราได้

รู้ถึงอันตราย

ที่ตามมา

และนี่ก็คือ

เหตุผลที่เรา

เรียนที่นี่

เพื่อให้เราได้

บางคนอาจจะคิดว่า

เรียนที่นี่ก็

จะได้ความรู้

แต่จริงๆแล้ว

การเรียนที่นี่

จะทำให้เราได้

รู้ถึงอันตราย

ที่ตามมา

และนี่ก็คือ

เหตุผลที่เรา

เรียนที่นี่

เพื่อให้เราได้

บางคนอาจจะคิดว่า

เรียนที่นี่ก็

จะได้ความรู้

แต่จริงๆแล้ว

การเรียนที่นี่

จะทำให้เราได้

รู้ถึงอันตราย

ที่ตามมา

และนี่ก็คือ

เหตุผลที่เรา

เรียนที่นี่

เพื่อให้เราได้

• ออมรกุล อินโฆานนท์ •

ทุนการศึกษาและประชาสัมพันธ์ สถาบันสุภาพจิต

๖

จะแบ่งประเภทคนดัง (well-known) อย่างแบ่งได้หลายกลุ่มหลายพวก เช่น คนดังในแวดวงบันเทิง แวดวงการเมือง แวดวงสังคม แวดวงหนังสือ แวดวงวิชาการ แวดวงปาฐก และการพูด แวดวงกีฬา ฯลฯ

คนเหล่านี้จะเป็นที่สนใจของนักข่าว สื่อมวลชนต่าง ๆ และคนในสังคม แต่กลุ่มคนดังที่เป็นที่รู้จักกันดี คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจและถูกขุ่นเคืองมากที่สุด เห็นจะเป็นคนดังในแวดวงบันเทิงนั่นเอง ซึ่งสิ่งที่จะสุ่มอยู่ในขณะนี้มีคือ ไมเคิล แจ็กสัน เนื่องจากลึกลับเกินไปถึงที่แทบทุกคนต้องการ เพราะช่วยเพิ่มความสุภาพในทีวี ช่วยผ่อนคลายความเครียด ไม่มีใครที่จะหาอยู่กับสาระที่หนักหน่วงอยู่ได้ตลอดเวลา

นอกจากนั้น ผลงานของคนในแวดวงบันเทิงจะแพร่เข้าไปในทุกครอบครัว โดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ ทุกวัน ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ภาพยนตร์ ไปตบยตร์ การโฆษณา เรียกว่าผ่านสื่อด้วยความถี่และทุกช่องทางทีเดียว

การเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป การเป็นที่สนใจของคนรอบข้าง

สุภาพจิตคนดัง

โดยเฉพาะนักแสดงที่ถูกคาดหวังจากคนส่วนใหญ่ที่ชื่นชอบในบทบาทการแสดงของเขาจะต้องเป็นคนดีพริ้วไหวเหมือนบทบาทในหนังในละคร คาคหวั่งตัวดาราท้องหล่อต้องสวยหล่อ ต้องไปร้อย้ออารมณ์อยู่เสมอ ซึ่งถ้าได้ลักษณะชีวิตจริงขัดแย้งกับบทบาทการแสดง มีกทำให้แฟน ๆ รู้สึกผิดหวัง

สิ่งเหล่านี้จึงทำให้ "คนดัง" ต้องระมัดระวังตัว พยายามรักษาภาพพจน์ที่ดีตามที่คนอื่น ๆ คาดหวัง ซึ่ง ๆ ที่พวกเขาถือว่าเป็นเพียงผู้ชมคนธรรมดา คนดีส่วนใหญ่จึงมีความรู้สึกของความเป็นส่วนตัว จากความเป็นตัวของตัวเอง และรู้สึกสูญเสียสิริภาพ อาจกล่าวได้ว่า "กิสสูง (โด่งดัง) ก็ยังหนาว (ว่าหนาว)"

ดังนั้น การเป็นคนดังจึงจำเป็นต้องเตรียมใจให้เป็นอย่างดี เพื่อรับมือกับสภาพจิตใจของตนเอง ด้วยการ

1. รู้จักปรับตัวเพราะต้องเปลี่ยนจากสภาพคนธรรมดาที่ไม่มีใครรู้จักมาเป็นคนดังระดับสังคม สภาพชีวิตในคราวนี้ควรจะเปลี่ยนไปต้องอยู่ในจุดที่ใคร ๆ ก็พอมอง สนใจและใคร ๆ สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความเครียด ดังนั้น จึงต้องพยายามปรับตัวให้ได้ ด้วยการรู้จักเสียสละกับตัวเองกับคนรอบข้าง มิฉะนั้นความกดดัน และในขณะเดียวกันก็ต้องพยายามหาเวลาส่วนตัวเพื่อพักผ่อนและอยู่กับครอบครัวญาติมิตรที่รักใคร่สนิทสนม

2. รู้จักปรับตัวให้ยอมรับ ความจริงว่า ความโด่งดังไม่ว่าจะขึ้น มีขึ้นย่อมมีลง มีตกก็ย่อมมีดับ เมื่อถึงเวลาถึงสถานการณ์ที่ตกอยู่ด้วยความสงบและสบายใจ

นอกจากนั้น ควรยอมรับสภาพในอดีตของตนเองด้วย เพราะคนแต่ละคนย่อมมีบทบาทบางอย่างในในชีวิต ถ้าสามารถยอมรับกับมันเองได้หลาย ไม่พยายามปกปิดหรือกลบเกล็น ก็จะทำให้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ไม่ต้องกลัวการพูดจากรู้จักใคร ๆ

3. รู้จักที่จะอุปสรรค เพราะลักษณะการทำงานมักเป็นการทำ

งานคนเดียวคนเดียว ถ้าทำอะไรผิดพลาดแล้วรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ก็จะทำให้มีโอกาสมหาศาลความสำเร็จในการทำงานได้ดียิ่งขึ้น

4. มีลักษณะเป็นมิตร เพราะการทำงานต้องประสานกับคนหลายฝ่าย ซึ่งคนคนที่ทำงานใจดี ต้องรู้จักทำงานเป็นทีมและมีความอดทนสูง

5. รู้จักมองโลกในแง่ดี แม้จะถูกติตรา (LABEL) ตามบทบาทการแสดงก็ตาม เช่น นักแสดงที่ต้องเล่นบทร้าย จะถูกคนบางกลุ่มแสดงท่าทีโกรธแค้น ซึ่งจริง เพราะแยกความรู้สึกไม่ออกก็ย่อมมีกลุ่มคนโลกในแง่ดีไว้มาก ๆ พยายามลดความโกรธ คิดเสียว่าเขาก็เป็นเพื่อนที่ผิดและกลับสนับสนุนผลงานของเรา

บางครั้งต้องใช้ไหวพริบและเอาใจเขามาใส่ใจเรา ยกตัวอย่างดาราสาวผู้หนึ่งแสดงเป็นนางเอกในเรื่องนางทาส เธอออกกับแฟนละครที่ซึ่งจริงเธอในบทบุตรีว่า "อยากให้เป็นแบบเธอ" เธอให้ผู้หญิงที่รับอย่าง "บุญมี" "ลาลี" และ "อียอบ" คายอย่างหาญเพื่อก่อนจะได้สามีกับความรักอย่าง "นันท" นับเป็นวิถีทางหนึ่งที่ช่วยคลายความโกรธให้เป็นผู้ที่เป็นเพื่อนที่ดีกับแฟนละครไปเสีย ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตมีความสุขและผ่อนคลายได้ผล

ยังมีปัญหาหนึ่งคือ "ดัง" ได้มากแต่ยังมีน้อย หากเป็นกรณีคุณธรรมและจริยธรรม รู้จักช่วยเหลือสังคม และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ซึ่งผลดีเหล่านี้ย่อมถือเป็นแบบฉบับที่ดีสำหรับคนในสังคมด้วย

คนดังในวงการบันเทิง เป็นผู้มีความบันเทิงและความสุขให้กับคนในสังคม แต่พวกเขาก็เป็นเพียงปุขุชนคนธรรมดาที่อาศัยพึ่งพาเทคโนโลยีชีวิตได้ ควรที่คนในสังคมจะให้น่าใจกลับคืนมาด้วยการดูแล

ผู้สูง โฉน กิ่งเพชร ยึดมั่นกับรอยยิ้มที่คอยสร้างชื่อเสียงและมอบชัยชนะให้กับคนไทยทั้งชาติ พอถึงคราวตกอับ สังคมก็เกลียดชังและไม่นับถือเลยละ จนเขาเสียชีวิตไปเรียกว่าตายไปจากโลกและจากจิตใจของคนในสังคมทีเดียว

อย่าลืมว่านี่เป็นสิ่งที่เราจะช่วยจรรโลงชีวิตของคนเราให้อยู่รอดได้ •

รีไซเคิลช่วยคุณ ช่วยโลกได้อย่างไร

คมสัน หตะแพทย์

ปัจจุบันมีการรณรงค์ให้มีการ "รีไซเคิล" หรือการนำเอาขยะ สิ่งของใช้แล้วต่าง ๆ หมุนเวียนกลับมาผลิตใช้ใหม่กันอย่างกว้างขวาง เราอาจนึกไม่ถึงว่าการรีไซเคิลนี้ นอกจากจะช่วยลดปริมาณขยะ รักษาสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเราแล้วหากพวกเราช่วยกันคนละไม้คนละมืออย่างต่อเนื่อง การรีไซเคิลนี้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาล้างแฉะล้นใหญ่ของโลกได้อย่างที่เราคิดไม่ถึงเลยทีเดียว

ปัญหาปฏิกิริยาเรือนกระจกหรือ Greenhouse Effect

เป็นปัญหาที่โลกของเรากำลังร้อนขึ้นทุกขณะ ซึ่งสาเหตุใหญ่อันหนึ่งก็คือ การที่ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซมีเทนถูกปล่อยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศของโลก ก๊าซเหล่านี้จะลอยขึ้นปกคลุมชั้นบรรยากาศของโลกไว้เหมือนหลังคาและผนังกระจกของเรือนเพาะชำต้นไม้ (Green house) ที่แสงอาทิตย์สามารถส่องผ่านไปได้ แต่ความร้อนไม่สามารถลอดออกมาได้ และเมื่อโลกร้อนขึ้นก็ทำให้สภาวะแวดล้อมรอบตัวเราแปรปรวน

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เกิดขึ้นเมื่อถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติถูกเผาผลาญ โดย โรงงานไฟฟ้า โรงงานต่าง ๆ และรถยนต์ ก๊าซมีเทนเกิดขึ้นจากการย่อยสลายของปฏิกูลในกองขยะ และลอยขึ้นสู่อากาศ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าทุกครั้งที่เราทิ้งขยะหรือขับรถออกจากบ้าน เราก็มีส่วนทำให้โลกใบนี้ร้อนขึ้น

การรีไซเคิลช่วยประหยัดพลังงานได้มาก เช่น การรีไซเคิลกระป๋องแฉะอะลูมิเนียม ช่วยประหยัดพลังงานได้ถึงร้อยละ 95 ทำให้เชื้อเพลิงถูกเผาผลาญน้อยลง ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เกิดขึ้นน้อยลง

การรีไซเคิลช่วยลดปริมาณขยะจึงช่วยลดปริมาณก๊าซมีเทน

ต้นไม้จะดูดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ดังนั้นยิ่งเรามีการรีไซเคิลกระดาษมากขึ้นเท่าใด ต้นไม้ก็จะถูกตัดน้อยลง ต้นไม้ก็จะช่วยดูดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้มากขึ้น

ปัญหามลภาวะของน้ำ

นอกจากปัญหาการขาดแคลนน้ำแล้ว ปัญหาน้ำเน่าเสีย ทั้งในแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำเค็ม ก็กำลังเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่ง ขยะ สารพิษและของเสียจากโรงงาน สารพิษจากบ้านเรือน ฯลฯ ถูกปล่อยลงสู่แหล่งน้ำ สารพิษจากกองขยะ สารตะกั่ว สารปรอท แคดเมียม ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง ถูกชะล้างโดยน้ำฝนไปปนเปื้อนอยู่ในแหล่งน้ำใต้ดิน

การรีไซเคิลจึงรักษาให้แหล่งน้ำสะอาด และลดปริมาณการเน่าเสียของน้ำอย่างเห็นได้ชัด เช่น การรีไซเคิลกระดาษจะช่วยลดปริมาณการใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิตกระดาษ และลดปริมาณการปล่อยน้ำเสียจากกระบวนการฟอกสีลงแหล่งน้ำธรรมชาติได้มาก เป็นต้น

ปัญหาฝนกรด

ฝนกรดเกิดจากการผสมกันของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ กับความชื้นในอากาศเมื่อความชื้นกลั่นตัวเป็นฝนก็จะพาเอาก๊าซทั้งสองนี้ตกลงมากับน้ำฝนด้วย กลายเป็นฝนกรดในบางพื้นที่ที่มีความเปรี้ยวขนาดน้ำมะนาวเลยทีเดียว ฝนกรดนี้เป็นอันตรายต่อ พืช สัตว์ และมนุษย์

ก๊าซทั้งสองนี้ ถูกปล่อยออกมาจาก รถยนต์ โรงงานอุตสาหกรรม และโรงงานผลิตไฟฟ้า จากการเผาผลาญ ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ

การรีไซเคิล จะช่วยลดการใช้กระบวนการผลิตสิ่งของใหม่ ๆ ให้น้อยลง ก๊าซพิษเหล่านี้จึงเกิดขึ้นน้อยลงได้

ปัญหาป่าไม้และการพังทลายของหน้าดิน

การตัดต้นไม้ เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น กระดาษ เฟอร์นิเจอร์ ส่วนประกอบของบ้านเรือน ฯลฯ ทำให้ปริมาณป่าไม้ลดลง มีผลต่อแหล่งต้นน้ำ ลำธารที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ และยังมีผลต่อการชะล้าง

พังทะลายของหน้าดิน เพราะไม่มีต้นไม้ไว้ยึดเหนี่ยว ทำให้ความสมบูรณ์ของดินลดลง การเกษตร
ไม่ได้ผลแหล่งน้ำตื้นเขิน

การรีไซเคิลช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้น้อยลง รักษาป่าไม้ ความสมบูรณ์
ของหน้าดิน และแหล่งน้ำ เช่น การรีไซเคิลกระดาษหรือเครื่องใช้ที่ทำจากไม้ จะช่วยลด
ปริมาณการตัดต้นไม้ได้มาก เป็นต้น

เหล่านี้เป็นตัวอย่างของปัญหาสิ่งแวดล้อมใหญ่ ๆ ของโลก ที่การรีไซเคิลเพียงเล็ก ๆ
น้อย ๆ ของเราในบ้านเรือน หรือสำนักงานก็สามารถมีส่วนช่วยโลกของเราได้ไม่น้อยเลย
ทีเดียว

• สมบูรณ์ ธนกิจสุนทร •
ศูนย์สุขภาพและประชาชน สอนานสุขภาพจิต

สุขภาพจิตก็จะเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศเวลานี้ นอกเหนือจากปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งบีบบังคับให้คนต้องดิ้นรนดิ้นรน

ยังมีสภาพสังคมหลายชนิดที่เพิ่มแรงกดดันแก่คนเหมือนกัน เช่น ขาดนอนหลับ ขาดกระตือรือร้นประสาท ยาเสพติดประสาท สารเสพติดต่าง และแอลกอฮอล์

"ยามา" จัดเป็นยากระตุ้นประสาทตัวหนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปของเรามา เนื่องจากมีการใช้อย่างกว้างขวาง บางครั้งก็มีชื่อเรียกอย่างอื่น เช่น "ยาชยัน" โดยเฉพาะในช่วงที่ชื่อ "ชยันเฉพาะกิจ" ทำให้สามารถลดผลกระทบอันเลวร้ายของยาชนิดนี้ลงได้เป็นวันๆ

ถ้าคนที่มีอาการนี้ทำให้มีชื่อว่ายากขึ้น

ลักษณะของโรคนี้คือการมีอาการอย่างกว้างๆ เช่น ผู้ที่มีอาการนี้มักจะรู้สึกว่าตัวเองเป็นโรคประสาท ซึ่งสามารถควบคุมตัวเองได้โดยการใช้ยาหรือการบำบัดทางจิตเวช

คนที่มีอาการนี้มักจะรู้สึกว่าตัวเองเป็นโรคประสาท ซึ่งสามารถควบคุมตัวเองได้โดยการใช้ยาหรือการบำบัดทางจิตเวช

คนที่มีอาการนี้มักจะรู้สึกว่าตัวเองเป็นโรคประสาท ซึ่งสามารถควบคุมตัวเองได้โดยการใช้ยาหรือการบำบัดทางจิตเวช

สารพิษที่เป็นอันตรายกับสุขภาพจิต

บรรดาไซเฟอร์ที่ใช้กันนี้จะสามารถรบกวนจิตใจได้หลายครั้งไม่ว่า ความเครียดของตนเองเหมือนน้ำดื่ม ขั้วรถได้เร็วและรวดเร็ว ประสิทธิภาพของยาเพิ่มขึ้นจากฤทธิ์ยา ทำให้เกิดอุบัติเหตุตามท้องถนนได้บ่อยๆ คนที่อยู่ในห้องพิมพ์

นอกจากนี้ คนที่กินแล้วมีผลทางจิตก็มักจะเกิดเหตุสยดสยองให้เห็นบ่อยๆ เช่น คลุ้มคลั่ง ระแวง จะกระโดดตึกบ้าง หรือมีอาการช็อคหมดสติ และลูกบ้าง กว่าตำรวจจะแก้ไขเหตุการณ์ได้ก็ทำเอาใจหายใจคว่ำไปตามๆ กัน

ปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาฆ่าเชื้อสำคัญคือ มันไม่ได้ผลกับผู้เสพเองคนเดียว แต่มีผลกระทบต่อผู้อื่นที่ไม่

รู้ด้วยความมัน ก็ต้องตัวใครตัวมัน

หมกมุ่นที่จะต้องรีบจับให้ห่างจากพวกนี้ไว้ เพราะกลัวเขาจะเอารวมมาพักกายณตรา

บางคนอาจจ้องครวญโพรงอยู่ดี แต่เขาก็เอารวมมาพักกายบนท้ายของรถจนได้

คิดว่าควรจะมีการแก้ไขปัญหากฎการใช้ยาอย่างจริงจัง การรณรงค์โดยใช้สื่อต่างๆ จะทำให้ประชาชนตื่นตัว

แต่อย่างไรก็ตาม การรณรงค์ให้บรรดาไซเฟอร์เลิกใช้ยาฆ่าเชื้อทำไดยาก เพราะเป็นกรรมแก้ไขที่ปลายเหตุ

ความโคกคาม ที่อย่าอ้างหาข้ออ้างในท้องตลาดเหมือนลูกอม และไซเฟอร์ยังคงถูกบังคับให้ใช้บรรดาไซเฟอร์ด้วยความ

รู้ดีไหมเดี๋ยวนี้แล้ว ไม่ว่าจะเกินทรัพย์สินหรือชีวิต

เราคงจำเหตุการณ์เมื่อครั้งวิกฤติความและระเบิด ที่ให้ผู้เสียชีวิตและการไปมากมาย หรือผู้บาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจมากมาย ซึ่งก็ไม่ได้มีแค่ตัวคนเดียว ที่ให้ต้องสูญเสียทรัพย์สินและทรัพย์สินที่ไม่รู้ว่าจะหายไปไหน

อะไรก็ตามที่ครั้งถึงไซเฟอร์ได้ ก็มักพบว่ามีคนเห็นเขา

มันคือที่ สุดของไม่รู้อีก

ซึ่งก็คงเป็นข้อสรุปได้แล้วว่า ผู้ที่โดนเหตุทั้งหมดนั้นก็เกิดขึ้นเองๆ นั่น นอกจากเรื่องของความประมาทแล้ว ยังมีอีกส่วนในเรื่องนี้คือ

แม้เป็นกรณีศึกษา ซึ่งมีการจ้องจับตาดูอย่างใกล้ชิดมีการควบคุมการวิ่งกันให้ผ่าน ไม่เพียงแต่จะเป็นสิ่งดี แต่ยังมีอะไรที่ควรระวัง

นี่คือ เรื่องที่ควรระวัง มีทั้งที่เป็นเรื่องธรรมดา เรื่องที่ควรระวัง

ความโคกคาม ที่อย่าอ้างหาข้ออ้างในท้องตลาดเหมือนลูกอม และไซเฟอร์ยังคงถูกบังคับให้ใช้บรรดาไซเฟอร์ด้วยความ

เห็นแก่ตัวของเจ้าของกิจการ

ไปถูก เป็นของที่ยังมีใจได้โดย

ก็จริงแล้วที่ด้วยเอาโทษตามกฎหมายเอาไว้ แต่ในแง่ผู้รู้หรือผู้รู้เอง อาจจะมองว่า เช่นเดียวกับคนเสพติดอื่นๆ เช่น มึน และเอวอ้วน และจะต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่ใช่ใช้ยาเกินขนาด

แต่คนที่มีอาการนี้มักจะรู้สึกว่าตัวเองเป็นโรคประสาท ซึ่งสามารถควบคุมตัวเองได้โดยการใช้ยาหรือการบำบัดทางจิตเวช

คนที่มีอาการนี้มักจะรู้สึกว่าตัวเองเป็นโรคประสาท ซึ่งสามารถควบคุมตัวเองได้โดยการใช้ยาหรือการบำบัดทางจิตเวช

คนที่มีอาการนี้มักจะรู้สึกว่าตัวเองเป็นโรคประสาท ซึ่งสามารถควบคุมตัวเองได้โดยการใช้ยาหรือการบำบัดทางจิตเวช

อย่างไรก็ตาม ที่อย่าอ้างหาข้ออ้างในท้องตลาดเหมือนลูกอม และไซเฟอร์ยังคงถูกบังคับให้ใช้บรรดาไซเฟอร์ด้วยความ

“ไซเฟอร์พลังมัน” นั่นแหละ •

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
- แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. แบบทดสอบนี้ทั้งหมด 40 ข้อ ให้เวลาในการทำ 40 นาที
2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบสี่ตัวเลือก มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดตัวเลือกเดียวในหนึ่งคำถาม เมื่อนักเรียนเลือกคำตอบแล้วให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องสี่เหลี่ยมในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อนี้ เช่น นักเรียนเลือกตัวเลือก ก

ตัวอย่าง

ก	ข	ค	ง
X			

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบในแต่ละข้อให้ทำเครื่องหมาย = ทับคำตอบเดิมแล้วเลือกตัวเลือกอื่น เช่น ถ้านักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบจากตัวเลือก ก เป็นตัวเลือก ค

ตัวอย่าง

ก	ข	ค	ง
X		X	

3. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบฉบับนี้
4. เมื่อทำข้อสอบเสร็จแล้วให้ส่งข้อสอบคืนกรรมการคุมสอบด้วย

1. "น้ำเป็นทรัพยากรที่ต้องใช้อย่างประหยัด ในการเพาะปลูกน้ำเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง และเนื่อง
จากความแห้งแล้งตามธรรมชาติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอ เราจึงมีวิธีการสงวนรักษาน้ำไว้
ในดินให้มากที่สุด"
ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด
ก. ชี้แจง
ข. ท้วงติง
ค. แนะนำ
ง. ชักชวน
2. "เขาเถียงกันไปอย่างนั้นๆ" ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายสอดคล้องกับข้อใด
ก. หัวชนฝา
ข. ก้านทุบดิน
ค. ช้าง ๆ คู ๆ
ง. หน้าดำหน้าแดง
3. "ชีวิตใครที่ไร้เพื่อน เพื่อนคบแล้วจรจาก คนเห็นหน้า คนรอบข้างเมื่อเรา ลองตรวจตรา
ตนเองสักรอบ บกพร่องตรงไหนแล้วแก้ไข"
ควรตั้งชื่อข้อความนี้ว่าอย่างไร
ก. ชีวิตน่าเบื่อเมื่อไร้คนไยดี
ข. เศร้าจิตเมื่อชีวิตขาดเพื่อน
ค. คนไร้เพื่อนเหมือนคนไร้ค่า
ง. สำนวณตนเมื่อไร้คนข้างเคียง

4. "ในเมืองไทยยังไม่มีกฎหมายการใช้น้ำ เพียงแต่กฎหมายการสร้างอาคารบ้านเรือนคร่อมแม่น้ำและการลู่ลำแม่น้ำลากล่องยังแก้กันไม่ได้ คนไทยควรจะเห็นความจำเป็นของน้ำแล้วใช้น้ำอย่างประหยัด เช่น ไม่เปิดทิ้ง ตรวจตราท่อน้ำที่แตกซึมรับซ่อมแซม การใช้น้ำในกิจการบ้านเรือนควรให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่"

ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. คนไทยยังไม่มีกฎหมายการใช้น้ำ
- ข. คนไทยควรเห็นความสำคัญของน้ำ
- ค. การแก้ปัญหาการใช้น้ำกระทำไดยาก
- ง. คนไทยมักไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง

5. "เมื่อลัมจะขอลูก

เมื่อเจอทุกข์ไม่หวั่นไหว

อุปสรรคสักเท่าใด

แม้มากมายขอฝ่าฟัน"

คำประพันธ์นี้กล่าวในลักษณะใดมากที่สุด

- ก. ตั้งปณิธาน
- ข. สร้างกำลังใจ
- ค. เชิดชูอุดมการณ์
- ง. ปลอบใจตนเอง

6. "จะอุทิศชีวิตทั้งหมดนี้ เพื่อสร้างชาติไม่เคยหวั่น

จะเร่งสร้างทั้งคืนและวัน เพื่อชีวิตสิ้นสิ้นนี้มีราคา"

คำประพันธ์นี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การทำชีวิตให้มีคุณค่า
- ข. การอุทิศชีวิตเพื่อสังคม
- ค. การเห็นคุณค่าของเวลา
- ง. การเห็นคุณค่าของชีวิต

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 7 - 8

"คนขยันทำงานดีตรงไหน อันนี้คิดง่าย ๆ ทำก็ตายไม่ทำก็ตาย ไหน ๆ ก็ต้องตายอยู่แล้ว ทำงานก็ดีกว่าไม่ทำงานแน่ เช่น ได้พึ่งตนเอง และอาจมีผลงานให้คนอื่นพึ่งด้วย ยิ่งทำยิ่งชานาญ เป็นกำไรของชีวิตติดตัวกันตาเห็น"

7. ข้อความนี้เน้นความสำคัญของเรื่องใด

- ก. ความหวัง
- ข. ความชานาญ
- ค. ความอดสาหัส
- ง. ความเสียสละ

8. ข้อใดไม่ใช่ ข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้

- ก. ทำก็ตายไม่ทำก็ตาย
- ข. ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ค. รู้ไว้ใช่ว่าใส่บาแบกหาม
- ง. ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 9 - 10

"การยึดมั่นในอุดมการณ์หรือความเชื่อเป็นสิ่งที่ดี แต่บางครั้งคนเราก็ต้องยอมหัวลง เหมือนกับคนอัถุนไผ่ที่รู้จักลู่ตามลม เพื่อไม่ให้หักโค่นล้มตายเหมือนกับต้นไม้ใหญ่ ชีวิตคนเราเป็นสิ่งที่ผสมผสานไม้อาจจะแข็งขึ้นหรือโอนอ่อนอยู่ตลอดเวลา ชีวิตเป็นศิลปะที่ไม่มีอะไรเป็นกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว ถ้าเรามีชีวิตบนพื้นฐานของศีลธรรม ความถูกต้องและการยอมรับความจริงของชีวิต เราจะรู้ว่าการแข็งขึ้นและการโอนอ่อนเป็นความถูกต้องที่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน"

9. "ต้นอ่อนต้นไผ่ที่รู้จักคู่ตามลม" มีความหมายใกล้เคียงกับข้อใด
- ผ่องพันก่ผ่องเบา
 - นายว่าขี้ข้าพลอย
 - โอรสอ่อนผ่องตาม
 - หอยลอยตามคราด
10. การยึดมั่นสิ่งใดต่อไปนี้จะทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองมากที่สุด
- ยึดมั่นในศีลธรรม
 - ยึดมั่นในอุดมการณ์
 - ยึดมั่นในสถานการณ์
 - ยึดมั่นในความถูกต้อง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 11 - 12

"ชีวิตที่เกิดมานี้ก็เป็นทุกข์อยู่แล้ว และยังมีผู้อื่นนอกตัวเรามาทำความทุกข์ให้อีกเล่า ถ้าเราไม่ได้เป็นตัวของเราเสียเลย คุณก็ไม่มีความหมายอะไรเลยในการเกิดมา"

11. ข้อความนี้มุ่งหมายประการใดเป็นสำคัญ
- ติเตียน
 - ท้วงติง
 - ตักเตือน
 - เตือนสติ
12. ข้อความนี้เน้นเรื่องอะไรมากที่สุด
- ให้รู้จักแยกแยะปัญหา
 - ให้รักตัวเองมากกว่าคนอื่น
 - ให้มีความเป็นตัวของตัวเอง
 - ให้แก้ปัญหาของตัวเองให้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 13 - 14

"ดอกไม้ตูมบานสยายกลิ่น เทียวแห้งและร่วงโรยหล่นตายสิ้นไป เช่นเดียวกับมนุษย์เรา เหมือนกันจะผิดกันก็แต่ว่า ดอกไม้จะหอมได้ก็แค่เป็นเพียงบางชนิดที่ธรรมชาติบัญญัติไว้ให้หอม ส่วนมนุษย์นั้นอาจจะหอมได้ทุกคน แต่มนุษย์นั้นจะพาความหอมมาสู่ตนได้โดยผลการกระทำของตนเอง"

13. ข้อความนี้มีเจตนาให้ตระหนักว่าอย่างไร
 - ก. คุณความดีหอมยิ่งกว่าดอกไม้
 - ข. ความดีนั้นเป็นสิ่งที่ควรกระทำ
 - ค. มนุษย์สามารถกำหนดตนเองได้
 - ง. มนุษย์และดอกไม้ต่างก็มีกลิ่นสุดที่ไม่ต่างกัน
14. ข้อความนี้สอดคล้องกับคำกล่าวใด
 - ก. คนย่อมเป็นที่รัก
 - ข. คนเลเป็นที่พึงแห่งตน
 - ค. ชนชนนั้นแหละเป็นดี
 - ง. จงเตือนตนด้วยตนเอง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 15 - 16

"หนังสือบางเล่มสมควรแก่การชิม เล่มอื่น ๆ อาจกลืนได้เลย และอีกสองสามเล่มสมควรแก่การเคี้ยวและย่อย"

15. ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงสิ่งใด
 - ก. คุณค่าของหนังสือ
 - ข. ลักษณะของหนังสือ
 - ค. ประเภทของหนังสือ
 - ง. วิธีการเลือกอ่านหนังสือ

16. ผู้เขียนกล่าวในลักษณะใด

- ก. ตีติง
- ข. แนะนำ
- ค. เชิญชวน
- ง. ให้อภัย

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 17 - 18

"บุหรี ความจริงเลิกไม่ยาก เพราะจริง ๆ แล้วเหนื่อยมาก สู้ต่อไปก็ไม่ได้ทำอะไร มีแต่เผาเงินไปแต่ละวัน เสียทั้งเศรษฐกิจและสุขภาพ"

17. ผู้เขียนข้อความนี้ต้องการกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. โทษของบุหรี
- ข. วิธีเลิกสูบบุหรี
- ค. สรรพคุณของบุหรี
- ง. ลักษณะเฉพาะของบุหรี

18. จากข้อความนี้ผลที่เกิดขึ้นที่สุดคือข้อใด

- ก. มีกลิ่นเหม็นรบกวน
- ข. สิ้นเปลืองเงินทอง
- ค. สุขภาพของผู้สูบบุหรีทรุดโทรม
- ง. ทำลายสุขภาพของคนข้างเคียง

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 19 - 21

"ประชาธิปไตยเป็นคำที่ฟังรางเลือนอยู่สักหน่อย ตราบใดที่เธอคิดถึงมันในรูปของการปกครองสำหรับบุคคลทั่ว ๆ ไป แต่จะกลายเป็นเด่นชัดและศักดิ์สิทธิ์ขึ้นมาทันที เมื่อได้สำนึกว่าประชาธิปไตยคือเธอ รัฐบาลที่ซื้อตรงจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าปราศจากพลเมืองที่ซื้อตรง เพราะรัฐบาลประชาธิปไตยจะทำอะไรลงไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร และเธอกับเพื่อนบ้านของเธอเป็นผู้เลือกผู้แทนราษฎร ฉะนั้น ถ้าเธอต้องการจะคุ้มครองชีวิตจิตใจของประชาธิปไตยไว้ให้มั่นคง จงคุ้มครองชีวิตของเธอเองเถิด"

19. ข้อใดคือจุดประสงค์ของการเขียนเรื่องนี้

- ก. เพื่อบอกหน้าที่ของผู้แทนราษฎร
- ข. เพื่อให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตย
- ค. เพื่อบอกวิธีการสรรหาผู้แทนราษฎร
- ง. เพื่อเปรียบเทียบตัวเรากับประชาธิปไตย

20. ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. ดำเนินชีวิตให้ราบรื่น
- ข. ทำจิตใจให้สงบเยือกเย็น
- ค. รักษาชีวิตจิตใจให้ยืนนาน
- ง. ควบคุมใจไม่ให้เห็นผิดเป็นชอบ

21. ข้อความนี้เน้นเรื่องใด

- ก. สิทธิส่วนบุคคล
- ข. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ค. ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
- ง. อำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐบาล

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 22 - 23

"สิ่งที่ดี ๆ ในชีวิตเป็นสิ่งที่เราต้องฝึกใจทำ การตั้งใจเรียนให้ได้คะแนนดี ๆ การพยายามทำดีกับผู้อื่นและการไม่ลู่แกไถ่ขลวนเป็นสิ่งที่ดี ๆ ที่ทำได้ยาก ถ้าเราไม่พยายามก็อาจจะไม่ใช่เรื่องเสียหายร้ายแรง แต่ถ้าเราจะพยายามให้เต็มที่ ผลที่ดีก็ย่อมจะเกิดกับตัวเราเองและเป็นความดีที่เป็นสิริมงคลแก่ชีวิตไปจนตาย"

22. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายใดเป็นสำคัญ

- ก. เพื่อเล่าเรื่อง
- ข. เพื่อแนะนำสั่งสอน
- ค. เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง
- ง. เพื่อแสดงความคิดเห็น

23. ข้อความนี้เน้นความสำคัญของเรื่องใด

- ก. ความเข้าใจชีวิต
- ข. ความดีที่เป็นมงคลต่อชีวิต
- ค. ความพยายามที่ทำความดี
- ง. ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 24 - 26

"การที่จะเรียนวิชาใดด้วยวิธีใดนั้นไม่สำคัญ ข้อสำคัญขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนต่างหาก เปรียบเหมือนเตงกวางจะคงด้วยน้ำฝนก็ได้ คงด้วยน้ำกระเทียมก็ได้ เมื่อคงแล้วก็อร่อยทั้งสองอย่าง ข้อสำคัญคือเตงกวางที่จะเอลงคงต้องเป็นเตงกวางที่ยังไม่เนา บุคคลที่สืบเสาะว่าเรียนวิชาใดเหมือนเตงกวางคง ถ้าไม่สยใจเชื่อมั่นเนาเสียแล้ว ถึงจะว่าเรียนด้วยวิธีใดมันก็ไม่เป็นเรื่อง
ง๊ง๊ง
ง๊งง"

24. ข้อความนี้เน้นเรื่องใดมากที่สุด
- ก. ความพร้อม
 - ข. ความเสียสละ
 - ค. ความเฉลียวฉลาด
 - ง. ความขยันหมั่นเพียร
25. ควรตั้งชื่อข้อความนี้ว่าอย่างไร
- ก. สำคัญที่คน
 - ข. สำคัญที่ความรู้
 - ค. สำคัญที่วิธีการ
 - ง. สำคัญที่ผู้ถ่ายทอด
26. ข้อความนี้มีความหมายใกล้เคียงกับข้อใดมากที่สุด
- ก. ปัญหาประจักษ์แจ้งอาวูธ
 - ข. ทนทานแหลมไม่มีใครเสียม
 - ค. มีวิชาเหมือนมัทรีพ้อยอยู่ยับแสน
 - ง. ทนทางพิสูจน์ม้า กาลเวลาพิสูจน์คน

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 27 - 28

"อากาศเสียจากรถยนต์และจากโรงงานกำลังคุกคามแหล่งน้ำสะอาดของโลก ถ้าพืชเมื่อลอยขึ้นสูงจะผสมกับหยดน้ำในอากาศกลายเป็นกรด ปะปนกับน้ำฝนตกลงสู่โลกเรียกว่า ฝนกรด ยังมีผลทำให้สัตว์น้ำในแม่น้ำลำคลองและสัตว์ป่าต่าง ๆ ต้องล้มตาย ทางแก้วิธีหนึ่งทำได้ด้วยการใช้เครื่องบินพ่นปูนขาวซึ่งมีฤทธิ์เป็นด่างเพื่อลดความเป็นกรดในน้ำลง แต่ก็ไม่อาจแก้ปัญหาได้ทั้งหมด ทางที่ดีที่สำนักวิทยาศาสตร์แนะนำก็คือ ลดภาวะอากาศเป็นพิษลง"

27. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด
- ก. ชัดแจ้ง
 - ข. แฉะฉ่ำ
 - ค. ชักชวน
 - ง. เสนอความรู้
28. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเพื่ออะไร
- ก. เพื่อชี้ให้เห็นภัยที่จะมาสู่มนุษย์
 - ข. เพื่อชี้ให้เห็นถึงวิธีการแก้ปัญหาที่ยังไม่ได้ผล
 - ค. เพื่ออธิบายความหมายของคำว่า "ฝนกรด"
 - ง. เพื่อให้ตระหนักถึงการช่วยลดสภาวะอากาศเป็นพิษ

คำชี้แจง ให้ใช้คำประพันธ์นี้ตอบคำถามข้อ 29 - 32

"ไม่มีผลงานไม่มีความผิด

ไม่ต้องทำงานและไม่ต้องรับผิดชอบ

และไม่ต้องรับผิดชอบ

ใครจะอยู่อย่างไร ใครจะกินอะไร

ใครจะขี่ไถงใคร

หรือใครจะเอาเปรียบใคร

ใครจะรวยล้าฟ้า

หรือใครจะจนตืดดิน

ไม่รู้ไม่เห็นไม่ยิน

ไม่ทำอะไรดีกว่า สบายกว่า

สบายกว่ากันเยอะเลย

อยู่เฉย ๆ ดีกว่า"

29. ข้อความนี้เขียนมีเจตนาอย่างไร
- แนะนำ
 - ยกย่อง
 - เสียดสี
 - ประชดประชัน
30. การประพาดิตนของคนในข้อความนี้มีความหมายตรงกับข้อใด
- ใจเป็นพระ
 - ทองไม่รู้ร้อน
 - พอกินดีกว่าพอกิน
 - เอาหูไปนาเอาตาไปไร่
31. ถ้าบุคคลประพาดิตตามคำประพันธ์นี้ ต่อไปจะเป็นอย่างไร
- ไม่ทุกข์ใจเพราะปลงได้
 - ช่วยตนเองไม่ได้เพราะไม่ทำงาน
 - อยู่อย่างสบายเพราะไม่มีใครรบกวน
 - ไม่เดือนร้อนเพราะไม่เบียดเบียนใคร
32. นักเรียนเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามคำประพันธ์นี้หรือไม่เพราะอะไร
- เห็นด้วย เพราะคนที่ไม่ก้าวก่ายกันย่อมไม่มีปัญหา
 - เห็นด้วย เพราะการไม่รู้เรื่องของคนอื่นย่อมทำให้จิตใจสบาย
 - ไม่เห็นด้วย เพราะคำของคนอยู่ที่ผลของงาน
 - ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการกระทำที่เอาตัวรอดคนเดียว

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 33 - 34

"ทางประพันธ์หาใช่ทางอันราบรื่นแท้ที่จะนำไปสู่มรรตย์ไม่ แต่เป็นทางราบรื่นแท้ที่จะนำไปสู่มฤตยิ และทั้งอาจเป็นทางไปสู่มรณางถึงแก่พลกโลกได้"

33. ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายสอดคล้องกับสำนวนใด

- ก. ชื่นกบนปลายไม้
- ข. ชีไพรงให้กระรอก
- ค. ชี้นตาย ชีปลายเป็น
- ง. ชื่นกเป็นชนก ชีไม่เป็นไม้

34. "พลิกโลกได้" มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. ทำงานใหญ่ได้
- ข. กำหนดสิ่งที่ต้องการได้
- ค. มีความสามารถพิเศษเฉพาะตน
- ง. เปลี่ยนแปลงความคิดของคนอื่นได้

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 35 - 37

"ในสภาพปัจจุบันเราต้องไม่เห็นแก่ตัวในโลกที่เห็นแก่ตัว เราต้องทำตัวเหมือนดอกบัว
เกิดจากตมที่ขุ่นเหินพินน้ำที่คุบรึสุทธ์สะอาด ดำรงชีวิตอยู่โดยอย่ายอมทำตัวสกปรกด้วยและ
ไม่ควรจะคิดไปแก้ไขใครแก่ตัวเองให้คงอยู่อย่างนั้นได้ ภัยอันตรายจะไม่เกิดกับตัวท่านเองและไม่
เกิดกับบ้านเมือง"

35. ผู้เขียนกล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. การแก้ปัญหาสังคม
- ข. การปฏิบัติตัวในสังคม
- ค. การแก้ไขสถานการณ์
- ง. การเปลี่ยนแปลงสังคม

36. "ทำตัวเหมือนดอกบัวเกิดจากตม" มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. การทำตัวให้ดี
- ข. การทำตัวให้เด่น
- ค. การทำตัวให้สะอาด
- ง. การทำตัวให้สวยงาม

37. ข้อใดเป็นข้อคิดที่ได้จากข้อความนี้

- ก. น้ำดีไล่น้ำเสีย
- ข. ชั่วเจ็ดทีดีเจ็ดหน
- ค. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- ง. รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา

คำชี้แจง ให้ใช้ข้อความนี้ตอบคำถามข้อ 38 - 40

"เธอจำไว้ ชีวิตไม่ใช่เวทีของนักเต้นรำ แต่หากเป็นเวทีของนักต่อสู้ ซึ่งเป็นธรรมดาเมื่อทุกคนได้ย่างขึ้นมายู่เวทีนี้แล้ว ก็จะต้องได้รับบาดเจ็บไม่มากนักโดยทั่วกัน เพราะฉะนั้นขออย่าได้หลั่งน้ำตาให้แก่บาดแผลของฉันท์เลย"

38. จากข้อความนี้แสดงว่าผู้พูดเป็นคนเช่นไร

- ก. เข้าใจในชีวิต
- ข. มองโลกในแง่ร้าย
- ค. ไม่ชอบสมาคมกับผู้อื่น
- ง. ชอบประชันชีวิตของตนเอง

39. จากข้อความนี้ผู้พูดน่าจะอยู่ในสภาวะใด

- ก. เหนื่อยหน่ายใจ
- ข. น้อยใจในโชคชะตา
- ค. รู้เท่าทันกับสิ่งที่เกิดขึ้น
- ง. พยายามต่อต้านความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง

40. ผู้ที่ได้รับความทุกข์ เมื่อได้อ่านข้อความนี้จะเป็นอย่างไร
- ก. สิ้นหวังท้อแท้ใจ
 - ข. จิตใจอ่อนโยนขึ้น
 - ค. มีจิตใจที่เข้มแข็งขึ้น
 - ง. เห็นอกเห็นใจคนอื่นมากขึ้น

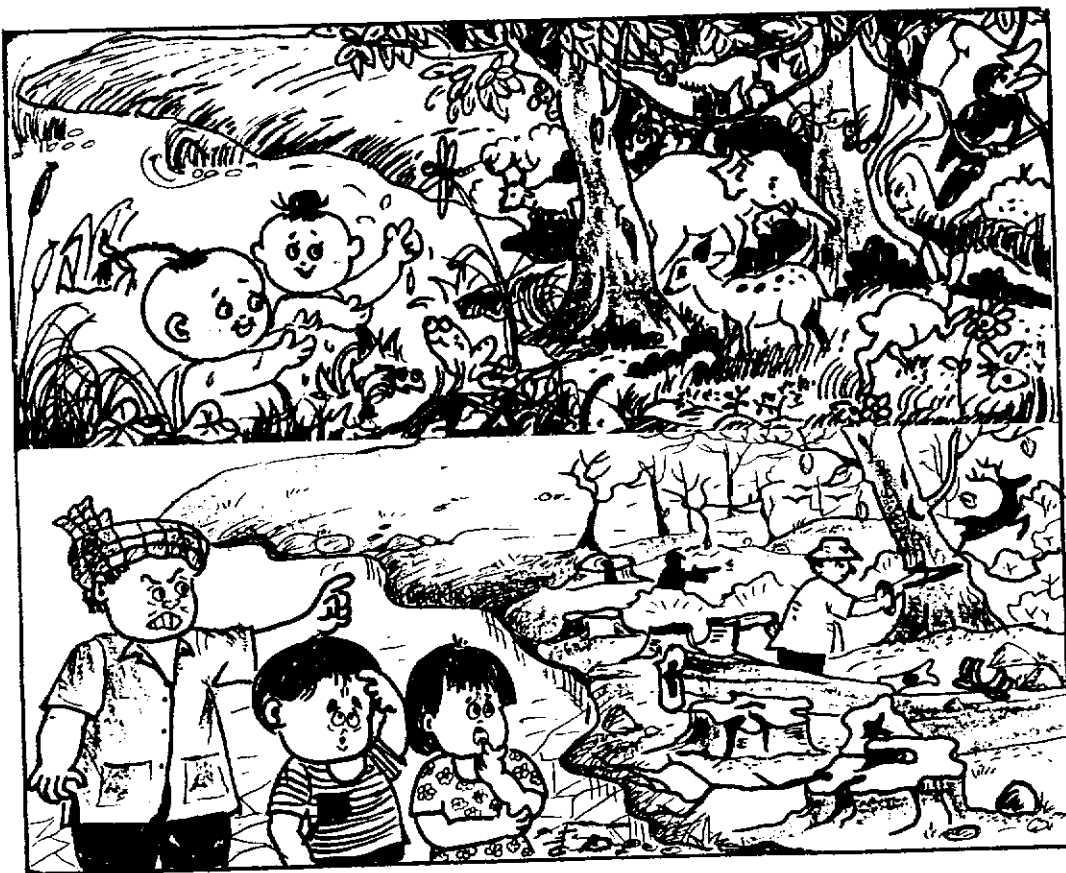
แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนแสดงความคิดเห็น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เวลา 50 นาที

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

1. จงพิจารณาภาพที่กำหนดให้ แล้วเขียนถึงภาพดังกล่าวโดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และตั้งชื่อให้เหมาะสม กำหนดให้ความยาวของเรื่องโดยประมาณ 25 บรรทัด
2. เกณฑ์ในการให้คะแนน จะพิจารณาจากความรู้ในเนื้อเรื่อง (5 คะแนน) ความคิด (5 คะแนน) การขยายความ (3 คะแนน) รวมทั้งการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา (4 คะแนน) การลำดับความ (2 คะแนน) และความมีเอกภาพ (1 คะแนน)

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะกระทำกิจกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ดังนั้น คำตอบจึงไม่มีข้อถูกหรือข้อผิด เพราะความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง

2. ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้โดยละเอียด แล้วพิจารณาว่า นักเรียนมีความสนใจจะกระทำหรือได้กระทำกิจกรรมนั้น ๆ มากน้อยระดับใดตามความเป็นจริง และเขียนเครื่องหมาย / หลังข้อความในช่องที่นักเรียนเลือกเพียงเครื่องหมายเดียวเท่านั้น ให้ครบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรม				
		เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย
0.	ซักถามปัญหาต่าง ๆ ที่ไม่เข้าใจในคาบเรียนวิชาภาษาไทย		/			
00.	เมื่อมีการบ้านวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้ามักรีบทำให้เสร็จโดยเร็ว				/	

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรม				
		เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อย ครั้ง	ไม่ เคย
1.	ข้าพเจ้าติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยของครูตลอดทั้งคาบเรียน					
2.	เมื่อข้าพเจ้าไม่ได้ทำกิจกรรมในวิชาภาษาไทยที่ครู มอบหมายก็จะหาเหตุผลต่าง ๆ มาชี้แจง					
3.	ขณะเรียนวิชาภาษาไทยถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าจะ พูดคุยเล่นกับเพื่อน					
4.	ข้าพเจ้าตรวจทานงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำใน วิชาภาษาไทยให้ครบถ้วน ถูกต้องก่อนส่งครู					
5.	ขณะที่มีการอธิบายสรุปบทเรียนในวิชาภาษาไทย แต่ละคาบ ข้าพเจ้ามักจะ ไม่สนใจฟัง					
6.	ข้าพเจ้าค้นคว้าหาคำตอบ เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับ วิชาภาษาไทย					
7.	ในขณะที่เรียนวิชาภาษาไทย เมื่อครูแจกใบงาน ใบความรู้ ข้าพเจ้าจะรีบนำมาอ่านเพื่อทำความเข้าใจทันที					
8.	ข้าพเจ้านำวิธีอ่านที่ครูสอน ไปฝึกอ่านงานเขียน ประเภทต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน					
9.	ขณะที่เพื่อนรายงานอยู่หน้าชั้นเรียน ข้าพเจ้าจะหา กิจกรรมอื่น ๆ ชื่นมามากกว่าการฟังเพื่อน รายงาน					
10.	ข้าพเจ้ามักจะละเลยการทำงานในวิชาภาษาไทยที่ ครูมอบหมายให้ศึกษานอกเวลาเรียน					

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรม				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคย
11.	หลังจากทาบแบบฝึกหัดเสร็จสิ้นลง ข้าพเจ้ามักจะ ชวนขวาคำตอบโดยเร็ว					
12.	ข้าพเจ้าสนทนากับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียนวิชา ภาษาไทยในเรื่องต่าง ๆ					
13.	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสนใจว่าครูจะให้ทำกิจกรรมอะไร ในคาบเรียนวิชาภาษาไทย					
14.	ข้าพเจ้ามักจะเลยการแก้ไขงานในวิชาภาษาไทย					
15.	เมื่อมีอุปสรรคในการทำงานในวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้าจะหยุดทำงานนั้น ๆ					
16.	ข้าพเจ้าวางแผนที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชา ภาษาไทยให้ได้ผลดี					
17.	เมื่อครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานในวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้าจะรับนำมาแก้ไขจนกว่าจะถูกต้อง					
18.	ขณะเรียนวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้าจะหากิจกรรม ต่าง ๆ ที่พอใจมาทำมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนการสอนของครู					
19.	เมื่อครูถามคำถามในวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้ามัก หลีกเลี่ยงการตอบโดยพยายามไม่สบตาครู					
20.	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหา วิชาภาษาไทยที่เรียนในห้องเรียนแล้ว					

ภาคผนวก ค

- คุณภาพของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
- คุณภาพของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย
- คะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- คะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- คะแนนความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

คุณภาพของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเป็นรายข้อ

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 40 ข้อ

ข้อ	Ph	PL	P	r	ข้อที่	Ph	PL	P	r
1	0.48	0.22	0.35	0.29	21	0.41	0.22	0.31	0.22
2	0.56	0.33	0.44	0.24	22	0.63	0.37	0.50	0.26
3	0.48	0.22	0.35	0.29	23	0.63	0.33	0.48	0.30
4	0.63	0.26	0.44	0.38	24	0.74	0.41	0.58	0.34
5	0.48	0.11	0.28	0.44	25	0.67	0.11	0.37	0.59
6	0.63	0.41	0.52	0.22	26	0.67	0.33	0.51	0.35
7	0.74	0.26	0.50	0.48	27	0.48	0.26	0.37	0.24
8	0.60	0.30	0.42	0.34	28	0.63	0.33	0.48	0.30
9	0.78	0.44	0.62	0.36	29	0.52	0.15	0.52	0.71
10	0.70	0.15	0.41	0.56	30	0.85	0.37	0.60	0.46
11	0.77	0.37	0.58	0.42	31	0.74	0.22	0.48	0.52
12	0.66	0.26	0.46	0.43	32	0.48	0.22	0.35	0.29
13	0.67	0.11	0.37	0.59	33	0.37	0.11	0.23	0.35
14	0.19	0.22	0.20	0.40	34	0.70	0.26	0.48	0.44
15	0.56	0.26	0.41	0.31	35	0.59	0.19	0.38	0.42
16	0.56	0.33	0.44	0.24	36	0.52	0.19	0.35	0.36
17	0.81	0.33	0.58	0.49	37	0.52	0.22	0.36	0.32
18	0.59	0.37	0.48	0.23	38	0.59	0.22	0.40	0.39
19	0.67	0.37	0.52	0.30	39	0.33	0.15	0.24	0.24
20	0.59	0.19	0.38	0.42	40	0.63	0.22	0.42	0.42

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเท่ากับ 0.73

คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง

ตาราง 7 แสดงค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของแบบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง

คนที่	X	Y	X ²	Y ²	XY	คนที่	X	Y	X ²	Y ²	XY
1	15	16	225	256	240	17	10	11	100	121	110
2	12	13	144	169	156	18	13	13	169	169	169
3	10	12	100	144	120	19	12	13	144	169	156
4	8	11	64	121	88	20	14	15	196	225	210
5	11	12	121	144	132	21	13	14	169	196	182
6	16	15	256	225	240	22	16	16	256	256	256
7	15	15	225	225	225	23	15	16	225	256	240
8	11	12	121	144	132	24	13	12	169	144	156
9	13	13	169	169	169	25	13	14	169	196	182
10	10	11	100	121	110	26	16	16	256	256	256
11	14	14	196	196	196	27	15	15	225	225	225
12	12	13	144	169	156	28	14	15	196	225	210
13	12	12	144	144	144	29	14	14	196	196	196
14	9	9	81	81	81	30	12	12	144	144	144
15	14	14	196	196	196	31	16	16	256	256	256
16	10	12	100	144	120	32	15	14	225	196	210
							413	430	5481	5878	5663

ความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงของผู้ตรวจ 2 คน เท่ากับ 0.92

คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง

ตาราง 8 แสดงความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง

คนที่	X	Y	X ²	Y ²	XY
1	15.50	14.50	240.25	210.25	224.75
2	12.50	12.00	156.25	144.00	150.00
3	11.00	9.50	121.00	90.25	104.50
4	9.50	6.00	90.25	36.00	57.00
5	11.50	12.50	132.25	156.25	143.75
6	15.50	16.50	240.25	272.25	255.75
7	15.00	16.00	225.00	256.00	240.00
8	11.50	5.50	132.25	30.25	63.25
9	13.00	14.00	169.00	196.00	182.00
10	10.50	8.50	110.25	72.25	89.25
11	14.00	13.00	196.00	169.00	182.00
12	12.50	11.00	156.25	121.00	137.50
13	12.00	14.50	144.00	210.25	174.00
14	9.00	5.50	81.00	30.25	49.50
15	14.00	15.50	196.00	240.25	217.00
16	11.00	11.00	121.00	121.00	121.00
17	10.50	5.50	110.25	30.25	57.75
18	13.00	16.00	169.00	256.00	208.00
19	12.50	11.50	156.25	132.25	143.75
20	14.50	15.50	210.25	240.25	224.75
21	13.50	14.00	182.25	196.00	189.00

ตาราง 8 (ต่อ)

คนที่	X	Y	X ²	Y ²	XY
22	16.00	17.00	256.00	289.00	272.00
23	15.50	15.50	240.25	240.25	240.25
24	12.50	14.00	156.25	196.00	175.00
25	13.50	10.50	182.25	110.25	141.75
26	16.00	15.00	256.00	225.00	240.00
27	15.00	14.50	225.00	210.25	217.50
28	14.50	13.50	210.25	182.25	195.75
29	14.00	14.00	196.00	196.00	196.00
30	12.00	13.50	144.00	182.25	162.00
31	16.00	16.00	256.00	256.00	256.00
32	14.50	15.50	210.25	240.25	224.75
	421.50	407.00	5671.25	5515.50	5535.50

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงเท่ากับ 0.87

คุณภาพของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	3.76	0.77	2.48	0.86	4.92
2	4.48	0.59	2.88	1.11	6.15
3	3.92	0.49	2.12	1.86	5.81
4	3.88	0.86	2.76	1.11	4.00
5	4.52	0.76	3.64	0.99	3.38
6	3.76	1.02	1.96	0.71	6.92
7	4.16	0.39	2.76	1.19	5.60
8	3.68	0.81	2.24	1.19	5.14
9	4.72	0.46	3.56	1.01	4.83
10	4.84	0.14	3.52	1.09	6.00
11	3.92	0.66	2.32	1.31	5.71
12	3.08	0.83	2.24	0.94	3.11
13	4.16	1.64	3.08	0.99	3.38
14	4.48	0.68	2.64	0.91	7.36
15	4.32	0.48	3.20	1.50	4.00
16	3.96	0.62	2.36	0.82	6.67
17	4.12	0.53	3.28	1.63	2.90
18	4.52	0.34	3.24	1.27	5.12
19	3.92	1.33	2.72	1.54	3.53
20	3.00	0.58	1.84	0.56	5.52

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ของแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเท่ากับ 0.84

ตาราง 10 แสดงคะแนนความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง			เลขที่	กลุ่มควบคุม		
	Pretest	Posttest	D		Pretest	Posttest	D
1	12	15	3	1	20	22	2
2	17	22	5	2	20	18	-2
3	16	20	4	3	17	20	3
4	16	27	11	4	19	20	1
5	21	23	2	5	16	19	3
6	19	28	9	6	21	27	6
7	23	26	3	7	19	24	5
8	16	19	3	8	18	16	-2
9	24	32	8	9	17	21	4
10	19	22	3	10	26	32	6
11	15	23	8	11	17	17	0
12	11	15	4	12	19	20	1
13	19	23	4	13	11	17	6
14	16	25	9	14	12	19	7
15	16	19	3	15	17	18	1
16	19	24	5	16	13	22	9
17	19	23	4	17	15	17	2
18	14	18	4	18	23	27	4
19	22	24	2	19	17	23	6
20	20	28	8	20	18	22	4
21	14	14	0	21	20	24	4

ตาราง 10 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง			เลขที่	กลุ่มควบคุม		
	Pretest	Posttest	D		Pretest	Posttest	D
22	17	20	3	22	17	21	4
23	17	19	2	23	16	20	4
24	24	31	7	24	20	22	2
25	20	23	3	25	18	22	4
26	28	35	7	26	20	17	-3
27	24	28	4	27	20	22	2
28	19	26	7	28	25	28	3
29	29	34	5	29	27	33	6
30	23	29	6	30	15	15	0
31	19	25	6	31	22	24	2
32	26	35	9	32	14	18	4
33	16	21	5	33	17	22	5
34	22	31	9	34	30	34	4
35	27	33	6	35	21	27	6
36	21	28	7	36	15	19	4
37	21	23	2	37	22	27	5
38	21	29	8	38	21	22	1
$\bar{X}$	19.53	24.74	5.21	$\bar{X}$	18.82	22.05	3.24
ΣX	742.00	940.00	198.00	ΣX	715.00	838.00	123.00

ตาราง 11 แสดงคะแนนความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง			เลขที่	กลุ่มควบคุม		
	Pretest	Posttest	D		Pretest	Posttest	D
1	11.5	12.5	1.0	1	11.0	13.5	2.5
2	6.0	13.5	7.5	2	7.5	9.5	2.0
3	8.5	14.5	6.0	3	9.0	10.0	1.0
4	7.5	14.5	7.0	4	8.5	10.0	1.5
5	5.5	13.5	8.0	5	9.0	13.5	4.5
6	12.0	18.0	6.0	6	10.5	13.5	3.0
7	10.0	14.0	4.0	7	8.5	8.5	0.0
8	13.5	11.0	-2.5	8	9.5	10.0	0.5
9	15.0	18.0	3.0	9	8.5	13.5	5.0
10	14.0	15.0	1.0	10	11.5	12.5	1.0
11	12.0	18.0	6.0	11	10.5	15.0	4.5
12	3.5	8.0	4.5	12	11.0	13.0	2.0
13	12.0	16.0	4.0	13	10.5	11.5	1.0
14	10.0	18.0	8.0	14	9.0	14.0	5.0
15	13.0	15.5	2.5	15	13.0	17.5	4.5
16	11.0	16.0	5.0	16	8.0	10.0	2.0
17	8.5	15.0	6.5	17	10.0	14.5	4.5
18	7.0	12.0	5.0	18	10.5	12.0	1.5
19	13.0	13.5	0.5	19	9.5	9.5	0.0
20	10.5	17.5	7.0	20	13.0	15.0	2.0
21	12.0	10.0	-2.0	21	9.5	9.0	-0.5

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง			เลขที่	กลุ่มควบคุม		
	Pretest	Posttest	D		Pretest	Posttest	D
22	7.0	9.5	2.5	22	9.0	14.0	5.0
23	13.5	13.0	-0.5	23	13.5	15.5	2.0
24	13.5	17.0	3.5	24	14.5	17.0	2.5
25	13.5	13.5	0.0	25	13.5	16.0	2.5
26	13.5	18.5	5.0	26	15.0	16.0	1.0
27	11.5	13.5	2.0	27	13.5	18.0	4.5
28	8.5	11.0	2.5	28	14.5	19.0	4.5
29	15.0	18.5	3.5	29	13.5	18.5	5.0
30	13.0	17.0	4.0	30	10.0	15.0	5.0
31	8.5	14.0	5.5	31	8.0	12.5	4.5
32	14.0	19.0	5.0	32	10.0	13.0	3.0
33	11.5	15.5	4.0	33	13.5	18.0	4.5
34	11.0	16.0	5.0	34	14.5	15.5	1.0
35	11.5	16.5	5.0	35	13.5	8.0	-5.5
36	8.0	15.0	7.0	36	15.0	17.5	2.5
37	14.0	16.0	2.0	37	15.0	18.0	3.0
38	12.0	17.5	5.5	38	13.0	16.0	3.0
$\bar{X}$	10.93	14.87	3.93	$\bar{X}$	11.25	13.76	2.51
ΣX	415.50	565.00	149.50	ΣX	427.50	523.00	95.50

ตาราง 12 แสดงคะแนนความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง			เลขที่	กลุ่มควบคุม		
	Pretest	Posttest	D		Pretest	Posttest	D
1	47	53	6	1	52	67	15
2	47	65	18	2	59	63	4
3	51	67	16	3	60	68	8
4	66	72	6	4	56	61	5
5	48	58	10	5	58	75	17
6	65	85	20	6	64	71	7
7	45	67	22	7	62	64	2
8	54	67	13	8	57	68	11
9	46	71	25	9	50	52	2
10	49	68	19	10	57	53	-4
11	43	64	21	11	60	64	4
12	42	48	6	12	56	60	4
13	47	71	24	13	46	50	4
14	59	73	14	14	45	54	9
15	47	51	4	15	48	58	10
16	63	86	23	16	46	57	11
17	46	64	18	17	43	50	7
18	45	68	23	18	68	83	15
19	66	77	11	19	64	67	3
20	63	78	15	20	49	55	6
21	46	43	-3	21	49	52	3

ตาราง 12 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง			เลขที่	กลุ่มควบคุม		
	Pretest	Posttest	D		Pretest	Posttest	D
22	53	58	5	22	53	60	7
23	64	67	3	23	57	64	7
24	68	80	12	24	69	77	8
25	54	70	16	25	63	65	2
26	67	93	26	26	50	54	4
27	63	74	11	27	54	71	17
28	66	71	5	28	62	80	18
29	76	82	6	29	54	72	18
30	61	80	19	30	58	63	5
31	64	72	8	31	56	62	6
32	68	82	14	32	55	58	3
33	52	47	-5	33	63	71	8
34	60	78	18	34	69	78	9
35	64	73	9	35	59	66	7
36	59	74	15	36	58	66	8
37	68	64	-4	37	67	69	2
38	58	75	17	38	61	65	4
$\bar{X}$	56.58	69.37	12.79	$\bar{X}$	56.76	64.03	7.26
ΣX	2150.00	2636.00	486.00	ΣX	2157.00	2433.00	276.00

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน

1. ผศ.สุมานัน รุ่งเรืองธรรม	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์พิศรี กมลเวช	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ไชศรี วาริอุดม	โรงเรียนวัดคอนตูม

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

1. ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุล	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์พิศรี กมลเวช	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์เบญญา สุภาพิทยพันธ์	โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

1. รศ.ดร.อารี พันธุ์มี	ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนวการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. รศ.อัจฉรา สุขารมณ	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
3. ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุล	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

กรรมการตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียง

1. อาจารย์น้ำเพชร	จำปาทอง	โรงเรียนวัดดอนตูม
2. อาจารย์จรรยา	น้อยโสภา	โรงเรียนวัดดอนตูม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวน้ำเพชร ชื่อสกุล จำปาทอง
 เกิดวันที่ 18 เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2505
 สถานที่เกิด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลนางแก้ว
 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 70120
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 5
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง
 จังหวัดราชบุรี 70110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	ม.ศ.5 จากโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์
พ.ศ. 2527	ค.บ. (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทเทคโนโลยีทางการศึกษา) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
พ.ศ. 2537	กศ.ม. (การมัธยมศึกษา กลุ่มการสอนภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
โครงสร้างระดับยอศกับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

น้ำเพชร จาปาทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ตุลาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอด (TLS) กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนวัดดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยสุ่มมา 2 ห้องเรียน แล้วจับสลากได้กลุ่มทดลอง 38 คน และกลุ่มควบคุม 38 คน ดำเนินการทดลอง โดยใช้ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าสถิติ t-test Independent Groups ในรูป Difference Score

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF READING COMPREHENSION, WRITING ABILITY AND INTEREST
IN LEARNING THAI LANGUAGE OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS
THROUGH THE TOP - LEVEL STRUCTURE TEACHING METHOD AND
THE METHOD IN THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

NAMPED JUMPATHONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

October 1994

The purpose of this research was to study the reading comprehension, writing ability and interest in learning Thai Language of Mathayom Suksa II Students through the Top-Level Structure teaching method and the method in the teacher's manual.

The sample was Mathayom Suksa II Students of Watdontoom School, Amphur Banpong, RatchaBuri during the first semester of the 1994 academic year. They were divided into 2 groups of 38 students each. The experimental group was taught through the method based on the Top - Level Structure teaching; whereas the control group was taught through the method in the Teacher's manual. Each group was taught in the same contents for 16 periods of 50 minutes.

The research design of the experiment was the randomized control group pretest - posttest design. The reading comprehension test, the writing ability test and the interest test in learning Thai were used to collect data. The data was statistically analysed by using t-test.

The results of the study indicated that :

1. The reading comprehension of students in the two groups was significantly different at the .01 level.
2. The writing ability of students in the two groups was significantly different at the .05 level.
3. The interest in learning Thai Language of Students in the two groups was significantly different at the .01 level.